

Begroting 2027

Inclusief Meerjarenramingen 2028-2030

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 – BESTUURLIJKE INLEIDING 4

HOOFDSTUK 2 – FINANCIEEL BEELD 7

HOOFDSTUK 3 – BELEIDSBEGROTING 13

PROGRAMMA 1 – BESTUURLIJKE OMGEVING 14
DEELPROGRAMMA 1.1 BESTUUR 15
DEELPROGRAMMA 1.2 DIENSTVERLENING 18
DEELPROGRAMMA 1.3 VEILIGHEID 20
DEELPROGRAMMA 1.4 ACCOMMODATIES EN EIGENDOMMEN 24
PROGRAMMA 2 – FYSIEKE LEEFOMGEVING 26
DEELPROGRAMMA 2.1 WONEN EN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING 28
DEELPROGRAMMA 2.2 KLIMAAT EN ENERGIE 35
DEELPROGRAMMA 2.3 ECONOMIE 41
DEELPROGRAMMA 2.4 MOBILITEIT EN INFRASTRUCTUUR 46
DEELPROGRAMMA 2.5 NATUUR EN LANDSCHAP 51
PROGRAMMA 3 – SOCIALE LEEFOMGEVING 54
DEELPROGRAMMA 3.1 SOCIAAL DOMEIN 55
DEELPROGRAMMA 3.2 ONDERWIJS 68
DEELPROGRAMMA 3.3 SPORT, KUNST EN CULTUUR 71
OVERHEAD 77
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 79

HOOFDSTUK 4 – PARAGRAFEN 81

PARAGRAAF A - WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 81
PARAGRAAF B – FINANCIERING 88
PARAGRAAF C - BEDRIJFSVOERING 93
PARAGRAAF D – KAPITAALGOEDEREN 98
PARAGRAAF E - VERBONDEN PARTIJEN 109
PARAGRAAF F - GRONDBELEID 127
PARAGRAAF G - LOKALE HEFFINGEN 133
PARAGRAAF H - WET OPEN OVERHEID 146

HOOFDSTUK 5 – BIJLAGEN 147

5.1 RECAPITULATIESTAAT LASTEN EN BATEN 147
5.2 KERNGEGEVENS 148
5.3 OVERZICHT (DEEL)PROGRAMMA'S EN PORTEFEUILLEHOUDERS 150
5.4 OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN 151
5.5 TOELICHTING MUTATIES RESERVES EN VOORZIENINGEN 152
5.6 OVERZICHT GERAAMDE INCIDENTELE BATEN EN LASTEN 154
5.7 EMU SALDO 156
5.8 UITVOERINGSINFORMATIE (GEBASEERD OP TAAKVELDEN) 157
5.9 RISICO'S 158

LEESWIJZER

Voor u ligt de begroting 2027. Deze bevat:

- De bestuurlijke inleiding;
- Het financieel beeld. Hierin lichten we het financieel perspectief toe en bouwen we verder op de cijfers vanaf voorjaarsnota 2026 en meicirculaire 2026;
- De drie hoofdprogramma's bestuurlijke omgeving, fysieke leefomgeving en sociale leefomgeving. Elk hoofdprogramma hebben we uitgewerkt in deelprogramma's;
- Een overzicht van overhead en een overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Deze zijn ondersteunend;
- In de paragrafen en bijlagen gaan we dieper in op de details uit onze begroting.

Waar in de begroting wordt gesproken over Soest, bedoelen we Soest en Soesterberg, tenzij uit de context anders blijkt.

Elk hoofdprogramma hebben we uitgewerkt in deelprogramma's. In de deelprogramma's gaan we in op de 3W-vragen: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten. In de derde W-vraag, wat mag het kosten is een tabel opgenomen, waarbij we op hoofdlijnen de afwijkingen ten opzichte van de vorige begroting toelichten. Het minteken bij de afwijkingen is nadelig, het plusteken voordelig.

Hoofdstuk 1 – Bestuurlijke inleiding

Hierbij bieden wij u de begroting 2027-2030 aan, onze eerste begroting in de nieuwe bestuursperiode.
Het coalitieakkoord 2026-2030 Wendbaar, weerbaar en betrouwbaar vormt de basis van deze begroting. Zoals we hierin hebben aangegeven richten we ons niet op ambitieuze vergezichten, maar vooral op de uitvoering van wat al is afgesproken. Plannen en nieuwe initiatieven moeten uitvoerbaar en realistisch zijn. Met verwijzing naar het coalitieakkoord: 'Balans in de opgave, kracht in de uitvoering.'

Wat gaan we doen in 2027?

In de voorliggende begroting treft u onze voorstellen aan voor het jaar 2027. In deze inleiding beperken we ons tot een bloemlezing.

Dienstbare en bereikbare overheid
We verbeteren onze dienstverlening zodat inwoners en ondernemers sneller en beter geholpen worden. Daarom breiden we in 2027 de telefonische bereikbaarheid uit naar de middag.
Ook streven we ernaar de vergunningverlening te versnellen.

We zijn zichtbaar en aanspreekbaar voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. We betrekken hen sneller en ruimhartiger bij gemeentelijke plannen en bieden ruimte voor initiatieven. We handelen daarbij vanuit een grondhouding van 'het kan wél' en 'ja, mits'.

Zorg voor de samenleving
We willen dat inwoners met vragen over zorg, welzijn, werk en inkomen terechtkunnen bij een goed bereikbare, laagdrempelige en herkenbare ingang. Daarvoor loopt nu een pilot 'integrale toegang sociaal domein'. In het eerste kwartaal 2027 evalueren we deze pilot.

Voor het sociaal-cultureel centrum De Basis in Soesterberg zijn we (via een subsidietender) op zoek naar een nieuwe exploitant. De belangrijkste opdracht is om samen met de hoofdgebruikers en de vele vrijwilligers te zorgen voor een levendig centrum voor de inwoners in Soesterberg.

De wachttijden bij MetMaya blijven een punt van zorg. Samen met onze partners werken we verder aan het terugdringen van de wachttijden en het verder verbeteren van de onderlinge samenwerking. Voorbeelden hiervan zijn het bieden van collectief aanbod voor jeugdigen, inzetten van overbruggingshulp en efficiënt inzetten van het lokale team van Eemkracht.

We werken voortvarend verder aan de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. De nieuwbouw van het Griftland College wordt in 2027 opgeleverd. Nieuwe projecten zijn de nieuwbouw van de 2e van der Huchtschool en De Postiljon en de huisvesting van de nieuwe basisschool De Parel (renovatie bestaande accommodatie).

In 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met nieuwbouw van het zwembad op de huidige locatie. Op dit moment worden verschillende scenario's voor de uitvoering uitgewerkt. Besluitvorming hierover is voorzien in 2027.

Nu we niet meer investeren in het sterk verouderde Willaertgebouw, zullen we (onder meer) een nieuwe locatie voor de huisvesting van KunstenHuis Idea moeten vinden. We kijken daarbij eerst naar mogelijkheden voor huisvesting op een locatie in of bij het gemeentehuis.

We zien dat de maatschappelijke onrust toeneemt. Dreigingen van buitenaf (klimaat, geopolitieke ontwikkelingen, ondermijning) hebben een steeds grotere invloed op ons leven en handelen. Het is daarom belangrijk dat we blijven investeren in een veilige en weerbare samenleving.

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling
Waar mogelijk zetten we in op versnelling van de uitvoering van bestaande plannen. Daarnaast zetten we een woningbouwmonitor op waarmee we meer grip krijgen op de woonopgave en de benodigde programmering. Onze woningbouwopgave blijft immers onverminderd urgent. Voor het Parckhart (Dalweggebied) en Apollo-Noord (Soesterberg) verwachten we in 2027 de oplevering van de eerste woningen. Samen met de woningcorporaties werken we voortvarend aan de ontwikkeling van de locatie Eng-Midden (Paulus Potter, Ruysdaellaan en Groot Engendaal).

De plannen van Defensie in en rond Soesterberg krijgen steeds meer gestalte. Dit heeft gevolgen voor de bereikbaarheid, natuur, wonen, werken en leefbaarheid. Voor de bedrijven in Soesterberg zien we ontwikkelkansen. We spannen ons in om een nieuw bedrijventerrein te ontwikkelen, als compensatie voor woningbouw in Soesterberg-Noord.

Voor de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen is netcongestie een toenemend probleem. In een groot deel van Soesterberg geldt vanaf 1 juli 2026 een tijdelijke pauze voor nieuwe en zwaardere stroomaansluitingen. We zetten ons in om de potentieel nadelige gevolgen voor onze gemeente maximaal te beperken.

Het financiële beeld

Sluitende begroting 2027
Wij bieden een sluitende begroting 2027 aan. Voor de jaren daarna laat de meerjarenbegroting evenwel nog tekorten zien. In hoofdstuk 2 belichten we het financiële beeld en het gevolgde begrotingsproces. In deze inleiding schetsen we de bestuurlijke hoofdlijnen.

We startten het begrotingsproces met een begroting die al tekorten vertoonde vanaf 2027. Belangrijke kanttekening was dat het overdrachtsdocument van maart 2026 een aantal ‘openstaande rekeningen’ liet zien, waarbij de financiële vertaling aan het nieuwe college werd overgelaten. Zo waren in de begroting 2025 en 2026, vooruitlopend op het uitvoeringsplan Sociaal Domein, veel activiteiten binnen het sociaal domein incidenteel geraamd, zodat we voor de keuze stonden of en in hoeverre deze structureel gemaakt moesten worden. In deze begroting hebben we de nodige keuzes gemaakt. Dit heeft er mede toe geleid dat de al bestaande begrotingstekorten verder zijn opgelopen.

Overeenkomstig de vastgestelde uitgangspunten in de kaderbrief 2027 hebben we het eerste begrotingsjaar (2027) sluitend gemaakt. Hierbij hebben we allereerst gekeken naar mogelijkheden om nog aanwezig lucht uit de begroting te halen. Dit is in de begroting ook geconcretiseerd door scherper aan de budgettaire wind te zeilen. Ook benutten we onze algemene reserve voor incidenteel geraamde uitgaven. Daarnaast zetten we de (door de toezichthouder toegestane) 10% van het vrije deel van de algemene reserve in als dekkingsmiddel voor structurele uitgaven.

Desalniettemin ontkomen we niet langer aan een verhoging van de ozb. Hiermee voorkomen we dat bezuinigd moet worden in het sociaal domein en dat voorzieningen verdwijnen. Ook in het licht van de nog oplopende begrotingstekorten na 2027 achten we een ozb-verhoging noodzakelijk. We stellen voor de ozb-tarieven voor 2027 met 13% te verhogen, boven op de inflatie (2,9%).
Wel verzachten we de pijn door eerder gerealiseerde en gereserveerde meevallers ten aanzien van de afvalinzameling aan inwoners terug te geven. Hierdoor blijft de lastenstijging voor een gemiddeld huishouden in 2027 beperkt tot 4,5%. Overigens blijven we ook na deze verhoging ruim onder het provinciaal gemiddelde. En dat willen we ook zo houden.

Opgave voor de begrotingsjaren na 2027
De begrotingsjaren na 2027 vertonen, ook na de voorgestelde ozb-verhoging, nog altijd tekorten. Deze tekorten zijn in belangrijke mate het gevolg van kortingen op het Gemeentefonds. Deze kortingen hangen weer samen met de tekorten in de jeugdzorg: deze zijn door het Rijk slechts tijdelijk, tot en met het jaar 2027, gecompenseerd. De vraag is of voor de jaren na 2027 opnieuw compensatie gaat plaatsvinden. Het antwoord daarop moet in eerste instantie worden gegeven door de commissie-Van Ark. Het kabinet heeft toegezegd om dit advies als 'zwaarwegend en maatgevend' te beschouwen. Als de commissie, net als in 2025, tot de conclusie komt dat er extra geld nodig is, dan zal dit – mits het Rijk zijn belofte gestand doet – in de voorjaarsnota 2027 van het Rijk (dat is de financiële basis voor de meicirculaire 2027) beschikbaar komen.

Hoewel de uitkomsten van dit advies van groot belang kunnen zijn voor onze financiële positie, willen we daar niet op wachten. We bereiden daarom een proces voor om tijdig de noodzakelijke afwegingen voor het begrotingsproces voor 2028 (en verder) te kunnen maken. Daarbij zullen we in elk geval voor ogen houden dat ambities, planningen, capaciteit en middelen op elkaar zijn afgestemd.

Tot slot
Aan het slot van deze inleiding halen we de eerste zinnen uit het coalitieakkoord nog eens aan:
Soest bestaat bijna duizend jaar. Al die tijd is hier geleefd, gewerkt, ondernomen, gerouwd en gevierd. Generaties inwoners bouwden samen aan onze dorpen en gemeenschappen. Bestuur hoorde altijd daarbij: mensen namen verantwoordelijkheid voor het algemeen belang en maakten keuzes voor de toekomst. Aan ons de taak om zorgvuldig om te gaan met wat in ons gedeelde verleden is bereikt. We bouwen verantwoord voort en geven onze gemeente stevig verankerd door aan volgende generaties.

Graag nodigen we u uit om uw inbreng te leveren op de voorliggende begroting 2027-2030.

Het college van burgemeester en wethouders van Soest

Hoofdstuk 2 – Financieel beeld

In dit hoofdstuk lichten wij het financiële beeld van deze begroting toe. Wij beschrijven het proces en de keuzes die het college heeft gemaakt na de vaststelling van de kaderbrief en de gevolgen hiervan voor het meerjarenperspectief 2027-2030. Dit hoofdstuk beperkt zich tot de hoofdlijnen. In de beleidsprogramma's worden de verschillende onderwerpen nader toegelicht.

Op 8 juli 2026 stelde de raad de kaderbrief 2027 vast. Deze brief bevatte een nadere inkleuring van het coalitieakkoord en de begrotingsstrategie. Vanwege de korte termijn tussen de start van het college en de vaststelling van de kaderbrief was hierin nog geen financiële vertaling gemaakt van het coalitieakkoord. In deze voorliggende begroting is een integrale afweging gemaakt tussen lopende zaken, acties uit het overdrachtsdocument en het coalitieakkoord. In dit hoofdstuk beschrijven wij deze afweging.

Financiële ontwikkelingen na Kaderbrief 2027

Na vaststelling van de kaderbrief bent u geïnformeerd over de geactualiseerde meicirculaire 2026. Onderstaande tabel geeft de begrotingsuitkomsten na de kaderbrief 2027 en de meicirculaire 2026 weer. Dit is onze uitgangssituatie:

Financieel Meerjarenperspectief FMP Begrotingsuitkomsten 2027 - 2030				
	meerjarenraming			
(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
FMP begroting 2026-2029 + 2030	**-200**	**-533**	**-1.847**	**-1.847**
Najaarsnota 2025	-8	-8	313	313
FMP per 1 januari 2026	**-208**	**-541**	**-1.534**	**-1.534**
Voorjaarsnota 2026	-542	-252	-102	-102
FMP na voorjaarsnota 2026	**-750**	**-793**	**-1.636**	**-1.636**
Meicirculaire 2026	-589	-859	-1.096	-1.099
Vertrekpositie FMP na meicirculaire 2026	**-1.339**	**-1.652**	**-2.732**	**-2.735**

Stap 1: Loon-, prijs en autonome ontwikkelingen

De volgende stap is het aanpassen van de begroting o.b.v. de loon- en prijsontwikkeling en autonome ontwikkelingen. Deze laatste zijn ontwikkelingen waarop wij niet of nauwelijks actief kunnen sturen.

Voor de loon- en prijsontwikkeling maken wij gebruik van de ramingen uit het Centraal Economisch Plan (CEP) 2026 van het Centraal Planbureau, zoals in de meicirculaire 2026 opgenomen. Dit betekent dat we in deze begroting rekening houden met een loon- en prijsindex van 2,9%. In onze begroting zijn stelposten opgenomen om de stijging van de budgetten als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen op te vangen.

Naast loon- en prijsontwikkelingen, doen zich autonome ontwikkelingen voor. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de ontwikkelingen bij gemeenschappelijke regelingen en bijstelling van budgetten als gevolg van (niet beïnvloedbare) volumestijging.

Stap 2: Realistisch ramen

Bij het opstellen van de begroting hebben we realistisch ramen als leidend principe gehanteerd, zoals aangegeven in de Kaderbrief 2027. Dit betekent dat een aantal begrotingsposten, waar in het verleden sprake was van onderschrijdingen, structureel naar beneden is bijgesteld. Ook is kritisch gekeken naar overschrijdingen in afgelopen jaren en of het realistisch is deze budgetten naar boven bij te stellen. Tot slot analyseerden wij voorgenomen investeringen en lopende kredieten. Dit laatste heeft ertoe geleid dat de begrote kapitaallasten niet zijn verhoogd (met uitzondering van een aantal nieuwe investeringen in 2027, die hierna worden toegelicht).

Dit alles vertaalt zich in onderstaande tabel. Hieruit blijkt dat het totaal van autonome ontwikkelingen in 2027 ruim € 0,9 miljoen hoger ligt dan beschikbaar is in de stelposten voor loon- en prijsmutaties.

Financieel Meerjarenperspectief Begrotingsuitkomsten 2027 - 2030					
		meerjarenraming			
	(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	2027	2028	2029	2030
A	Vertrekpositie FMP na meicirculaire 2026	-1.339	-1.652	-2.732	-2.735
B	Autonome ontwikkelingen	-904	-913	-756	-734
C	**Begrotingssaldo inclusief autonome mutaties**	**-2.243**	**-2.565**	**-3.488**	**-3.469**

Stap 3: Vertaling overdrachtsdocument, nieuwe ontwikkelingen en coalitieakkoord

Het begrotingssaldo inclusief autonome mutaties meerjarig laat dus een tekort zien van € 2,2 miljoen in 2027 oplopend tot € 3,5 miljoen in 2030. In dit saldo zijn nog geen ontwikkelingen uit het overdrachtsdocument of het coalitieakkoord opgenomen.

In het voorjaar van 2026 is het overdrachtsdocument opgesteld. Dit document beschrijft de relevante geplande en actuele ontwikkelingen. Waar mogelijk is ook inzichtelijk gemaakt welke financiële ontwikkelingen op de gemeente afkomen. Het college heeft in haar eerdergenoemde afweging besloten een aantal ontwikkelingen in te plannen en financieel te vertalen.

Waar het overdrachtsdocument de 'werkvoorraad' beschrijft, verwoordt het coalitieakkoord de nieuwe ambities. Daarin zit ook overlap; het college wil afmaken wat is opgestart. Daarom heeft het college keuzes gemaakt in de ontwikkelingen die ze dit jaar wil uitvoeren, rekening houdend met de beperkte financiële ruimte die beschikbaar is.

Uit de eerste financiële vertaling van het overdrachtsdocument en het coalitieakkoord bleek dat ruim € 4,6 miljoen extra benodigd was in 2027, aflopend tot € 4,3 miljoen in 2030. Gezien het begrotingssaldo heeft het college afgewogen voor welke ontwikkelingen in deze meerjarenbegroting middelen beschikbaar worden gesteld.

In onderstaande tabel staat aan welke onderwerpen in deze begroting incidentele dan wel structurele middelen worden toegekend. Een toelichting op deze posten staat in de beleidsprogramma's.

Voorstellen meerjarenbegroting 2027 – 2030				
	meerjarenraming			
(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	2027	2028	2029	2030
Bestuurlijke omgeving				
Burgemeesterswisseling	-20	-	-	-
Onkosten gemeenteraad	-34	-34	-34	-34
Telefonisch bereikbaarheid (1e lijn)	-120	-120	-120	-120
Doorbelasting kwijtscheldingen naar tarieven	200	200	200	200
Soest 1000 jaar	-200	-200	-	-
Ontwikkeling ICT-kosten	-	-200	-200	-200
Informatiebeheer	-100	-	-	-
Brandveiligheid - de Bergjes	-20	-	-	-
Nevenpost Brandweer (krediet)	-	-96	-96	-96
Bijdrage Zorg- en veiligheidshuis	-25	-25	-25	-25
Fysieke leefomgeving				
Stadhouderslaan, voorbereiding	-100	-	-	-
- dekking uit anterieure overeenkomst(en)	100	-	-	-
Gebiedsontwikkeling Eng-Midden	-200	-	-	-
- dekking uit grex / anterieure overeenkomst(en)	200	-	-	-
Uitvoeringsagenda erfgoed	-30	-	-	-
Woonwagenbeleid, uitvoering na vaststelling beleid	-25	-	-	-
Verhuiskostenvergoeding/bevorderen doorstroming senioren	-50	-	-	-
Beheerplan begraafplaatsen	-70	-100	-100	-100
Toiletvoorziening Van Weedestraat (krediet)	-	-10	-10	-10
Toiletvoorziening Van Weedestraat (beheer)	-10	-15	-15	-15
Evenementenbeleid	-335	-335	-105	-105
Opvang zwerfdieren	-37	-37	-37	-37
Sociale leefomgeving				
Aanpak wachttijden in de zorg (vinger aan de pols)	-49			
Integrale ingang sociaal domein (verlengen pilot)	-400			
Verhoging subsidieplafond	-400	-400	-400	-400
Huurderving PWA-school, opzegging huur Bink Amerpoort	-79			
Extra krediet Griftland	-56	-56	-56	-56
Stevig ouderschap (GGD) (Kansrijke Start)	-31	-31	-31	-31
GGD - huisvesting	-22	-22	-22	-22
Voorzetten exploitatie de Basis	-143	-143	-143	-143
Viering 4/5 mei	-15	-15	-15	-15
Schoonmaakonderhoud binnensportaccommodaties	-90	-90	-90	-90
Strategisch huisvestingsplan Accommodaties en Eigendommen	-50			
Warmte-koudeopslag gemeentehuis			-184	-184
Voeding IAB structureel op orde (structureel cumulatief)	-35	-70	-105	-140
Mutaties voorstellen 2027-2030	**-2.246**	**-1.799**	**-1.588**	**-1.623**

Effect op begrotingssaldo:

Als we het totaal van bovenstaande verwerken, geeft dit het volgende effect op het begrotingssaldo:

Financieel Meerjarenperspectief Begrotingsuitkomsten 2027 - 2030					
		meerjarenraming			
	(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	2027	2028	2029	2030
C	**Begrotingssaldo na autonome mutaties**	**-2.243**	**-2.565**	**-3.488**	**-3.469**
D	Voorstellen 2027-2030	-2.246	-1.799	-1.588	-1.623
E	**Begrotingssaldo incl. voorstellen 2027-2030**	**-4.489**	**-4.364**	**-5.076**	**-5.092**

Stap 4: Dekkingsmaatregelen

De begrotingsregels stellen dat wij moeten komen tot een sluitende begroting. Daarom zijn dekkingsmaatregelen nodig. In de kaderbrief 2027 is een aantal spelregels opgenomen voor de dekking van het begrotingstekort:

- Het begrotingstekort voor 2027 dekken we – indien en voor zover nodig - door gebruik te maken van de algemene reserve, tot maximaal 10% van de vrije ruimte. Voor 2027 is dit een bedrag van € 1,3 miljoen.
- Ramingen die incidenteel van aard zijn en bijdragen aan maatschappelijke opgaven kunnen worden gedekt uit het nog beschikbare budget voor maatschappelijke opgaven (€ 2,1 miljoen). Voor 2027 kunnen we een bedrag van € 724.000 onttrekken uit dit budget.
- Overige incidentele ramingen kunnen worden gedekt uit de algemene reserve. Voor 2027 gaat dit om een bedrag van € 279.000.

Daarnaast stellen we voor, zie ook onderstaande tabel, om middelen voor klimaat en energie in te zetten als dekkingsmiddel. De gemeente ontvangt vanaf 2026 een bedrag van bijna € 0,7 mln. meer aan rijksmiddelen voor energie en klimaat. Bovendien is de financieringswijze gewijzigd. Tot en met 2025 werden de middelen verstrekt als specifieke uitkering (CDOKE-regeling). Vanaf 2026 worden de middelen verstrekt als zogeheten decentralisatie-uitkering binnen het Gemeentefonds.

In deze begroting wordt voorgesteld om de extra middelen in 2027 ad € 693.000 vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo. Dit is mogelijk omdat in de meerjarenbegroting al middelen zijn opgenomen voor het energieprogramma. Deze zijn voor 2027 voldoende om de vastgestelde ambities te kunnen uitvoeren. De hogere bijdragen voor 2028 tot en met 2030 nemen wij op in de vorm van een stelpost binnen het programma Algemene dekkingsmiddelen. Richting de kaderbrief van 2028 kunnen wij dan afwegen hoe wij deze middelen inzetten. Dat hangt bijvoorbeeld af van de te ontwikkelen kaders rond energie en klimaat.

In onderstaande tabel geven we deze dekkingsmaatregelen weer:

Financieel Meerjarenperspectief Begrotingsuitkomsten 2027 - 2030					
		meerjarenraming			
	(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	2027	2028	2029	2030
E	**Begrotingssaldo incl. voorstellen 2027-2030**	**-4.489**	**-4.364**	**-5.076**	**-5.092**
F	Dekkingsmiddelen				
	Inzet algemene reserve voor incidentele lasten	279			
	Inzet reserve "Maatschappelijke opgaven"	724	200		
	Inzet 10% vrije ruimte algemene reserve voor structurele lasten)	1.300			
	Vrijval deels CDOKE-middelen	693			
G	**Begrotingssaldo incl. dekkingsmiddelen**	**-1.493**	**-4.164**	**-5.076**	**-5.092**

Stap 5: Verhogen van inkomsten

Ondanks dat realistisch is begroot en zoveel mogelijk dekking is gezocht in de reserves, blijft een tekort openstaan in 2027 en de jaren erna. In tegenstelling tot voorgaande jaren verwachten we op dit moment in 2027 geen incidentele meevallers. Zo zijn de regelingen rondom de opvang van Oekraïners en vluchteling met ingang van medio 2026 aangepast.

Daarom stellen wij voor de OZB te verhogen om zo te komen tot een sluitende begroting in 2027. Tegelijkertijd stellen wij voor een tegemoetkoming te doen in de afvalstoffenheffing voor 2027 en 2028 waardoor de stijging van de totale woonlasten (het totaal van ozb, afvalstoffen- en rioolheffing) beperkt blijft en voor huurders de woonlasten afnemen.

In 2026 zijn de gemiddelde woonlasten (voor een meerpersoonshuishouden met een koopwoning) in Soest 15% lager dan het gemiddelde van alle gemeenten in de provincie Utrecht (€ 1.216). Dit willen we graag zo houden. Daarom hanteren wij de spelregel dat onze gemiddelde woonlasten (voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning) minimaal 10% lager moeten liggen dan dit gemiddelde. In onderstaande tabel geven wij de situatie in 2026 weer:

	2026	2027	Toename (€)	Toename (%)
Tarief Afval	390	390	0	0,0%
Tarief Riool	243	243	0	0,0%
Tarief OZB	410	422	12	2,9%
Totaal woonlasten	**1.043**	**1.055**	**12**	**1,14%**

Wij stellen voor om de ozb, naast de reguliere indexatie van 2,9%, aanvullend te verhogen met 13%, waardoor de totale stijging van de gemeentelijke woonlasten (voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning) 4,5% bedraagt.

We willen de inwoners tegemoet komen door een tijdelijke korting op de afvalstoffenheffing. Wij beschikken over een voorziening om fluctuaties in de afvalstoffenheffing op te vangen.

Deze voorziening is gevoed uit de hoger opbrengsten uit de afvalstoffenheffing dan begroot. Een deel van deze voorziening laten we op deze manier terugvloeien naar de inwoners, die hiervoor eerder hebben betaald. We stellen voor in totaal de komende 2 jaar € 0,6 mln. in te zetten als compensatie voor gestegen woonlasten.

Dit betekent voor de totale gemeentelijke woonlasten van een eigenaar van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 550.000:

	2026	2027	2028*
Tarief Afval	390	372	393
Tarief Riool	243	243	250
Tarief OZB	410	475	489
Totale gemeentelijke woonlasten	**1.043**	**1.090**	**1.132**

* gebaseerd op het kostenniveau zoals begroot in deze begroting.

Ontwikkeling in rekening gebrachte gemeentelijke woonlasten		
	Toename in €	**Toename in %**
Stijging in 2027	47	4,5%
Stijging in 2028*	42	3,9%

* gebaseerd op het kostenniveau zoals begroot in deze begroting.

Voor huurders leidt dit tot de volgende totale gemeentelijke woonlasten:

	2026	2027	2028*
Tarief Afval	390	372	393
Tarief Riool	243	243	250
Totale gemeentelijke woonlasten	633	615	643

* gebaseerd op het kostenniveau zoals begroot in deze begroting.

Een nadere toelichting op de afvalstoffen- en rioolheffing staat in paragraaf lokale heffingen.

Meerjarenperspectief

De voorstellen 2027-2030 leiden, samen met de dekkingsvoorstellen en de OZB-verhoging, tot het volgende aangepaste meerjarenperspectief.

Financieel Meerjarenperspectief Begrotingsuitkomsten 2027 - 2030					
		meerjarenraming			
	(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
G	**Begrotingssaldo incl. dekkingsmiddelen**	**-1.493**	**-4.164**	**-5.076**	**-5.092**
H	13% OZB-verhoging	1.493	1.493	1.493	1.493
I	**Begrotingssaldo incl. OZB verhoging**	**0**	**-2.671**	**-3.583**	**-3.599**

Hoofdstuk 3 – Beleidsbegroting

In dit deel van de begroting zijn 3 programma's opgenomen:
1 Bestuurlijke omgeving
2 Fysieke leefomgeving
3 Sociale leefomgeving

Deze hoofdprogramma's zijn uitgewerkt in deelprogramma's. Per deelprogramma gaan we in op:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we hiervoor doen?
- Wat gaat het kosten?
- Met wie werken we samen?
- Indicatoren

We werken vanuit de beleidsdoelen (1e W-vraag). Deze vormen de basis voor de begroting en de daarop volgende P&C documenten. De informatie die bij de 2e en 3e W-vraag staat, is functioneel en is te relateren aan de beschreven doelen.

Programma 1 – Bestuurlijke omgeving

Inhoud programma

Tot het programma Bestuurlijke omgeving behoren de volgende deelprogramma's:
1.1 Bestuur
1.2 Dienstverlening
1.3 Veiligheid
1.4 Accommodaties en eigendommen

Deelprogramma 1.1 Bestuur

1.1.1 Wat willen we bereiken?

Soest staat voor maatschappelijke opgaven die vragen om een bestuur dat betrouwbaar, wendbaar en weerbaar is. Wij willen een gemeente zijn die dicht bij inwoners staat, zorgvuldig omgaat met publieke middelen, transparant werkt en ruimte biedt aan initiatieven uit de samenleving. Daarbij staan vertrouwen, participatie, een toegankelijke overheid en een professionele uitvoering centraal.

1.1.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Contact met inwoners: participatie en communicatie

Naar verwachting kunnen we in het najaar van 2026 de nieuwe participatievisie en -verordening aan de raad aanbieden. Hierin laten we zien hoe we invulling willen geven aan de relatie met de samenleving en aan de Wet versterking participatie op decentraal niveau. In 2027 gaan we aan de slag met het bijbehorende uitvoeringsplan. Het accent ligt in de eerste fase op wat er onder de nieuwe wet gaat veranderen in de organisatie. Denk hierbij aan het anders inrichten van processen en het trainen en coachen van medewerkers. Afhankelijk van de ambities uit deze participatievisie en de inhoud van het uitvoeringsplan, wordt, indien nodig, een voorstel gedaan voor extra middelen. In deze begroting is hier nu nog geen rekening mee gehouden.

Participatie is onlosmakelijk verbonden met communicatie. Hoe we met inwoners in gesprek gaan, bepaalt of zij zich gehoord en serieus genomen voelen. Eind 2026 wordt gestart met het ontwikkelen van een nieuwe, organisatiebrede communicatiestrategie die aansluit bij de participatievisie. Een strategie die kijkt naar de verhoudingen tussen inwoners onderling en tussen inwoners en gemeente, en die rekening houdt met een veranderend communicatielandschap. Denk aan de kansen en risico's van digitale communicatie en AI, aan polarisatie, en aan de behoefte van mensen aan persoonlijk contact. In 2027 geven we hier verder invulling aan, in lijn met de participatievisie. Met aandacht voor transparantie, dialoog en daadwerkelijke verbinding tussen samenleving en gemeentebestuur

We willen als bestuur en organisatie zichtbaar, bereikbaar en wendbaar zijn

Dit doen we onder meer door zichtbaar te zijn in de wijken, de telefonische bereikbaarheid uit te breiden naar de middag en de relaties met ondernemers en maatschappelijke organisatie te versterken. Tegelijkertijd versterken we het vermogen van de organisatie om maatschappelijke opgaven effectief uit te voeren en gemaakte afspraken daadwerkelijk te realiseren. Om de gewenste veranderingen, ook in het licht van het coalitieakkoord, te realiseren richten we een programma in met als titel Wendbaar, weerbaar en betrouwbaar.

We monitoren de waardering van inwoners

Wij vinden het belangrijk te monitoren hoe inwoners onze dienstverlening waarderen. Dat doen we onder meer door elke twee tot drie jaar de brede burgerpeiling Waarstaatjegemeente uit te (laten) uitvoeren. De volgende peiling staat voor 2027 gepland. Via deze peiling (een gestandaardiseerde vragenlijst) vragen we inwoners naar hun tevredenheid over hun leefomgeving, de gemeentelijke dienstverlening en hun welzijn. De uitkomsten, die zowel gemeentebreed als op wijkniveau beschikbaar komen, kunnen worden vergeleken met de uitkomsten van vergelijkbare Nederlandse gemeenten.

Subsidieregeling lokale partijen
Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Wet politieke partijen ontvangen gemeenten – vooralsnog incidenteel - middelen van het Rijk om lokale politieke partijen te ondersteunen. Onze intentie is om deze middelen (in totaal ruim € 18.000 voor de periode medio 2026 tot medio 2027) te verdelen onder de huidige raadsfracties, op basis van een door ons vast te stellen regeling. De verwachting is dat na afronding van het landelijke wetgevingsproces duidelijkheid ontstaat over een structurele regeling en financiering.

Burgemeestersprocedure
De *procedure* om te komen tot de nieuwe burgemeester kent in 2027 het zwaartepunt: van de training van de vertrouwenscommissie om goed voorbereid de gesprekken met de burgemeesterskandidaten in te gaan, naar de diverse vervolgstappen in de procedure met als sluitstuk de buitengewone raadsvergadering waarin de nieuwe burgemeester geïnstalleerd wordt. Voor de burgemeesterswisseling is een budget geraamd van € 20.000.

1.1.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bestuur	L	7,778	8,805	**3,720**	3,700	3,700	3,669
	B	5,939	7,449	**0**	0	0	0
Resultaat		**1,839**	**1,356**	**3,720**	**3,700**	**3,700**	**3,669**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**5,085**	5,105	5,105	5,136
Baten	**-7,449**	-7,449	-7,449	-7,449
Resultaat	**-2,364**	-2,344	-2,344	-2,313

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:
- In de begroting 2026 zijn, naar aanleiding van de Voorjaarsnota 2026, middelen voor de opvang van Oekraïners in de begroting opgenomen. Voor het jaar 2027 zijn deze middelen nog niet bekend en daarom niet begroot. Dit hangt samen met de aanpassing van de betreffende regeling.
- Voor de burgermeesterwisseling worden eenmalige kosten verwacht van circa € 20.000.
- Voor de uitbreiding van de vergoedingen voor fracties, fractieassistenten en reiskosten van raadsleden en fractieassistenten is structureel € 34.000 begroot.

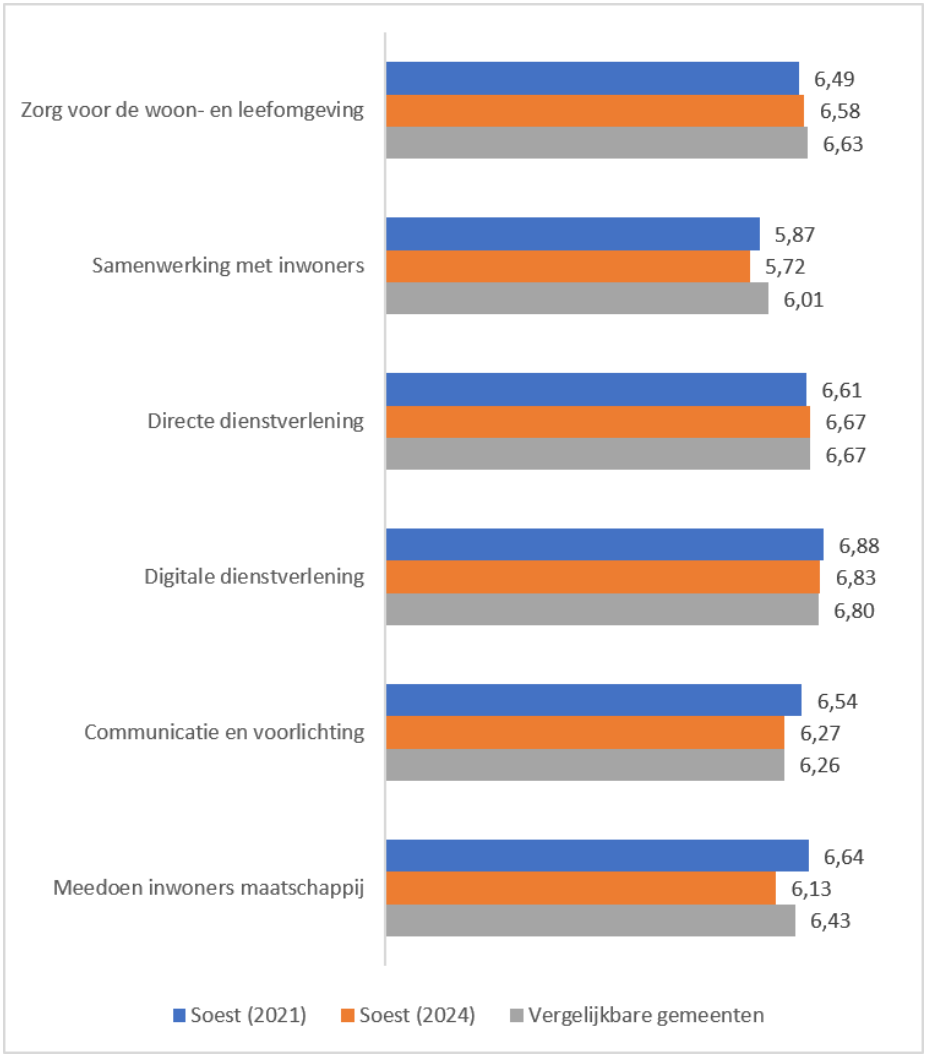
1.1.4 Met wie werken we samen?
We werken met zes Utrechtse gemeenten samen in de Regio Amersfoort. Op onderdelen participeren ook de Gelderse gemeenten Barneveld en Nijkerk.
Belangrijke partners in het kader van het deelprogramma Bestuur zijn daarnaast de VNG en M50, een samenwerkingsverband van inmiddels 65 (medio april 2024) middelgrote gemeenten. De M50 profileert zich steeds meer als belangenbehartiger van de belangen van middelgrote gemeenten, zowel binnen de VNG als daarbuiten

1.1.5 Indicatoren

Waardering inwoners

In de onderstaande tabel staan de uitkomsten van de burgerpeiling Waarstaatjegemeente.nl voor de jaren 2021 en 2024, vergeleken met de (actuele) uitkomsten bij vergelijkbare gemeenten.

Ons streven is erop gericht om bij de eerstvolgende peiling ten minste eenzelfde waardering te hebben als in 2024/2025.

Deelprogramma 1.2 Dienstverlening

1.2.1 Wat willen we bereiken?

- Goede en toegankelijke dienstverlening. Inwoners en ondernemers moeten hun zaken met de gemeente makkelijk, snel en goed kunnen regelen. De gemeente communiceert duidelijk, is goed bereikbaar en betrouwbaar. Daarbij werken we volgens het uitgangspunt: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het nodig is.
- We richten onze dienstverlening in vanuit het perspectief van de inwoner.
- We willen dat inwoners zoveel mogelijk direct worden geholpen en zo min mogelijk worden doorverwezen. Dienstverlening is van ons allemaal.
- Een toegankelijke en betrouwbare democratie. We zorgen ervoor dat kiesgerechtigden eenvoudig, veilig en zelfstandig hun stem kunnen uitbrengen en vertrouwen kunnen hebben in het verkiezingsproces.

1.2.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Verbetering van bereikbaarheid

We verbeteren onze bereikbaarheid en zorgen ervoor dat meer vragen bij het eerste contact worden afgehandeld. Ook verruimen we de telefonische bereikbaarheid, zodat we ook niet alleen in de ochtend telefonisch bereikbaar zijn, maar ook ‘s middags op maandag t/m donderdag.

Verbetering van de dienstverlening

We gebruiken digitale mogelijkheden, data en kunstmatige intelligentie waar deze kunnen helpen om de dienstverlening te verbeteren, vragen sneller af te handelen en het aantal overdrachten en terugbelverzoeken te verminderen.

Ook zetten we de publiekshal breder in voor gemeentelijke en maatschappelijke dienstverlening, onder andere samen met Eemkracht en binnen de pilot Integrale Ingang.

Verkiezingen voor Provinciale Staten en de waterschappen

In 2027 organiseren we de verkiezingen voor Provinciale Staten en de waterschappen. Soest is opnieuw uitgenodigd om deel te nemen aan het landelijke experiment met het nieuwe stembiljet. Aan de raad wordt voorgesteld hieraan deel te nemen. Daarmee bouwen we voort op onze deelname tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

1.2.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Dienstverlening	L	2,795	2,586	**2,801**	2,801	2,801	2,801
	B	1,102	952	**1,097**	1,097	1,097	1,097
Resultaat		**1,693**	**1,634**	**1,704**	**1,704**	**1,704**	**1,704**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**-215**	-215	-215	-215
Baten	**145**	145	145	145
Resultaat	**-70**	-70	-70	-70

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:-

- Vanwege het uitbreiden van de telefonische bereikbaarheid naar de middag is het budget met € 120.000 verhoogd.

1.2.4 Met wie werken we samen?

Eemkracht, welzijnspartijen en Ministerie BZK

1.2.5 Indicatoren

De indicatoren volgen de klantreis van een inwoner die telefonisch contact opneemt met de gemeente. Ze laten zien of de gemeente bereikbaar is, of een vraag direct kan worden beantwoord en, als dat niet lukt, of de inwoner binnen de afgesproken termijn wordt teruggebeld. Zo meten we drie belangrijke momenten in het contact met de gemeente.
Over de realisatie van deze indicatoren rapporteren we in de jaarrekening.

	Streefwaarde
Telefonische bereikbaarheid (binnengekomen oproepen beantwoord)	**≥ 90%**
Vragen afgehandeld bij het eerste contact	**≥ 60%**
Terugbelverzoeken binnen twee werkdagen opgevolgd	**≥ 80%**

Deelprogramma 1.3 Veiligheid

1.3.1 Wat willen we bereiken?

- We grijpen waar mogelijk snel en op maat in op alle vormen van criminaliteit.
- We dringen vormen van overlast terug.
- We ontwikkelen ons veiligheidsbeleid door en komen met passende interventies.
- We spelen in op bredere maatschappelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de veiligheid in onze gemeenten.
- We hebben een goed ingerichte crisisorganisatie.
- We werken aan het bestrijden van ondermijning.
- We werken aan het vergroten van onze informatiepostitie.
- Door beter samen te werken tussen interne en externe partners vergroten wij onze informatiepositie.
- We houden rekening met onverwachtse trends binnen het openbare orde domein.
- We zorgen ervoor dat Bibob ingebed is in de gehele organisatie.
- We geven uitvoering aan de Utrechtse Norm

1.3.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Volgende stap in het veiligheidsbeleid

In het eerste kwartaal van 2027 wordt een nieuw Integraal Veiligheidsplan (hierna IVP) vastgesteld voor de periode 2027-2030. In dit het Integraal Veiligheidsplan worden de kaders van het gemeentelijke veiligheidsbeleid vastgesteld. Door prioriteiten te kiezen wordt schaarse (politie) capaciteit toebedeeld aan de meest urgente veiligheidskwesties. Naast de prioriteiten die gesteld worden zijn veel veiligheidsonderwerpen die zorgen voor veel werkdruk binnen het domein openbare orde en veiligheid. De prioriteiten zijn in gezamenlijkheid gekozen door de gemeenten Baarn, Bunschoten, De Bilt, Eemnes en Soest (hierna BES-gemeenten). Het IVP is een kaderstellend beleidsstuk.

Voor de noodzakelijke concretisering worden per prioriteit jaarlijks Uitvoeringsprogramma's (hierna UVP) geschreven. Deze worden opgesteld nadat het Integraal Veiligheidsplan in Q1 2027 is vastgesteld. Hierin worden concrete acties verbonden aan de doelstellingen uit het IVP. De UVP's worden vastgesteld in de Driehoek Bunschoten, Baarn, De Bilt, Eemnes en Soest hierna BES.

Wij zetten in op het verbeteren van de informatiepositie. Onder informatiepositie verstaan wij de mate waarin binnen OOV (Openbare Orde en Veiligheid) relevante, tijdige en betrouwbare informatie beschikbaar is om effectief te kunnen handelen ten aanzien van openbare orde problematieken en deze informatie te waarborgen. In 2027 wordt gekeken naar de mogelijkheden voor informatiegestuurd werken waardoor de informatiepositie verbetert.

Van na elkaar werken naar een gedeelde aanpak

Binnen OOV wordt veel samengewerkt met interne en externe partners. Denk hierbij aan politie, brandweer, openbaar ministerie, zorgpartijen, belastingdienst en nog veel meer. Dit vraagt om een goede afstemming en duidelijkheid waar, welke bevoegdheden liggen. In 2027 wordt gekeken of deze samenwerking nog meer geïntensiveerd kan worden waardoor wij niet na elkaar werken, maar vanuit een gedeelde aanpak.

Tegengaan van Ondermijning
We verbeteren onze informatiepositie op het gebied van ondermijnende criminaliteit en kijken waar nog meer samenwerking kunnen vinden met interne en externe partners. In 2027 wordt een nieuw DUP (Districtelijk Uitvoeringsplan) opgesteld om de doelstelling voor 2027-2030 te stellen op het gebied van Ondermijning. Het DUP is een regionaal plan voor Utrecht Oost waarin ook de lokale problematieken worden benoemd.

Een Weerbare overheid (Utrechtse Norm)
Iedere gemeente in Oost-Utrecht is midden 2027 voldoende toegerust om inmenging vanuit georganiseerde criminaliteit tegen te gaan. Hiertoe beschikt zij over medewerkers die in staat zijn signalen van ondermijning te herkennen en passen zij actueel en passend bestuurlijk instrumentarium (BIBOB, Opiumbeleid en APV) toe. In 2027 wordt een gezamenlijke Utrechtse Norm vastgesteld voor heel Midden-Nederland.

Toepassen van de Wet Bibob
De toepassing van de Wet Bibob is een belangrijk instrument om bestuurlijke weerbaarheid te vergroten. We willen verhinderen dat we als gemeente zaken doen met niet-integere partijen. In 2027 wordt het toepassen van de Wet Bibob ingebed in de gehele organisatie. Dit zal in samenwerking gaan met het Bibob expertiseteam. Het expertiseteam zorgt voor kennisdeling en adviseert in complexe casuïstiek op het gebied van de wet Bibob.

Het op orde brengen van de Crisisbeheersing
Het is van belang om aandacht te hebben en blijven houden voor het op orde zijn van de crisisorganisatie. Een crisisorganisatie vraagt om continue ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Daarom investeren we in het opleiden, trainen en oefenen van gemeentelijke crisisfunctionarissen. Hiermee borgen we de kwaliteit van de crisisorganisatie en versterken we de samenwerking binnen en buiten de gemeentelijke organisatie.

Programma Veerkracht en Weerbaarheid
In 2027 ligt de nadruk op het daadwerkelijk realiseren van maatregelen die bijdragen aan de continuïteit van de meest kritische interne processen. Hierbij gaat het zowel om relatief eenvoudige maatregelen als om investeringen die structureel bijdragen aan de gemeentelijke weerbaarheid. Voorbeelden hiervan zijn het actualiseren en offline beschikbaar maken van cruciale contactgegevens en werkinstructies, het uitvoeren van risicoanalyses, het aanpassen van aanbestedingseisen, en het aanschaffen van ondersteunende middelen zoals noodcommunicatiemiddelen of andere technische hulpmiddelen die nodig zijn om essentiële processen in stand te houden.

Daarnaast wordt ingezet op het versterken van bestaande samenwerkingsnetwerken en het activeren van nieuwe partnerschappen. Hiervoor worden netwerkbijeenkomsten, kennisdelingssessies en gezamenlijke oefeningen georganiseerd, gericht op het verbeteren van de onderlinge samenwerking. Voor inwoners wordt de nadruk gelegd op het vergroten van bewustwording en zelfredzaamheid. Dit gebeurt onder andere door middel van communicatiecampagnes, informatiebijeenkomsten, voorlichtingsmateriaal, folders, posters en digitale communicatie. Waar mogelijk wordt aangesloten bij landelijke campagnes en regionale initiatieven om bestaande middelen zo efficiënt mogelijk te benutten.
Een belangrijke ontwikkeling in 2027 is het verder uitwerken en concreet realiseren van informatie- en noodsteunpunten. Hierbij wordt onderzocht welke locaties geschikt zijn, welke minimale voorzieningen

noodzakelijk zijn en welke middelen beschikbaar moeten zijn om inwoners tijdens een crisis te ondersteunen. Afhankelijk van de gekozen ambitie kunnen hiervoor aanvullende investeringen nodig zijn, bijvoorbeeld voor noodstroomvoorzieningen, communicatiemiddelen, inrichting van locaties en ondersteunende materialen.
Bij de uitvoering van deze activiteiten wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande programma's, projecten en reguliere processen binnen de organisatie. Daarmee wordt gestreefd naar een efficiënte inzet van capaciteit en middelen. Tegelijkertijd zal voor een aantal activiteiten aanvullend budget noodzakelijk zijn om de doelstellingen van het project te realiseren.

Daarnaast wordt actief aangesloten bij landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van weerbaarheid, crisisbeheersing en maatschappelijke paraatheid. Nieuwe wet- en regelgeving, landelijke handreikingen, programma's en mogelijke financieringsstromen worden nadrukkelijk gevolgd en waar mogelijk benut.

Natuurbrandbeheersing – Gebiedsgerichte aanpak
De risico’s op natuurbranden nemen toe door klimaatverandering en toenemende droogte. Daarom zetten we in op een gebiedsgerichte aanpak, waarbij per risicogebied wordt gekeken naar de specifieke kenmerken, kwetsbaarheden en benodigde maatregelen. In samenwerking met terreinbeheerders, gemeenten, provincie en de brandweer worden gebiedsspecifieke plannen opgesteld en uitgevoerd. Denk hierbij aan het in kaart brengen van risicovolle zones, het verbeteren van bereikbaarheid en ontsluitingsroutes, het afstemmen van preventieve maatregelen op lokale vegetatie en gebruik, het versterken van de samenwerking met lokale partners.

Aanleg nieuwe bluswatervoorzieningen
Om de bestrijding van branden te verbeteren, worden incidentele middelen ingezet voor de aanleg van nieuwe bluswatervoorzieningen op strategische locaties. Deze investering draagt bij aan een snellere en effectievere inzet van hulpdiensten, op plaatsen en gebieden waar de beschikbaarheid van bluswater beperkt is.

Huisvesting nevenbrandweerpost
Na de sloop van de voormalige nevenbrandweerpost is behoefte ontstaan aan een nieuwe locatie. Sinds 2024 wordt hiervoor, samen met de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), een locatieonderzoek uitgevoerd. In 2025 is een ontwerpende partij geselecteerd. In 2026 wordt de locatie vastgesteld en wordt het ontwerp verder uitgewerkt. In 2027 wordt een concreet voorstel voor de nieuwbouw aan de raad voorgelegd. Realisatie is voorzien in 2027-2028.

1.3.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Veiligheid	L	5.140	6.133	**6.694**	6.513	6.274	6.306
	B	173	18	**37**	37	37	37
Resultaat		**4.968**	**6.116**	**6.656**	**6.475**	**6.237**	**6.268**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**-560**	-379	-141	-172
Baten	**20**	20	20	20
Resultaat	**-541**	-360	-121	-153

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:-

- De bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht stijgt met € 262.000, conform de begroting van de VRU.
- Een hogere bijdrage voor het Zorg- en veiligheidshuis (€ 25.000)
- Voor het brandveiliger maken van de stooklocaties op de Bergjes wordt in 2027 € 20.000 begroot. Een toelichting hierop staat in het deelprogramma 2.5 Natuur en Landschap.
- We begroten vanaf 2028 de kapitaallasten voor de nieuwe nevenbrandweerpost (€ 96.000)

1.3.4 Met wie werken we samen?

Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, RIEC, VRU, provincie, omliggende gemeenten, jongerenwerk, Veilig Thuis, CTER, reclassering, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Koninklijke Horeca Nederland, bedrijvenverenigingen, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie.

1.3.5 Indicatoren

Veiligheid laat zich niet goed vangen in concrete indicatoren. Via de politie kan voortdurend inzicht gekregen worden in de criminaliteitscijfers in de gemeente Soest. Hierdoor kan er gemonitord worden op trends, afwijkingen ten opzichte van de regio, provincie en zelfs landelijk.

Deelprogramma 1.4 Accommodaties en eigendommen

De gemeente Soest beschikt over een brede vastgoedportefeuille (gebouwen en gronden). Onze belangrijkste opgave is het verder verbeteren en professionaliseren van het vastgoedbeheer. Daarmee vergroten we de (financiële) grip en het strategisch inzicht op onze vastgoedportefeuille. Daarnaast zorgen we ervoor dat maatschappelijke organisaties, verenigingen en stichtingen kunnen beschikken over passende huisvesting, volgens de vastgestelde rolneming voor huisvesting van maatschappelijke voorzieningen. Zo blijven sport, cultuur, welzijn en andere maatschappelijke activiteiten toegankelijk voor onze inwoners.

1.4.1 Wat willen we bereiken?

- Een vastgoedportefeuille die aansluit bij het gemeentelijk beleid.
- Efficiënt beheer van het gemeentelijk vastgoed.
- Multifunctioneel gebruik van gemeentelijk vastgoed.
- Een evenwichtig en toekomstbestendig voorzieningenniveau voor het maatschappelijk vastgoed.
- Verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, waarbij zorgvuldig wordt afgewogen welke panden onderdeel blijven van de vastgoedportefeuille.

1.4.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Afwegingskader verhuren maatschappelijke accommodaties

In 2026 wordt een afwegingskader opgesteld voor het actualiseren (voorwaarden/prijs) van de overeenkomsten die zijn gesloten met partijen die we huisvesten binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille passend in het wettelijk kader en in lijn met de maatschappelijk rol die de gemeente heeft. Dit integraal afgewogen kader wordt in 2026 zowel aan het college als de gemeenteraad gepresenteerd. In 2027 wordt de invulling van dit afwegingskader verder besproken en vastgesteld.

Strategisch huisvestingsplan

De gemeente Soest staat de komende jaren voor een omvangrijke opgave rond maatschappelijk vastgoed en de huisvesting van maatschappelijke voorzieningen. Bevolkingsgroei, vergrijzing, woningbouwontwikkelingen, de toenemende behoefte aan voorzieningen, verduurzaming en stijgende beheer- en onderhoudskosten vragen om een integrale en toekomstgerichte aanpak. In 2026 is gestart met het Strategisch Huisvestingsplan (SHP), waarin beleid, maatschappelijke voorzieningenbehoefte, demografische ontwikkelingen, woningbouwopgaven en de vastgoed- en grondportefeuille samenkomen in één plan. Het SHP biedt daarmee de basis voor strategische keuzes over investeringen, ontwikkeling, verduurzaming en eventuele afstoting van vastgoed en voor het tijdig anticiperen op toekomstige ruimte- en grondbehoeften. Vaststelling van het SHP staat gepland voor 2027.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

De prioritering van de verduurzaming is voor de eerste drie gebouwen bepaald aan de hand van de strategische positie van het vastgoed, de technische mogelijkheden voor verduurzaming en een duurzame en financieel verantwoorde exploitatie. Deze vraagstukken worden eveneens meegenomen bij de opstelling van het SHP, waardoor besloten kan worden welke panden we gaan verduurzamen en in welke volgorde.

Huis van de Samenleving/ Willaertgebouw

In 2026 is besloten de exploitatie van het Willaertgebouw te beëindigen waarna mogelijke plannen worden uitgewerkt voor de toekomst van de partijen in het Willaertgebouw en voor de ontwikkeling van het Huis van de Samenleving. In 2027 worden deze plannen verder uitgewerkt en voorgelegd aan de raad.

1.4.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Accommodaties en eigendommen	L	1.175	2.040	**2.384**	2.028	1.862	2.074
	B	659	687	**568**	687	687	687
Resultaat		**516**	**1.352**	**1.816**	**1.341**	**1.175**	**1.386**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**-344**	11	178	-34
Baten	**-120**	0	0	0
Resultaat	**-464**	11	178	-34

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:-

- Als gevolg van huurderving bij de PWA-school en de opzegging van de huur door Bink en Amerpoort dalen de inkomsten met € 79.000.
- Voor het opstellen van een strategisch huisvestingsplan voor accommodaties en eigendommen is € 50.000 begroot.
- Voor de tijdelijke huisvesting van basisschool De Parel is € 135.000 begroot.
- We hebben de onderhoudskosten van de Plantage geactualiseerd. Dit leidt tot structureel hogere kosten van € 130.000.
- De verbouwing van het Griftland leidt tot hogere kosten dan oorspronkelijk begroot. In de begroting houden we rekening met een toename van de kapitaallasten met € 56.000.

1.4.4 Met wie werken we samen?

Wij werken samen met onze interne organisatie, maatschappelijke partners, gebruikers, eigenaren van gebouwen en de Veiligheidsregio Utrecht.

Programma 2 – Fysieke leefomgeving

Inhoud programma

Tot het programma fysieke leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:
2.1 Wonen en Ruimtelijke ontwikkeling
2.2 Klimaat en energie
2.3 Economie
2.4 Mobiliteit en infrastructuur
2.5 Natuur en landschap

Programmaoverstijgende ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen worden hier kort toegelicht omdat zij meerdere deelprogramma's binnen het programma Fysieke leefomgeving raken.

Ruimtelijke koers en regionale ontwikkelingen

De ruimtelijke ontwikkeling van Soest volgt de koers uit de Omgevingsvisie (2021), met dorps, groen en vitaal als centrale kernwaarden. Vanuit deze koers werken we aan de verschillende ruimtelijke opgaven in Soest, Soesterberg, de Eempolder en de bos- en natuurgebieden. Daarbij zoeken we steeds naar een zorgvuldige balans tussen ontwikkeling en het behoud en versterken van de kwaliteiten van onze leefomgeving. Opgaven op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, natuur, water en bodem, klimaatadaptatie, energie en leefomgevingskwaliteit hangen steeds sterker met elkaar samen. Dit vraagt om integrale keuzes, zowel binnen de gemeente als in samenhang met ontwikkelingen in de regio.

Gebiedssamenwerking Amersfoort tot Zeist en intensivering Defensie

Op de Utrechtse Heuvelrug, in het gebied tussen Amersfoort en Zeist, komen verschillende ruimtelijke opgaven en ontwikkelingen samen, waaronder natuur, wonen, mobiliteit, recreatie en de groei van Defensie. Via de gebiedssamenwerking van Amersfoort tot Zeist brengen we deze ontwikkelingen in samenhang bij elkaar. De ontwikkeling van het gebied, waaronder de intensivering van Defensie in en rond Soesterberg, heeft gevolgen voor onder meer bereikbaarheid, natuur, wonen, werken en leefbaarheid en raakt daarmee meerdere deelprogramma's binnen de fysieke leefomgeving.

Netcongestie

In Nederland raakt het stroomnet op sommige momenten overbelast. Dat heet netcongestie. Ook in de gemeente Soest merken we daarvan de gevolgen. In een groot deel van Soesterberg geldt vanaf 1 juli 2026 een tijdelijke pauze voor nieuwe en zwaardere stroomaansluitingen. Voor de rest van de gemeente geldt deze maatregel vooralsnog niet. Netcongestie kan gevolgen hebben voor onder meer woningbouw, bedrijvigheid, maatschappelijke voorzieningen en verduurzaming.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor bouwen

Met de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is per 1 januari 2024 een nieuw stelsel voor het omgevingsrecht en een nieuw stelsel voor de bouwtechnische toetsing van bouwwerken in werking getreden. De komende jaren krijgen gemeenten de tijd om geleidelijk toe te werken naar een situatie waarin zij aan alle eisen van de Omgevingswet voldoen. De Omgevingswet

kent twee nieuwe beleidsinstrumenten over de fysieke leefomgeving: de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's. In Soest is in 2021 een eerste versie van de omgevingsvisie vastgesteld.

Daarna werkte het college vijf omgevingsprogramma's uit voor Wonen, Werken, Mobiliteit, Groen en Water. Deze geven verder invulling aan de wijze waarop de doelen uit de omgevingsvisie worden bereikt.
De acties uit de actielijsten van de omgevingsprogramma's hebben een meerjarig karakter en lopen door. De uitvoering vindt stapsgewijs plaats. Jaarlijks wordt bepaald welke acties prioriteit krijgen en binnen de beschikbare middelen en capaciteit kunnen worden uitgevoerd. De acties voor 2027 worden toegelicht bij het desbetreffende deelprogramma.

De regels voor de fysieke leefomgeving worden vastgelegd in het omgevingsplan. Vanaf 2032 moet het omgevingsplan Soest af zijn en voldoen aan alle eisen van de Omgevingswet. Sinds de invoering van de Omgevingswet raken we landelijk steeds meer vertrouwd met het nieuwe stelsel. Ook ontstaat geleidelijk meer duidelijkheid over de toepassing van de wet. Er verschijnen steeds meer rechterlijke uitspraken over onderdelen van de Omgevingswet die in de praktijk nog vragen oproepen. De Evaluatiecommissie Omgevingswet constateert daarbij dat overheden steeds meer ervaring opdoen met het werken onder de Omgevingswet en dat deze omslag een proces van lange adem is.

Deelprogramma 2.1 Wonen en Ruimtelijke ontwikkeling

Dit deelprogramma is uitgewerkt in de thema's Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en erfgoed.

2.1.1 Wat willen we bereiken?

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

- We voldoen aan alle wettelijke eisen van de nieuwe wet, en werken volgens de uitgangspunten van de Omgevingswet: integraal, transparant en met ruimte voor participatie.
- We ondersteunen inwoners, ondernemers en organisaties bij initiatieven in de fysieke leefomgeving, onder meer door advisering aan de omgevingstafels en, waar nodig, ondersteuning bij participatie.
- We realiseren een aantrekkelijke, veilige en gezonde leefomgeving enerzijds en benutten de leefomgeving voor allerlei maatschappelijke behoeften anderzijds. Denk daarbij aan voldoende passende woningen, koelte en ontmoetingsplekken voor jong en oud of ruimte voor maatschappelijke voorzieningen, energie-infrastructuur of bedrijvigheid.

Wonen

De gemeente Soest is een dorpse en groene gemeente waar elke inwoner zich thuis voelt. Iedere doelgroep woont passend en met plezier.

Ruimtelijke ontwikkeling

- De gemeente Soest heeft een strategisch sterke positie in de regio Amersfoort–Utrechtse Heuvelrug door actief deel te nemen aan regionale samenwerkingsverbanden en besluitvorming. Daarbij brengen we de belangen, opgaven en ambities van Soest tijdig onder de aandacht bij regionale, provinciale en landelijke partners.
- We benutten regionale programma's, investeringen en subsidiemogelijkheden om lokale doelen te realiseren.
- Voor opgaven die de gemeentegrenzen overstijgen, zoals wonen, mobiliteit, energie en landschap, werken we actief samen met andere gemeenten en partners om tot gezamenlijke oplossingen te komen.
- Eind 2027 is fase 1 van de Dalweg (Parckhart) met de parkeergarage en appartementen nagenoeg klaar. De bouw van de woningen van fase 2 gaat volop door en is duidelijk zichtbaar. Eind 2027 weten we welke aanpassingen aan het gemeentehuis plaats moeten vinden voor de Warmte-Koude-Opslag-installatie. En het bestek voor de aanbesteding is klaar.
- In Apollo Noord-Oude Tempel worden in 2027 de eerste woningen gerealiseerd. Fase A 2026-2030 circa 160 woningen en fase B 2030-2035 circa 60 woningen.
- De gebiedsontwikkeling Eng Midden omvat de deelgebieden Paulus Potter, Ruysdaellaan en Groot Engendaal en wordt gerealiseerd in samenwerking met woningcorporaties de Alliantie en Portaal. In dit gebied worden circa 170 bestaande woningen vervangen door circa 330 nieuwe woningen in het sociale en middeldure segment, waarmee wordt bijgedragen aan de woningbouwopgave, de prestatieafspraken en de vernieuwing van de wijk. De uitvoering loopt naar verwachting tot en met 2031.

Erfgoed
Met de uitvoering van de erfgoedagenda behouden, beschermen en benutten we het erfgoed van Soest en Soesterberg. Daarmee versterken we de kwaliteit van de leefomgeving en zorgen we ervoor dat inwoners het lokale erfgoed beter kunnen herkennen, beleven en waarderen.

2.1.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
- Ondersteunen van participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen.
- We actualiseren de Omgevingsvisie uit 2021. Wij doen dit samen met inwoners en andere betrokkenen. We verbinden dit aan de actualisatie van het Masterplan Soesterplan in 2027 Hierin betrekken we de voorziene effecten van de gebiedsontwikkeling van A tot Z integraal, oftewel voor alle relevante beleidsterreinen.
- Bestaande bestemmingsplannen, regels uit de bruidsschat en gemeentelijke verordeningen stapsgewijs omzetten en opnemen in het Omgevingsplan, zodat dit voldoet aan de wettelijke eisen van de Omgevingswet.
- We verfijnen, met alle betrokken teams, de werkprocessen voor de Omgevingswet, gebaseerd op opgedane praktijkervaringen, nieuwe jurisprudentie en landelijke richtlijnen.
- We werken aan actuele beleidskaders, passende omgevingsprogramma's en een omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Wonen
Om onze ambities te realiseren voeren we in 2027 de volgende acties uit. Het gaat zowel om acties uit het Omgevingsprogramma Wonen als om andere activiteiten binnen dit beleidsdomein.

<u>Inzetten op woningbouw in 2027 en daarna</u>
- Prioriteit geven aan planontwikkeling van de woningcorporaties en kansrijke ontwikkelingen
- De Realisatiestimulans is een rijkssubsidie om de woningbouwopgave te bevorderen.
- Wij verwachten op basis van startbouw van 173 betaalbare woningen in 2025 een subsidie van € 1.211.000 te ontvangen eind dit jaar. In het vierde kwartaal van 2026 volgt een raadsvoorstel om een bestemmingsreserve vast te stellen voor deze middelen. Hiermee kunnen we publieke investeringen doen om ontwikkelingen met betaalbare woningen te bevorderen.
- Twee keer per jaar overleggen de gemeente, de regio en de provincie hoe de planontwikkelingen versneld kunnen worden en hoe de provincie daar ondersteuning in kan bieden.
- We realiseren gemiddeld tussen de 125-200 woningen per jaar voor diverse doelgroepen conform de omgevingsvisie Soest-Soesterberg. Dit sluit aan bij de opgave van 2.000 woningen zoals genoemd in het coalitieakkoord. Daarnaast monitoren we alle bouwplannen om te zorgen dat we blijven voldoen aan de continue bouwstroom en het gestelde doel van het aantal op te realiseren woningen.
- We toetsen plannen op natuurinclusief bouwen bij de omgevingstafel en in de realisatie.

<u>Wet versterking regie volkshuisvesting</u>
De Wet versterking regie volkshuisvesting (Wvrv) is 1 juli 2026 ingegaan. We verwachten een bijdrage van het Rijk voor de structurele kosten die de uitvoering met zich meebrengt (naar verwachting rond € 100.000). Deze bijdrage wordt ingezet voor:

- Financiële bijdrage aan het Bureau Regio Amersfoort (BRA) ten behoeve van ondersteuning bij de uitvoering van de Regionale Kaderafspraken Huisvesting ouderen en aandachtsgroepen. In het bestuurlijk overleg van 2 juli 2026 is afgesproken om 15% van de gelden die de gemeenten ontvangen voor de uitvoering van de Wvrv te bestemmen voor ondersteuning door het BRA. Daarnaast kunnen deze middelen ingezet worden ten behoeve van:
- Extra personele inzet van de afdeling VTH als gevolg van handhaving op de vergunningsplicht (huisvestingsvergunning) voor particuliere verhuurders.
- Extra personele inzet van het cluster wonen, bezwaarschriftencommissie en Juridische Zaken als gevolg van een stijging van het aantal bezwaren en rechtszaken als gevolg van het afwijzen van de aanvraag voor een urgentie
- Extra personele inzet van VTH ten behoeve van de afhandeling van corporatieplannen.
- Extra kosten ten behoeve van de prestatieafspraken.
- Check of Omgevingsprogramma Wonen voldoet aan de eisen die vanuit de Wvrv gelden voor een Volkshuisvestingsprogramma.

Al er geen middelen vanuit het Rijk komen, dan kan de gemeente een deel van de extra taken niet uitvoeren. De regie voor de uitvoering van deze taken komt dan bij de provincie te liggen. Mogelijk komt er dan budget beschikbaar vanuit de provincie.

Huisvesting van statushouders

Gemeenten moeten statushouders huisvesten op basis van de halfjaarlijkse taakstelling van het Rijk. De taakstelling voor 2027 is nog niet bekend. Vooralsnog gaan we uit van een opgave die vergelijkbaar is met die van 2026, dus van ongeveer 83 statushouders. De uiteindelijke omvang hangt af van onder meer de internationale situatie, de asielinstroom, de snelheid van vergunningverlening en wijzigingen in wet- en regelgeving.

Vanaf 2026 gelden nieuwe regels uit het Europese Asiel- en Migratiepact en het tweestatusstelsel. Hierdoor kunnen voor sommige statushouders strengere voorwaarden gelden voor gezinshereniging. Dit kan ertoe leiden dat gemeente Soest vaker alleenstaande statushouders moet huisvesten. De behoefte aan kleine woningen, kamers, woningdelen en tijdelijke woonvormen neemt daardoor mogelijk toe. Dit wordt meegenomen in de prestatieafspraken met corporaties. Tegelijk blijft passende huisvesting voor gezinnen nodig, omdat gezinsleden op een later moment alsnog kunnen nareizen.

De gemeente Soest wil de huisvestingsopgave zoveel mogelijk binnen de reguliere woningvoorraad realiseren. Gezien de druk op de woningmarkt blijven aanvullende en tijdelijke woonoplossingen nodig. Een voorbeeld hiervan is Albertsdorp, dat sinds augustus 2023 wordt ingezet voor de tijdelijke huisvesting van statushouders. Met het beëindigen van de HAR+-regeling per 1 juli 2026 valt de vergoeding voor de opvang van statushouders in Albertsdorp lager uit. Onder de DUTO-regeling ontvangen gemeenten een lagere vergoeding per opvangplek dan onder de voormalige HAR+-regeling. Hierdoor is de financiële dekking van de kosten van Albertsdorp sterker afhankelijk van het aantal statushouders dat daadwerkelijk wordt geplaatst. Voor 2027 verwachten we dat de financiële haalbaarheid naar verwachting aanwezig is bij voortzetting van het huidige plaatsingsniveau, maar dat er een financieel risico bestaat wanneer minder statushouders in Albertsdorp kunnen worden geplaatst.

Asielopvang

Uitgangspunt is dat we voldoen aan de Spreidingswet. In 2027 komen we met een voorstel voor mogelijke locaties voor de opvang van asielzoekers.

Starterslening
Sinds de vernieuwing van de verordening in 2024 is het aantal aanvragen sterk toegenomen. De nieuwbouw van de sociale koopwoningen aan de Dalweg (Parckhart) heeft bijvoorbeeld geleid tot meer aanvragen. De verstrekte leningen uit 2024 worden vanaf 2027 afgelost. In 2027 verwachten we circa 30 aanvragen die voldoen aan de voorwaarden en circa 5 aflossingen op bestaande leningen. Om de verwachte 30 aanvragen te kunnen toekennen en starters op de Soester woningmarkt te ondersteunen is het de intentie om bij de voorjaarsnota 2027 een voorstel voor een aanvullend krediet te doen.

Woonwagenstandplaatsen
Eind 2026 is beleid voor woonwagenstandplaatsen gereed. Voor de implementatie van dit beleid is € 25.000 in de begroting opgenomen.

Stimulering doorstroom ouderen
We maken afspraken met de woningcorporaties om de doorstroming te bevorderen in de nieuwe prestatieafspraken 2027-2030. Om de doorstroming van ouderen uit een grote woning naar een beter passende woning te stimuleren zijn we in 2026 gestart met het toekennen van een verhuiskostenvergoeding als pilot. Daarnaast zetten de corporaties een wooncoach in en geven huurgewenning, waarbij de eerste twee jaar een korting op de huurprijs van de nieuwe woning wordt gegeven. Om de doorstroming structureel te blijven bevorderen, is jaarlijks € 50.000 nodig. Voor 2027 is hiervoor incidentele financiering opgenomen in de begroting als vervolg op de pilot. In 2028-2030 verwachten wij dat dit gedekt kan worden vanuit beschikbare middelen uit de Wvrv voor extra kosten prestatieafspraken.

Ouderen en aandachtsgroepen
In 2027 geven we uitvoering aan de intentieovereenkomst Wonen, zorg, welzijn ouderen Soest 2025-2028 en de regionale kaderafspraken huisvesting ouderen en aandachtsgroepen. Hierin zijn afspraken gemaakt over de aantallen te realiseren nultreden, geclusterde en zorggeschikte woningen en het spreiden van aandachtsgroepen in de regio. Een toename van het aantal zelfstandig wonende ouderen en mensen met een begeleidingsvraag zal gevolgen hebben voor de WMO-uitgaven.

Dementievriendelijk inrichten van de openbare ruimte
Met de vergrijzing zal ook het aantal mensen met dementie toenemen. Deze mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Daar is niet alleen een passende woning voor nodig, maar ook een passende woonomgeving. We willen bij de herinrichting van de openbare ruimte, binnen woonzorgzones, extra aandacht besteden aan mensen met dementie. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van extra bankjes of bewegwijzering van de route naar de supermarkt. Hiervoor is, in het omgevingsprogramma Wonen, structureel € 15.000 opgenomen.

Ruimtelijke ontwikkeling

- We behartigen de belangen van de gemeente Soest actief in regionale, provinciale en landelijke samenwerkingen en zorgen dat onze ambities vroegtijdig worden meegenomen in beleid, plannen en investeringen.
- We benutten kansen uit regionale ontwikkelingen voor lokale opgaven en werken samen met andere gemeenten en partners wanneer vraagstukken de gemeentegrenzen overschrijden.

- We verbeteren onze strategische informatiepositie en onderzoeken hoe data en digitale instrumenten, waaronder digital twins, kunnen bijdragen aan integrale ruimtelijke afwegingen en besluitvorming.
- In 2027 wordt de Nota Omgevingskwaliteit afgerond. Deze nota vervangt de huidige Welstandsnota.
- Na de vaststelling van het Gebiedsperspectief A(mersfoort) tot Z(eist) bevindt de gebiedssamenwerking zich in de uitvoeringsfase. In 2027 worden de afspraken uit het Bestuurlijk Akkoord 2.0 en de clusterovereenkomst Midden met de betrokken partijen (Defensie, provincie Utrecht, waterschappen en de gemeenten Amersfoort, Leusden, Soest en Zeist) verder uitgewerkt. Voor Soest gaat het daarbij vooral om de (door)ontwikkeling van Soesterberg in samenhang met de groeiwensen van Defensie, de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en een toekomstbestendig water- en bodemsysteem. De focus ligt op een goede balans tussen wonen, werken, ondernemen, natuur, recreatie, mobiliteit en defensieactiviteiten.
- Het Gebiedsperspectief A tot Z wordt meegenomen in beleid en plannen, o.a. in de gebiedsuitwerking Soesterberg.
- Dalweg (Parckhart): In 2027 start de verkoop van particuliere woningen en begint de bouw van fase 1 en 2. De bouwactiviteiten zijn daarmee duidelijk zichtbaar in het gebied. Eind 2027 weten we welke aanpassingen aan het gemeentehuis nodig zijn voor de Warmte-Koude-Opslaginstallatie (WKO). We verkennen hiervoor de benodigde aanpassingen aan het gemeentehuis..
- Apollo Noord-Oude Tempel: Voordat de volgende fase van start kan gaan, moeten nog enkele stappen worden doorlopen, zoals uitvoering van de voorschriften van Omgevingsvergunningen en het afhandelen van eventuele bezwaren. Als deze stappen in 2026 zijn afgerond, kunnen begin 2027 het stedenbouwkundig plan, beeldkwaliteitsplan, inrichtingsplan en bosbeheerplan worden vastgesteld, de omgevingsvergunningen ten behoeve van de bouw worden aangevraagd en de voorbereidende werkzaamheden voor het bouwrijp maken gestart worden. Vanaf medio 2027 staat de bouw van de woningen gepland. Het traject van de flora en fauna in het gebied blijft gedurende de hele looptijd van het project van belang.
- Bouwen in de dorpsranden: Als de provincie positief besluit op onze aanmelding voor programma wonen en werken stellen we in 2027 een gebiedsvisie op. De gebiedsvisie wordt vervolgens uitgewerkt in een Ruimtelijk Uitwerkingsdocument.
- De Eng Midden: In 2027 wordt toegewerkt naar de afronding van de BOPA-procedure voor het deelgebied Paulus Potter, met als doel de bouw in het vierde kwartaal van dat jaar te starten. Voor de deelgebieden Ruysdaellaan en Groot Engendaal is de doelstelling om in 2027 de BOPA-procedure te starten, zodat de bouw van deze ontwikkelingen in 2028 kan aanvangen.
- Soesterberg Noord: De doelstelling voor de komende jaren is het verder realiseren van de ontwikkelstrategie voor Soesterberg Noord. Daarbij ligt de nadruk op het faciliteren van woningbouwontwikkelingen en het aanleggen van de benodigde openbare ruimte en infrastructuur, zodat wordt bijgedragen aan de gemeentelijke woningbouwopgave en een toekomstbestendige gebiedsontwikkeling.

Erfgoed

Waarderen militair erfgoed

We laten het militaire erfgoed (vooral in en om Soesterberg) beter beschrijven en waarderen. We gaan in gesprek met stakeholders over de waarden en hoe we deze kunnen benutten en beleven. Ook bespreken we met hen wat een passende bescherming kan zijn. Hiermee vergroten we de omgevingskwaliteit in Soesterberg en maken we de militaire geschiedenis voor de inwoners beter

beleefbaar. Dit versterkt de identiteit van Soesterberg vanuit het verleden en sluit aan bij de defensie-ontwikkelingen in de nabije toekomst.

Waarderen erfgoed op de Vliegbasis
Samen met de stakeholders van de Vliegbasis (Defensie, Utrechts landschap, provincie Utrecht, NNM, gemeente Zeist) onderzoeken we wat een passende bescherming kan zijn, rekening houdende met de opgaven en belangen die er spelen.

Actualiseren beschrijvingen en waardestellingen van beschermde gezichten
We stellen beleidsregels op voor de beschermde gezichten.

2.1.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Wonen	L	14.925	27.404	**28.765**	26.776	24.623	20.352
	B	6.570	22.991	**24.524**	22.641	16.364	12.079
Resultaat		**8.354**	**4.413**	**4.241**	**4.135**	**8.259**	**8.273**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**-1.361**	628	2.780	7.052
Baten	**1.533**	-350	-6.627	-10.912
Resultaat	**172**	278	-3.847	-3.860

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:
- Door fasering wijzigen de de lasten en baten binnen de bouwgrondexploitaties.
- Incidentele budgetten in 2027 voor onderzoek, capaciteitsinzet en voorbereidingen ten behoeve van de projecten Stadhouderslaan (€ 100.000) en gebiedsontwikkeling Eng-midden (€ 200.000). Deze middelen dekken we uit de te verwachten inkomsten uit de, nog af te sluiten, anterieure overeenkomsten.
- We stellen brengen de cultuurhistorie van Soesterberg in beeld. In 2027 begroten we hiervoor een incidenteel budget van € 30.000.
- In 2027 is incidenteel € 50.000 begroot voor een verhuiskostenvergoeding aan inwoners die onder andere van een grotere naar een kleinere sociale huurwoning verhuizen.
- In 2027 is incidenteel € 25.000 opgenomen voor de implementatie van het nieuwe woonwagenbeleid.

2.1.4 Met wie werken we samen?

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Omgevingsdienst Utrecht, Gemeentelijke adviescommissie fysieke leefomgeving, provincie Utrecht.

Wonen
Portaal, De Alliantie, Omthuis, Woonzorg Nederland, COA, verschillende ontwikkelaars voor het realiseren van woningen, particuliere initiatiefnemers voor het realiseren van woningen, huurdersbelangenverenigingen, COSBO, welzijnsorganisaties, zorgorganisaties, zorgkantoor, huisartsen, participatieraad, regiogemeenten, provincie Utrecht.

Ruimtelijke ontwikkeling
Regio Amersfoort, MRU West, provincie Utrecht, regiogemeenten, Omgevingsdienst Utrecht, het Rijk, defensie, Waterschap Vallei en Veluwe, ROM Utrecht.

Erfgoed
MooiSticht, Defensie, Utrechts landschap, provincie Utrecht, NNM, gemeente Zeist.

2.1.5 Indicatoren
Bij de BBV indicatoren is het aantal nieuwgebouwde woningen per 1.000 woningen opgenomen. Daarnaast wordt het aantal nultreden, geclusterde en zorgwoningen dat gerealiseerd is en in ontwikkeling is gemonitord via de planregistratie.

2.1.6 Beleidskaders

Beleidskaders	Link naar beleid	Datum besluit
Beleidsregels collectieve wooninitiatieven gemeente Soest	Beleid collectieve wooninitiatieven gemeente Soest	7 juli 2026
Omgevingsprogramma Wonen	Omgevingsprogramma Wonen	8 juli 2025
Huisvestingsverordening gemeente Soest 2025-1	Huisvestingsverordening gemeente Soest 2025 - 1 | Lokale wet- en regelgeving	12 juni 2025
Nadere regels Huisvestingsverordening gemeente Soest 2025-1	Nadere regels Huisvestingsverordening gemeente Soest 2025-1 | Lokale wet- en regelgeving	16 december 2025
Beleidsregel prémantelzorgwoning	Beleidsregel pré-mantelzorgwoningen 2024 gemeente Soest | Lokale wet- en regelgeving	26 november 2024
Verordening compensatiefonds gemeente Soest 2024	Verordening compensatiefonds gemeente Soest 2024	23 mei 2024
Verordening Starterslening gemeente Soest 2024	Verordening Starterslening gemeente Soest 2024	27 maart 2024
Doelgroepenverordening gemeente Soest 2023	Doelgroepenverordening gemeente Soest 2023	26 oktober 2023
Nota Grondbeleid	Nota Grondbeleid	20 april 2023
Nota Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal	20 april 2023
Woondeal regio Amersfoort 2023	Woondeal regio Amersfoort 2023	10 februari 2023
Omgevingsvisie Soest en Soesterberg en Opdrachten voor omgevingsprogramma's	Omgevingsvisie Soest en Soesterberg en Opdrachten voor omgevingsprogramma's	21 december 2021
Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040	Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040	14 oktober 2021
Beleidsregels voor de toepassing van buitenplanse afwijkingen (kruimelgevallenbeleid)	Beleidsregels voor de toepassing van buitenplanse afwijkingen | Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)	11 maart 2021
Leidraad fysieke leefomgeving	Leidraad fysieke leefomgeving	22 november 2022
Gebiedsvisie Dalweg	Gebiedsvisie Dalweg	17 december 2020
Welstandsnota gemeente Soest 2014	Welstandsnota.pdf (ropubliceer.nl)	13 februari 2014
Masterplan Soesterberg	Masterplan Soesterberg	4 oktober 2010
Erfgoedprogramma	00. Erfgoedprogramma def juiste opmaak.docx	14 juli 2026

Deelprogramma 2.2 Klimaat en Energie

Deelprogramma Klimaat gaat in op de onderwerpen energietransitie, grondstoffenbeleid/circulaire economie, water/riolering/klimaatadaptatie en milieu

2.2.1 Wat willen we bereiken?

In 2050 gebruiken we geen fossiele brandstoffen meer. We gaan over naar duurzaam opgewekte elektriciteit en hernieuwbare warmtebronnen. Ook passen we onze omgeving aan op hetere zomers, te droge periodes en stevige piekbuien. We hebben geen restafval meer en gebruiken dezelfde materialen telkens opnieuw. We werken hierin nauw samen met onze inwoners en ondernemers. En natuurlijk met andere overheden en andere belanghebbenden.

Energietransitie

- In 2050 zijn we energieneutraal en aardgasvrij.
- In 2030 zijn we voor 45% energieneutraal en zijn 15% van de gebouwen aardgasvrij.

Grondstoffen & Circulaire economie

- Het streven is een circulaire (grondstoffen)economie in 2050 waarbij geen restafval meer vrijkomt bij huishoudens

Water, riolering en klimaatadaptatie

- Voldoen aan onze gemeentelijke zorgplichten voor de afvoer van afvalwater, de afvoer van hemelwater en het beheer van het grondwater
- Beperken van gezondheidsschade, maatschappelijke ontwrichting en schade door extreme weersomstandigheden vanwege klimaatverandering
- Tegen 2040 is Soest zo ingericht dat er in elke wijk zo min mogelijk hittestress ervaren wordt en dat iedereen toegang heeft tot een koele plek.
- Aanpakken illegale lozingen van vervuild water op het oppervlaktewater en indirecte lozingen van vervuild water op het riool. Deze taak is belegd bij de ODU. De (meer)kosten worden betaald uit de rioolheffing welke zijn verwerkt in de begroting.

Milieu

- We werken aan een gezond milieu en sluiten aan op nationale wet- en regelgeving.
- We dragen bij aan de gezondheid van inwoners en de leefbaarheid in Soest en Soesterberg: in het actieplan houtstook worden de acties benoemd waarmee we stapsgewijs de overlast door houtstook willen verminderen. Wij verwachten na uitvoering van het actieplan een afname van de overlast en een betere luchtkwaliteit.
- We dragen bij aan het tegengaan van milieucriminaliteit en ondermijning en aan het verbeteren van de waterkwaliteit.

2.2.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Energietransitie

In 2024 is het programma ‘Energie van Soest 2024-2030’ vastgesteld. Om ons doel te halen zetten we samen met partners en anderen o.a. in op verduurzaming van woningen, het aanleggen van nieuwe duurzame energiebronnen, optimaliseren van het energiesysteem en werken we mee aan netcongestie

beperkende maatregelen. De jaarlijkse voortgangsrapportage van het programma is op 13 mei 2026 besproken in de raad.

Grondstoffen & Circulaire economie

- Circulaire economie: In Nederland hebben we afgesproken dat we in 2050 volledig circulair willen zijn. Dat betekent dat we in de samenleving kringlopen van grondstoffen zoveel mogelijk sluiten. Dit vormt een enorme uitdaging voor Soest. We dragen al bij aan de circulaire opgave vanuit het grondstoffenbeleid. Dat gaat alleen over huishoudelijk afval. Om vanuit onze rol als lokale overheid meer te doen, geven we uitvoering aan ons gemeentelijk Programma Circulaire Economie 2025-2030. Het doel hiervan is in 2030 circulariteit volledig te hebben geïntegreerd in het denken en doen van de gemeentelijke organisatie. De uitvoering van het programma wordt uitgevoerd vanuit bestaande budgetten.

- Grondstoffenbeleid: De ambitie is uitgesproken om een volledig circulaire gemeente te zijn in 2050. Met het Grondstoffenbeleid 2025-2030 dragen we bij aan deze circulaire transitie door onze gemeentelijke taken in huishoudelijke afval- en grondstoffen te vervullen. Doel van dit beleid is het verminderen van restafval. Dit doen we door de methode van bronscheiding te continueren en te optimaliseren. Hierin is een goede balans opgenomen tussen beheersing van kosten, milieurendement, servicebeleving en de huidige mogelijkheden van dienstverlener RMN. De kosten van de uitvoering van het grondstoffenbeleid worden volledig gedekt door de afvalstoffenheffing.
  De RMN voert voor de gemeente Soest deze dienstverlening uit. In 2028 zullen we dit beleid evalueren. Naast de RMN werken we ook samen met de AVU (afvalverwijdering Utrecht). De GR AVU zorgt voor de verwerkingcontracten van de vrijkomende afval- en grondstoffen. Ook voert ze het contractbeheer hiervan uit.

Water, riolering en klimaatadaptatie

De acties zijn voor de onderwerpen water, riolering en klimaatadaptatie uitgewerkt. Het gaat zowel om acties uit het Omgevingsprogramma Water als om andere activiteiten binnen dit beleidsdomein. Zie de paragraaf ‘Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen’ deelprogramma 2.1 voor een algemene toelichting op de uitvoering van de omgevingsprogramma’s. Daarbij gaat het onder andere om:

- Afronden actieplan hitte: samen met partners en ondersteund vanuit Provincie Utrecht, is in 2026 gewerkt aan een actieplan hitte. Dit plan beschrijft hoe we inhoud kunnen geven aan de ambitie om een hittebestendige gemeente te worden.
- Bij de invulling van de gemeentelijke zorgplicht water meer invulling geven aan en anticiperen op de veranderende weersomstandigheden en zo maatregelen treffen ter beperking van gezondheidsschade en maatschappelijke ontwrichting. Hierbij valt o.a. te denken aan:
  - Meer nadruk op hemelwaterinfiltratie waar dit kan ter ontlasting van riool en voorkomen van overstort uit het riool
  - Opstellen protocollen voor calamiteiten water en extreem weer
  - Meer aandacht voor kwaliteit en kwantiteit grondwater
  - Aandacht voor diffuse vervuilende bronnen (zie ODU)

Soortenmanagementplan (SMP)

In het voorjaar 2026 is de gebiedsgerichte SMP-vergunning voor gebouw bewonende soorten ontvangen. Deze vergunning kent een looptijd van 10 jaar en brengt voor de gemeente verplichting

met zich mee. Een van de acties uit het Omgevingsprogramma Groen en landschap is het implementeren, borgen, monitoren, rapporteren en coördineren van het SMP. Dit doen we door:

- Initiatiefnemers (particulieren, woningcorporaties, VVE's, projectontwikkelaars etc.) te faciliteren via een SMP-applicatie voor het aanvragen van toestemming om te werken onder SMP;

- Initiatieven te toetsen aan de SMP-voorwaarden;
- SMP meer bekendheid te geven door gerichte communicatie;
- Met woningcorporaties afspraken te maken over werkwijze en bijdragen aan monitoringskosten;
- Jaarlijkse verplichte SMP-monitoring uitvoeren, de uitkomsten analyseren en waar nodig bijsturen. Hierover rapporteren we aan de provincie Utrecht.
- Invulling geven aan het realiseren van de vereiste ecologische plus via het actieplan Basiskwaliteit Natuur (zie elders).

Milieu

- Houtstook: we monitoren de overlast op basis van het aantal meldingen dat wordt gedaan. We hebben onze website daarop aangepast. We stellen een actieplan Houtstook op. In 2027 intensiveren we de communicatie over houtstook. We kwantificeren en objectiveren de overlast.
- De Omgevingsdienst Utrecht verbetert de aanpak van milieucriminaliteit en het toezicht op lozingen van afvalwater op het riool. Dit zijn twee doelstellingen uit de Uitvoerings –en handhavingsstrategie 2026 regio Utrecht.

2.2.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Klimaat	L	10.589	16.744	**9.833**	11.125	11.669	12.541
	B	9.220	11.804	**6.820**	8.741	9.525	10.418
Resultaat		**1.370**	**4.940**	**3.012**	**2.384**	**2.144**	**2.124**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**6.911**	5.619	5.075	4.203
Baten	**-4.983**	-3.063	-2.279	-1.386
Resultaat	**1.928**	2.556	2.796	2.816

Zowel de lasten als baten zijn in 2027 lager begroot dan in 2026. Dit is enerzijds een gevolg van lagere inkomsten van het Rijk met corresponderende uitgaven en anderzijds doordat in de begrote bedragen voor 2026 budgetten zijn opgenomen die geoormerkt zijn uit voorgaande jaren. Voor 2027 zijn deze niet in de geraamde bedragen verwerkt. Hierover wordt in de najaarsnota 2026 en jaarrekening 2026 besloten.

2.2.4 Met wie werken we samen?

Energietransitie

Alleen samen met inwoners, ondernemers en andere partners kunnen de ambities uit het energieprogramma gerealiseerd worden. Daarom werken we nauw samen met;

- Lokale initiatieven zoals de Soester Energiecoöperatie, Energie Actief Soest, Stichting Balans, Stichting Present en de Energiecoöperatie Soestdijkse grachten. Via het platform Koos werken we bijvoorbeeld samen om de versnipperde dienstverlening betrouwbaar en laagdrempelig toegankelijk te maken voor iedereen.
- Provincie Utrecht, Stedin en RES-gemeenten. Voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving trekken we bijvoorbeeld gezamenlijk op met 25 Utrechtse gemeenten, onder coördinatie van het Energie Diensten Centrum (EDC).

Grondstoffen & Circulaire economie

Het circulair beleid is vooral gericht op interne samenwerking en het grondstoffenbeleid vooral op onze inwoners. Daarnaast werken we met externe partners:

- Met SKS Store, RMN en de lokale repair cafés via Circulair Ambachtsnetwerk Soest (CANS)
- Met AVU
- Met kennispartners zoals de Provincie, Utrechts Circulair Ambtenaren Netwerk (UCAN) en de VNG

Water, riolering en klimaatadaptatie

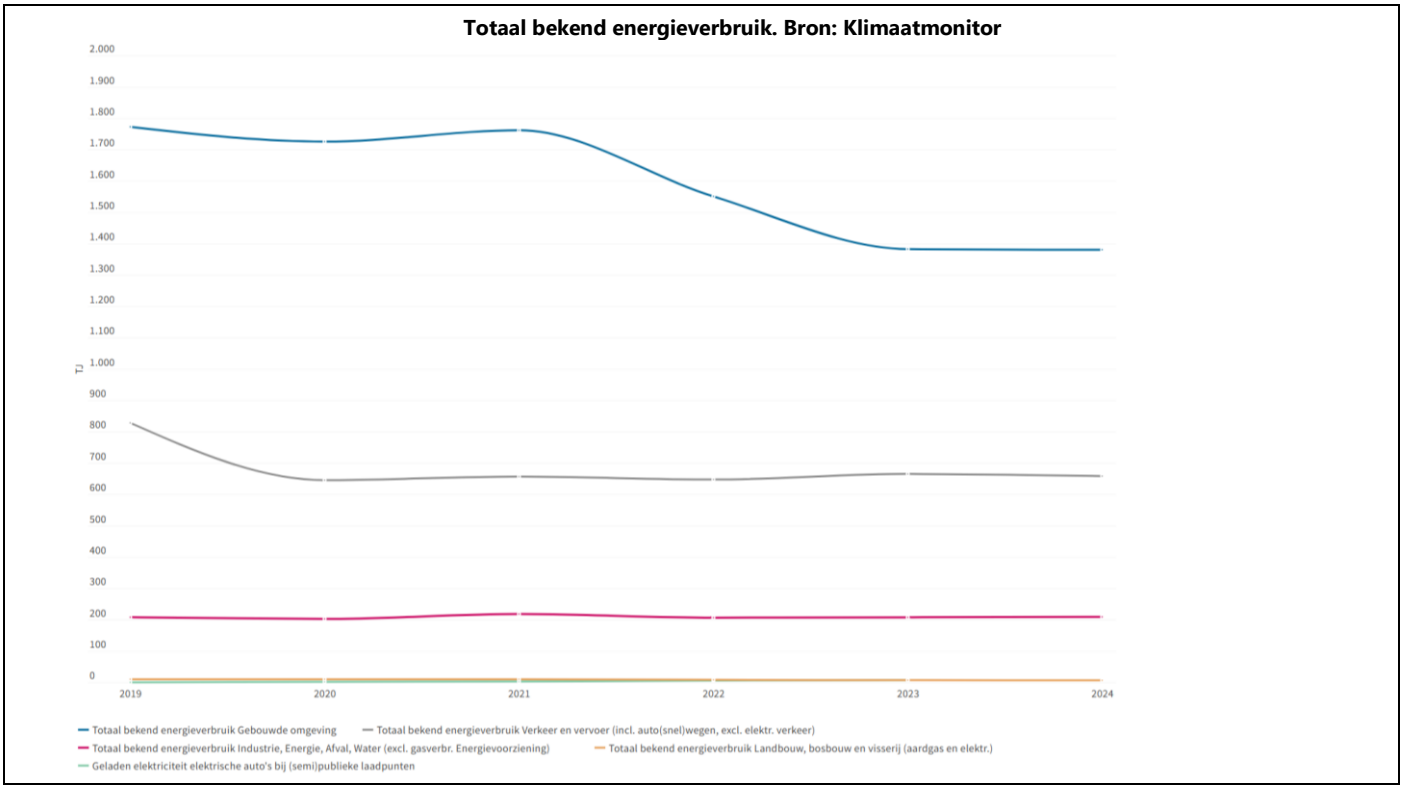
- Platform Water, Vallei en Eem
- Afvalwaterteam Baarn (waterschap en gemeente Baarn)

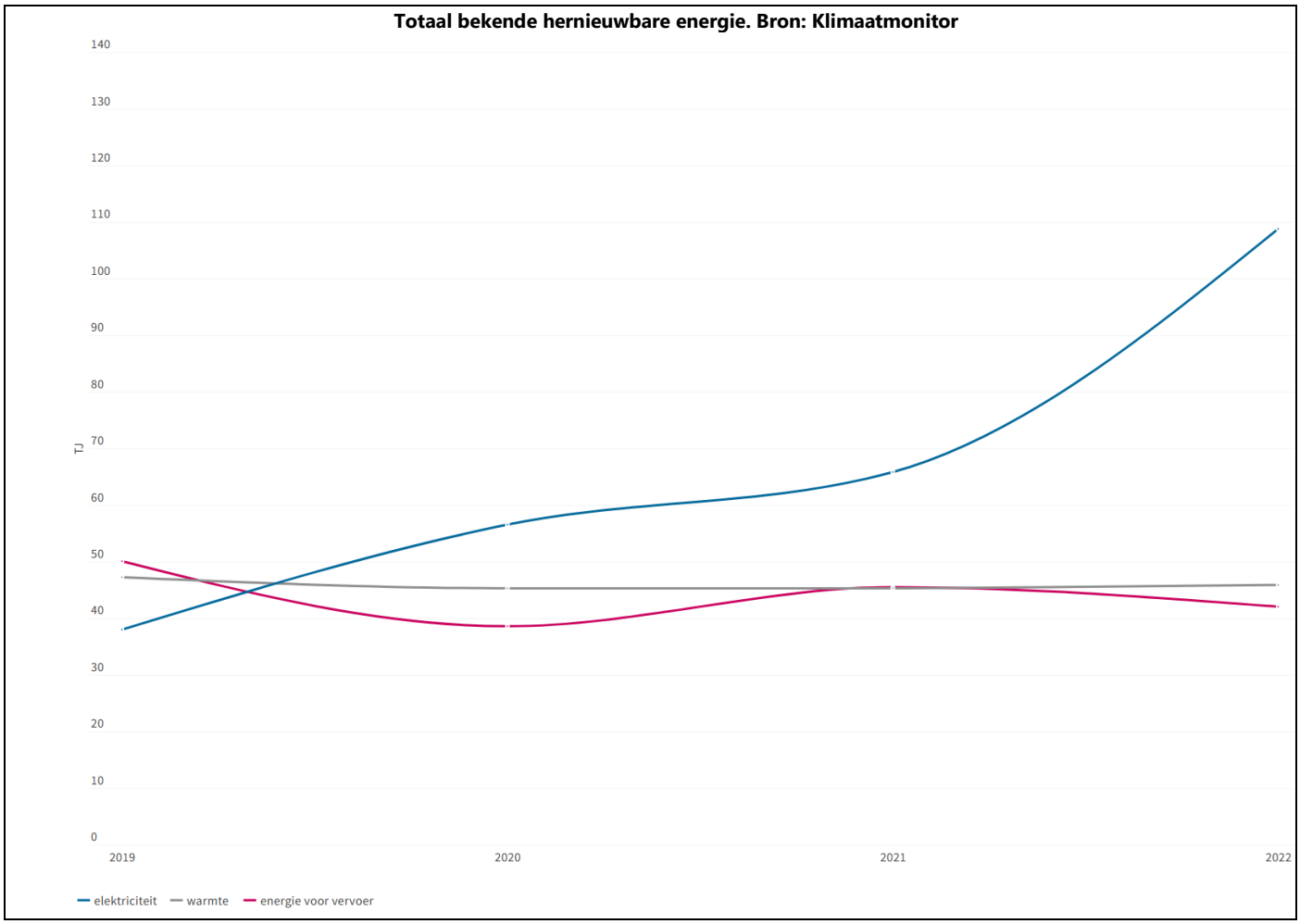
Milieu

- We werken samen met de Omgevingsdienst Utrecht (ODU), oa op het thema actieplan Houtstook

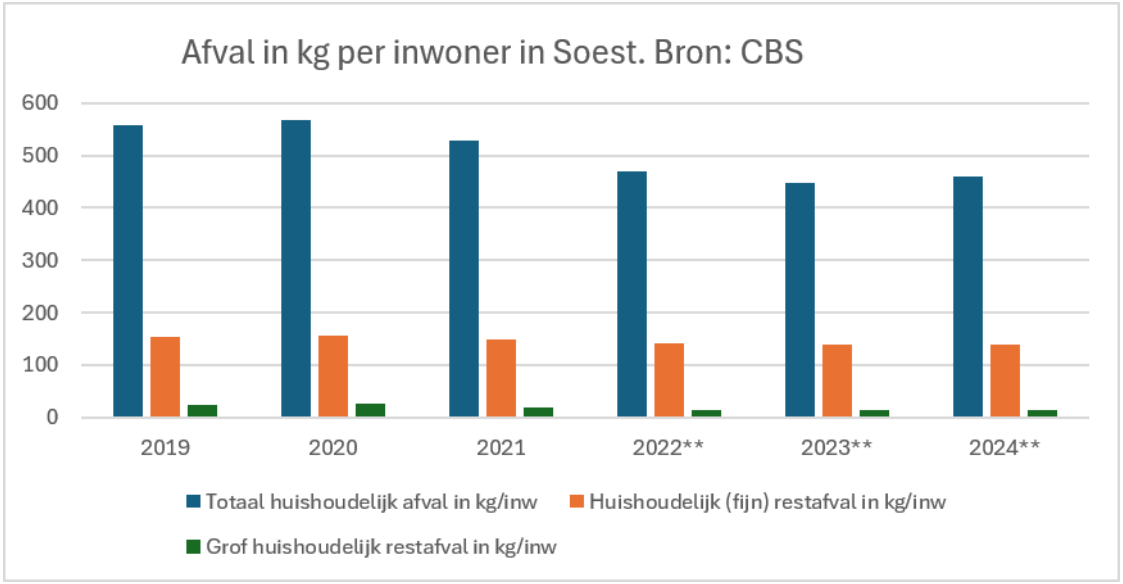
2.2.5 Indicatoren

Energietransitie

Grondstoffen & Circulaire economie

2.2.6 Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Water		8 juli 2025
Omgevingsprogramma Groen & Landschap		8 juli 2025
Programma Circulaire Economie 2025-2030	Beleid waarin staat hoe we stapsgewijs de circulaire opgave integreren in het werk van de gemeentelijke organisatie.	Oktober 2025
Grondstoffenbeleid 2025-2030	Beleid over huishoudelijke afval- en grondstoffen in de gemeente Soest, waarbij we middels bronscheiding en voorlichting het restafval verminderen.	December 2025
Programma Energie van Soest 2024-2030	Dit toont hoe we programmatisch, samen met onze partners en de samenleving, toewerken naar een energieneutraal en aardgasvrij Soest in 2050, en een 45% energieneutraal Soest in 2030.	November 2024
Uitnodigingskader grootschalige elektriciteitsopwekking Soest en Soesterberg	Met dit uitnodigingskader geven we ruimte aan 1 zonneveld. We wijzen drie onderzoekslocaties aan voor windturbines waar in totaal maximaal 7 grote windturbines kunnen komen.	Juli 2021
RES Amersfoort 1.0	De RES 1.0 laat zien hoe de regio in 2030 1.50 TWh aan duurzame energie gaat produceren. Hierin zijn vier treden	Juni 2021
RES Amersfoort 2.0	De RES 2.0 is de Voortgangsrapportage en geeft inzicht waar we nu staan met uitvoering van de RES 1.0.	Juni 2023
Inpassingskader Transformatorhuisjes 2026–2029	Dit inpassingskader geeft de kader voor de locatiekeuze en integrale ruimtelijke inpassing van transformatorhuisjes in de gemeente Soest.	Januari 2026

Deelprogramma 2.3 Economie

2. 3.1 Wat willen we bereiken?

- Een vitaal ondernemersklimaat
- Voldoende ruimte voor passende bedrijvigheid
- Een gemeente waar je goed kunt recreëren en verblijven, met oog voor de natuur

Ondernemers zijn van groot belang voor de economie van Soest en Soesterberg. Zij zorgen voor werkgelegenheid en voorzieningen, en zijn vaak maatschappelijk betrokken door middel van sponsoring van verenigingen en evenementen. Als gemeente willen we hun daarom duurzame randvoorwaarden bieden om te ontwikkelen, groeien en innoveren. Dit doen we gezamenlijk met het georganiseerd bedrijfsleven. Ook zetten we in op een blijvend aantrekkelijke gemeente voor toeristen en recreanten.

De Regio Amersfoort is een van de meest gewilde regio's van Nederland om te wonen en te werken. Dit blijkt uit de woon- en werkopgave waar we de komende jaren met elkaar voor staan. De ambitie is tot 2040 in de regio minimaal 40.000 woningen extra te realiseren. Daarnaast zijn we ook onderdeel van een toeristisch-recreatief aantrekkelijke regio met stijgende bezoekerscijfers. Voor het laten meegroeien van de lokale economie is ruimte nodig voor ongeveer 32.000 arbeidsplaatsen in de regio. Die ruimtebehoefte willen we voor een belangrijk deel faciliteren op bedrijventerreinen. Maar denk hierbij ook aan winkelgebieden, kantoorlocaties, ambachtelijke bedrijven, maatschappelijke en recreatieve voorzieningen en aan verkooppunten op andere plekken in de gemeente.

2.3.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Om onze ambities te realiseren voeren we in 2027 de onderstaande acties uit. Het gaat zowel om acties uit het Omgevingsprogramma Werken als om andere activiteiten binnen dit beleidsdomein. Zie de paragraaf 'Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen' in het deelprogramma 2.1 voor een algemene toelichting op de uitvoering van de omgevingsprogramma's.

De gemeentelijke bedrijvenstrategie opstellen

In 2027 ronden we de gemeentelijke bedrijvenstrategie af waarmee we in 2026 zijn gestart. In de strategie staat het bieden van voldoende ruimte voor passende bedrijvigheid centraal. Het gaat zowel om uitbreidingsruimte voor bestaande bedrijven, ruimte voor nieuwe, innovatieve vormen van bedrijvigheid, als om schuifruimte voor bedrijven die moeten verplaatsen om andere ontwikkelingen mogelijk te maken. In de strategie beoordelen we ook of we de 50/50-norm van de woon-werkbalans uit het Omgevingsprogramma blijven hanteren. Het uitgangspunt hierbij is het huidige areaal bedrijventerrein van 160 hectare.

Een onderdeel van de bedrijvenstrategie is de ontwikkeling van ruimte voor bedrijvigheid in Soesterberg. Wie zien namelijk dat de gebiedsontwikkeling van A tot Z, met grootschalige plannen van Defensie, ontwikkelkansen biedt voor bedrijven in Soesterberg. Het is onze wens om een nieuw bedrijventerrein te ontwikkelen, als compensatie voor woningbouw in Soesterberg-Noord. Voor

grootschalige uitbreiding is in de gemeente geen ruimte. Daarom werken we in regionaal verband met de provincie aan de programmering van bedrijventerreinen.

Organiseren van overleg en faciliteren van ondernemerscollectieven
Wij hechten aan goede relaties met onze ondernemers op de bedrijventerreinen, in de winkelgebieden en in andere delen van de gemeente. In overleggen met ondernemers bespreken we hoe we onze dienstverlening kunnen verbeteren. Het doel hierbij is aantrekkelijke, goed toegankelijke en toekomstbestendige werklocaties. We werken daarom mee aan mogelijke plannen voor een bedrijveninvesteringszone (BIZ) of soortgelijke ondernemerscollectieven.

Uitvoeren accountmanagement en invoeren centrummanagement
Uit gesprekken met ondernemers is gebleken dat de functie van het gemeentelijk accountmanagement cruciaal is. Wij gaan met ondernemers in gesprek over de verbetering van onze dienstverlening en hoe we het ondernemerschap verder kunnen versterken. Voor de winkelgebieden verkennen we – in samenwerking met de winkeliersverenigingen - of het aanstellen van een centrummanager het lokale ondernemerschap helpt te versterken.

De openbare ruimte verbeteren en aantrekkelijker maken
We verbeteren de openbare ruimte door een passende infrastructuur, verzorgd straatmeubilair en uitwerken van plannen voor vergroening. Daarnaast denken we aan het aantrekkelijker maken van winkelgebieden. Wij verkennen graag met de winkeliers hoe zij hiertegenover staan en daartoe mogelijkheden zien. Verder staan positief tegenover de plannen om het winkelcentrum Soest-Zuid te ontwikkelen en te versterken met woningbouw. Ook houden wij oog voor de centrumontwikkeling van onder meer de Rademakerstraat in Soesterberg.

Al lange tijd wordt er gesproken over een toiletvoorziening in de Van Weedestraat. In samenwerking met de ondernemersvereniging zorgen we ervoor dat deze er komt. We voeren de vorig jaar gestarte plannen in 2027 uit. Bij de renovatie van het winkelcentrum Soest-Zuid willen we ook een openbare toiletvoorziening realiseren.

Evenementenbeleid - Viering 1000 jaar Soest
In 2027 stellen we de beleidsregels en locatieprofielen vast die onder het nieuwe evenementenbeleid vallen. Dit 'ja, tenzij'-beleid is duidelijk, praktisch en uitnodigend voor organisatoren én voor inwoners en bezoekers. Het biedt ruimte voor het organiseren van evenementen die bijdragen aan de sociale cohesie en de trots op Soest.

In 2028 bestaat Soest 1000 jaar. Wij grijpen dit jubileum aan om dit, onder het thema 'Het lint dat ons verbindt', samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te vieren. Hiervoor is de Stichting 1000 jaar Soest opgericht. Met deze onafhankelijke stichting worden de voorbereiding, financiering en uitvoering van het jubileumjaar zelfstandig en in samenwerking met de gemeente georganiseerd. Bij de begroting 2025 heeft de raad voor de viering al een budget beschikbaar gesteld van € 20,28 per inwoner. Daarnaast zijn in deze begroting aanvullende middelen opgenomen ter dekking van de ambtelijke inzet.

Recreatie en Toerisme lokaal en regionaal promoten

Het blijft belangrijk om te zorgen voor voldoende recreatieruimte voor onze inwoners. Soest is namelijk ook een recreatiegebied voor steden als Amersfoort en omliggende gemeenten, waardoor het de verwachting is dat de ruimte om te recreëren onder druk komt te staan. We bewaken een goede balans tussen natuur en recreatie. Hierbij hebben we oog voor de recreatieve wensen van onze eigen inwoners en die van onze toeristen. Belangrijke aandachtspunten zijn de recreatiemogelijkheden en de inpassing van horecagelegenheden in het buitengebied.
Met het Regionaal Bureau voor Toerisme Utrechtse Heuvelrug & Vallei en onze lokale campagne 'Uit in Soest' promoten wij Soest als een aantrekkelijke bestemming voor korte vakanties, vooral gericht op natuur in combinatie met wandelen en fietsen. Daarnaast promoten wij jaarlijks terugkerende evenementen en activiteiten, zoals onder andere de Oude Ambachtenmarkt, de Sylvestercross en Halloween.

2.3.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Economie	L	648	914	**945**	952	717	718
	B	62	102	**103**	103	103	103
Resultaat		**585**	**813**	**842**	**849**	**613**	**614**

Afwijkingen t.o.v. 2026:					
Lasten	**-31**	-37	198	197
Baten	**2**	2	2	2
Resultaat	**-29**	-36	200	199

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:

- We begroten kapitaallasten (€ 10.000 structureel) en kosten voor beheer en onderhoud (€ 15.000) van een nog te realiseren openbare toiletvoorziening in de Van Weedestraat
- Voor de uitvoering van het evenementenbeleid ramen we structureel € 105.000 per jaar en voor 2027 en 2028 aanvullend € 230.000 incidenteel.

2.3.4 Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:

- Bedrijven Management Organisatie Soest (BMO Soest)
- Economic Board Utrecht/ Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM)
- Regionaal Bureau Toerisme Utrechtse Heuvelrug & Gelderse Vallei (RBT)
- Stichting Logies Verschaffers Soest (SLVS)

Overige stakeholders:
Belangrijke overige stakeholders zijn: gemeenten, lokale ondernemersorganisaties, Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU), provincie Utrecht, Regio Amersfoort, Werkcentrum regio Amersfoort en A tot Z-stakeholders.

2.3.5 Indicatoren

Vestigingen van bedrijven - per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar (verplichte indicator volgens de Regeling beleidsindicatoren gemeenten)

	Gemeente Soest	Nederland
2020	199,9	158,7
2021	203,3	165,5
2022	214,1	174,4
2023	225,5	183,1
2024	237,5	191,4

Bron: LISA

Functiemenging (verplichte indicator volgens de Regeling beleidsindicatoren gemeenten)

	Gemeente Soest	Nederland
2020	47,2	53,3
2021	47,1	53,4
2022	47,6	53,9
2023	48,1	54,3
2024	48,8	54,5

Bron: CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research

De Indicator functiemenging weerspiegelt de verhouding tussen het aantal banen en woningen. Dit kan variëren van 0% (alleen woningen) tot 100% (alleen banen). Bij 50% zijn er evenveel banen als woningen.

Werkloosheidspercentage

	Gemeente Soest	Nederland
2021	3,6%	4,2%
2022	3,3%	3,5%
2023	3,2%	3,6%
2024	3,4%	3,7%
2025	3,3%	3,9%

Bron: CBS

2.3.6 Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Werken	Een Omgevingsprogramma is één van de kerninstrumenten binnen de Omgevingswet. In ons omgevingsprogramma staan beleidsdoelen en beleidsuitgangspunten waarmee we onze leefomgeving beter kunnen beschermen, benutten, gebruiken en ontwikkelen. In het Omgevingsprogramma Werken beschrijven wij hoe wij willen dat Soest en Soesterberg er in 2040 uitzien waar het gaat om ruimte voor Werken.	Juli 2025
Standplaatsenbeleid Soest 2025 | Lokale wet- en regelgeving	Het standplaatsenbeleid regelt de verdeling van de vergunningen voor de ambulante handel buiten de warenmarkten in de gemeente. De vergunningsduur is bepaald op 12 jaar. Het aanpassen was nodig om te voldoen aan de Dienstenwet.	April 2025
Marktverordening gemeente Soest 2025 | Lokale wet- en regelgeving	De marktverordening regelt de verdeling van de vergunningen voor de warenmarkten in de gemeente. De vergunningsduur is bepaald op 20 jaar. Het aanpassen was nodig om te voldoen aan de Dienstenwet.	Juni 2025
Horecabeleid buitengebied 2019-2029 | Lokale wet- en regelgeving	De belangrijkste doelstellingen zijn: - Zorgen voor een horecafunctie die integraal deel uitmaakt van de toeristisch-recreatieve functie van ons buitengebied en daarmee bijdraagt aan de beleefbaarheid van het buitengebied. - Ruimte bieden op de juiste locatie aan een diversiteit van horecaformules die vanuit de markt worden aangeboden - Aansluiten op onze infrastructuur en bestaande recreatieve routes. - Zorgdragen voor een goed evenwicht tussen toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid en het behoud van omgevingswaarden. - -Zorgdragen voor een aantrekkelijk klimaat voor bewoners en (horeca)ondernemers.	Oktober 2019

Deelprogramma 2.4 Mobiliteit en infrastructuur

2.4.1 Wat willen we bereiken?

Dit deelprogramma gaat over de zorg voor openbare boven- en ondergrondse infrastructuur en het gebruik daarvan. We hebben het over het beheer en onderhoud van wegen en water dat altijd nodig is. En hoe ons wegen- en fietsnetwerk bijdraagt aan de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van onze gemeente en de gezondheid van onze inwoners.

2.4.2 Wat gaan we hiervoor doen?

De acties zijn voor de onderwerpen verkeer, vervoer, parkeren en infrastructuur uitgewerkt. Het gaat zowel om acties uit het Omgevingsprogramma Mobiliteit als om andere activiteiten binnen dit beleidsdomein. Zie de paragraaf 'Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen' deelprogramma 2.1 voor een algemene toelichting op de uitvoering van de omgevingsprogramma's.

Onderzoek hoofdwegen

We streven naar nul verkeersslachtoffers in het verkeer. Tegelijkertijd willen we de leefbaarheid voor onze inwoners verbeteren, zonder onze bereikbaarheid te verliezen. We onderzoeken daarom het wensbeeld voor onze hoofdwegen: Hoe richten we de hoofdwegen veilig in? Op basis van dit onderzoek komen we in 2027 met een voorstel hoe we dit tot 2040 kunnen uitvoeren. Uitgangspunt is om werk met werk te maken.

Meer fietsen

Van 2027 tot en met 2030 zetten we verschillende maatregelen in om actief en veilig fietsen te stimuleren. In het schooljaar 2026/2027 voeren we op minimaal één basisschool het project High Five uit en voor de schooljaren tot 2030 kijken we samen met basisscholen welke behoefte er bestaat voor doorzetting. In 2027 onderzoeken we deelname aan het programma Doortrappen om ouderen langer en veiliger te laten fietsen.

Daarnaast investeren we in doorfietsroutes. We onderzochten samen met de provincie en regionale partners de mogelijkheden voor de doorfietsroute Utrecht Science Park-Zeist-Soesterberg-Amersfoort in 2026. In 2027 worden de kosten en subsidiemogelijkheden in beeld gebracht. We verwachten in 2027 hiervoor een budget aanvraag te doen voor de Kadernota 2028. Deze inspanningen dragen bij aan een sterk fietsnetwerk voor zowel dagelijkse verplaatsingen als recreatief gebruik.

Tot en met 2030 maken wij circa 55 locaties met fietspadpaaltjes verkeersveiliger door deze te verwijderen, aan te passen of beter zichtbaar te maken.

Meer met het openbaar vervoer

De Soesterlijn is een belangrijke openbaar vervoerverbinding en verbindt Soest met Utrecht en Baarn (ri. Amsterdam). In 2026 ronden we het onderzoek af naar het verbeteren van de kwaliteit van deze treinverbinding. Met als doel om de werkforens en recreanten te verleiden
om de trein te nemen van en naar Soest in plaats van de auto. Begin 2027 verwachten we ook het uitvoeringsprogramma af te ronden. Inmiddels reserveerden we een bijdrage voor de eerste korte-termijnmaatregelen. Voor het pakket als geheel - inclusief middellange termijn - is onze intentie om bij de Kadernota 2028 budget aan te vragen.

De afgelopen jaren deden we een pilot met elektronische fietskluizen. Deze was gericht op OV-reizigers die graag hun fiets veilig kunnen stallen bij station Soest-Zuid. Deze dagkluizen zijn voor reizigers de eerste 24 uur gratis. De pilot is geslaagd; de gebruikscijfers laten zien dat deze voorzien in een behoefte. We gaan deze daarom definitief maken. En ze krijgen een plek bij de herinrichting van de fietsenstallingen bij het station. We zorgen in 2027 voor een hardware- en software-update, zodat deze weer toekomstbestendig zijn.

We zetten ons in voor de verbetering van de OV-bereikbaarheid van Soesterberg, onder andere door het verkennen van mogelijkheden voor een openbaar vervoerhub dichter bij het dorp. We zetten in op twee trajecten:

- Regionale corridorhubstudie langs de A28, met koppelkansen voor een verbeterde bereikbaarheid naar de P&R Soesterberg;
- Ontwikkeling van een Bus Rapid Transit (BRT) verbinding tussen Amersfoort en Utrecht Science Park, met een mogelijke BRT-stop of sterker OV-netwerk in Soesterberg(-Noord).

Met aanbieders van openbaar busvervoer blijven we in gesprek over het verbeteren van buslijnen. Dit doen we onder andere op basis van signalen van inwoners en gemeenteraad. We zien kansen voor het uitbreiden van het U-flexgebied Huis ter Heide-Soesterberg.

Deelmobiliteit
We doen mee met de pilot deelfietssysteem Gooi-Amersfoort, die rond Pasen 2026 startte. Tot en met 31 december 2028 staan daarom deelfietsen van aanbieder Voi op aangewezen parkeerplekken in Soest en Soesterberg. Daarnaast staan er in Soest deelauto's van SOEN en van Greenwheels. We blijven in contact met de deelautoaanbieders over de mogelijkheden voor uitbreiding.

Verkeersplan Soest-zuid
Met het verkeersplan werken we aan het behouden van de goede bereikbaarheid van Soest.
Voor het autoverkeer en ook voor het openbaar vervoer, als wel fiets. We hebben de aanpassingen aan de N221 oktober 2025 afgerond op de aanpassingen van de fietsenstalling na. Na herhaaldelijk overleg heeft ProRail de voorbereiding opgepakt. We verwachten dan ook dat ProRail in Q1 2027 de stalling heeft aangepast.

Omdat Verkeersplan Soest-Zuid niet alleen over de N221 ging maar ook over een gedeelte van de omliggende wegen zijn we nu bezig met de voorbereiding van deelgebied 4 (Randwegen).

De uitvoering van het Verkeersplan Soest Zuid hangt mede af van de energiebedrijven die eerst kabels en leidingen moeten verleggen. In de randwegen zijn nog enkele kabels en leidingen te verleggen/vervangen.

Verkeersknelpunt Koninginnelaan: Balans tussen knelpunt en leefbaarheid
De Koninginnelaan, tussen de Nieuwstraat en rotonde Nieuwerhoekplein, is een drukke straat waar de hoge verkeersintensiteit de leefbaarheid onder druk zet. De Koninginnelaan is een woonstraat, maar heeft ook een wijk ontsluitende functie. In het Omgevingsprogramma Mobiliteit benoemen we de Koninginnelaan als verkeersknelpunt. Daar willen we wat aan doen. In het vierde kwartaal van 2026 starten we een onderzoek om in beeld te brengen welke verkeersmaatregelen nodig zijn om het

verkeersknelpunt Koninginnelaan op te lossen, zonder dat de verkeersveiligheid in andere straten onevenredelijk afneemt. De uitkomsten van dit onderzoek verwachten we in 2027. Op basis van het onderzoek komen we met een voorstel voor verkeersmaatregelen om uit te voeren in de jaren daarna.

Maatregelen tegen bestaande parkeerproblemen
In 2027 worden de uitgangspunten voor bestaande parkeersituaties uitgewerkt tot een uitvoeringsprogramma voor de aanpak van bestaande parkeerproblemen.

Infrastructuur schoon, heel en veilig houden
We dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving door regulier en integraal onderhoud van de verhardingen en de openbare verlichting. Al jaren timmeren we aan de weg om beheer en onderhoud op orde te brengen. We maken werk met werk door de onderhoudsplanning van wegen zoveel mogelijk af te stemmen op de planning van rioolwerkzaamheden en groenrenovatie. Deze manier van werken zorgt voor een zo goed mogelijke kwaliteit voor de laagste kosten. Dit doen we volgens het wegenbeheerplan 2022-2026. Dit plan verlengen we met een jaar, tot einde 2027. Zie meer hierover in paragraaf D.

Een greep uit onze projectenplanning:

- Wanneer Stedin het vervangen en verzwaren van het laagspanningsnet en de middenspanningsroute heeft afgerond, gaan we verder met de uitvoering van het integraal onderhoud aan de Talmalaan en omgeving.
- We starten met de uitvoering van de herinrichting van de Soesterengweg tussen de fietstunnel en de Prins Bernhardlaan. Dit werk stemmen we af op de werkzaamheden voor het Parckhart.
- Alle werkzaamheden op de voormalige gemeentewerf zijn afgerond waardoor we aan de slag kunnen met de voorbereiding en realisatie van het laatste/meest zuidelijke deel van de Molenstraat.
- De uitvoering van de herinrichting van de PC Hooftlaan, Jacob Catslaan, Da Costalaan en Vosseveldlaan gaat beginnen na het afronden van de inkoopfase, waarbij het krediet opnieuw gecontroleerd wordt aan de laatste marktontwikkelingen.
- Na het afronden van de ontwerpfase van de straten Banningstraat, Oude Tempellaan, Kampweg (richting Zwartewegje) en Vliegtuiglaan in Soesterberg, waarbij intensief contact is met de omgeving, gaan er aanpassingen plaatsvinden aan de nutsvoorzieningen, wordt het inkoopproces doorlopen en worden de straten heringericht.

Aanpak boomwortelopdruk
We werken aan een plan van aanpak wortelopdruk. Naar verwachting ronden we dit plan in het voorjaar van 2027 af. In 2026 hebben we een eerste stap gezet met het verwijderen van boomwortels en het lokaal herstraten. In 2027 benutten we het restant van het incidentele budget van € 240.000 dat hiervoor beschikbaar is gesteld in 2026. De aanpak bestaat uit kleine werkzaamheden maar ook uit grotere, structurele werkzaamheden, zoals het plaatsen of vervangen van bomen en ondergrondse groeiplaatsverbetering. Door het toepassen van structurele oplossingen zullen op termijn de kleine werkzaamheden afnemen. Met het plan van aanpak verbeteren we de kwaliteit van de openbare ruimte.

2.4.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Mobiliteit en Infrastructuur	L	16.929	15.419	**14.752**	14.916	15.162	15.729
	B	12.207	9.608	**9.422**	9.434	9.444	9.454
Resultaat		**4.722**	**5.812**	**5.329**	**5.482**	**5.718**	**6.274**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**668**	503	257	-309
Baten	**-185**	-173	-163	-153
Resultaat	**482**	330	94	-463

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:

- De kapitaallasten bij openbare verlichting zijn verlaagd met € 200.000.
- We verwachten minder energielasten voor de openbare verlichting door toepassing van LED-armaturen. Dit leidt structureel tot € 40.000 lagere lasten.

2.4.4 Met wie werken we samen?

Geen georganiseerde samenwerkingen binnen dit deelprogramma.

2.4.5 Indicatoren

Onderdeel van het Omgevingsprogramma mobiliteit is het maken van een monitoringsprogramma. Hieruit komen nieuwe indicatoren.

2.4.6 Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Mobiliteit	Een Omgevingsprogramma is één van de kerninstrumenten binnen de Omgevingswet. In ons omgevingsprogramma staan beleidsdoelen en beleidsuitgangspunten waarmee we onze leefomgeving beter kunnen beschermen, benutten, gebruiken en ontwikkelen. In het Omgevingsprogramma Mobiliteit beschrijven wij hoe wij willen dat Soest en Soesterberg er in 2040 uitzien waar het gaat om ruimte voor mobiliteit.	8 juli 2025
Nota parkeernormen auto en fiets 4e herziening	De parkeernota is een bestuurlijk instrument, waarmee we de kaders voor het parkeerbeleid bepalen. Het doel van de nota is te zorgen dat vraag en aanbod naar parkeerplaatsen met elkaar in balans blijven en duidelijkheid te bieden aan ontwikkelaars over de eisen die we aan parkeren stellen.	14 oktober 2021 (raad)
Evaluatie en herijking VERDER-pakket	Het VERDER pakket beoogd om door middel van diverse infrastructurele projecten samen met onze regiopartners een goede bereikbaarheid van Midden-Nederland te waarborgen. Het originele pakket dat de raad in 2010 vaststelde is geëvalueerd en herijkt.	26 maart 2015 (raad)

Horecabeleid Buitengebied 2019-2029	De belangrijkste doelstellingen zijn: - Zorgen voor een horecafunctie die integraal deel uitmaakt van de toeristisch-recreatieve functie van ons buitengebied en daarmee bijdraagt aan de beleefbaarheid van het buitengebied -Ruimte bieden op de juiste locatie aan een diversiteit van horecaformules die vanuit de markt worden aangeboden -Aansluiten op onze infrastructuur en bestaande recreatieve routes -Zorg dragen voor een goed evenwicht tussen toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid en het behoud van omgevingswaarden. -Zorg dragen voor een aantrekkelijk klimaat voor bewoners en (horeca)ondernemers.	Oktober 2019

Deelprogramma 2.5 Natuur en landschap

2.5.1 Wat willen we bereiken?

In lijn met Coalitieakkoord Soest 2026-2030, Omgevingsvisie Soest en Soesterberg (2021) en omgevingsprogramma Groen en landschap (2025) willen we het volgende bereiken:

- We versterken de Soester natuurwaarden / behouden en versterken van biodiversiteit, zowel binnen- als buitenstedelijk
- Verminderen van CO2, wateroverlast, hittestress en droogte
- Verbeteren van groenblauwe structuren binnenstedelijk, buitengebied en daartussen
- Een duurzame landbouw met toekomstperspectief
- Recreatie en toerisme in balans met natuur / Ruimte buiten de kernen intensiever gebruiken
- De groene omgeving meer benutten voor bewegen.

2.5.2 Wat gaan we hiervoor doen?

De acties zijn voor de onderwerpen natuur, landschap en dierenwelzijn uitgewerkt. Het gaat zowel om acties uit het Omgevingsprogramma Groen als om andere activiteiten binnen dit beleidsdomein. Zie de paragraaf 'Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen', deelprogramma 2.1 voor een algemene toelichting op de uitvoering van de omgevingsprogramma's.

Omgevingsprogramma Groen en landschap

In 2027 gaan we verder met het uitvoeren van acties uit het Omgevingsprogramma Groen en landschap. Daarbij gaat het onder andere om het treffen van maatregelen in de openbare ruimte die bijdragen aan het creëren van meer schaduw, het tegengaan van hittestress en het verbeteren van de biodiversiteit. Denk aan het planten van extra bomen, vergroening van verharde gebieden.

Actieplan Basiskwaliteit Natuur (BKN) stedelijk gebied

Daarnaast gaan we invulling geven aan het verbeteren van biodiversiteit en het realiseren van een ecologische plus. Er wordt op dit moment een actieplan Basiskwaliteit Natuur (BKN) opgesteld voor het gemeentelijk openbaar groen binnen de contour 'stedelijk gebied'. Dit actieplan heeft tot doel om de biodiversiteit te verbeteren én draagt bij aan het realiseren van een 'ecologische plus' die nodig is om te voldoen aan voorschriften uit de SMP-vergunning. Dit vraagt om structurele aanpassingen in het gemeentelijk groenbeheer. Hiermee dragen we naar verwachting ook bij aan doelstellingen uit het Europese Natuurherstel verordening. Bij de vaststelling van het Actieplan BKN zal een voorstel worden gedaan hoe dit te financieren.

Dierenwelzijn

In 2026 actualiseren we de Nota Dierenwelzijn en stellen we een uitvoeringsagenda voor 2026–2030 op. Vanaf 2027 voeren we de geprioriteerde activiteiten uit, onder meer op het gebied van dieren in crisissituaties, verantwoord huisdierbezit, voorlichting, overlastgevende dieren en de gemeentelijke uitvoering. Voor de toekomstige bijdrage aan Stichting Dierenzorg Eemland wordt vanaf 2027 een aanvullend structureel budget van € 37.000 voorgesteld. Hiermee sluit Soest aan bij regionale afspraken om de gemeentelijke bijdrage gefaseerd te verhogen naar het landelijke gemiddelde van € 1,85 per inwoner. De andere regiogemeenten hebben deze verhoging inmiddels in hun begroting verwerkt; voor Soest moet hierover nog besluitvorming plaatsvinden. Het totale structurele budget voor dierenwelzijn komt hiermee uit op € 92.000.

Zuidelijke Eemvallei

Om uitvoering te geven aan de uitvoeringsagenda van de Zuidelijke Eemvallei is binnen de samenwerking met provincie, Amersfoort en Baarn een projectleider nodig die gezamenlijk zal worden ingehuurd. Deze inzet is een voorwaarde om uitwerking te geven aan onder andere de € 12,4 miljoen die vanuit maatregelpakket 1 van het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) beschikbaar is voor projecten in het gebied.

Brandveiligheidsmaatregelen de Bergjes

Er is onderzoek gedaan in samenwerking met de VRU naar de mogelijkheden om de stooklocaties op de Bergjes brandveiliger te maken. Gezien de aanhoudende droogte dit jaar is het van belang uitvoering te geven aan de resultaten van dit onderzoek, en hier in de begroting 2027 € 20.000 Euro voor te reserveren.

2.5.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Natuur en Landschap	L	5.341	7.149	**6.348**	6.522	6.467	6.713
	B	1.060	1.748	**1.061**	1.061	1.061	1.061
Resultaat		**4.281**	**5.401**	**5.287**	**5.461**	**5.405**	**5.652**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**801**	627	682	436
Baten	**-687**	-687	-687	-687
Resultaat	**114**	-60	-5	-251

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:

- Het college heeft in september 2026 het beheerplan begraafplaatsen vastgesteld. Kern van het nieuwe beheerplan is om tot een significante kwaliteitsverbetering te komen, bijvoorbeeld door het vervangen van verharding en beplanting en uitbreiding van personele capaciteit om de kwaliteit te kunnen waarborgen. Voor 2027 is hiervoor € 70.000 begroot en voor 2028 en verder € 100.000;
- We ramen structureel € 37.000 extra voor onze bijdrage Stichting Dierenzorg Eemland.
- In 2027 is een aantal incidentele budgetten vervallen die in 2026 wel waren opgenomen (o.a. aankoop Melksteeg, implementatie soortenmanagementplan en opplussen biodiversiteit).

2.5.4 Met wie werken we samen?

- Verbonden partijen en overige stakeholders.

2.5.6 Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Omgevingsprogramma Groen en landschap	Omgevingsprogramma Groen en landschap	8 juli 2025
Omgevingsprogramma Water	Omgevingsprogramma Water	8 juli 2025
Landschaps- en natuurontwikkelingsplan LOP)	Landschaps- en natuurontwikkelingsplan (LOP). In 2027 vervangt het Bosbeheerplan het LOP bos deel en het Landschapsbeheerplan vervangt het LOP landschap deel.	Raad, 19 maart 2020
Nota de Groene kernkwaliteit van Soest	Nota de Groene kernkwaliteit van soest	Raad, 23 januari 2014
Bosnota 2013-2022	Bosnota 2013-2022. In 2027 vervangt het Bosbeheerplan de Bosnota.	Raad, 12 februari 2014
Bomenplan	Bomenplan: richtlijnen voor ontwerp, inrichting, onderhoud en beheer	8 april 2014
Nota Bescherming en kap van bomen, (Bomenkaart)	Nota bescherming en kap van bomen, inclusief bomenkaart	Raad, 15 november 2012

Programma 3 – Sociale leefomgeving

Inhoud programma

Tot het programma Sociale leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:

3.1. Sociaal Domein
3.2. Onderwijs
3.3. Sport, Kunst en Cultuur

Deelprogramma 3.1 Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?

In de Integrale Visie Sociaal Domein 2024-2028 is vastgesteld wat we binnen het sociaal domein willen bereiken. In de visie zijn de volgende 5 opgaven, met de bijbehorende doelen vastgesteld:

- Gezonde Leefstijl: We willen een gemeente zijn waar inwoners een gezonde leefstijl hebben. Een gezonde leefstijl zien wij als belangrijk middel om gezondheidsproblemen te voorkomen. Inwoners nemen zelf regie over hun eigen gezondheid.
- Bestaanszekerheid: We willen dat iedereen kan rekenen op bestaanszekerheid.
- Mentale Weerbaarheid: We willen een gemeente zijn waar inwoners voldoende weerbaar zijn om met de uitdagingen van het leven om te kunnen gaan.
- Kansengelijkheid: We willen dat ieder kind in onze gemeente dezelfde kansen heeft om (normaal) te kunnen opgroeien en zijn talenten te kunnen ontplooien. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen.
- Meedoen en Inclusie: De gemeente Soest is een inclusieve samenleving waar iedereen kan meedoen en niemand wordt gediscrimineerd. Op basis van onze opgave hebben wij de volgende doelen geformuleerd.

Wat gaan we hiervoor doen?

In deze alinea's staat omschreven wat we in 2027 gaan doen om bovenstaande doelen te bereiken. Hierbij omschrijven we voornamelijk wat we extra gaan doen, wat nieuw is of waar we mee stoppen. Activiteiten die we in 2026 al deden en waar we mee doorgaan, zijn in deze begroting niet opnieuw beschreven. In lijn met het Uitvoeringsplan 2027 staat per opgave omschreven wat we gaan doen. Sommige activiteiten dragen bij aan verschillende opgaven. In dat geval hebben we de activiteit geplaatst onder de opgave waar deze het meest aan bijdraagt.

Subsidies Sociale Basis

Veel van de activiteiten die bijdragen aan de doelen uit de visie, worden uitgevoerd door maatschappelijke partners en gefinancierd via subsidies. De maatschappelijk partners vragen subsidies aan voor activiteiten die bijdragen aan de doelen. Alle aangevraagde activiteiten zijn, aan de hand va het afwegingskader, beoordeeld of zij bijdragen aan de doelen uit de Integrale Visie Sociaal Domein.

Alle aanvragen zijn vervolgens afgewogen. Op die manier is besloten welke activiteiten, binnen de kaders van het subsidieplafond, voor 2027 gefinancierd kunnen worden.

1. Gezonde leefstijl

Wat gaan we hiervoor doen?

Ketenaanpak valpreventie

De ketenaanpak valpreventie is een basisfunctionaliteit in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Doelstelling: valletsel bij thuiswonende ouderen (65+) voorkomen door vroegtijdige signalering, passend valpreventieaanbod en duurzame samenwerking tussen zorg- en welzijnspartijen. Vanuit het idee dat dit persoonlijk leed vermindert, gelijke kansen op gezond leven vergroot en zwaardere zorg en ondersteuning voorkomt. Zoals afgesproken in het GALA en AZWA blijft in 2027 de ambitie dat:

- Jaarlijks 14% van alle thuiswonende ouderen (65+) een risicoinschatting krijgt (d.m.v. een valrisicotest);

- Jaarlijks 3% van alle thuiswonende ouderen (65+) met een verhoogd valrisico deelneemt aan een valpreventieve interventie.

In 2025 en 2026 lag de coördinatie en uitvoering van de ketenaanpak grotendeels bij Team Sportservice en voor een klein deel bij de SWOS. In 2027 zijn we voornemens om de coördinatie en uitvoering in zijn geheel bij de SWOS te leggen. Zo kunnen inwoners zich bij 1 organisatie melden voor valpreventie en is diezelfde organisatie het aanspreekpunt voor alle ketenpartners. Streven is om via de SWOS meer ouderen met een verhoogd valrisico in Soest in beeld te krijgen en efficiënter te testen en toe te leiden naar passend valpreventie-, en sport- en beweegaanbod. Regionale aandachtspunten zijn o.a. samenwerking en het aanbod voor inwoners met een hoog valrisico.

Ketenaanpak overgewicht en obesitas volwassenen
In 2027 versterken we de ketenaanpak overgewicht en obesitas door deelnemers na afloop van een GLI-traject beter te begeleiden naar lokaal sport- en beweegaanbod. Ook zetten we in op actievere signalering en verwijzing door huisartsen en een betere samenwerking tussen zorg, welzijn en het sociaal domein, zodat leefstijlveranderingen beter behouden blijven.
Binnen de ketenaanpak overgewicht en obesitas wordt ingezet op de erkende Gecombineerde Leefstijlinterventie, uitgevoerd door hiervoor opgeleide diëtisten, leefstijlcoaches en fysiotherapeuten. Het traject richt zich op duurzame veranderingen in voeding, bewegen en leefstijl. Het uiteindelijke doel van de ketenaanpak is om door intensieve samenwerking tussen zorg-, welzijns- en sportpartners de verwachte stijging van overgewicht onder volwassenen van 50% naar 62% in 2040 af te buigen.

Ketenaanpak kind naar gezonder gewicht
De ketenaanpak kind naar gezonder gewicht is een basisfunctionaliteit in het AZWA. Doelstelling: gezinnen met kinderen met overgewicht of obesitas ondersteunen bij het bereiken en behouden van een gezond gewicht door een integrale aanpak van medische, sociale en leefstijlfactoren. In 2026 is de lokale ketenaanpak in Soest opgebouwd. Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met ketenpartners, regiogemeenten en zorgverzekeraars. Ook is via de GGD een Centrale Zorgverlener (CZV) aangesteld voor de coördinatie van de ondersteuning aan gezinnen. Daarnaast zijn drie paramedici opgeleid tot aanbieder van de kinder-GLI. Vanaf 2027 start de uitvoering van de ketenaanpak en de kinder-GLI. Daarnaast werken de JOGG-regisseur en de GGD aan een gezonde leefomgeving voor kinderen, gericht op het voorkomen van overgewicht.

Preventie middelengebruik jongeren
Er komt een integrale regionale aanpak voor de preventie van alcohol-, tabaks-, nicotine-, drugs- en gokproblematiek onder jongeren en jongvolwassenen. De aanpak is voornamelijk preventief, maar biedt ook ondersteuning aan jongeren en ouders bij wie al problematiek speelt. Regiogemeenten, middelbare scholen, jeugdteams en Jellinek werken hierbij samen. Jellinek wordt ingezet voor deskundigheidsbevordering van professionals en het organiseren van ouderavonden, zodat professionals en ouders beter zijn toegerust om middelengebruik en gokproblematiek vroegtijdig te signaleren en te voorkomen.

Lokale nota gezondheidsbeleid
In december 2025 heeft het ministerie van VWS de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid gepubliceerd. De wet verplicht gemeenten om binnen twee jaar na het uitkomen van deze landelijke nota een lokale reflectie op de landelijke prioriteiten te geven via een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid. In 2027 bepalen we op welke manier de landelijke nota wordt vertaald in lokaal beleid, en wordt dit vervolgens uitgevoerd.

2. Bestaanszekerheid

Wat gaan we hiervoor doen?

Minimaregelingen en inkomensondersteuning

We blijven werken aan het vergroten van het bereik en de toegankelijkheid van minimaregelingen en inkomensondersteuning en sluiten aan bij landelijke ontwikkelingen rondom de Wet proactieve dienstverlening SZW. Hierdoor beschikken meer inwoners over voldoende inkomen en ondersteuning om rond te komen en mee te doen, waardoor financiële stress en het risico op schulden afnemen.

Binnen de integrale ingang richten we ons ook op het eerder signaleren van inwoners die niet rond kunnen komen of vast lopen in het contact bij landelijke overheidsinstanties (bijv. de belastingdienst) met speciale aandacht voor gezinnen met kinderen en jongeren. Hierdoor zijn inwoners met geldzorgen eerder in beeld en worden als dat nodig is ondersteund en gewezen op regelingen waar zij eventueel aanspraak op kunnen maken. Hiermee voorkomen we schulden.

In 2027 onderzoeken we de samenhang tussen bestaande minimaregelingen en ondersteuningsvoorzieningen, zodat we beter inzicht krijgen in het totale aanbod, kansen voor verbetering kunnen benutten en de effectiviteit van het minimabeleid vergroten. De uitkomsten en eventuele keuzes voor aanpassing van de regelingen leggen we voor aan de raad.

Toekomstplan Sociaal Ontwikkelbedrijf

In 2027 implementeren we bouwsteen 3 van het Toekomstplan Sociaal Ontwikkelbedrijf. Dit betekent dat Amfors een modulair aanbod heeft voor diverse doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat zij zich verder kunnen ontwikkelen. Inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt doen mee via participatie- en praktijk leerwerkplekken en zijn daardoor minder afhankelijk van een bijstandsuitkering. We bieden inwoners met een indicatie beschut werk een beschutte werkplek aan bij Amfors als zij niet bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen. Vanaf 2027 hebben hierdoor dus steeds meer inwoners een betaalde baan of leerwerkplek bij Amfors waardoor Amfors niet verder zal krimpen

Integrale ingang sociaal domein

We willen dat inwoners met vragen over zorg, welzijn, werk en inkomen terechtkunnen bij een goed bereikbare, laagdrempelige en herkenbare ingang. Welzijnspartners en Eemkracht werken hierin samen. We zetten daarbij in op het versterken van de eigen mogelijkheden van inwoners, hun netwerk en de sociale basis. Waar mogelijk wordt eerst gekeken naar oplossingen dichtbij de inwoner en naar algemene en preventieve ondersteuning. Hiermee willen we voorkomen dat zwaardere of specialistische ondersteuning nodig is wanneer een passende oplossing in het eigen netwerk of de sociale basis mogelijk is.
In het eerste kwartaal van 2027 evalueren we de pilot Integrale Ingang. Op basis van de ervaringen van inwoners, professionals en welzijnspartners werken we toe naar een realistisch, verantwoord en onderbouwd voorstel voor de structurele inrichting van de integrale ingang. Dit voorstel nemen we mee in de kadernota 2028. Voor 2027 zijn incidentele middelen in de begroting opgenomen om uitvoering te kunnen blijven geven aan de pilot.

Huisuitzetting voorkomen

We versterken de samenwerking binnen de keten schuldhulpverlening door structureel en integraal overleg en waar nodig regionale samenwerking, met extra aandacht voor huishoudens met kinderen en jongeren met (dreigende) schulden., Hhierdoor spelen we sneller in op lokale ontwikkelingen en

ondersteuningsbehoeften van inwoners, signaleren dreigende schulden eerder en bieden sneller passende ondersteuning.
Daarnaast breiden we de vroegsignalering uit met nieuwe signalen (of signaalpartners?) en risicogroepen, zoals jongeren. Zo signaleren we financiële problemen eerder en voorkomen we waar mogelijk problematische schulden en huisuitzettingen.

3. Mentale weerbaarheid

Wat gaan we hiervoor doen?

Laagdrempelige steunpunten Ernstig psychische aandoeningen is een basisfunctionaliteit in het AZWA. Hieraan wordt al regionaal invulling gegeven via het herstelnetwerk Samen Sterker Eemland.
Doelstelling: Dit netwerk biedt laagdrempelige, herstelgerichte activiteiten voor volwassen inwoners, gericht op het omgaan met psychische klachten. In 2027 hebben we hiervoor in de gemeente Soest een laagdrempelig inlooppunt beschikbaar, herstelactiviteiten en een peer support group geleid door een ervaringsdeskundige.

Sociaal verwijzen.

Dit is een doorontwikkeling en intensivering van het bestaande Welzijn op Recept, en is een basisfunctionaliteit onder het AZWA.
Doelstelling: Vergroten van het welbevinden van volwassen inwoners met psychosociale klachten door hen via een welzijnscoach toe te leiden naar passende maatschappelijke activiteiten en sociale netwerken. Hierdoor wordt eigen regie, participatie en mentale weerbaarheid versterkt en wordt onnodig zorggebruik voorkomen. In 2027 wordt nauwere samenwerking eerstelijns zorgprofessionals gerealiseerd, voor meer toeleiding naar het sociaal domein. SWOS, MEE en Balans werken mee in de uitvoering.

Mediawijsheid

We werken samen met basisscholen aan het versterken van mediawijsheid. In samenwerking met de GGD en Bureau Jeugd & Media informeren we ouders over gezond en veilig mediagebruik en bieden we hen handvatten om hun kinderen hierin te begeleiden. Daarnaast ondersteunen we scholen bij het ontwikkelen van beleid rondom mediagebruik.

DemenTalent

Dementalent is een onderdeel van de te ontwikkelen ketenaanpak dementie uit het AZWA.
DemenTalent spreekt mensen met dementie aan op wat ze wél kunnen en biedt mogelijkheden om hun talenten en vaardigheden in te zetten.
Het programma DemenTalent, dat al in Baarn loopt, wordt ook in Soest opgestart vanaf najaar 2026. Mensen met beginnende dementie worden gematcht met organisaties die hun talenten kunnen gebruiken en inzetten. Hun zelfvertrouwen en kwaliteit van leven wordt gestimuleerd.
Mensen met dementie kunnen blijven meedoen in de maatschappij en worden aangesproken op wat ze wél kunnen. Hun kwaliteit van leven wordt verhoogd en het dementieproces vertraagd. Kennis over dementie onder inwoners en organisaties neemt toe, als ook de acceptatie in de maatschappij. Mantelzorgers worden ontlast.

Start van consortium Sterk en start nieuwe contracten beschermd wonen, respijtverblijf en begeleid wonen in een safehouse

Op 1 januari 2027 start Sterk. Sterk is het consortium dat de aanvullende wmo begeleiding in de regio gaat bieden. Inwoners die vanaf 1 januari aanvullende wmo begeleiding nodig hebben, krijg dit van deze aanbieder. Inwoners waarvan de begeleiding in 2026 is gestart kunnen tot het einde van hun

beschikking (en uiterlijk tot 1 oktober 2027) gebruik maken van hun huidige zorgaanbieder. De Regio Amersfoort realiseert door het contracteren van één contractpartner voor Wmo begeleiding en een beperkt aantal contractpartners voor Beschermd wonen voor een periode van negen jaar (drie keer drie jaar) herkenbare aanspreekpunten voor het bieden van Wmo begeleiding en Beschermd wonen. Hierdoor weten inwoners en lokale (wijk)teams weten waar zij terecht kunnen. Wmo begeleiding en Beschermd wonen organiseren we dicht bij de inwoners in onze gemeenten in aanvulling op de lokale (wijk)teams. Wmo begeleiding wordt lokaal geboden in gebiedsgerichte teams, die bestaan uit een diversiteit aan professionals om aan te kunnen sluiten op de vraag en de leefwereld van de inwoner in elke gemeente. De gebiedsgerichte teams bouwen duurzame relaties op met samenwerkingspartners in de sociale basisinfrastructuur, met de lokale (wijk)teams en met jeugdhulpaanbieders. Voor Beschermd wonen streeft de regio naar een betere spreiding van voorzieningen over de regio. Hierdoor kunnen zoveel mogelijk inwoners ondersteuning ontvangen in of nabij hun eigen gemeente. Tegelijkertijd wordt toegewerkt naar een geleidelijke afbouw van het aantal plekken van beschermd wonen en een verdere uitbereiding van beschermd thuis.
Tevens gaan per 1 januari de nieuwe contracten in voor respijtverblijf en begeleid wonen in een safehouse.

Wonen en zorg
We worden steeds ouder. Hierdoor neemt het aantal ouderen dat enige vorm van zorg nodig heeft steeds verder toe. Daar staat tegen over dat het aantal zorgverleners niet meegroeit. Er zijn al personeelstekorten in de zorg. Dit tekort neemt de komende jaren verder toe. Ook het aantal verpleeghuisplaatsen neemt niet toe. Dit betekent dus dat steeds meer mensen met een zorgvraag zelfstandig blijven wonen. Dit sluit aan bij de behoefte van de meeste ouderen.

Regionale kaderafspraken huisvesting ouderen en aandachtsgroepen
In 2025 zijn de regionale kaderafspraken huisvesting ouderen en aandachtsgroepen afgesproken. Hierin is de bouwopgave voor de verschillende woningtypen voor senioren opgenomen en zijn afspraken gemaakt over het spreiden van aandachtsgroepen over de regio. In het programma wonen wordt dit verder toegelicht.
Aandachtsgroepen zijn mensen met een specifieke woonvraag of die zich in een kwetsbare positie bevinden, waardoor ze begeleiding en ondersteuning nodig hebben. Regionale samenwerking rondom huisvesting is nodig, want er is sprake van schaarste aan betaalbare woningen. Uitgangspunt is dat mensen uit Soest die opgevangen worden in een instelling in Amersfoort weer in Soest komen wonen als zij weer uitstromen (instroom=uitstroom). Deze mensen worden over het algemeen gehuisvest in een kleine goedkope sociale huurwoning. Regionaal worden onder andere afspraken gemaakt over begeleiding bij uitstroming, monitoring, spreiding van urgent woningzoekenden die niet terug kunnen naar de gemeente van herkomst. Door deze afspraken zullen meer mensen met een ondersteunings- of begeleidingsvraag in Soest komen wonen.

ETHOS-telling
In 2027 nemen we deel aan de Ethostelling. De ETHOS-telling beoogt inzicht te bieden in de aantallen en profielkenmerken van dak- en thuisloze mensen in de regio. Daarbij willen we ook mensen in beeld brengen die in bestaande cijfers niet of onvoldoende voorkomen.

Ontmoeting
In 2027 organiseren we groepsactiviteiten die aansluiten bij de behoeften en interesses van jongeren in Soest en Soesterberg. Jongeren ontmoeten andere jongeren, bouwen sociale contacten op en hebben een plek waar zij zich welkom voelen en mee kunnen doen.

Sport en bewegen voor jongeren dragen bij aan ontspanning, ontmoeting en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. In 2027 organiseren buurtsportcoaches laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten voor jongeren in Soest en Soesterberg, waaronder activiteiten tijdens schoolvakanties. Jongeren bewegen en ontspannen, ontmoeten andere jongeren en kunnen laagdrempelig deelnemen aan activiteiten.

Maatjesproject brengt inwoners die behoefte hebben aan persoonlijk contact in contact met een vrijwillig maatje.
In 2027 zetten we het Maatjesproject voort voor inwoners die behoefte hebben aan meer sociaal contact en ondersteuning. Deelnemers hebben meer sociale contacten, voelen zich minder alleen en worden ondersteund om zelfstandig mee te blijven doen.

Activiteitenclub Soest biedt inwoners met psychische kwetsbaarheid en inwoners die eenzaam zijn een vaste en veilige plek voor ontmoeting, activiteiten en gezamenlijk eten.
In 2027 zetten we de Activiteitenclub twee dagen per week voort. Deelnemers doen gezamenlijk activiteiten en eten samen in de Buurtkeuken. Vaste begeleiding en vrijwilligers zorgen voor continuïteit en persoonlijke aandacht. Deelnemers hebben hierdoor structuur, sociale contacten en een vaste plek waar zij gezien worden. Eenzaamheid wordt verminderd en deelnemers worden ondersteund om mee te blijven doen.

Herstelnetwerk richt zich op herstel en deelname aan de samenleving van inwoners met psychische kwetsbaarheid. In 2027 zetten we het Herstelnetwerk voort. Organisaties en ervaringsdeskundigen werken samen aan laagdrempelige ondersteuning en mogelijkheden voor herstel dichtbij huis. Inwoners met psychische kwetsbaarheid vinden eerder passende ondersteuning, werken aan hun herstel en krijgen meer grip op hun eigen leven.

Wijkgericht Ontmoeten Soestdijk
In 2024 is een pilot gestart: Wijkgericht Ontmoeten Soestdijk. Een plek om elkaar te ontmoeten van-, voor- en door de wijk, met een grote diversiteit aan activiteiten door-, en voor alle bewoners van ’t Hart en Soestdijk. Wij komen nu in een fase waarin we dit willen verankeren. Het is onze wens om dit te realiseren en we onderzoeken in 2027 op welke manier dit te realiseren is.

Suïcidepreventie
Suicidepreventie richt zich op het voorkomen van suïcide en het eerder herkennen en bespreekbaar maken van signalen. In 2027 geven we uitvoering aan onze wettelijke taak op het gebied van suïcidepreventie en werken we samen met lokale en regionale partners aan preventie, signalering en het bespreekbaar maken van mentale problemen.
Signalen van suïcidaliteit worden eerder herkend en besproken en inwoners weten waar zij terechtkunnen voor ondersteuning.

4. Kansengelijkheid
Wat gaan we hiervoor doen?

Jeugdagenda
Op verzoek van de gemeenteraad en het college wordt in 2026 een Jeugdagenda opgesteld. In de Jeugdagenda beschrijven we maatregelen om te komen tot een toekomstbestendig jeugdstelsel in Soest in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd. We richten ons op de onderwerpen die binnen onze

invloedsfeer liggen. Dit zijn een sterke sociale basis, de samenwerking met kinderopvang en onderwijs, stevige lokale teams en de samenwerking met huisartsen. De oplossing voor de grote vraag naar jeugdhulp ligt immers in de levensdomeinen buiten de jeugdhulp, zoals in het gezin, op school en in de sociale basis.

MetMaya
2027 is het vierde jaar dat MetMaya de aanvullende specialistische jeugdhulp in onze regio verzorgt. De gemeenten zijn als opdrachtgevers een samenwerking met MetMaya aangegaan van in totaal negen jaar. Samen met MetMaya en onze partners zetten we in op kwalitatief goede en tijdige jeugdhulp voor gezinnen die dat nodig hebben. Om dit doel te bereiken werken we gezamenlijk aan het verbeteren van de samenwerking en het terugdringen van de wachttijden. Dit doen we onder andere door collectief jeugdaanbod en e-health verder te ontwikkelen. Daarnaast voeren we in 2027 de aanbevelingen uit de contractevaluatie van MetMaya uit. Hierbij bewaken we regionaal de belangen van Soest kritisch. Tegelijkertijd nemen we lokaal het initiatief om de hulp aan onze inwoners te verbeteren via onze lokale Jeugdagenda.

Overbruggingshulp Vinger aan de pols
In 2027 evalueren we de overbruggingshulp 'Vinger aan de Pols' die wordt ingezet door Stichting MEE voor jeugdigen die op de wachtlijst staan bij MetMaya. Door de inzet van MEE bieden we verlichting aan inwoners die langdurig wachten op hulp bij MetMaya.

Verhogen vaccinatiegraad
In 2026 zijn we met de GGDrU gestart met uitvoering van een plan om de vaccinatiegraad in wijken met de laagste vaccinatiegraad te verhogen door met inwoners in gesprek te gaan en vertrouwen in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) te vergroten. Daarbij worden lokale sleutelpersonen, maatschappelijke organisaties en scholen betrokken. Dit moet leiden tot een toegenomen vertrouwen in de JGZ, meer kennis bij ouders over algemene jeugdgezondheidsvraagstukken en uiteindelijk een positief effect op de vaccinatiegraad in de betreffende wijken.

Het is mogelijk dat het Rijk in 2027 meer middelen beschikbaar stelt. Daarmee kan de uitvoering van dit plan verder worden voortgezet, als dat niet zo is kan geen extra inzet worden gedaan.

Doorstroompunt
We versterken de samenwerking rondom (kwetsbare) jongeren door een integrale aanpak waarbij het Doorstroompunt, mbo, pro/vso scholen, Eemkracht en de jobcoach van Balans nauwer samenwerken. Dit is aanvullend op het regionale programma Werk maken van je toekomst. Dit programma voor de regio Amersfoort sluit aan op de landelijke wet Van school naar duurzaam werk en richt zich op jongeren van 12-27 jaar.
We willen dat minder jongeren voortijdig school verlaten, werkloos zijn of geen dagactiviteit hebben. Zij doen duurzaam mee in de samenleving, zijn economisch zelfstandig of vinden een passende opleiding.

Doorontwikkeling Spreekuur jeugd GGZ
We zetten hierbij in op het ontwikkelen van het groepsaanbod, intensivering van de samenwerking met de huisartsen door in de huisartsenpraktijken te gaan werken. Daarnaast willen we de administratiedruk verder beperken, zodat er meer jeugdigen kunnen worden gezien.
Resultaat: Het aantal verwijzingen van de huisartsen naar het Spreekuur Jeugd GGZ stijgt met als gevolg dat er meer passende hulp wordt geboden voor de jeugdigen.

E-health bij Eemkracht voor Jeugd

Nadat we in 2026 zijn gestart met aanbieden van digitale ondersteuning via e-health van 'Gezonde Boel', evalueren we dit in 2027 en nemen we een besluit of we dit structureel inkopen. Gezonde Boel wordt aangeboden door Eemkracht als onderdeel van hun ondersteuningsaanbod voor jeugdigen en gezinnen. De inwoners hebben hierdoor sneller toegang tot een vorm van hulp. We versterken de zelfredzaamheid en de ouderlijke verantwoordelijkheid (zie Jeugdagenda) en verkorten hiermee de wachttijd voor ondersteuning van Eemkracht.

5. Meedoen en Inclusie

Wat gaan we hiervoor doen?

Sociaal cultureel centrum Soesterberg De Basis

De Basis is de centrale ontmoetingsplek en het informatiepunt in Soesterberg waar inwoners van alle generaties elkaar kunnen treffen en deelnemen aan sociaal-culturele activiteiten. In 2027 wordt De Basis geëxploiteerd door een professionele maatschappelijke organisatie na gunning via een subsidietender eind 2026. De programmering wordt gezamenlijk vormgegeven door de exploitant en drie hoofdgebruikers (Kunstenhuis Idea, Stichting Balans en Stichting Welzijn Ouderen Soest) samen met diverse vrijwilligersorganisaties. De Klankbordgroep van De Basis dient voorziet de exploitant van advies vanuit het perspectief van inwoners van Soesterberg. Door deze samenwerking ontwikkelt De Basis zich steeds meer tot een centrum voor alle inwoners. In 2027 bouwen we verder aan een activiteitenaanbod dat beter aansluit op de lokale behoeften en gemeentelijke opgaven. De Basis kan ook fungeren als noodsteunpunt binnen het programma veerkracht en weerbaarheid.

Fietslessen inburgeraars

In 2027 verbeteren en borgen we de bestaande fietslessen voor inburgeraars en andere doelgroepen, samen met Fietsstimulering Nieuwe Nederlanders (Provincie Utrecht) en Stichting Balans. De fietslessen worden uitgevoerd volgens een erkende methode en zijn structureel ingebed. Hierdoor leren meer inburgeraars en andere deelnemers veilig en zelfstandig fietsen. Dit vergroot hun zelfredzaamheid en maakt het makkelijker om deel te nemen aan taalonderwijs, werk, participatie en sociale activiteiten.

Vervoer

We verbeteren de vervoersmogelijkheden, met name voor ouderen en inwoners met een mobiliteitsbeperking, d.m.v. extra vrijwilligersvervoer in de vorm van ANWB Automaatje. Dit is een aanbeveling uit eerder behoeftenonderzoek naar de mobiliteitsvraag en vervoersmogelijkheden in Soest. Deze vervoersuitbreiding wordt gefinancierd uit het budget voor collectief vraagafhankelijk vervoer. De coördinatie en ritplanning van ANWB Automaatje ligt bij SWOS. Kwetsbare inwoners kunnen goed blijven deelnemen aan het maatschappelijk verkeer door meerdere vervoersvoorzieningen. De druk op het Wmo-vervoer (Regiotaxi) wordt enigszins verminderd en deels omgeleid naar vrijwilligersvervoer. Met name medisch gerelateerde ritten (o.a. naar ziekenhuis) kunnen op een prettiger manier worden ingevuld.

Aanpak discriminatie

We zetten ons in voor de preventie en aanpak van discriminatie. In 2026 deden we dit door de bekendheid van Discriminatie.nl te vergroten en inwoners te stimuleren discriminatie te melden, onder andere via On the Road waarbij met inwoners in gesprek wordt gegaan over discriminatie. In 2027 breiden we deze inzet uit door de samenwerking tussen Discriminatie.nl en de gemeente te versterken, de omstanderscampagne en omstanderstrainingen groter en regionaal aan te bieden en Keti Koti samen met regiogemeenten groter te herdenken en te vieren.

Sociale veiligheid

We werken aan de sociale veiligheid van vrouwen en de LHBTIQA+-gemeenschap in de openbare ruimte. Hiervoor besteden we aandacht aan bewustwording, signalering en preventie, onder andere door deel te nemen aan de campagne Orange the World.

Lokale inclusie agenda

We werken aan de uitvoering van het VN-verdrag Handicap door een lokale inclusieagenda op te stellen. Hierin leggen we vast hoe we toegankelijkheid en inclusie structureel borgen in beleid, dienstverlening en de openbare ruimte. Dit met als doel dat toegankelijkheid beter verankerd is in gemeentelijk beleid en uitvoering.

Mantelzorg ondersteuning

We willen dat mantelzorgers snel hulp kunnen vinden en voorkomen dat ze overbelast raken. Met het positioneren van het steunpunt mantelzorg in de sociale basis (bij SWOS en Balans) is het diverse ondersteuningsaanbod goed en laagdrempelig toegankelijk en geborgd.
Mantelzorgers kunnen op één punt met hun vragen terecht en weten van daar uit de verschillende ondersteuningsvormen te vinden.

Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Sociaal domein	L	68.414	71.637	**72.477**	72.040	71.954	72.074
	B	16.770	16.244	**15.568**	15.568	15.568	15.568
Resultaat		**51.644**	**55.393**	**56.909**	**56.472**	**56.386**	**56.506**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**-840**	-403	-317	-437
Baten	**-676**	-676	-676	-676
Resultaat	**-1.516**	-1.078	-992	-1.113

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:

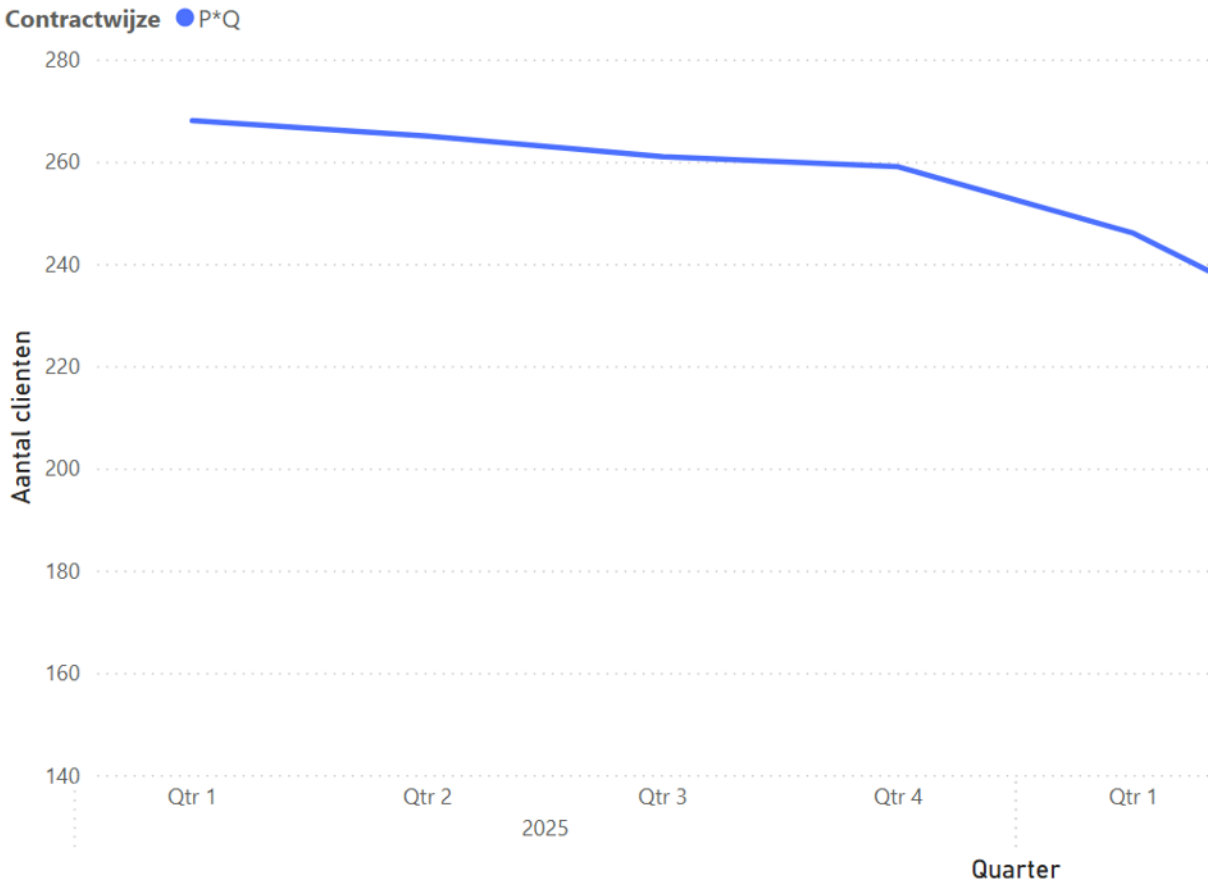
- Prijsstijgingen en duurdere trajecten bij MetMaya en een kostenstijging bij Eemkracht door loon- en prijsstijgingen, verhoging van het budget voor vervanging ziekteverzuim en een toename van de materiële kosten.
- We hebben voor 2027 een incidenteel budget van € 400.000 opgenomen om uitvoering te kunnen blijven geven aan de pilot integrale ingang sociaal domein.
- We begroten het subsidieplafond voor subsidies in de sociale basis € 400.000 hoger.
- We begroten voor 2027 € 49.000 voor het voortzetten van de subsidie Vinger aan de pols.
- We begroten structureel € 31.000 voor ‘Stevig ouderschap’ van de GGD. Dit was tot en met 2026 incidenteel gefinancierd.
- De huisvestingslasten van de GGD zijn structureel € 22.000 hoger dan in de begroting van de GGD opgenomen. Deze lasten verwerken we in deze begroting.
- We ramen voor de exploitatie van de Basis aanvullend € 143.000 structureel.

Met wie werken we samen?

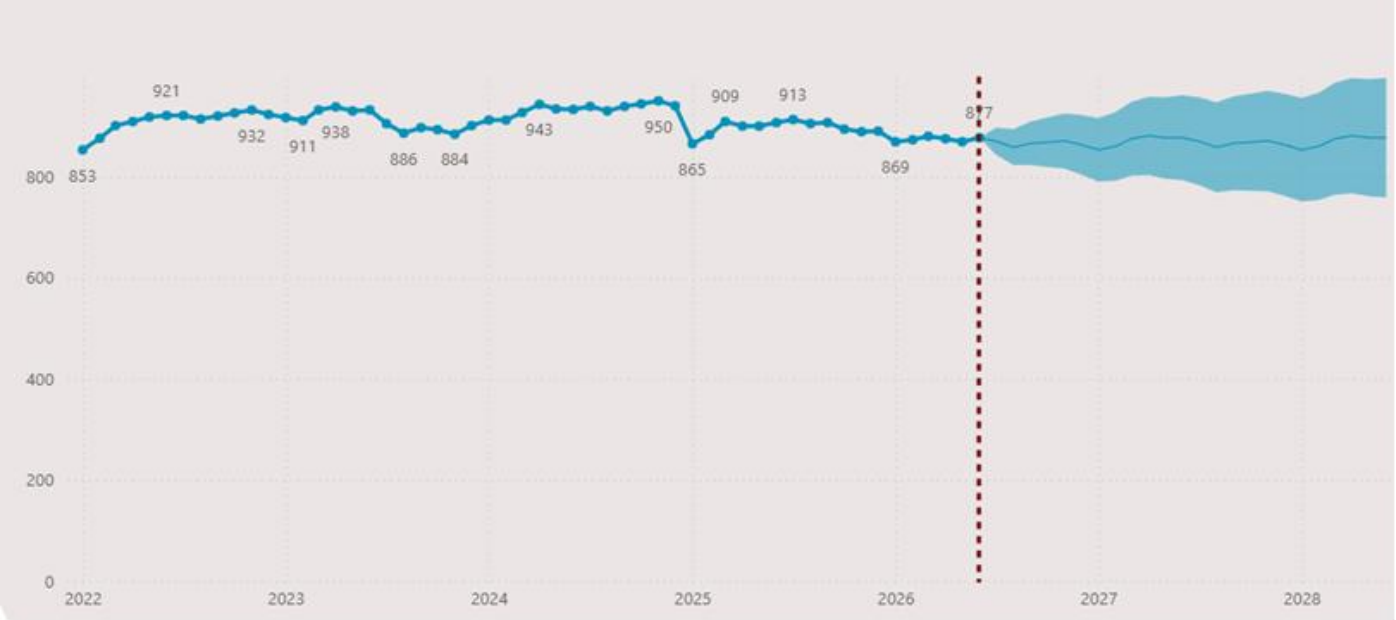
Verbonden partijen:

- Eemkracht
- GGD regio Utrecht
- Regio Amersfoort
- RWA/Amfors
- Stakeholders:
- Maatschappelijke organisaties
- Gecontracteerde zorgaanbieders
- Onderwijs
- Inwonersparticipatieraad

Indicatoren

Aantal inwoners met een indicatie voor wmo begeleiding. Bron: RISB

Aantal geobserveerde en voorspelde jeugdigen met jeugdhulp per maand, bron: PowerBI RISB

3.1.6 Beleidskader

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum Besluit
Integrale Visie Sociaal Domein 2024-2028	'In verbinding samen doen'. We zorgen voor een zorgzaam en veerkrachtig Soest. De Visie schetst de richting voor het sociaal domein voor de komende jaren. Het geeft de hoofdlijnen van het beleid aan op basis van de huidige situatie.	2023
Gezondheidsakkoord Samen sterker Eemland	Binnen 'Samen Sterker' werken verschillende organisaties samen om goede zorg voor iedereen mogelijk te maken. Door in te zetten op preventie en goede zorg ervaren de inwoners van het Eemland een goede gezondheid. De thema's zijn: kwetsbare ouderen, spoedzorg, psychische kwetsbaarheid, preventie, chronische aandoeningen, digitaal netwerk platform, wonen en zorg en arbeidsmarkt.	2021
Regiovisie Samen in de Wijk	De regiovisie Samen in de Wijk beschrijft de visie van de regio over de doorontwikkeling van ondersteuning met noodzakelijk verblijf. Uitgangspunten hierbij zijn: - Inwoners leven samen in de wijk. - Professionals werken samen in de wijk. - We ondersteunen de wijk.	2021
Regiovisie Specialistische jeugdhulp	De regiovisie beschrijft de visie op de samenwerking in de regio in de jeugdhulp. Uitgangspunten hierbij zijn: - We werken vanuit de leefwereld en doen dat systeemgericht. - We werken samen met het netwerk. - We kijken naar wat iemand kan, wat iemand wil en aanvullend nodig heeft. Waar dat nodig is, beschermen we. - We bieden professionals de ruimte om te kunnen doen wat nodig is en wat werkt. - We bieden de jeugdhulp nabij aan.	2021

Verordening Jeugdhulp Soest 2025	Op grond van de Jeugdwet is de gemeenteraad verplicht een Verordening Jeugd vast te stellen. Deze verordening regelt de rechten en plichten die jeugdigen en ouders hebben op grond van de Jeugdwet.	2025
Verordening Werk en Participatie 2024 gemeente Soest	In deze verordening staan de regels over werk en participatie op grond van de Participatiewet. De regels in deze verordening beschrijven de voorzieningen om inwoners aan het werk te helpen of te laten participeren.	2024
Verordening Minimafonds	Verordening Minimafonds	2017
Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2018 gemeente Soest	Op grond van de Participatiewet is de gemeente verplicht regels vast te stellen omtrent de individuele inkomenstoeslag	2018
Beleidsregels Bijzondere Bijstand 2023 gemeente Soest	Op grond van de Participatiewet kan het college regels vaststellen omtrent het verstrekken van bijzondere bijstand	2023
Hervormingsagenda Jeugd	De Hervormingsagenda Jeugd bevat een omvangrijk pakket afspraken met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. In 2023 hebben de gemeenten ingestemd met de Hervormingsagenda Jeugd.	2023
Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming	Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming is ontwikkeld omdat de ondersteuning en bescherming aan kinderen, gezinnen en huishoudens beter kan en moet. Wij werken hier regionaal aan en verhouden ons tot de aanbevelingen.	2021
Integraal Zorg Akkoord (IZA)	In het Integraal Zorgakkoord staan afspraken tussen de overheid en een groot aantal partijen in de zorg. Het doel is de zorg in Nederland te verbeteren en voor te bereiden op de toekomst.	2022
Innovatiefonds Sociaal Domein	De subsidieregeling ten behoeve van het mogelijk maken van nieuwe ideeën en initiatieven voor kwetsbare inwoners. Op basis van de Integrale Visie Sociaal Domein.	2025
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	Gemeenten en GGD'en, zorgverzekeraars en VWS werken samen aan een gezond en actief leven voor iedereen. In het GALA-akkoord staat hoe in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving met een sterk sociaal netwerk. En welke stappen gezet worden om dat te bereiken.	2023
De Verordening Maatschappelijke Ondersteuning	In deze verordening staan de regels omtrent ondersteuning op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	2021
Nadere Regels Beschermd Wonen	Deze nadere regels zijn een uitwerking van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning.	2023
Nadere Regels Landelijke Toegankelijkheid Maatschappelijke Opvang	Deze nadere regels zijn een uitwerking van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning.	2023
Nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2025	Deze nadere regels zijn een uitwerking van de verordening maatschappelijke ontwikkeling.	2025
Algemene Subsidieverordening Gemeente Soest	Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Soest houdende regels omtrent subsidie.	2020

Gemeenschappelijke regeling Eemkracht | Lokale wet- en regelgeving	De gemeenschappelijke regeling Eemkracht beschrijft de afspraken die tussen Baarn, Bunschoten en Soest zijn gemaakt over de samenwerking in het sociaal domein.	2026

Deelprogramma 3.2 Onderwijs

3.2.1 Wat willen we bereiken?

- Wij bieden alle kinderen in Soest en Soesterberg een sterke basis voor hun ontwikkeling. Daarbij kunnen de Soester kinderen terecht bij 1 van de 19 basisscholen, 1 middelbare school in Soest. Of bij 1 van de scholen voor speciaal onderwijs (SO), speciaal voortgezet onderwijs (VSO) of speciaal basisonderwijs (SBO) in Soest of omgeving.
- Peuters vanaf 2 jaar met een taal- of ontwikkelachterstand, of bij wie hiervan signalen zijn, begeleiden we actief naar voorschoolse educatie. Zo vergroten we hun kansen op een goede start in het basisonderwijs.
- Alle kinderen krijgen een warme overdracht van voorschoolse educatie naar de basisschool.

3.2.2 Wat gaan we hiervoor doen?

Het nieuwe Onderwijsachterstandenbeleid 2027-2030 voeren we uit
In 2027 start de nieuwe Onderwijsachterstandsbeleidsperiode (OAB) vanuit het Rijk. Daarmee start ook het nieuwe Onderwijsachterstandenbeleid Soest 2027-2030. Vanuit het nieuwe OAB zetten we in op het vergroten van de kansengelijkheid van de kinderen in Soest. Door juist op vroege leeftijd te investeren in kinderen worden leerachterstanden voorkomen bij de start van de basisschool.
We zien de verbinding tussen het OAB met de programma's van kansrijke start. Vanuit het OAB zetten we daarnaast extra in op de taalontwikkeling door een verschillende aantal taalstimulerende activiteiten. Denk hierbij aan BoekStart op het consultatiebureau en in de kinderopvang en de VoorleesExpress.

We zorgen voor voldoende kwalitatieve plekken voor voorschoolse educatie en we stimuleren de deelname van kinderen met een (taal) achterstand. Vanuit een uniform warme overdrachtsformulier voor de gemeente Soest bouwen we met de vve partners verder aan de kwaliteit van de warme overdracht. Zo organiseren we bijeenkomsten voor voor- en bassischolen. Een goede doorlopende leerlijn is essentieel om de ontwikkelingen die een kind heeft doorgemaakt door te zetten. We brengen de expertise vanuit de verschillende partijen samen om dit te realiseren.

Het bereik van de voor-en vroegschools educatie (vve) houden we minimaal gelijk (90%). Samen met de aanbieders zetten we in op het behoud van de kwaliteit van de vve. Dit doen we door heldere en toetsbare kwaliteitseisen op te nemen in het OAB. We houden hier rekening met de stijgende uitdagingen van de doelgroepkinderen. Denk hier onder andere aan gedragsproblematiek, complexe (opvoed-) situaties binnen het gezin of verschil in taal of culturele achtergrond.

We voeren de nieuwe Lokale educatieve Agenda 2026-2030 uit
We kunnen het OAB niet uitvoeren zonder de Lokale educatieve agenda (LEA). De nieuw LEA is in 2026 vastgesteld. Om kinderen en jongeren optimale ontwikkelkansen te bieden, zien wij dat we de komende jaren samen stappen moeten zetten op verschillende domeinen.

Dit zijn:
- het versterken van ondersteuning,
- het vergroten van onderwijskansen
- het ontwikkelen van een doorgaande leerlijn van 0-18 jaar.
- Dit doen we door: onze ve-locaties en scholen meer een wijkfunctie te geven. Het versterken van de pedagogische basis. En een sterkere doorgaande lijn te bewerkstelligen.

We zetten in op het verhogen van het behalen van de startkwalificatieplicht
In 2027 versterken we de lokale ondersteuning op startkwalificatieplicht. We zetten in op het verbeteren van de verzuimregistratie en verschuift de aandacht nog meer naar preventie van verzuim.

We zetten in op duurzaam herstel bij het toezicht en handhaving van de kinderopvang
Bij het toezicht en handhaving kinderopvang zetten we in op duurzaam herstel van eventuele tekortkomingen. Bij risico's voor de veiligheid, kwaliteit of ontwikkeling van kinderen handelen we daadkrachtig. Zo blijven we waar nodig handhavend optreden. Ten opzichte van voorgaande jaren zijn er nu meer kinderopvangorganisaties die tekortkomingen laten zien, waardoor handhaving noodzakelijk is.

We voeren Integraal Huisvestingsplan uit
We hebben als gemeente een wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting, inclusief de beschikbaarheid van ruimte voor bewegingsonderwijs in het primair onderwijs. Het integraal huisvestingsplan (IHP) is vastgesteld met de schoolbesturen en borgt de spreiding en kwaliteit van het onderwijsaanbod in Soest en Soesterberg. De raad stelt kredieten beschikbaar per project. De volgende onderwijshuisvestingsprojecten lopen in 2027;

- Griftland College (vervangende nieuwbouw)
- 2e van der Huchtschool (vervangende nieuwbouw),
- De Postiljon (nieuwbouw) en De Parel (renovatie).

We zorgen voor voldoende bewegingsonderwijs
In 2027 wordt een gestart met plannen voor een nieuwe locaties voor bewegingsonderwijs in Soest. Er is besloten om te stoppen met de exploitatie van het Willaertgebouw. Voor bewegingsonderwijs wordt door meerdere scholen gebruik gemaakt van de sportzaal in dit gebouw. In 2027 start aan de Beetzlaan een nieuwe basisschool. Hierdoor wordt de druk op de beschikbare locaties voor bewegingsonderwijs extra verhoogd. Daarnaast maken een aantal basisscholen gebruik voor bewegingsonderwijs van de sportzaal bij de Lasenberg aan de Schriklaan. Wij huren deze sportzaal. De druk op die sportzaal wordt ook verhoogd door de uitbreiding van het aantal leerlingen op de Kolibrie (in het gebouw van de Lasenberg). Daarnaast heeft de Lasenberg aangegeven de huurovereenkomst op termijn te willen opzeggen. In het geheel is er vanaf 2027 een tekort aan beschikbare sportzalen voor het wettelijke verplichte bewegingsonderwijs. De benodigde financiën voor een nieuwe locatie bewegingsonderwijs wordt nog in een voorstel aan de raad voorgelegd.

3.2.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	**L/B**	**Rekening**	**Begroting**				
(bedragen * € 1.000)		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Onderwijs	L	6.057	9.358	**6.825**	6.844	6.817	7.105
	B	1.699	2.325	**1.479**	1.479	1.479	1.480
Resultaat		**4.358**	**7.033**	**5.346**	**5.365**	**5.338**	**5.626**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**2.533**	2.514	2.541	2.253
Baten	**-847**	-847	-846	-846
Resultaat	**1.686**	1.667	1.695	1.407

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:

- In 2027 hebben we zowel lasten als baten voor onderwijsachterstandenbeleid € 600.000 lager geraamd dan in 2026. Dit o.b.v. definitieve beschikking over 2026.
- In 2026 hebben we eenmalig een hoge last geraamd vanwege de afboeking restant boekwaarde van het Griftland en verrekening van tijdelijke huisvesting. Dit was eenmalig in 2026 en leidt voor 2027 en verder tot lagere lasten (€ 1.200.000).
- Het budget leerlingenvervoer is aangepast conform de uitgaven van de afgelopen jaren naar beneden bijgesteld. Dit levert een voordeel op van € 300.000.

3.2.4 Met wie werken we samen?

- Met alle schoolbesturen en de kinderopvang die ook voorschoolse Educatie VE aanbieden.
- Met het samenwerkingsverband SWV de Eem
- Met andere lokale en regionale maatschappelijke organisaties
- Met Eemkracht
- Met regiogemeenten uit regio de Eem.

3.2.5 Indicatoren

Vve indicator: Ons doel is om een bereik te minstens 90% van de geïndiceerde peuters te behouden.

3.2.6 Beleidskaders

Beleidskaders	Datum besluit
Onderwijsachterstandenbeleid Soest 2024-2026	College, december 2023
Visie sociaal domein,	Raad, 2023
Beleidsregels toezicht en handhaving kinderopvang Soest 2025	College, 8 juli 2025
Uitvoeringsplan Sociaal Domein 2026	College, november 2026
Verordening leerlingenvervoer gemeente Soest 2026	Raad, 12 februari 2026
Instructie voor de medewerker leerplicht gemeente Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg 2025	College, 24 februari 2026

Deelprogramma 3.3 Sport, Kunst en Cultuur

Sport

Wat willen we bereiken?

In de Nota sporten en bewegen 2024-2028 zijn de ambities vastgelegd die we met ons gemeentelijk sport- en beweegbeleid willen bereiken. In deze visie zijn drie pijlers opgenomen:

1. In*clusief sporten en bewegen:* wij willen dat meer inwoners meer sporten en bewegen. Dit draagt bij aan een betere fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners;
2. *Toekomstbestendige sportinfrastructuur*: wij willen een aantrekkelijke, toegankelijke en duurzame sportinfrastructuur die uitnodigt om te sporten en te bewegen;
3. *Vitale sport- en beweegaanbieders:* wij willen sterke, toekomstbestendige aanbieders die een belangrijke rol spelen in het aanbieden van sport- en beweegaanbod voor onze inwoners. Sterke aanbieders dragen bij aan een veilig, toegankelijk en duurzaam sport- en beweegaanbod voor onze inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen?

Inclusief sporten en bewegen

Inzet jongeren in het kader van Maatschappelijke Diensttijd (MDT)

In het kader van dit landelijke programma waarbij jongeren zich vrijwillig inzetten voor de samenleving terwijl ze tegelijkertijd hun talenten ontwikkelen, willen wij jongeren inzetten bij o.a. sportverenigingen. Dit voor bijvoorbeeld het ondersteunen van (jeugd)trainers, het helpen bij toernooien e.d. We dagen (in het bijzonder) jongeren uit Smitsveen uit om deel te nemen c.q. het organiseren van activiteiten rondom de voetbalkooi in Smitsveen.

Wandelbegeleiders

Wij gaan nieuwe wandelbegeleiders werven en opleiden. Zij gaan laagdrempelige wandel-activiteiten aanbieden en inwoners stimuleren die nu nog niet actief zijn om te gaan wandelen.

Jeugd- en volwassenfonds Sport en Cultuur

Wij informeren en wijzen inwoners op deze voorziening en zorgen ervoor dat er professionals (intermediairs) zijn die aanvragen behandelen.

Inzet buurtsportcoaches

Net als voorgaande jaren zetten wij buurtsportcoaches in voor doelgroepspecifieke programma's zoals Kies je Sport (jeugd), Nationale sportweek (sportpromotie), de Nationale buitenspeeldag (spelen), valpreventie (ouderen) en Uniek Sporten (mensen een beperking). Met de inzet van de buurtsportcoaches zoeken wij aansluiting bij de activiteiten en doelstellingen vanuit o.a. de Brede SPUK, JOGG en AZWA.

Toekomstbestendige sportinfrastructuur

Onderzoek passende beheervorm

Wij onderzoeken en vergelijken verschillende beheervormen voor de sport in Soest inclusief de toekomstige exploitatie van het zwem- en sportcomplex aan de Dalweg. Afhankelijk van de stand van besluitvorming werken wij dit in 2027 uit tot invoering van de gekozen beheervorm.

Nieuw zwembad
Wij werken het gekozen toekomstscenario (nieuwbouw) verder uit. In 2025 heeft de gemeenteraad deze uitwerkingsrichting vastgesteld. In 2027 vindt de besluitvorming gebaseerd op een definitief ontwerp plaats.

Onderhoud sportaccommodaties
Wij onderhouden onze gemeentelijke sportfaciliteiten volgens meerjarenonderhouds-programma's zodat ze zoveel als mogelijk voldoen aan NOC*NSF-normen. Daarnaast werken wij de mogelijk-heden voor een extra voetbalveld voor vv 't Vliegdorp nader uit. Verder gaan wij het kunstgrasveld van VVZ49 vervangen. Ook gaan wij met SO Soest in overleg over de vervangende nieuwbouw/renovatie van het oude kleedgebouw dat op dit sportpark staat. En over een tekort aan fietsenstallingen dat deze vereniging ervaart.

Verduurzamen sportaccommodaties
Wij geven uitvoering aan de gemeentelijke routekaart verduurzaming. Dit met inachtneming van het nog op te stellen strategisch huisvestingsplan. Ook zoeken wij naar koppelkansen (bijvoorbeeld vergroenen van daken van sportaccommodaties).

Buitenruime sportiever maken
Wij werken samen met collega's uit het fysieke domein om de buitenruimte sportiever en beweegvriendelijker in te richten. Dit in afstemming met de omgevingsprogramma's. Zo richten wij o.a. de speelruimte in de Boerenstreek sportiever in. MBO-studenten beoordelen speelplaatsen op de sportieve inrichtingskansen.

Onderhouden speel- en sportplekken in de openbare ruimte
In 2027 gaan we het speeltuinbeleid evalueren. Daarin spreken we af hoe we de huidige meerjarenonderhoudscyclus, waarin we speelplekken cyclisch herinrichten en renoveren, samenvoegen met nieuwe kennis en inzichten uit de markt. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld de nieuwe vuistregels van het RIVM (2025) en uitkomsten uit andere recente onderzoeken. Daarnaast voeren wij onderhoud uit volgens het meerjarenprogramma.

Vitale sport- en beweegaanbieders
Ondersteunen van sport- en beweegaanbieders
Om aanbieders beter te ondersteunen kijken wij of een centraal digitaal sportloket bijdraagt aan een beter en toegankelijk aanbod. De verenigingsadviseur ondersteunt aanbieders op allerlei vlakken om sterker en toekomstbestendig te worden. Zo ook als het gaat om acties en maatregelen in het kader van een veilig sportklimaat. Specifiek gaan wij aandacht geven aan rookvrije sportparken en sportaccommodaties. De uitkomsten van de gehouden Verenigingsmonitor uit 2026 vertalen wij naar acties.

Samenwerken met sport- en beweegaanbieders
Wij onderhouden de relatie met aanbieders. Tevens organiseren wij themabijeenkomsten en een sportmatinee zodat bestuurders en sleutelfiguren elkaar kunnen ontmoeten. Daar waar nodig gaan wij in gesprek met sportverenigingen als het gaat om hun toekomstbestendigheid en/of het efficiënter gebruik van sportfaciliteiten.

Sportakkoord
Afhankelijk van besluitvorming van het rijk of de regeling rondom het Sportakkoord (II) wel of niet wordt gecontinueerd, gaan wij of door met de inzet rondom ons lokale Sportakkoord of wij gaan onderzoeken wat hiervoor als alternatief in de plaats dient te komen. De beschikbaarheid van financiële middelen in dit kader speelt hierbij een belangrijke rol.

Inzetten op veilig sportklimaat
Wij zetten in om het fundament van een veilig sportklimaat (4v's) op orde te hebben bij sport- en beweegaanbieders. Elke aanbieder dient over een vastgestelde gedragscode, een vertrouwens-contactpersoon, VOG's voor vrijwilligers en vakkundige trainers te beschikken.

Huldigen
Wij implementeren het nieuwe gemeentelijk huldigingsbeleid om onze waardering uit te spreken voor sporters die een bijzondere sportieve prestatie hebben verricht.

3.3.5 Indicatoren

Beweegrichtlijn en lidmaatschap sportvereniging	Waarde 2023	Streefwaarde 2027
Voldoet aan de beweegrichtlijn (4-12 jarigen)	57%	65%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (12-16 jarigen)	33%	40%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (16-20 jarigen)	45%	50%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (volwassenen)	50%	55%
Voldoet aan de beweegrichtlijn (ouderen)	39%	45%
Lidmaatschap inwoners sportvereniging (gemiddelde)	29%	35%
Percentage niet-sporters	40%	35%

*Bronnen: Gezondheidsenquête CBS, GGD Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen, Kiss Rapportage NOC*NSF en Sportdeelname onderzoek gemeente Soest. Het laatste onderzoek vindt 1x in de vier jaar plaats.*

Kunst en Cultuur

Wat willen we bereiken?
We geven in 2027 verder uitvoering aan de vier pijlers uit de cultuurnota 2024-2028:

1. **De basis op orde**
   Voldoende (kwalitatief) aanbod passend bij de grootte van de kern. Daarbij zien we Soesterberg als een eigen kern.

2. **Cultuur is voor iedereen**
   Zoveel mogelijk inwoners kunnen deelnemen aan culturele activiteiten.
   Hiermee levert Cultuur ook een bijdrage aan de opgave Meedoen en Inclusie, Kansengelijkheid en Mentale Weerbaarheid uit de Integrale Visie Sociaal Domein.

3. **Cultuur doe je samen**
   Cultuurdeelname doe je bij voorkeur samen. Daarmee bouw je een netwerk op, ontmoet je elkaar, deel je je interesse of passie.

Hiermee levert Cultuur ook een bijdrage aan de opgave Meedoen& Inclusie uit de Integrale Visie Sociaal Domein.

4. **Cultuur is zichtbaar**
   In Soest is het culturele leven duidelijk zichtbaar voor de inwoners.
   Hiermee levert Cultuur onder andere een bijdrage aan de Omgevingsvisie (verlevendigen centra)

Wat gaan we hiervoor doen?
Om deze ambities te realiseren zetten we in 2027 in op een aantal concrete acties en resultaten:

Pijler 1 - De basis op orde

Meerjaren Beleidsplan Bibliotheek
In 2027 stelt het college het Meerjaren Beleidsplan Bibliotheek vast. Dit beleidsplan is een wettelijke verplichting vanuit de zorgplicht die wordt ingevoerd bij de wetswijziging WSOB (Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen). Gemeenten moeten door deze wetswijziging samen met de lokale bibliotheek elke vier jaar een meerjarenplan opstellen, waarin zij beschrijven op welke wijze zij invulling geven aan de zorgplicht. Gemeenten ontvangen in 2027 (net als in 2026) een decentralisatie uitkering voor het voorbereiden op deze zorgplicht. De nieuwe wet is op dit moment in ontwikkeling. Naar verwachting gaat de wetswijziging in op 1 juli 2027.

Huisvesting Bibliotheek/KunstenHuis Idea
De huisvesting van KunstenHuis Idea zal in 2027 aandacht vragen. In de nieuwe bibliotheekwet wordt gesproken over de bibliotheek als een multifunctionele organisatie die breder is dan een uitleenpunt van boeken. De bibliotheek van de toekomst is een ontmoetingsplek voor alle inwoners waar je informatie haalt, kennis vergroot, je ontwikkelt en kennismaakt met kunst en cultuur. Dit zijn wettelijke functies. Er wordt gekeken naar huisvesting op een nieuwe locatie. Vanuit de portefeuille Cultuur zijn we hier nauw bij betrokken om te borgen dat al deze functies een passende plek krijgen. Zie in dit kader ook deelprogramma 1.4

Uitvoeringsplan Cultuur 2028-2030 opstellen
De cultuurnota loopt, net als de nota Sport en bewegen en de Integrale Visie Sociaal Domein tot 2028. De coalitie heeft in haar coalitieakkoord aangegeven dat zij de nadruk legt op uitvoeren en niet op nieuw beleid. Aangezien de doelen uit de visie en de daarmee samenhangende cultuurnota nog steeds relevant zijn, koppelen we de looptijd van de cultuurnota aan de Integrale Visie Sociaal Domein. De looptijd daarvan wordt verlengd. In het uitvoeringsplan Sociaal Domein 2028 gaan duidelijker keuzes gemaakt worden waar we als gemeente in 2028 op inzetten. De cultuurnota zal daarop aansluiten door een eigen beknopt uitvoeringsplan voor de komende jaren (2028-2030) vast te stellen (binnen het in 2023 vastgestelde cultuurbudget).

Nieuwe gunning streekomroep
Naar verwachting treedt op 1 november 2026 de Wet versterking lokale omroepen (een aanpassing van de Mediawet 2008) in werking. Vanaf 2028 wordt de streekomroep daarmee rechtstreeks gefinancierd door het Rijk. 2027 is dus het laatste jaar waarin de rijksfinanciering via de gemeenten loopt. Zowel deze inkomsten als uitgaven stoppen dus vanaf 2028. Voor gemeenteraden resteert straks nog één formele rol: zij brengen eens per vijf jaar advies uit over welke streekomroep een aanwijzing moet krijgen als lokale publieke omroep. Dit advies zal in het voorjaar 2027 gevraagd worden.

Pijler 2 - Cultuur is voor iedereen

Bereik jeugd en jongeren vergroten
In 2027 leggen we een focus op **jeugd en jongeren**. De problematiek rond de mentale gezondheid van deze groep groeit. Cultuurbeoefening levert een bijdrage aan de mentale gezondheid van deze groep door expressie, talentontwikkeling en het opbouwen van een sociaal netwerk. Samen met de jongeren cultuurcoach gaan we meer jongeren bereiken door meer in te zetten op groepsactiviteiten.

Pijler 3 - Cultuur doe je samen

Samenwerking met cultuurpartners
In 2027 gaan we samen met cultuurpartners het **uitvoeringsplan cultuur** 2028-2030 opstellen in samenhang met het uitvoeringsplan Sociaal Domein.

Bijeenkomsten voor culturele verenigingen
In 2027 ondersteunen we culturele verenigingen door het faciliteren van gezamenlijke bijeenkomsten over de thema's die ze zelf hebben aangedragen. Het gaat om de thema's besturen, ledenwerving en zichtbaarheid.

Pijler 4 - Cultuur is zichtbaar

Voorbereidingen 1000 jaar Soest
In de voorbereiding op 1000 jaar Soest stimuleren we culturele partijen om te komen met een cultureel programma dat zichtbaar is met een breed en inclusief aanbod aan activiteiten.
Zie in dit kader ook deelprogramma 2.3.

Met wie werken wij samen?

- Cultuurinstellingen
- Initiatiefnemers (inwoners, ZZP-ers, cultuurmakelaars)
- Cultuurplatform
- Cultuurmakelaars in Soest en Soesterberg
- Overige stakeholders zoals welzijns- en onderwijsorganisaties
- Jeugdfonds Cultuur en Volwassenfonds Cultuur
- Provincie Utrecht, Cultuurregio Utrecht, Cultuurregio Amersfoort, gemeenten Baarn, Zeist, De Bilt en Bunnik.

3.3.5 Indicatoren

Gebruik Jeugd/volwassenfonds Cultuur	Aantal 2025	Streefaantal 2026	Streefaantal 2027
Jeugd	32	35	38
Volwassenen	11	15	20

**aantal wijkt niet af van landelijke trend*

Aantal deelnemers Kies je Kunst	Aantal 2025	Streefaantal 2026	Streefaantal 2027
Jeugd	169	200	200
Volwassenen	1	40	40

3.3.3 Wat gaat het kosten?

Deelprogramma	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Sport, kunst en cultuur	L	9.387	12.696	**11.783**	12.055	11.531	11.970
	B	3.467	4.095	**3.852**	3.852	3.852	3.852
Resultaat		**5.920**	**8.601**	**7.931**	**8.203**	**7.679**	**8.117**

Afwijkingen t.o.v. 2026:				
Lasten	**913**	641	1.165	726
Baten	**-243**	-243	-242	-242
Resultaat	**670**	399	922	484

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2026 bestaan uit:

- We begroten aanvullende middelen voor Soest 1000 jaar (zie ook deelprogramma Economie). De budgetten hiervoor worden administratief binnen dit deelprogramma geraamd. Voor de dekking van de ambtelijke inzet ramen we voor 2027 en 2028 € 200.00 per jaar.
- In 2027 is extra budget van € 75.000 benodigd als gevolg van aanbesteding schoonmaak gemeentelijke binnensport accommodaties
- Voor de viering van 4/5 mei wordt € 15.000 extra begroot.

3.3.6 Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Nota sporten en bewegen 2024-2028	Document met beleidskaders voor de periode 2024-2028.	2023
Tarievenbesluit	Vaststelling tarievenbeleid op het beleidsterrein sport.	2015
Visie binnensportaccommodaties	Beleidskader ten aanzien van de gemeentelijke binnensportaccommodaties.	2016
Lokaal Sportakkoord	Afspraken om meer mensen lokaal te laten sporten en bewegen in samenwerking met partners.	2020
Speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest'	Document over het speelruimtebeleid in Soest	2013
Beleidsregels welzijn, cultuur en sport (B&W, 2024)	Document met 'spelregels' over subsidiering vanaf januari 2024.	2023
Cultuurnota 2024-2028, cultuur, podium van ontmoeting	Beleidskader cultuurbeleid voor de periode 2024-2028.	2023

Overhead

Producten	L/B	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ondersteunende organisatie	L	10.729	9.650	**9.920**	9.920	9.920	9.920
	B	4	0	**0**	0	0	0
	saldo	-10.726	-9.650	**-9.920**	-9.920	-9.920	-9.920
Informatiehuishouding	L	4.142	4.598	**4.966**	5.036	5.036	5.036
	B	0	0	**0**	0	0	0
	saldo	-4.142	-4.598	**-4.966**	-5.036	-5.036	-5.036
Facilitair en huisvesting	L	2.601	2.749	**2.723**	2.562	2.918	2.460
	B	122	206	**204**	204	204	204
	saldo	-2.479	-2.543	**-2.519**	-2.358	-2.714	-2.256
Communicatie	L	161	343	**309**	209	209	209
	B	0	0	**0**	0	0	0
	saldo	-161	-343	**-309**	-209	-209	-209
Dekking overhead	L	-763	-1.027	**-1.346**	-1.346	-1.346	-1.346
	B	1.646	1.678	**1.678**	1.678	1.678	1.678
	saldo	2.409	2.705	**3.024**	3.024	3.024	3.024
Totaal lasten		16.870	16.314	**16.573**	16.382	16.738	16.280
Totaal baten		1.772	1.885	**1.883**	1.883	1.883	1.883
Resultaat		**-15.098**	**-14.430**	**-14.690**	**-14.500**	**-14.855**	**-14.397**

Afwijkingen t.o.v. 2026:							
Lasten				**-258**	-68	-424	34
Baten				**-2**	-2	-2	-2
Resultaat				**-261**	-70	-426	32

Inzicht in overhead en kosten

De regelgeving van het BBV heeft onder andere als doel om uw raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Daarmee krijgt u ook meer zeggenschap over en mogelijkheden om te sturen op de ontwikkeling van deze kosten. Om die reden hebben wij het overzicht opgenomen met de baten en lasten die verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Overheadpercentage

Het BBV schrijft voor dat voor de kosten van de overhead een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator drukt de totale overheadkosten uit in een percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves. Dit levert een percentage op van 10% maar dit is niet het percentage dat wordt toegepast voor de toerekening van de overhead aan de kostprijs van rechten en heffingen.

Daarvoor wordt uitgegaan van de volgende berekeningsformule: de totale structurele overheadkosten gedeeld door de totale direct aan de producten toegerekende loonkosten
(x 100%). De totale structurele overheadkosten zijn de netto-overheadkosten (€ 14.690.000) minus de fluctuerende kosten (totaal € 312.880), dat is €14.377.000. De totale direct aan de producten toegerekende loonkosten zijn € 20.402.000. Hiermee komt het opslagpercentage voor 2027 op 70%.

De overhead bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ondersteuning organisatie: tot deze categorie behoren de lonen en salarisonderdelen van de staf, de bedrijfsvoering en de leidinggevenden van de overige afdelingen. Evenals een groep overige personeelskosten, zoals opleidingen, jubilea, ziekte, kerstpakketten en personeelsvereniging.
- Informatiehuishouding: deze categorie bestaat uit de kosten van informatisering en de kosten van automatisering. De automatiseringscomponent bestaat uit de kosten van de gemeenschappelijke regeling RID Utrecht en de kosten van de softwarepakketten (onderhoud, licenties en dergelijke).
    - Facilitair en huisvesting: tot deze categorie kosten behoren de onderdelen:
    - Huisvesting: gemeentehuis, inventaris, catering en huisvestingsplan;
    - Archief, papier en drukwerk en telefoonkosten;
- Overige kosten, zoals verzekeringen, controllerbudget en dergelijke.
- Dekking overhead: de dekking van de overhead bestaat uit een bijdrage uit de SPUK uitkering (€ 67.000) en de bijdrage van de gemeenschappelijke regeling Eemkracht (€ 1.611.000).

Algemene dekkingsmiddelen

Lasten en baten	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Lasten						
Lasten programma 1 t/m 3	149.176	180.885	**167.326**	166.271	163.576	162.051
Overhead	16.870	16.314	**16.573**	16.382	16.738	16.280
Algemene lasten	2.184	698	**939**	929	929	929
Onvoorziene uitgaven	0	45	**50**	50	50	50
Stelposten	0	693	**286**	381	2.332	5.877
Totaal lasten	**168.230**	**198.636**	**185.173**	**184.013**	**183.625**	**185.187**
Baten						
Baten programma 1 t/m 3	58.929	78.023	**64.532**	64.702	59.219	55.838
Overhead	1.772	1.885	**1.883**	1.883	1.883	1.883
Gemeentefonds	89.236	91.042	**94.375**	93.288	98.527	103.244
Sociaal Domein	3.234	3.251	**3.127**	2.878	2.636	2.592
Dividend	322	403	**403**	403	403	403
Geldleningen en financiering	1.735	174	**170**	170	170	170
Opbrengst bespaarde rente	485	414	**376**	352	333	315
Lokale belastingen	11.485	11.564	**13.718**	13.718	13.718	13.718
Overige dekkingsmiddelen	295	463	**541**	592	638	638
Totaal baten	**167.492**	**187.218**	**179.124**	**177.986**	**177.528**	**178.800**
Resultaat voor bestemming	**-737**	**-11.417**	**-6.049**	**-6.028**	**-6.097**	**-6.387**
Mutaties reserves						
Stortingen	9.172	2.136	**4.461**	4.491	5.081	5.190
Onttrekkingen	16.370	14.385	**10.511**	7.847	7.595	7.978
Resultaat na bestemming	**6.461**	**832**	**0**	**-2.671**	**-3.583**	**-3.599**
Afwijkingen t.o.v. 2026:						
Lasten			**13.462**	14.622	15.011	13.449
Baten			**-8.094**	-9.233	-9.691	-8.418
Reserveringen			**-6.200**	-8.893	-9.735	-9.461
Resultaat			**-832**	-3.503	-4.415	-4.431

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Algemene lasten

Hiertoe behoren enkele algemene, niet specifiek aan programma's toe te rekenen lasten. Hieronder vallen de uitvoeringskosten van belastingtaken (heffing en invordering), de uitvoeringskosten van de wet WOZ en de kosten van betalingsverkeer.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting is structureel € 50.000 geraamd voor de (verplichte) stelpost onvoorziene uitgaven.

Stelposten

- Voor salarissen en sociale lasten, inclusief subsidies welzijn is een stijging opgenomen van 2,9% ten opzichte van 2026. Voor de dekking van te verwachten salarisstijgingen en sociale lasten is er in 2028 € 0,7 mln beschikbaar, oplopend naar € 1,5 mln in 2030.
- In de begroting zijn de lasten aangepast naar het prijsniveau van 2027. Voor de dekking van te verwachten prijsstijgingen in 2027 is hier € 1,0 mln voor beschikbaar, oplopend naar € 7 mln in 2030.
- Afwikkelingsverschillen (structureel opgenomen stelpost -/- € 300.000).
  Met deze stelpost wordt jaarlijks geanticipeerd op voordelige afwijkingsverschillen over voorgaande jaren, meevallers in rente- en afschrijvingslasten, algemene uitkering en openeindregelingen.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2026.

Dividenden

Deze raming betreft de jaarlijkse dividenduitkeringen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Vitens en Stedin. De jaarlijkse dividenduitkering van de BNG voor 2027 en verder is op een 3-jaarsgemiddelde (dividenduitkering van de jaren 2023-2025) en komt op een raming van € 271.000. Vitens heeft de afgelopen jaren geen dividend kunnen uitkeren als gevolg van financiële ratio's. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer deze financiële ratio's zullen verbeteren. Het tijdstip van een mogelijke dividenduitkering is nog niet vast te stellen. De jaarlijkse dividenduitkering van Stedin wordt conform raadsbesluit 14 maart 2024 geraamd op €12.500.

Geldleningen en financiering en bespaarde rente

Dit betreft het jaarlijks renteresultaat en het saldo van de bespaarde rente. Dit resultaat is als regel voordelig omdat enerzijds over de investeringen jaarlijks 1,25% rente wordt toegerekend en anderzijds over de reserves 1,1% wordt doorberekend. Het voordelig verschil uit bespaarde rente wordt in 2027 geraamd op € 376.000.

Lokale belastingen

Van de lokale belastingen zijn bij de 'algemene dekkingsmiddelen' uitsluitend de opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen (ozb), de hondenbelasting en – hoewel geen belasting - de convenantsbijdrage van de logiesverstrekkers geraamd. De overige heffingen zijn geraamd bij de specifieke programma's. Bij de opbrengstramingen ozb is een inflatiecorrectie van 2,9% doorgevoerd. In paragraaf G, Lokale heffingen, worden de diverse gemeentelijke heffingen nader toegelicht.

Overige eigen dekkingsmiddelen

Hiertoe behoren hoofdzakelijk de geraamde opbrengsten van aanmaningen en dwangbevelen.

Mutaties reserves

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten de begrotingsuitkomsten in eerste instantie worden gepresenteerd exclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. In bijlage 5.5 treft u een specificatie aan van de geraamde toevoegingen en onttrekkingen.

Hoofdstuk 4 – Paragrafen

Paragraaf A - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Geprognosticeerde balans

In het BBV is een meerjarig geprognosticeerde balans voorgeschreven. Deze balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar behoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

(bedragen x € 1.000) activa		R2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030	passiva		R2025	B2026	B2027	B2028	B2029	B2030
1.	**Vaste activa**							**3.**	**Vaste passiva**						
1.1	Immaterieel	2.453	2.345	2.202	2.098	1.993	1.900	3.1	Eigen vermogen						
1.2	Materieel	120.357	142.357	156.357	158.357	160.357	162.357	a)	reserves	65.397	63.763	57.714	54.346	51.808	48.989
1.3	Financieel							b)	gerealiseerd resultaat	6.461					
a)	kapitaalverstrekkingen							3.2	Voorzieningen	26.349	28.582	30.602	32.632	34.674	36.726
b)	deelnemingen	1.364	364	364	364	364	364	3.3	Vaste schulden	31.525	46.244	51.217	55.575	59.832	63.590
c)	uitzettingen > 1 jaar	3.112	3.090	3.090	3.090	3.090	3.090		(looptijd > 1 jaar)						
2.	**Vlottende activa**							**4.**	**Vlottende passiva**						
2.1	Voorraden	11.038	6.467	5.522	5.148	5.389	5.389	4.1	Netto vlottende schuld	16.962	16.962	16.962	16.962	16.962	16.962
2.2	Uitzettingen	5.957	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000		(looptijd < 1 jaar)						
	(looptijd < 1 jaar)							4.2	Overlopende passiva	24.629	24.629	28.597	27.098	25.474	24.390
2.3	Liquide middelen	508	557	557	557	557	557								
2.4	Overlopende activa	26.537	20.000	12.000	12.000	12.000	12.000								
	balanstotaal	**171.324**	**180.180**	**185.092**	**186.614**	**188.750**	**190.657**		**balanstotaal**	**171.324**	**180.180**	**185.092**	**186.614**	**188.750**	**190.657**

Kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is een aantal financiële kengetallen voorgeschreven die in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicovermogen worden opgenomen. Deze kengetallen geven inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente. Hiermee krijgt de raad inzicht in de financiële positie van de gemeente en in de baten en lasten.

In onderstaande tabel staan de kengetalen vermeld over de jaarrekening 2025, de begroting 2026 en de begroting 2027-2030. Daarna volgt per kengetal een korte uitleg en wordt op de uitkomst en situatie voor Soest ingegaan.

nr	basisset financiële kengetallen	verloop van de kengetallen					
		rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
1A	Netto schuldquote	21%	57%	40%	42%	44%	45%
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	21%	57%	40%	42%	44%	45%
2	Solvabiliteitsratio	34%	29%	31%	29%	27%	26%
3	Structurele exploitatieruimte	4,9%	1,2%	0%	-3,1%	-3,84%	-3,99%
4	Grondexploitatie	4%	3%	3%	3%	3%	3%
5	Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	96%	99%	100%	100%	100%	100%

1A. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlasten van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen (baten). Het geeft hiermee een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager de netto-schuldquote is, des te beter. Hierachter gaat het volgende mechanisme schuil. Gaat een gemeente schulden aan (b.v. ten behoeve van investeringen), dan worden de lasten hoger door rentebetalingen en aflossingen. Door geld te lenen

worden aanschaffingen naar voren gehaald, maar de consequentie is dat hiermee een beslag op toekomstige inkomsten worden gelegd. Hoe hoger de schulden hoe meer toekomstige inkomsten voor aflossingen en rente worden vastgelegd. Deze uitgaven aan aflossingen en rente kunnen niet aan andere publieke voorzieningen worden besteed. Te hoge schulden verdrukken op deze wijze uitgaven aan noodzakelijke publieke voorzieningen en kunnen de gemeente in financiële problemen brengen. De stijging van de netto schuldquote is het gevolg van het aantrekken van vreemd vermogen ter financiering van investeringen. Deze investeringen hebben o.a. betrekking op scholen, riolering en sport.

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de netto-schuldquote zien.

ontwikkeling	rekening 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
1A Netto schuldquote	21%	57%	40%	42%	44%	45%

Hoe de uitkomst te beoordelen? Een uitkomst lager dan 90% wordt als het minst risicovol gezien. Een waarde tussen 90% en 130% als gemiddeld. Is de uitkomst hoger dan 130%, dan heeft de gemeente een zeer hoge schuld en is afbouw aanbevolen.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of ze volledig terug worden betaald, wordt de netto schuldquote zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden berekend. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De berekening van dit kengetal is gelijk aan de berekening van de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. De uitkomst is gelijk aan de netto schuldquote omdat in Soest geen sprake is van leningen aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, verbonden partijen, e.d. en er ook geen overige langlopende leningen spelen.

ontwikkeling	rekening 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
1B Netto schuldquote	21%	57%	40%	42%	44%	45%

2. Solvabiliteitsratio
Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Deze indicator geeft eveneens inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

ontwikkeling	rekening 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
2 Solvabiliteitsratio	34%	29%	31%	29%	27%	26%

Hoe de uitkomst te beoordelen? Hoe hoger de solvabiliteitsratio is, des te beter. Als signaalwaarde geldt een percentage van 20%. Een uitkomst tussen 20% en 50% is als normaal te beschouwen.

Geconcludeerd kan worden dat de solvabiliteitsratio daalt. Deze daling is het gevolg van een realistisch investeringsniveau, waarvoor externe financiering moet worden aangetrokken. Daarnaast neemt de financieringsbehoefte toe door een verwachte afname van het eigen vermogen dat voor financiering

van investeringen kan worden ingezet. De solvabiliteit valt binnen de bandbreedte die als normaal voor een gemeente kan worden beschouwd.

3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.
Bij een positief getal zijn de structurele baten hoger dan de structurele lasten. Verder geldt, hoe hoger dit kengetal is, des te beter. In 2027 is er geen structurele begrotingsruimte (0%); voor de jaren 2028 tot en met 2030 is de structurele begrotingsruimte negatief.

	ontwikkeling	rekening 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
3	Structurele exploitatieruimte	4,9%	1,2%	0%	-3,1%	-3,84%	-3,99%

In relatie met weerstandscapaciteit
Uit de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (zie volgende bladzijden) blijkt dat de niet benutte belastingcapaciteit € 11 mln bedraagt en deze capaciteit als structurele capaciteit wordt aangemerkt. Hieruit volgt dat de potentiële structurele exploitatieruimte op 5,8% kan worden gesteld.

4. Grondexploitatie
De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij verkoop. Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

	ontwikkeling	rekening 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
4	Grondexploitatie	4%	3%	3%	3%	3%	3%

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de lokale belastingdruk zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Het kengetal vergelijkt de woonlasten (OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing) van een gemiddeld gezin in Soest met landelijke cijfers. De landelijke cijfers t/m 2026 zijn gebaseerd op de *Atlas van de lokale lasten 2026* van Coelo (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de lagere Overheden). Vanaf 2027 is uitgegaan van de voorgestelde tarieven.

	ontwikkeling	rekening 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028	begroting 2029	begroting 2030
5	Woonlasten meerpersoonshuishoudens	96%	99%	100%	100%	100%	100%

Geconcludeerd kan worden dat de gemiddelde woonlasten in Soest gelijk zijn aan het landelijke gemiddelde. Conform de BBV worden de woonlasten vergeleken met het landelijke gemiddelde, terwijl in paragraaf G Lokale Heffingen een vergelijking wordt gemaakt met gemeenten binnen de provincie Utrecht. Omdat het provinciale gemiddelde hoger ligt dan het landelijke gemiddelde, onder meer doordat diverse Utrechtse gemeenten woonlasten hebben die boven het landelijke niveau liggen, kunnen de woonlasten van gemeente Soest dicht bij het landelijke gemiddelde liggen en tegelijkertijd circa 15% lager zijn dan het provinciale gemiddelde. Hierdoor zijn beide vergelijkingen niet direct met elkaar te vergelijken.

De lokale woonlasten bestaan uit:	**2026**	**2027**
OZB-lasten voor huishouden bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 410	€ 475
Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 390	€ 372
Rioolheffing voor een gezin	€ 243	€ 243
Woonlasten Soest (gezin bij gemiddelde WOZ-waarde)	€ 1.043	€ 1.090

Financiële risico's, benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Relatie risicomanagement, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen
Voor een goed inzicht in onze financiële positie is het van belang om inzicht te krijgen in de potentiële mee- en tegenvallers (risico's) en in onze mogelijkheden om deze tegenvallers op te vangen (= de weerstandscapaciteit). Dit inzicht geeft een beeld van de robuustheid van onze financiële situatie. Naast het verkrijgen van inzicht in de financiële weerbaarheid, proberen wij met het uitvoeren van risicomanagement een voortschrijdend en structureel inzicht te krijgen in de risico's die we lopen bij het behalen van de doelstellingen van de organisatie.

Voor de beoordeling van ons weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:
- De weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover wij (kunnen) beschikken om niet-begrote, onvoorziene kosten (risico's) te dekken.
- De risico's: risico's van materiële betekenis waarvoor geen maatregelen, in de vorm van bijvoorbeeld een verzekering of voorziening, zijn getroffen.

Tweemaal per jaar, bij de begroting en bij de jaarstukken, actualiseren we onze risico's en beoordelen we in hoeverre ons weerstandsvermogen toereikend is. Dit doen we aan de hand van de gestelde kaders uit de notitie risicomanagement, die het college op 29 november 2023 heeft vastgesteld. Deze notitie bevat de uitvoeringskaders voor het risicomanagement en de aanpak voor de verdere doorontwikkeling en professionalisering hiervan.

De beschikbare weerstandscapaciteit, zoals deze volgt uit deze begroting, zetten we af tegen de geactualiseerde en gekwantificeerde risico-inventarisatie per september 2026.

In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op de beschikbare weerstandscapaciteit en de wijze waarop deze is berekend, de benodigde weerstandscapaciteit en het risicoprofiel waarop dit is gebaseerd en de relatie tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-voorziene financiële tegenvallers op te vangen. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat in Soest uit: de algemene reserve en de onbenutte belastingcapaciteit. Deze is als volgt opgebouwd:
- Algemene reserve
  De verwachte omvang van deze reserve per 1 januari 2027 is, op basis van voorliggende begrotingscijfers, € 32,6 mln.
- De onbenutte belastingcapaciteit
  De onbenutte belastingcapaciteit is de extra ruimte die we hebben om de belastinginkomsten te maximaliseren. De mogelijkheid om gemeentelijke belastingen, tarieven en heffingen te verhogen, kan namelijk bijdragen aan het opvangen van financiële risico's. De ruimte die een

gemeente heeft om belastingen en tarieven / heffingen te verhogen, is gebonden aan (wettelijke) restricties. Het gaat dan bijvoorbeeld over een vastgestelde maximum voor (de verhoging van) belastingtarieven of dat heffingen maximaal het niveau van kostendekkend mogen bedragen. Op dit moment is er in Soest sprake van ruimte tussen het OZB-tarief en het redelijk peil van de OZB, dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 financiële verhoudingswet. Uit deze berekening blijkt dat in Soest sprake is van onbenutte belastingcapaciteit in de orde van grootte van € 11 mln.

Bovenstaande betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2027 naar verwachting € 43,6 mln bedraagt.

Benodigde weerstandscapaciteit
Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen moet de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet worden tegen de risico's. Hierbij hanteren wij, conform de notitie risicomanagement, de volgende uitgangspunten:

- We houden rekening met restrisico's: dit is het financiële gevolg van een risico, waarvan de effecten van de beheersmaatregelen zijn afgetrokken;
- Alle risicobedragen (kans x financiële impact) tellen we op om te bepalen wat het totale risico is dat we lopen. Maar als we alle individuele restrisico's bij elkaar optellen ontstaat een te negatief beeld. Het is immers vrijwel zeker dat niet alle risico's zich tegelijkertijd voor zullen doen. Daarnaast zal niet ieder risico zich daadwerkelijk in de maximale omvang voordoen. Om deze overschatting van de te lopen risico's te voorkomen, maken we sinds begroting 2025 gebruik van een algemeen geaccepteerde en krachtige simulatietechniek, de Monte Carlo-methode in combinatie met een softwaretool;
- We rekenen met een zekerheidspercentage. Dit percentage geeft aan hoe waarschijnlijk het is dat de financiële gevolgen van de werkelijk opgetreden risico's onder de berekende waarde valt. We gaan uit van een zekerheidspercentage van 90%. Dat wil zeggen dat het bedrag dat uit de simulatie naar voren komt met een zekerheid van 90% voldoende is om de risico's af te dekken.

Uit de uitgevoerde risicosimulatie volgt dat met 90% zekerheid een bedrag van € 10,8 mln voldoende is om alle risico's van de gemeente te kunnen afdekken (de benodigde weerstandscapaciteit).

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft de verhouding weer tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de ratio: "beschikbare weerstandscapaciteit" / "benodigde capaciteit (niet afgedekte risico's)".
In de notitie risicomanagement is opgenomen dat het weerstandsvermogen toereikend is als de beschikbare weerstandscapaciteit tenminste gelijk is aan de benodigde weerstandscapaciteit. Door de raad is eerder ook een norm van 1,0 vastgesteld, waarbij de beschikbare weerstandscapaciteit minimaal gelijk is aan de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit.

Wanneer het weerstandsvermogen structureel minder dan 1,0 bedraagt, is een gemeente kwetsbaar. De gemeente beschikt dan naar verwachting niet over voldoende structurele capaciteit om de geïdentificeerde en gewogen risico's af te dekken. Het weerstandsvermogen ligt idealiter (structureel) tussen de 1,0 en 2,0. In deze situatie is er sprake van een adequaat evenwicht tussen onderkende

financiële risico's en beschikbaar financieel vermogen om deze financiële risico's op te vangen indien deze zich zouden voordoen.

In 2020 is landelijk het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK 2020) in werking getreden. Voor de beoordeling van de omvang van het weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel. Deze normeringsystematiek is ontwikkeld door het Nederlandse Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente.

Weerstandsvermogen	Betekenis
>= 2.0	Uitstekend
1.4 < 2.0	Ruim voldoende
1.0 < 1.4	Voldoende
0.8 < 1.0	Matig
0.6 < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Risicoprofiel
Een gemeente loopt tal van risico's. Een deel daarvan wordt geheel of gedeeltelijk afgedekt door specifieke maatregelen, bijvoorbeeld met verzekeringen en interne controle. Daarnaast loopt een gemeente ook risico's die niet (kunnen) worden afgedekt.
In onderstaande tabel staan de belangrijkste financiële risico's per peildatum september 2026 opgenomen voor wat betreft kans en gevolg. In bijlage Weerstandsvermogen staan alle risico's per programma, inclusief een toelichting opgenomen. In de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit zijn alle financiële risico's meegenomen.

Zoals aangegeven wordt de totale omvang van de benodigde weerstandscapaciteit berekend op basis van kansberekening (Monte-Carlo methode). De benodigde weerstandscapaciteit is
€ 10,8 mln. Dit is € 400.000 hoger dan de vorige risico-inventarisatie t.b.v. de jaarrekening 2025 (peildatum februari 2025). Dit wordt vooral veroorzaakt doordat we in deze begroting waar mogelijk scherp aan de wind hebben geraamd, waardoor het risicoprofiel verandert. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's benoemd. In de bijlage zijn alle risico's toegelicht.

Belangrijkste financiële risico's
Project vliegbasis Soesterberg
Masterplan Soesterberg
Zorgleveringen Sociaal Domein
Uitkeringen gemeentefonds
Verkeersplan Soest-zuid (uitvoering)
Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Ratio weerstandsvermogen
Om de ratio voor het weerstandsvermogen te bepalen, zetten we de beschikbare weerstandscapaciteit af tegen de benodigde weerstandscapaciteit.

Verwachte stand per 1 januari 2027

Beschikbare weerstandscapaciteit	*€ 43,6 mln*	
----------	----------	*= 4,04*
Benodigde weerstandscapaciteit	*€ 10,8 mln*	

Zoals hiervoor weergegeven streven we naar een ratio die hoger is dan 1. De ratio van 4,04 ligt hier fors boven. Ten opzichte van de vorige risicoanalyse is deze ratio toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door een hogere benodigde weerstandscapaciteit.

Paragraaf B – Financiering

Algemeen

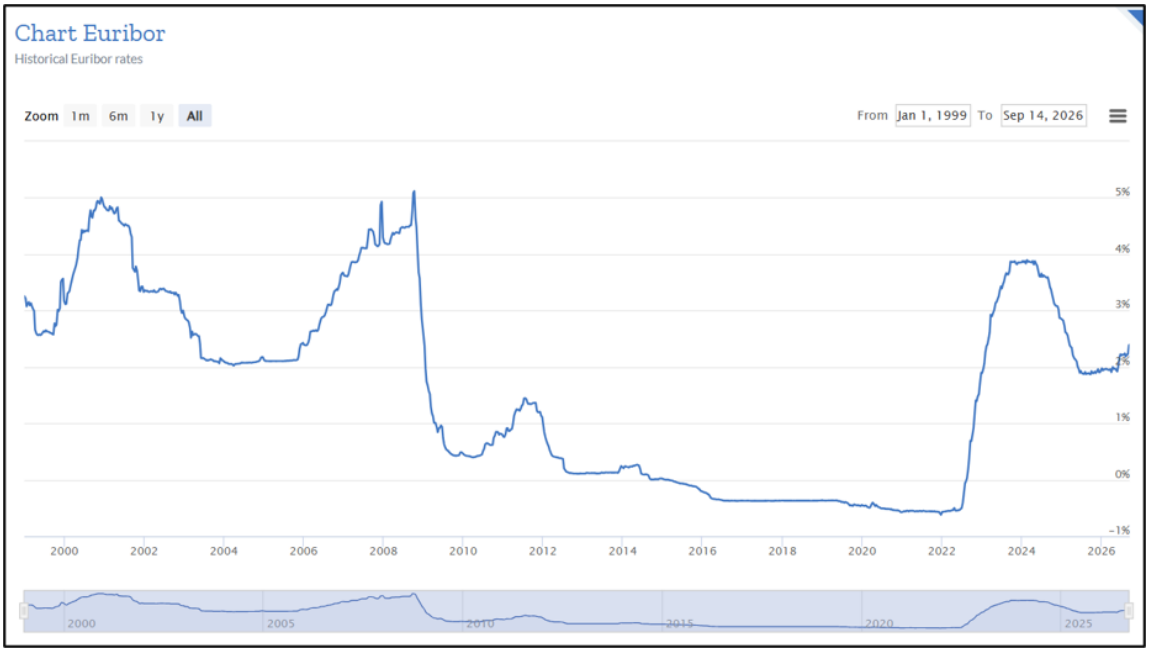
Onder *treasury* verstaan we: *Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan gebonden risico's.* Het treasurybeleid is beschreven in het treasurystatuut dat de raad op 30 januari 2025 vaststelde. Dit treasurystatuut bevat de uitgangspunten voor het te voeren beleid op het gebied van treasury en beschrijft geeft de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van deze functie.
De treasuryfunctie omvat o.a. het aantrekken, beheren en uitzetten van gelden. Het gemeentelijk financieringsbeleid is gericht op:

- Het voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- Het beheersen van de risico's die aan financieringstransacties verbonden zijn o.a. op het gebied van rente, liquiditeiten en de tegenpartij;
- Het minimaliseren van de interne geldstromen, rentelasten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Verzekeren van (blijvende) toegang tot de financiële markten.
  Onder de treasuryfunctie valt ook het garanderen en verstrekken van leningen aan derden. Met betrekking tot het onderdeel garanties is in paragraaf A onder de rubriek 'risico's' de relevante beleidsinformatie opgenomen. De treasuryfunctie moet voldoen aan de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden). In deze wet staat onder andere dat, om risico's te beperken, een gemeente alleen leningen mag aangaan en middelen mag uitzetten voor de uitoefening van de publieke taak.

Algemene ontwikkelingen: rentebeleid

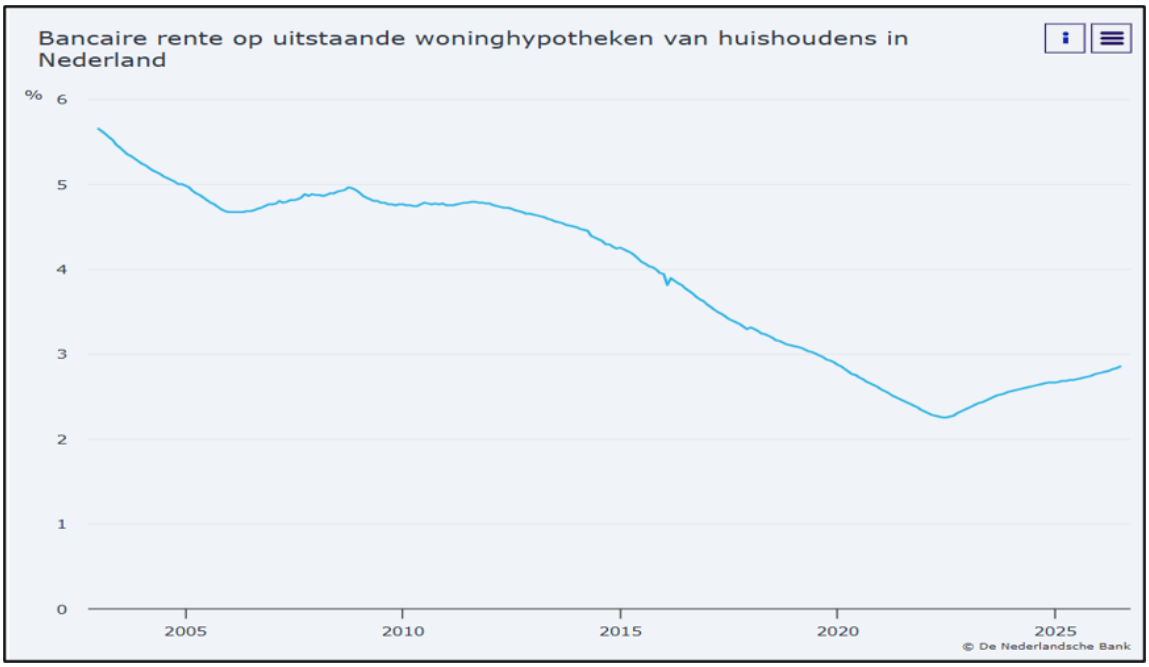
De financieringskosten voor een gemeente hangen af van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt. Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt meestal gekeken naar de Euribor. Euribor is de afkorting van Euro Interbank Offered Rate. Euribor is de rente waartegen een groot aantal Europese banken bereid is leningen in euro's aan elkaar te verstrekken. De hoogte van de Euribor rentetarieven hangt vooral af van de economische omstandigheden zoals de groei van de economie en de hoogte van de inflatie. De Euribor rentetarieven worden in de financiële wereld ook gebruikt voor het vaststellen van rentes voor allerlei afgeleide producten, zoals hypotheken, leningen, spaarrekeningen en renteswaps. Euribor bestaat sinds 1999. Voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) wordt gekeken naar de rente op de staatsleningen.

Grafiek Ontwikkeling Euribor sinds 2015

Bron :www.euribor-rates.eu

Ontwikkeling bancaire rente op uitstaande zakelijke kredieten sinds 2005

Bron: www.dnb.nl/statistieken/dashboards/rente/

Renteverwachting voor kortlopende geldleningen

De afgelopen jaren heeft de ECB (Europese Centrale Bank), vooral ingegeven door de wens om de inflatie terug te dringen en de economie te stimuleren, de kortlopende rente stapsgewijs verlaagd. In 2026 is de ECB in verband met mondiale ontwikkelingen de rente gaan verhogen. Per 10 september 2026 bedraagt de rente 2.5%.

Wanneer we in 2027 in de financieringsbehoefte moeten voorzien door het aantrekken van een nieuwe lening wegen we af of we hierin met kortlopende of met langlopende leningen voorzien. Naast de hoogte van de rente van dat moment betrekken we in de afweging ook de verwachte renteontwikkelingen op de middellange termijn.

Met kort geld financieren is wettelijk toegestaan tot de zogeheten kasgeldlimiet; deze bedraagt 8,5% van het gemeentelijk begrotingstotaal, voor Soest € 16 miljoen (zie ook modelstaat A). Bij overschrijding van de kasgeldlimiet is de gemeente wettelijk verplicht langlopende financiering aan te trekken.

In de begroting 2027 is er, rekening houdend met de voorgenomen investeringen, van uitgegaan van dat we € 10 mln langlopende financiering moeten aantrekken. Daarbij is uitgegaan van een verschuldigde rente van 3,85%.

Renteverwachting voor langere rentevaste periodes

Het rentepercentage voor langlopende leningen bedraagt medio 2026 circa 3,9%.
Door de mondiale onrust is het onzeker hoe de rente zich in de komende jaren zal ontwikkelen.

Renterisico's

Renterisico's hebben vooral betrekking op situaties waarbij:

- de mogelijkheid zich voordoet van renteherziening;
- er nieuwe vaste geldleningen moeten worden aangetrokken;
- overtollige middelen uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Het gemiddeld rentepercentage van de aangetrokken vaste schuld is in 2027 2,3%.
Aflossing van de huidige leningen tegen een lager rentepercentage is contractueel niet mogelijk.

Risicobeheer: de kasgeldlimiet (modelstaat A) en renterisiconorm (modelstaat B)

De kasgeldlimiet bepaalt dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt deel mag financieren met kortlopende schuld (looptijd <1 jaar). In belangrijke mate wordt het financieringssaldo bepaald door transacties binnen de bouwgrondexploitatie, het investeringsvolume en de ontwikkeling van het eigen vermogen. De feitelijke kasgeldlimiet blijft ook in 2027 onder het wettelijk toegestane percentage van 8,5% van het begrotingstotaal 2027.

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks een hoofdsom aan schulden van maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Van renteherziening is sprake als in de lening-overeenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. De norm van 20% beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. Beide normen hebben tot doel de budgettaire risico's te beperken. De verplichte berekeningsstaten zijn aan het einde van deze paragraaf opgenomen.

Financieringsbehoefte

Het financieringssaldo wordt vooral bepaald door transacties binnen de bouwgrond-exploitaties, de realisatie van investeringsbudgetten en de ontwikkeling van het eigen vermogen. Hoeveel extra financieringsbehoefte in 2027 ontstaat is afhankelijk van de realisatie van plannen rond het project Masterplan Soesterberg en Apollo Noord, de uitvoering van de rioleringswerken (GWRP), nieuwbouw van scholen en onderhoudswerken aan wegen en sportaccommodaties. Wij voorzien geen problemen bij het aantrekken van geldleningen voor de realisatie van plannen.

Ondanks de verscherpte voorwaarden van banken wordt de gemeente beschouwd als een betrouwbare partner in het nakomen van verplichtingen.
Een ontwikkeling is dat mede-overheden overtollige liquiditeit tegen aantrekkelijkere voorwaarden dan bij banken beschikbaar stellen. Vanzelfsprekend volgen we nauwlettend ontwikkelingen, vooral rond de rentestand. Afhankelijk daarvan worden besluiten genomen in overleg met het treasurycomité.

Schatkist bankieren

Decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) zijn verplicht overtollige financiële middelen in de schatkist aan te houden.
Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een decentrale overheid gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden.
De vastgestelde (maximale) drempel is 2,0% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Soest bedraagt deze drempel ca. € 3,6 mln. Het drempelbedrag wat we momenteel aangehouden bedraagt € 0,5 miljoen waarmee de gemeente voldoet aan deze regeling.

Renteschema 2027

RENTESCHEMA: B2027				
			(bedragen x € 1.000)	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.090	
b.	De externe rentebaten	-/-	170	
	Totaal door te rekenen externe rente		**920**	
c1.	De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0		
	Saldo door te rekenen externe rente		**920**	
d1.	Rente over eigen vermogen		376	
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		42	
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		**1.337**	
e.	De **werkelijk** aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente **(renteomslag)**		-1.860	(*)
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury		523	
(*)	*De boekwaarde van de activa inclusief grondexploitaties die integraal zijn gefinancierd bedraagt per 1 jan 2027 € 148 miljoen. Het rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente komt op 0,90%. De gemeente mag dit percentage afronden op 1,41%. Bij handhaving en toepassing van 1,25% omslagrente bedraagt het renteresultaat € 523.000*			

Modelstaat A liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

Modelstaat A liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet			(bedragen x € 1.000)
Stappen (1 - 4) (bedragen x € 1.000)	**(1) Vlottende schuld**	**(2) Vlottende middelen**	**(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)**
(1) - (2) = (3)			
1-1-2026	12.000	3.042	8.958
31-3-2026	14.501	23.003	-8.502
30-6-2026	0	13.653	-13.653
(4) gemiddelde van (3)			**-4.399**

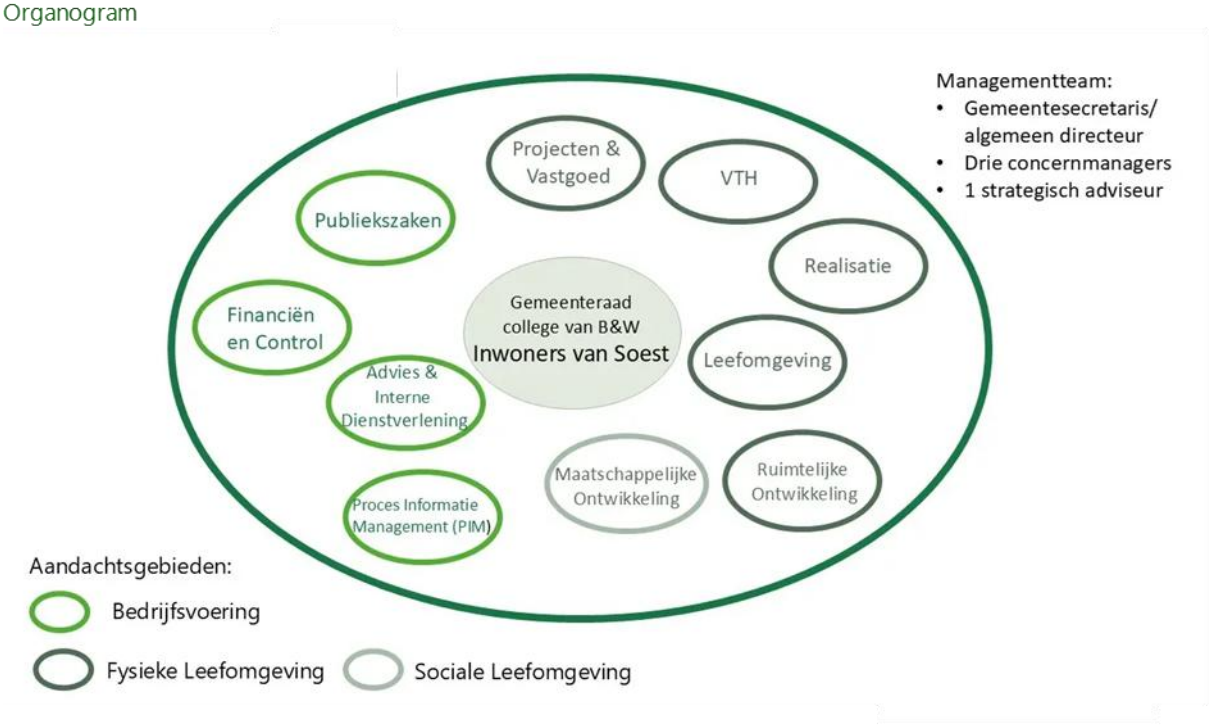
Stappen (5 - 9)	**Variabelen Kasgeldlimiet**		**Bedragen**			
			2027	**2028**	**2029**	**2030**
(5)	***kasgeldlimiet (KGL)***		**16.119**	**16.023**	**16.040**	**16.182**
(6a) = (5>4)	ruimte onder de KGL		20.518	20.422	20.439	20.581
(6b) = (4>5)	overschrijding van de KGL					
Berekening kasgeldlimiet (5)						
(7)	Begrotingstotaal		189.635	188.504	188.706	190.377
(8)	Percentage regeling		8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(5) = (7) x (8) / 100	***Kasgeldlimiet***		**16.119**	**16.023**	**16.040**	**16.182**

Modelstaat B renterisico vaste schuld

Modelstaat B renterisico vaste schuld					(bedragen x € 1.000)
Stap	**Variabelen Renterisico(norm)**	**bedragen**			
		2027	**2028**	**2029**	**2030**
(1)	renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	aflossingen	5.303	5.643	5.743	6.243
(3)	***renterisico (1+2)***	5.303	5.643	5.743	6.243
(4)	***renterisiconorm***	**37.927**	**37.701**	**37.741**	**38.075**
(5a) = (4 > 3)	ruimte onder renterisiconorm	32.624	32.058	31.998	31.833
(5b) = (3 > 4)	overschrijding renterisiconorm	nvt	nvt	nvt	nvt
Berekening renterisiconorm					
(4a)	begrotingstotaal	189.635	188.504	188.706	190.377
(4b)	percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	***renterisiconorm***	**37.927**	**37.701**	**37.741**	**38.075**

Paragraaf C - Bedrijfsvoering

Organogram

Ontwikkelingen bedrijfsvoering

De samenleving ontwikkelt zich snel. Denk aan digitalisering, complexe opgaven met veel spelers en dialoog, samenwerking met de regio en informatieveiligheid. We willen onze organisatie zo goed mogelijk organiseren op wat de samenleving nodig heeft. Dit vraagt van ons allemaal dat we toekomstbestendig en opgavegericht werken.
Het college heeft de wens uitgesproken om de uitvoering van het coalitieakkoord 'stevig te verankeren'. Daarom wordt een programma 'wendbaar, weerbaar en betrouwbaar' ingericht om hieraan invulling te geven. De uitvoering van dit programma wordt in 2027 vormgegeven.
Onderwerpen die hierbij aan de orde komen, zijn onder andere:

- Versterking uitvoeringskracht en adaptief vermogen
- Besluitvorming op basis van realisme en uitvoerbaarheid
- Bestuurlijk en organisatorisch in control
- Professioneel handelen en ruimte voor de professional
- Binden en boeien van medewerkers

Personeel en organisatie

De krapte op de arbeidsmarkt blijft een structurele uitdaging. Hoewel er iets meer nieuwe medewerkers beschikbaar lijken te zijn, blijft de behoefte aan goed opgeleid personeel nog steeds groot. Dit zorgt voor druk op de personele bezetting, vooral in functies waar specialistische kennis nodig is. Om dit aan te pakken, blijven we actief werven en verbeteren we voortdurend onze manieren van werven en selecteren. We richten ons op het duurzaam invullen van vaste functies met vaste medewerkers, zodat we continuïteit en deskundigheid in de organisatie behouden. Voor tijdelijke taken, specialistische functies of projecten zetten we gericht externe inhuur in.

Ook investeren we in onze huidige medewerkers. We investeren in de ontwikkeling en het behoud van onze huidige medewerkers, zodat de organisatie klaar is voor de toekomst. We blijven inzetten op eigenaarschap, rolbewustzijn en de groei van persoonlijk leiderschap. Deze ontwikkeling ondersteunen we met onze werkwijze: Opdrachtgericht Samenwerken. Deze aanpak sluit aan bij onze kernwaarden: Samen, Leren en Vertrouwen.

Externe inhuur

De gemeente huurt extern personeel in en maakt hierbij onderscheid tussen:

- Inhuur voor vaste formatie: We streven ernaar zo min mogelijk in te huren voor vaste functies. Om dit te realiseren zetten we verschillende wervingskanalen in. Echter door de krappe arbeidsmarkt zijn sommige vacatures lastig te vervullen of duurt de werving lang. Extern personeel helpt om het werk door te laten gaan.
- Inhuur voor tijdelijke werkzaamheden: Voor projecten en kortdurende taken wordt deels extern personeel ingezet. Deze inhuur betreft extra capaciteit. Deze kosten worden deels gedekt uit projecten en rijksbijdragen. Daarnaast schakelt de gemeente externe experts in, bijvoorbeeld voor juridisch advies.

Bij de inhuur van externe medewerkers hanteren wij de Roemer-norm als signaalfunctie, zoals opgenomen in het coalitieakkoord. De Roemernorm betekent dat de uitgaven voor externe inhuur, maximaal 10% van de totale personeelsuitgaven mogen bedragen. Zo bouwen we verder aan een stabiele organisatie, beperken we onnodige kosten en zorgen we dat kennis en ervaring binnen de gemeente blijven. Op dit moment ligt de inhuur hoger dan deze signaalwaarde. In 2027 streven we naar een verlaging van de externe inhuur.

Archief en informatiebeheer

Op het gebied van informatiebeheer ligt de focus in 2027 op de verdere professionalisering van de informatiehuishouding, waarbij digitalisering, duurzaam digitaal archiveren en datagedreven werken centraal staan. Naast het verder inrichten en optimaliseren van digitale archieven, vraagt de inzet van AI-toepassingen en geautomatiseerde processen om een solide informatiebeheerfundament, met aandacht voor kwaliteit, vindbaarheid, beveiliging en compliance.

Daarbij is het essentieel om integraal inzicht te hebben in de capaciteit, middelen en investeringen die op korte en langere termijn nodig zijn voor zowel het analoge als het digitale archief. Hierbij wordt rekening gehouden met wettelijke verplichtingen, zoals transparantie en archiefwetgeving, informatiebeveiliging en gegevensbescherming. Op deze manier zorgen we voor een toekomstbestendige, betrouwbare en toegankelijke informatievoorziening die aansluit op de ambities van de organisatie en de ontwikkelingen binnen het vakgebied.

Privacy/AVG

De wereld blijft veranderen door verdere digitalisering en globalisering. Hierdoor wordt het beschermen van persoonsgegevens steeds belangrijker én moeilijker. Als gemeente willen we goed omgaan met de gegevens van inwoners. Daarom blijven we werken aan duidelijke regels voor privacy en informatiebeveiliging.

We maken afspraken over hoe we omgaan met privacy en volgen de wetten AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) en Wpg (Wet politiegegevens). We zorgen ook voor duidelijke werkprocessen, controles en rapportages. Zo kunnen we blijven voldoen aan de regels.

Privacy beschermen lukt alleen als informatie ook goed is beveiligd. Daarom blijven we werken aan (de uitvoering van) het informatiebeveiligings- en privacybeleid. Naast beveiliging van informatiesystemen, gaat het ook over het gedrag van mensen die gebruikmaken van deze systemen, over de wijze waarop bestuur en management het voorbeeld geven en anticiperen op veiligheidsrisico's, en over het aantoonbaar maken dat de gemeente een betrouwbare ketenpartner is.

Informatieveiligheid

Voor het realiseren van informatieveiligheid vormen de landelijke afspraken van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemencyberwet (met daarin opgenomen de richtlijn NIS2) de basis. We zetten in op de verdere implementatie van deze maatregelen. Hierbij sluiten we aan bij de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek naar Informatieveiligheid, dat in 2024/2025 is uitgevoerd en opgenomen in het "Aanvalsplan Informatieveiligheid" Met als doel om eind 2027 aan de normenkaders van de BIO te voldoen (niveau 4). In de uitvoering zoeken we actief de samenwerking op binnen de regio om gezamenlijk sterker te staan in het waarborgen van onze digitale veiligheid.

Control & Interne beheersing

De gemeente Soest wil in control zijn. Dat betekent dat we streven naar betrouwbare informatie, beheersbare risico's en een effectieve interne beheersing. Risicobeheersing is geen afzonderlijke activiteit, maar een onderdeel van het dagelijks handelen. Ontwikkelingen binnen het fysieke, sociale en bedrijfsvoeringsdomein, wijzigingen in wet- en regelgeving, ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en risico's op bijvoorbeeld het gebied van informatievoorziening en cyberveiligheid vragen om continue aandacht. Door risico's tijdig te signaleren, te analyseren en te voorzien van passende beheersmaatregelen kunnen we adequaat reageren op veranderingen en onzekerheden. Conform de nota risico-management inventariseren we (minimaal) 2 keer per jaar onze risico's en rapporteren wij hierover in de begroting en jaarstukken.

Een betrouwbare, zorgvuldige en transparante uitvoering van gemeentelijke taken is belangrijk voor het vertrouwen van inwoners, het bestuur en de raad. Daarom zorgen we voor een goede interne beheersing. Dit betekent dat processen, verantwoordelijkheden en controles duidelijk zijn ingericht, zodat geld en middelen conform wet- en regelgeving worden besteed. De interne beheersing helpt om fouten en onrechtmatigheden te voorkomen, op tijd te signaleren en waar nodig te herstellen. Daarom voert de gemeente gedurende het jaar controles uit op onder meer financiële processen, subsidies en aanbestedingen. De uitkomsten van deze controles worden gebruikt om risico's te beheersen en processen verder te verbeteren. De rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarstukken. Hiermee legt het college verantwoording af over de naleving van wet- en regelgeving en de besteding van publieke middelen. De komende periode blijven we werken aan het versterken van de interne beheersing, het verbeteren van processen (waar onder het subsidieproces, waarbij de verplichting geldt dat voornemens tot subsidieverstrekking worden gepubliceerd) en het structureel uitvoeren van controles. Zo kan de organisatie risico's en afwijkingen tijdig herkennen en waar nodig bijsturen.

Bedrijfsvoeringsonderzoeken

Binnen onze organisatie voeren we uiteenlopende onderzoeken uit met betrekking tot rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid en kwaliteit van ons gemeentelijk handelen en dienstverlening:

- De beoordeling van de interne beheersing en rechtmatigheid via de jaarlijkse accountantscontroles.

- De beoordeling door de rekenkamer van de doelmatigheid, doeltreffendheid en kwaliteit van onze gemeentelijke beleidsuitvoering.
- Onderzoeken die om specifieke redenen uitgevoerd worden (zoals het digitale inwonerpanel en de ontwikkeltrajecten interne beheersing).

Uit de uiteenlopende onderzoeken komen verbetermogelijkheden naar voren met concrete aanbevelingen. De opvolging van deze aanbevelingen wordt centraal gemonitord en periodiek intern besproken.

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Over de medebewindstaken die gemeenten uitvoeren dienen gemeenten jaarlijks aan toezichthouders verantwoording af te leggen. De toezichthouders zijn de provincies en diverse ministeries. De wet legt daarbij een nadrukkelijke verantwoordelijkheid bij gemeenteraden. Hoe beter het interne, horizontale toezicht geregeld is, des te beter kunnen externe toezichthouders hun toezichthoudende taken op afstand uitvoeren.
De actuele stand van zaken rond het toezicht is als volgt:

Onderwerp	Status	Brief provincie
Huisvesting vergunninghouders (2e helft 2025)	trede 2 (verbetering nodig)	26-02-2026
Financieel toezicht (begroting 2026)	repressief	18-12-2025
Informatie- en archiefbeheer (2024/2025)	trede 2 (verbetering nodig)	02-02-2026
Omgevingsrecht, monumenten en archeologie (2023/2024)	trede 1 (voldoet)	29-01-2025
Omgevingsrecht, uitvoering en handhaving (2024/2025)	trede 2 (verbetering nodig)	01-07-2025

Volgens de zogeheten interventieladder kent het provinciaal toezicht vijf treden. Trede 1 is de lichtste vorm van toezicht, terwijl bij trede 5 sprake is van zodanige taakverwaarlozing dat de provincie taken namens en op kosten van de gemeente uitvoert (indeplaatsstelling). Bij het financieel toezicht worden de wettelijke termen ‘repressief’ en ‘preventief’ gebruikt. Bij repressief toezicht is geen goedkeuring vooraf noodzakelijk van de begroting en begrotingswijzigingen, bij preventief toezicht wel.

Indicatoren

	2027	2026	2025	2024	2023	landelijk beeld (2025)
	Begroot		Werkelijk			
Ziekteverzuimpercentage	4,7%	4,4%	5,1%	5,3%	4,5%	7,1%
Aantal datalekken	n.v.t.	n.n.b.	24	25	14	n.v.t.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid	In dit beleid staat onze visie op privacybescherming en informatiebeveiliging voor de komende jaren.	B en W, oktober 2024
Regeling Ambtelijke Organisatie gemeente Soest 2023	Regeling, vastgesteld door het college van B&W, waarin de organisatie-inrichting en rollen binnen de organisatie zijn vastgelegd.	B en W, april 2023
Integriteitsbeleid (onderdeel van Personeelshandboek) / gedragscode	In de gedragscode is beschreven hoe medewerkers zich in de organisatie gedragen.	2023
Algemeen besluit mandaat, volmacht en machtiging Soest 2023	Besluit waarin is vastgesteld welke bevoegdheden bij de ambtelijke organisatie zijn belegd en wanneer daarvan gebruik mag worden gemaakt.	B en W, april 2023
Nota reserves en voorzieningen	In deze nota bevat het beleidskader voor de reserves en voorzieningen van de gemeente Soest.	Raad, 10 november 2022
Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet	In de financiële verordening staan de kaders voor het financieel beleid, financieel beheer en de financiële organisatie van de gemeente Soest voor zover daar beleidsvrijheid voor geldt binnen de wet- en regelgeving.	Raad, 20 april 2023
Controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet	De controleverordening regelt de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie.	Raad, 14 december 2023
Verordening onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid ex artikel 213a Gemeentewet	Conform art. 213a van de gemeentewet is in deze verordening vastgelegd op welke wijze de doelmatigheid en doeltreffendheid wordt onderzocht.	Raad, 18 juni 2015
Budgethoudersregeling 2020	Regeling waarin is het budgethouderschap, het beheer en de verantwoording van budgetten is vastgelegd.	B en W, januari 2020
Nota risicomanagement	Nota waarin wordt toegelicht hoe uitvoering wordt gegeven aan risicomanagement	B en W, november 2023

Paragraaf D – Kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen. Onder kapitaalgoederen verstaan we goederen die meerdere jaren meegaan. Het gaat om onder meer onze wegen, riolering, waterhuishouding, groen en gebouwen. De paragraaf geeft inzicht in het beleidskader, de financiële gevolgen en de vertaling daarvan in de begroting.
Met investeringen (renovatie en vervanging) in de kapitaalgoederen verlengen we de levensduur of verbeteren de kwaliteit. De kosten hiervan nemen we vaak niet in het jaar van aanschaf, maar we smeren ze uit over meerdere jaren (activeren). Hierdoor volgen er afschrijvings- en rentekosten, ofwel kapitaallasten.

Waardering en afschrijving

We activeren alleen uitgaven met een meerjarig nut. Bijdragen van derden brengen we hierop in mindering. Waardering vindt plaats op basis van de historische kostprijs. Voor de nieuwe investeringen vanaf 1 januari 2024 geldt dat we bedragen tot € 25.000 niet activeren. Bij bedragen van € 25.000 tot € 50.000 maken we een gemotiveerde keuze om wel of niet te activeren. Bedragen van € 50.000 en hoger activeren we altijd.

Afschrijving (lineair) is verbonden aan de economische levensduur en vindt plaats vanaf het jaar na gereedkoming.

Economische en technische levensduur

Hoewel we afschrijving baseren op de verwachte economische levensduur, is eventuele vervanging afhankelijk van de technische levensduur. Dus op het moment dat een kapitaalgoed economisch is afgeschreven, beoordelen we of de vervanging technisch nodig is. Dit kan ook betekenen dat we een kapitaalgoed eerder vervangen, omdat deze technisch niet meer in orde is. Nieuwe investeringen in kapitaalgoederen staan in het investeringsoverzicht in deze paragraaf.

Afschrijvingstermijn

In de Nota activabeleid staan de afschrijvingstermijnen zoals deze door de gemeente worden gehanteerd. Indien de werkelijke levensduur sterk afwijkt, is het mogelijk om af te wijken van de afschrijvingstermijnen in de afschrijvingstabel. De afschrijvingstermijn wordt bepaald voor activa waarvoor geen afschrijvingstermijn is opgenomen.

Beheerplannen gebruiken we om keuzes te maken hoe we de kapitaalgoederen onderhouden en beheren. Het onderhoud zorgt ervoor dat de kapitaalgoederen gebruikt kunnen worden tot het einde van de levensduur. De beheer- en beleidsplannen ten aanzien van de kapitaalgoederen hebben raakvlakken met verschillende omgevingsprogramma's, zoals Groen en Landschap, Mobiliteit en Water.

Een document met uitgangspunten voor alle kapitaalgoederen is de Leidraad fysieke leefomgeving. De Leidraad geeft richting aan de inrichtings- en materiaalkeuzes voor kapitaalgoederen. Ook geeft het ambitieniveaus en (wettelijke) normeringen voor de technische en beeldkwaliteit. De Leidraad bevat een wegwijzer in de verschillende processen voor de ontwikkelingen en initiatieven in de leefomgeving die een relatie of invloed hebben op de openbare ruimte. Tot slot wordt de openbare ruimte beschreven vanuit het oogpunt van ruimtelijke samenhang, wijkkarakteristieken en stedenbouwkundige normen. Alle drie de delen van de Leidraad zijn de komende raadsperiode aan herziening toe.

We maken werk met werk door de onderhoudsplanning van wegen zoveel mogelijk af te stemmen op de planning van rioolwerkzaamheden en groenrenovatie. Deze manier van werken zorgt voor een zo goed mogelijke kwaliteit voor de laagste kosten. De komende raadsperiode blijven we deze methodiek verbeteren om zo goed mogelijk integraal te blijven plannen en programmeren. Op die manier worden we steeds beter in het (financieel) bijsturen van beheer en onderhoud op de korte en lange termijn. Dit programmeren wordt steeds complexer door externe invloeden zoals arbeidsmarktkrapte, energietransitie en klimaatadaptatie. Ook financiële krapte (ravijnjaar) maakt dat we steeds slimmer financieel moeten plannen.

Kapitaalgoederen	Beheerplannen
Riolering en water	Omgevingsprogramma Water.
Wegen	Wegenbeheerplan 2022-2026. In 2027 wordt een nieuw Wegenbeheerplan opgesteld.
Civiele kunstwerken	Dit beheerplan is in ontwikkeling. Ambitie is om dit in 2027 af te ronden.
Openbare verlichting	Dit beheerplan is nog in ontwikkeling. Ambitie is om dit in 2027 af te ronden
Gebouwen	Integraal Accommodatie Beleid (IAB) 2021, Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2021, Reserve Onderhoud Gebouwen. We zijn in 2026 gestart met het opstellen van een beheerplan gebouwen en een Strategisch Huisvestingsplan.
Groen	Groenrenovatieplan 2021-2030, Bosnota 2013-2022. De evaluatie en actualisatie van de Bosnota naar een Bosbeheerplan ronden we naar verwachting in 2026 af. We starten in 2026 met het maken van een Landschapsbeheerplan. Beide plannen komen in 2027 naar de raad.
Speelvoorzieningen	Speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest' 2014-2028.
Voertuigen en machines	Beheerplan Tractiemiddelen 2025-2028.
Straatmeubilair	Leidraad fysieke leefomgeving deel 1 en 2 (2017) en 3 (2022).
Begraafplaatsen	Beheerplan Begraafplaatsen 2026

Riolering en water

Een goed functionerende waterketen en watersysteem is van groot belang voor een leefbare en gezonde leefomgeving. De gemeente heeft daarin een belangrijke taak: de doelen en ambities van deze opgave is beschreven in het omgevingsprogramma water. De kosten voor investeringen en onderhoud in het watersysteem worden betaald uit de rioolheffing. Dit betreft zowel het systeem voor hemelwaterafvoer als voor vuilwaterafvoer: deels zijn dit gescheiden systemen.

Onze externe accountant heeft geconstateerd dat de methode van financiering van investeringen in het watersysteem Soest niet voldoet aan de regelgeving. Oorzaak hiervan is het hybride model van financiering: in 2017 besloot de gemeenteraad geleidelijk over te willen gaan van lineair afschrijven (lenen en afschrijven) naar direct afschrijven (sparen).

Dit financieringsmodel is naar aanleiding van de kritische opmerking van de externe accountant tegen het licht gehouden. Dit heeft geleid tot een ambtelijk advies welke najaar 2026 voorgelegd zal worden aan B&W en de gemeenteraad.

Een compleet overzicht van kosten voor riool- en watertaken is te vinden in paragraaf G onder de rioolheffing. In onderstaande tabel staan de kosten voor onderhoud van onze voorzieningen voor waterbeheer. De (vervangings-)investeringen zijn terug te vinden in het investeringsoverzicht aan het einde van deze paragraaf.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	663	663	663	663
Onderhoud beschoeiing, duikers, schuiven en kleppen, vijvers, waterberging en pompen en gemalen	415	415	415	415
Schoonmaken hoofdriool en straatkolken	650	650	650	650
Totaal	**1.728**	**1.728**	**1.728**	**1.728**

Wegen

Met de inspectiegegevens van 2021 stelden we het Wegenbeheerplan 2022-2026 op. Dit plan bevat een meerjarig investerings- en onderhoudsprogramma voor wegen. Het meerjarig investerings- en onderhoudsprogramma gebruiken we om elk jaar vast te stellen welke integrale werken prioriteit krijgen. Daarnaast gebruiken we het voor het bepalen van het asfalt- en elementenonderhoud. Dit programma vullen we aan met de gegevens uit de globale visuele weginspectie.

Deze planning stemmen we af met ruimtelijke ontwikkelingen, verkeerskundige aanpassingen en andere (externe) projecten. Op die manier maken we zoveel als mogelijk werk met werk. Ook nemen we beleidsambities zoals energietransitie, klimaatadaptatie en gebruiksfunctieverbeteringen zoveel mogelijk mee in de projecten.

Voor vervanging van wegen stellen we elk jaar investeringskredieten beschikbaar. Dit geeft kapitaallasten vanaf 2025. Deze staan in het investeringsoverzicht hieronder.

De jaarlijks (soms sterk) fluctuerende kosten van het onderhoud aan de wegen worden via de voorziening onderhoud wegen gelijkmatig over de jaren verdeeld. De onderbouwing van de voorziening onderhoud wegen is op basis van het wegenbeheerplan 2022-2026 tot stand gekomen. De onderhoudskosten en vervangingsinvesteringen zijn conform het wegenbeheerplan 2022-2026 opgenomen.

Het huidige beheerplan loopt eind 2026 af. Het beheerplan 2022-2026 verlengen we met een jaar tot einde 2027. Het nieuwe beheerplan wordt in 2027 opgesteld met de resultaten van de visuele inspectie van winter 2026. Dat is het moment om de benodigde onderhoudsbudgetten opnieuw te bepalen en zo nodig bij te stellen. Daarbij zal een prognose van de onderhoudskosten voor de jaren 2032 en verder gemaakt worden voor de onderbouwing van de voorziening onderhoud wegen. Het nieuwe beheerplan wordt dan in de begroting van 2028 verwerkt en heeft een looptijd van 2028-2031. De cyclus van inspecties en actualiseren van het beheerplan klopt daarmee weer.
Bij de herziening nemen we een aantal actuele onderwerpen mee:

<u>Hoe we de afweging maken tussen gebakken stenen en betonstraatstenen</u>
De huidige Leidraad stelt dat we betonstraatstenen toepassen. Er zijn goede argumenten om vaker gebakken klinkers te gebruiken in plaats van betonstraatstenen.

Onderhoud van halfverharding
Het beheer en onderhoud van halfverharding (zoals grind) was in het verleden geen onderdeel van het wegbeheer. Het was onderdeel van het beheer van het buitengebied, omdat dit type verharding vooral daar voorkomt. Het huidige wegenbeheerplan voorziet daarom niet in het onderhoud van halfverharding. Halfverharding nemen we mee bij de herziening van het Wegenbeheerplan.

Onderhoud van wegbermen
We hebben bovendien behoefte aan een plan voor het onderhoud van wegbermen. We hebben onvoldoende budget voor het ophogen of verlagen van wegbermen. Dit is bijvoorbeeld nodig voor een goede afwatering of voor de veiligheid van de weg. Dit nemen we mee bij de herziening van het Wegenbeheerplan.

De relatie met het plan aanpak wortelopdruk
We hebben veel last van verharding die omhoog gedrukt wordt door boomwortels. Hierdoor ontstaan gevaarlijke situaties. In de begroting 2026 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak van de meest urgente situaties. We werken een structureel plan van aanpak uit. In het Wegenbeheerplan krijgt dit plan van aanpak een plek. Zie ook deelprogramma 2.4 Mobiliteit en infrastructuur.

Integrale werkwijze vervangingsprojecten, in combinatie met nutsvoorzieningen
Het blijft een uitdaging om integraal te werken, werk met werk te maken en werkzaamheden slim te plannen. De complexiteit neemt verder toe onder druk van de energietransitie en daarin de vervangingsopgave en uitbreidingsopgave van Stedin. Ondertussen hebben nutspartijen en aannemers last van een krappe arbeidsmarkt. Ook de toenemende vraag om klimaatadaptieve maatregelen vergroot de complexiteit.

In de tabel hieronder staan de budgetten voor de verschillende soorten onderhoud. De reconstructies staan in het investeringsoverzicht aan het einde van deze paragraaf.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Groot onderhoud	1.403	1.403	1.403	1.403
Klein onderhoud	207	207	207	207
Totaal	**1.610**	**1.610**	**1.610**	**1.610**

Civiele kunstwerken
Elk jaar actualiseren we het onderhoudsprogramma voor het beheer, onderhoud en vervanging van de civiele kunstwerken. Dit zijn bijvoorbeeld bruggen, tunnels, keerwanden en geluidsschermen. In 2021 hebben we alle civiele kunstwerken geïnventariseerd, geïnspecteerd en deels in beheersoftwareprogramma's opgenomen. Daarmee zijn we bezig het hele areaal beter in beeld te krijgen. In 2025 hebben we de kunstwerken opnieuw geïnspecteerd. We hebben nog geen beheerplan civiele kunstwerken. Onze ambitie is om deze in 2027 op te leveren.
In de tabel hieronder staat het onderhoudsbudget.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Brugonderhoud	23	23	23	23
Totaal	**23**	**23**	**23**	**23**

Openbare verlichting

Het vervangen van de openbare verlichting door ledverlichting is onderdeel van het beheer- en onderhoudscontract. Een beheerplan Openbare Verlichting is in ontwikkeling.

In de tabel hieronder staat het onderhoudsbudget.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Straatverlichting beheer, onderhoud en exploitatie	177	177	177	177
Totaal	**213**	**213**	**213**	**213**

Gebouwen en sport

Voor de nieuwe raadsperiode is het opstellen van een Strategisch Huisvestingsplan (SHP) noodzakelijk. Bovendien vertalen we het onderzoek maatschappelijk vastgoed naar een uitvoeringsplan voor Soesterberg. We zijn in 2026 gestart met het opstellen van een beheerplan gebouwen en een Strategisch Huisvestingsplan.

Onderwijsgebouwen

Er ligt een uitvoeringsplan voor het (her)ontwikkelen van een aantal schoolgebouwen van zowel het primair als voortgezet onderwijs op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2035 (IHP). De aankomende jaren worden de herontwikkelingen van scholen die zijn benoemd in het uitvoeringsplan opgepakt. Het IHP dient minimaal eens in de vier jaar te worden geactualiseerd.

Voor financiering van dit IHP is er voorzien in extra stortingen in de reserve voor het Integraal Accommodatie Beleid (IAB). Deze geven voldoende dekking van het vastgestelde IHP. De te beschikbaar te stellen kredieten worden door het raadsbesluit geactiveerd.

Sport

Bij het financieel inplannen van vervangingen en renovaties van de sportvelden gaan we uit van de theoretische levensduur van een sportveld. In de praktijk kijken we of vervangen/renoveren echt nodig is of dat het veld nog langer gebruikt kan worden.

Aan sportvelden worden steeds strengere (milieutechnische en gebruikstechnische) eisen gesteld (denk aan rubber korrels). Daarom houden wij rekening met een kostenstijging voor het vervangen/renoveren van sportvelden.

Voor de vervanging en renovatie van de sportgebouwen stellen we nu per investering een businesscase op. De wens is er om de sportgebouwen tussentijds (na 20 jaar) te renoveren. Nu schrijven we de sportgebouwen in 40 jaar af en vindt alleen instandhoudingsonderhoud plaats. De huurders vragen om deze tussentijdse renovatie. Daarnaast biedt tussentijds renoveren de mogelijkheid in te spelen op ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn functionele aanpassingen, duurzaamheidsmaatregelen nemen en aanpassingen van materialen.

Verduurzamen

Daarnaast willen we gemeentelijke accommodaties en sportfaciliteiten verduurzamen en zo een bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen volgens de gemeentelijke Routekaart

Verduurzamen. Hiermee willen wij een bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. Wat betreft ons vastgoed zijn er drie pilots aangewezen. De Plantage is voorbereid en de uitvoering vindt plaats in 2027. Sporthal de Bunt en de Brandweerkazerne Soest worden in 2027 voorbereid. Selectie van de volgorde van verduurzaming van het vastgoed zal mede worden vastgesteld op basis van verduurzamingsmogelijkheden en een passende exploitatie van de vastgoedaccommodatie. Deze opgave wordt meegenomen in het SHP. We kijken ook of het gebruik nog passend is en/of waar we dit kunnen optimaliseren. Huurders en sportorganisaties kunnen zelf ideeën hebben of mogelijkheden zien voor verduurzaming. Dit juichen wij als gemeente toe. Samen kijken wij dan hoe we deze ideeën kunnen uitvoeren.

Onderhoudsbeleid en financiën Reserve Onderhoud gebouwen

Het kwaliteitsniveau van het begrote onderhoud uitgedrukt in een percentage, komt op ongeveer 85%. Dat betekent dat de perioden tussen onderhoud langer zijn dan de algemene normen. Onderhoud uit esthetisch oogpunt voeren we niet uit. We vervangen technische installaties niet op basis van theoretische levensduur, maar alleen bij uitval. Zaken die van invloed zijn op de veiligheid of continuïteit van werkprocessen krijgen voorrang bij het onderhoud.

In overleg met de beleidsafdelingen bekijken we steeds of geplande werkzaamheden noodzakelijk, wenselijk en verantwoord zijn. We stemmen af met het Integraal Accommodatie Beleid (IAB), het sportbeleid en duurzaamheidsdoelstellingen. Dit leidt tot een sober maar doelmatig onderhoudsbeleid. De materiële onderhoudskosten van gebouwen in de tabel hieronder dekken we uit een reserve. Deze Reserve Onderhoud Gebouwen (ROG) baseren we op een tienjarig onderhoudsplan. We actualiseren dit plan elk jaar. De ROG houden we op het gewenste niveau door elk jaar stortingen te doen. Op die manier maken we de uitvoering van de goedgekeurde werkzaamheden in het betreffende jaar mogelijk.

De afgelopen jaren zien wij een grote stijging in kosten voor onderhoud. Dit kwam door een ongewoon hoge stijging van de kosten van materialen. En door hogere kosten van arbeid door personeelstekort bij de aannemers.

In de tabel hieronder staan de onderhoudsbudgetten.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Sportaccommodaties	1.392	1.438	892	1.415
Eigendommen niet voor openbare dienst	0	45	18	158
Huisvesting gemeentepersoneel	115	145	571	257
Welzijnsgebouwen	540	357	310	308
Algemeen overig	879	667	437	445
Totaal	**2.926**	**2.652**	**2.228**	**2.583**

Groen

Het gemeentelijk groen, natuur en de bossen beheren en onderhouden we op basis van wettelijke regels, zorgplicht en de bedoelde functionaliteit en kwaliteit van de verschillende gebieden. De groenvisie voor het stedelijk groen lag vast in het beleidskader: ‘De Groene kernkwaliteit van Soest’

(2014). Voor het buitengebied in het visiedocument landschaps- en natuurontwikkelingsplan (LOP) 2019-2024. Het omgevingsprogramma Groen en Landschap heeft deze beleidskaders vervangen.

We zijn in 2026 gestart met het maken van een Landschapsbeheerplan. Daarnaast werken we met de Bosnota 2013-2022 die gaat over de bos- en natuurgebieden in eigendom van de gemeente. De evaluatie en actualisatie naar een Bosbeheerplan ronden we in 2026 af. Het vervangen van het openbaar groen aan het einde van de levensduur voeren wij uit volgens het Groenrenovatieplan 2021-2030.

Onderhoud van het groen is belangrijk voor de veiligheid, leefbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte. Regelmatig voeren we inspecties uit (o.a. Boomveiligheidscontroles) die informatie leveren over de staat van de kapitaalgoederen.
Voor het verbeteren van de biodiversiteit in het openbaar groen zijn aanpassingen nodig in het gemeentelijk groenbeheer, o.a. inzet op ecologisch beheer, gebruik van inheems en biologisch plantmateriaal.
Hieruit volgen onderhoudsbestekken en -planningen. De werkzaamheden stemmen we af met andere programma's om kosten te besparen en overlast voor bewoners zoveel mogelijk te beperken.

Aandachtspunten voor het groenbeheer zijn de inventarisatie van ons groenareaal en de toename van invasieve exoten, zoals Japanse duizendknoop en de berenklauw. Zo zijn nog niet alle bomen in bosplantsoen goed meegenomen in het snoeibestek. De toename van exoten zoals de berenklauw vraagt om een actualisatie en uitbreiding van het plan van aanpak Japanse duizendknoop (2019).

Daarnaast is evaluatie van het kap- en bomenbeleid nodig. Zo kunnen we zorgen dat deze weer aansluiten bij de doelen uit omgevingsprogramma Groen & Landschap en bij de uitvoeringspraktijk.

Hieronder staat een overzicht van de materiële budgetten voor het dagelijks groenonderhoud in stedelijk gebied. Structureel moeten we meer watergeven, door klimaatverandering. Incidenteel extra water geven bij extreme droogte is opgenomen in de risicoparagraaf. Groenrenovaties zijn in het investeringsoverzicht te vinden.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Planmatig groenonderhoud	1.860	1.860	1.860	1.860
Boombeheer	465	465	465	465
Klein onderhoud	126	126	126	126
Watergeven	30	30	30	30
Geluidswal A28	10	10	10	10
Onderhoud groen buitengebied (Eng, landschap, bos)	353	353	353	353
Totaal	**2.844**	**2.844**	**2.844**	**2.844**

Speelvoorzieningen

Onze 177 speel-en sportplekken in de openbare ruimte beheren en onderhouden we op basis van wettelijke regels en het speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest' (2013). Elk jaar renoveren we verouderde speelplaatsen in Soest volgens dit beleid en het uitvoeringsprogramma dat daarbij hoort.

In de tabel hieronder staat het onderhoudsbudget. De investeringen staan in het investeringsoverzicht hieronder.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Speelplaatsenbeheer	53	53	53	53
Totaal	**53**	**53**	**53**	**53**

Voertuigen en machines

Het nieuwe beheerplan tractiemiddelen 2025-2028 geeft inzicht in de voertuigen, machines en gereedschappen die we in Soest gebruiken en wanneer zij vervangen moeten worden. Daarbij streven we ernaar zoveel mogelijk voertuigen en machines te elektrificeren.

In de tabel hieronder staat het onderhoudsbudget. De investeringen staan in het investeringsoverzicht hieronder.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Onderhoudslasten	36	36	36	36
Totaal	**36**	**36**	**36**	**36**

Straatmeubilair

In Soest staat veel straatmeubilair. Dit zijn bijvoorbeeld afvalbakken, banken, hekwerken, bewegwijzering, informatieborden, paaltjes, plantenbakken, picknicktafels en verkeersborden. Al deze onderdelen onderhouden we vanuit een beperkt budget. Met een beheerplan willen we de onderdelen inventariseren en de plaatsing, het beheer en onderhoud van deze onderdelen efficiënter maken. Voorzieningen voor honden, zoals uitlaatterreinen, loslooopterreinen, hondenborden en depo-dogs (afvalbakken voor hondenpoep) vragen om een eigen plan.

Begraafplaatsen

De actualisatie van het beheerplan Begraafplaatsen 2006-2011 is in 2026 afgerond. We hebben twee begraafplaatsen in eigendom en beheer: in Soest aan de Veldweg en in Soesterberg in het bos, aan de Kampdwarsweg. Met dit plan willen we de begraafplaatsen opwaarderen en het beheer professionaliseren zodat de begraafplaatsen toekomstbestendig blijven.

Investeringsoverzicht

In het investeringsoverzicht staan de geraamde investeringen in de meerjarenbegroting. Hieronder worden alle mutaties en nieuwe investeringen gepresenteerd. Deze investeringen zorgen voor kapitaallasten vanaf het jaar na de investering.

De mutaties op bestaande investeringen in verband met prijsverhogingen en nieuwe investeringen worden bij de vaststelling van de begroting gelijktijdig goedgekeurd.

		Investeringen				Kapitaallasten		
Actief nummer	**Omschrijving** (bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2028**	**2029**	**2030**
7040008	WKO Installatie gemeentehuis	2.800				112	112	112
7210042	Reconstructie Insingerstraat	97				2	2	2
7210043	Reconstructie Meidoornweg	-207	234				4	4
7210044	Reconstructie Ericaweg	-134	151				3	3
7210045	Reconstructie Prunuslaan	-145	163				3	3
7210046	Reconstructie Schoutenkampweg	30				0	0	0
7210049	Reconstructie Dorresteinweg	-313	403				7	7
7210050	Reconstructie Prins Hendriklaan	-512	578				10	10
7210052	Reconstructie St Theresiastraat	-202	228				4	4
7210053	Reconstructie Korte Hartweg	-181	233				4	4
7210055	Rec Gen Winkelmanstr Buys Ballotlaan		40				1	1
7210056	Reconstructie Asfaltvoetpaden	844	-748			14	14	14
7210073	Reconstructie Wijk 't Hart			-2.247	2.537			
7210075	Reconstructie/herinrichting 2027	294				15	15	15
7210076	Reconstructie/herinrichting 2028		294				15	15
7210077	Reconstructie/herinrichting 2029			294				15
7210078	Reconstructie/herinrichting 2030				294			
7250001	Doorfietsroute Amersfoort-Hilversum	59				3	3	3
7520070	Vervangen beregening veld 5 SO Soest				37			
7520071	Vervangen kunstgrasmat veld 1 SO Soest				550			
7520072	Vervangen kunstgrasmat veld 2 SO Soest				550			
7520073	Vervangen kunstgrasmat veld 3 SO Soest	550				55	55	55
7520074	Vervangen kunstgrasmat veld 1 vv SEC				550			
7520075	Vervangen kunstgrasmat veld 1 VVZ'49	389				39	39	39
7520076	Vervangen kunstgrasmat vv 't Vliegdorp		550				55	55
7520077	Renovatie natuurveld vv 't Vliegdorp		50				3	3
7520078	Vervangen discus-/kogelkooi			35				2
7520079 7520080	Aanpassingen honk- en softbalveld	215				13	13	13
7520081	Vervangen dug outs honkbalveld		40				2	2
7520082	Vervangen kunstgrasmat veld 3 MHC Soest				365			
7520083	Vervangen kunstgrasmat veld 4 MHC Soest				365			
7520084	Vervangen toplaag jeu de boulebaan buite				25			
7520085	Extra fietsenstallingen SO Soest	30				2	2	2
7520086	Vervangen hoofdlei. bereg. vv 'Vliegdorp	30				2	2	2
7530013	Renovaties speelplekken 2027 10 jaar	9				1	1	1
7530014	Renovaties speelplekken 2027 15 jaar	21				1	1	1
7530015	Renovaties speelplekken 2027 20 jaar	6				0	0	0

		Investeringen				Kapitaallasten		
Actief nummer	**Omschrijving** (bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2028**	**2029**	**2030**
7530016	Renovaties speelplekken 2028 10 jaar		12				1	1
7530017	Renovaties speelplekken 2028 15 jaar		15				1	1
7530018	Renovaties speelplekken 2028 20 jaar		15				1	1
7530020	Renovaties speelplekken 2030 10 jaar				39			
7530021	Renovaties speelplekken 2030 15 jaar				238			
7530022	Renovaties speelplekken 2030 20 jaar				25			
7570026	Groenrenovaties 2027	52				2	2	2
7570027	Meeliften groen integrale projecten 2027	6				0	0	0
7570028	Kleine groenrenovaties 2027	2				0	0	0
7570031	Groenrenovaties 2028		47				2	2
7570032	Meeliften groen integrale projecten 2028		6				0	0
7570033	Kleine groenrenovaties 2028		2				0	0
7570042	Renovaties speelplekken 2029 10 jaar			8				1
7570043	Renovaties speelplekken 2029 15 jaar			8				1
7570044	Renovaties speelplekken 2029 20 jaar			12				1
7570045	Groenrenovaties 2029			48				2
7570046	Kleine groenrenovaties 2029			2				0
7570047	Meeliften groen integrale projecten 2029			6				0
7570049	Klimaatrob. Leefomg. 2027 Van Lenneplaan	45				2	2	2
7570050	Klim.rob. Leefomg. 2028 Sch.kampw.-Hart.		179	-170			6	6
7570052	Aankoop grond Melksteeg							
7570054	Meeliften groen integrale projecten 2030				116			
7570055	Verv.wag. Shovel Wiellader W11E				71			
7570056	Kleine groenrenovaties 2030				22			
7570057	Groenrenovaties 2030				925			
7720022	Riolering infrastructuur Soesterberg	-1.000	-1.000	1.000	1.000			
7720062	Afkoppelen GWRP 2027	45				1	1	1
7720063	Afkoppelen delen Soesterberg 2027	150				3	3	3
7720064	Maatregelen BWKP 2027	50				1	1	1
7720065	Riool vervangen GWRP 2027	457				8	8	8
7720068	Afkoppelen delen Soesterberg 2028		150				3	3
7720069	Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2028		75				1	1
7720070	Afkoppelen GWRP 2028		45				1	1
7720071	Maatregelen BWKP 2028		18				0	0
7720072	Riool vervangen 2028		493				8	8
7720073	MEI vervangen 2028		4				0	0
7720074	Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2027	75				1	1	1
7720078	MEI vervangen 2027	39				1	1	1
7720080	Afkoppelen delen Soesterberg 2029			150				3
7720081	Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2029			75				1
7720082	Afkoppelen GWRP 2029			45				1

		Investeringen				Kapitaallasten		
Actief nummer	**Omschrijving** (bedragen x € 1.000)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2028**	**2029**	**2030**
7720083	Maatregelen BWKP 2029			18				0
7720084	Riool vervangen GWRP 2029			453				8
7720085	MEI vervangen 2029			166				3
7720087	Afkoppelen delen Soesterberg 2030				150			
7720088	Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2030				75			
7720089	Afkoppelen GWRP 2030				45			
7720090	Maatregelen BWKP 2030				18			
7720091	Riool vervangen GWRP 2030				451			
7720092	MEI vervangen 2030				22			
7720093	Drainage aanleg 2030				125			
7720094	Telemetrie pompen en gemalen 2030				50			
7720095	Beschoeiing oppervlaktewater 2030				125			
	Totaal investeringen	**3.602**	**2.277**	**-98**	**8.770**	**276**	**409**	**444**

Paragraaf E - Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

In het Besluit Begroting en Verantwoording worden verbonden partijen gedefinieerd als privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente op enige wijze zeggenschap heeft. Een financieel belang betekent dat de gemeente financiële middelen ter beschikking heeft gesteld, die ze kwijt is in geval van faillissement van de participatie. Ook heeft de gemeente een financieel belang als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente. Wij kiezen in deze paragraaf voor een ruime invulling van het begrip verbonden partij. Om deze reden is bijvoorbeeld ook de Regio Amersfoort in deze paragraaf opgenomen. Ook zetten we in deze paragraaf onze visie op samenwerking uiteen en werken we deze nader uit voor de gemeenschappelijke regelingen.

Strategische visie op samenwerking

Het thema samenwerking is niet meer weg te denken binnen Soest. In onze visie op samenwerking staan de resultaten voor de inwoners voorop. Kwaliteit, effectiviteit, efficiency, continuïteit en gevolgen voor de strategische positie van de gemeente zijn criteria waarop wij onze samenwerkingen beoordelen. Daarbij wordt door ons ook rekening gehouden met de democratische controle op de samenwerkingsverbanden. Ten slotte vormen gelijkwaardigheid, betrouwbaar partnerschap en vertrouwen de basis waarop wij een samenwerkingsrelatie willen aangaan en ontwikkelen en is het behoud van onze autonomie een belangrijk uitgangspunt. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de beleids- en bedrijfsvoeringscriteria van de strategische visie van Soest op samenwerking (raad, 25 april 2013).

Het belang van regionale samenwerking neemt steeds verder toe, zowel in het sociaal als in het fysiek domein. Deze ontwikkelingen zijn bestuurlijk-rationeel goed uit te leggen, maar leiden er ook toe dat besturen op lokaal niveau steeds complexer wordt. Het is noodzakelijk om op alle niveaus (raad, college, organisatie) effectieve betrokkenheid te organiseren om de belangen van onze gemeente goed te borgen. In het coalitieakkoord is afgesproken om de nota Verbonden partijen in deze bestuursperiode te actualiseren. Dat doen we in samenspraak met de raad(srapporteurs).

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

1. Regio Amersfoort
2. Hart van de Heuvelrug en Project Vliegbasis
3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
4. Stichting Eem-Vallei Educatief
5. Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN)
6. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
7. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
8. Eemkracht
9. Regionaal Sociale Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)
10. Regionale ICT Dienst (RID) Utrecht
11. Omgevingsdienst Utrecht (ODU)
12. Centrumregelingen

Financiële deelnemingen

13. NV Bank Nederlandse Gemeenten
14. Vitens NV
15. Amfors
16. Stedin Holding N.V.

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

1. Regio Amersfoort

Vestigingsplaats

Amersfoort.

Doel en openbaar belang

Het Bestuursconvenant Regio Amersfoort staat voor de samenwerking met en tussen gemeenten en voor de behartiging van onze regionale belangen. In de regio Amersfoort wordt door de gemeenten gewerkt aan een gezamenlijke toekomst. De onderwerpen zijn vaak gemeentegrensoverstijgend, zoals verkeer en vervoer, recreatie en toerisme, economische zaken, ruimte en wonen en het sociaal domein.
Het doel van dit samenwerkingsverband is om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Dit gebeurt door concrete resultaten te boeken voor de deelnemende gemeenten en partners. Om doelmatig en efficiënt te werken en om focus aan te brengen in de wensen die regionaal leven wordt periodiek een Strategische Agenda opgesteld. Deze bepaalt waar de regio zich hard voor maakt.

Programma/paragraaf

De door de regio behartigde beleidsterreinen betreffen onderwerpen die betrekking hebben op verschillende (deel)programma's.

Deelnemende partijen

De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest, Woudenberg en op onderdelen ook Barneveld en Nijkerk.

Bestuurlijk belang

Op 18 december 2008 heeft de raad ingestemd om de samenwerking binnen het gewest Eemland anders in te vullen. De belangrijkste verandering is splitsing van de bestuurlijke samenwerking en de uitvoering. Met de vernieuwde bestuurlijke regionale samenwerking is bewust gekozen om een gemeenschappelijke regeling los te laten. Gekozen is om te werken met een bestuursconvenant en per project met bestuursopdrachten.
De aansturing van de samenwerking gebeurt door twee regiegroepen:

- een bestuurlijke regiegroep, bestaande uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten (BORA); deelnemer vanuit Soest: burgemeester R.T. Metz;
- een ambtelijke regiegroep (ARG), gevormd door de gemeentesecretarissen.

Financieel belang
Het regiobureau wordt bekostigd uit een voor de deelnemende gemeenten te betalen bijdrage, gebaseerd op het inwoneraantal. De (concept)begroting 2027 van de Regio raamt de gemeentelijke bijdrage van Soest op (afgerond) € 252.000.

Financiële informatie
De regio Amersfoort is geen zelfstandige juridische entiteit en kent dan ook geen eigen balanspositie.

Risico's
Risico's zijn met name gelegen in de beperkingen rond (interne en externe) capaciteit, de afhankelijk van externe financiering en de mogelijkheid dat een of meer deelnemers de samenwerking beëindigen.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

2. Hart van de Heuvelrug en Project Vliegbasis

Vestigingsplaats
N.v.t.

Doel en openbaar belang
Hart van de Heuvelrug is een programma waarin ruim 25 projecten in het gebied tussen Soest, Zeist en Amersfoort worden uitgevoerd. Van ecoduct tot bedrijventerrein, van nieuwe natuur tot woningbouw. Wonen, werken, natuur, recreatie en zorg worden ontwikkeld en leveren samen een betere kwaliteit in het gebied. Uitgangspunt is dat de kosten van groene projecten zo veel mogelijk worden verevend met de opbrengsten van de rode projecten.
Het project Vliegbasis is een samenwerking tussen de provincie Utrecht en de gemeenten Zeist en Soest. Doel is te komen tot afronding van de transformatie van de vliegbasis Soesterberg tot een waardevol natuur-, recreatie- en woongebied en daarbij de aankoop en investeringen terug te verdienen met uitgifte van grond.

Programma/paragraaf
2.1 deelprogramma Wonen.

Deelnemende partijen
Deelnemende partijen zijn de provincie Utrecht en de gemeenten Zeist en Soest.

Bestuurlijk belang
Op 5 juni 2015 is voor zowel het project Hart van de Heuvelrug als het project Vliegbasis een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten.
Belangrijke uitgangspunten zijn:
- De beide projecten en bijbehorende grondexploitaties blijven gescheiden.
- Eventuele tekorten en risico's komen blijvend niet voor rekening van Soest (met uitzondering van de afgesproken risicoverdeling, zie hierna bij risico's).
- Raden en staten blijven betrokken bij de aanpassingen van de plannen voor zowel woningbouw als de verdere inrichting van het gebied en dus ook over de invulling van de bezuinigingen die noodzakelijk zijn, evenals de fasering van de uitvoering.

De overeenkomsten hadden een contractduur tot 31 december 2025 en zijn verlengd tot en met 31 december 2030.
De bestuurlijke belangen voor Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis zijn belegd bij wethouder H.O. Suna.

Financieel belang
Voor de kosten van het Programmateam Hart van de Heuvelrug is een jaarlijkse bijdrage verschuldigd, die voor Soest begroot is op € 60.000

Financiële informatie
De samenwerkingsverbanden Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis zijn geen entiteiten met rechtspersoonlijkheid en kennen dan ook geen eigenstandige financiële positie.

Risico's
Voor het project Hart van de Heuvelrug loopt Soest geen risico. De financiële risico's voor het project Vliegbasis worden tussen drie partners (provincie Utrecht en gemeenten Zeist en Soest) op grond van de uitgangspunten in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst Vliegbasis gedeeld. In totaal loopt de gemeente Soest, conform de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, een risico van maximaal 1/3 van € 28 mln. Dit maximale risico doet zich voor wanneer de woonwijk in het geheel niet tot ontwikkeling komt.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht

Vestigingsplaats
Zeist.

Doel en openbaar belang
De GGD regio Utrecht voert alle taken voortkomend uit de Wet Publieke Gezondheid (WPG) voor de gemeente uit, waarbij de focus ligt op de collectieve aspecten van de gezondheid. De missie van de GGD regio Utrecht is: het bevorderen en beschermen van de gezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de bevolking in regio Midden-Nederland. Hiertoe richt de GGD zich op de volgende doelstellingen:
- Het bewaken en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in het werkgebied door onderzoek, voorlichting, advies en gezondheidsprogramma's. Hierdoor kan gezondheidswinst gerealiseerd en geconsolideerd worden.
- Een expertise- en uitvoeringsorganisatie zijn voor de gemeenten, gericht op preventie, acuut optreden, toegang tot zorgcoördinatie, signaleren en smeden van ketens.
- Het bieden van preventie- en vangnetzorg en/of het bemiddelen tussen aanbieders en afnemers van zorg waar dit uit een oogpunt van openbaar belang noodzakelijk is.

Programma/paragraaf
3.1 - deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen
Alle gemeenten in de provincie Utrecht.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur.
Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur namens Soest: wethouder H.C.P. Welschen.

Financieel belang
De bijdrage van de gemeente aan de GGDrU wordt voor 2027 geraamd op € 2.537.560.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2025	Begroting 2027	
	31-12-2025	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	8.953.000	4.521.000	4.619.000
Vreemd vermogen	29.839.000	30.035.000	28.765.000
Financieel resultaat	3.987.000		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	3,372.000		
- algemene reserve	615.000		

Risico's
Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 1.710.250 De beschikbare weerstandscapaciteit is € 2.486.275Daarmee is de verhouding (beschikbaar/nodig) 1,454. Hiermee zijn de genoemde risico's financieel afdoende afgedekt.

Periodieke evaluatie
In de gewijzigde gemeenschappelijke regeling 2024, staat het volgende onder hoofdstuk 6, artikel 52A, Overige bepalingen:

1. Het algemeen bestuur draagt ervoor zorgt dat de regeling periodiek, doch ten minste eenmaal per zes jaar wordt geëvalueerd.
2. De evaluatie richt zich op de inhoud van deze regeling en de ervaringen met de gehanteerde werkwijzen.
3. Het algemeen bestuur neemt per evaluatie een besluit over de inhoud, het proces en de werkwijze van de evaluatie
4. Op verzoek van 2/3 van de gemeenten kan een tussentijdse evaluatie worden voorgesteld aan het algemeen bestuur.

4. Stichting Eem-Vallei Educatief

Vestigingsplaats
Amersfoort.

Doel en openbaar belang
De stichting voor openbaar primair onderwijs Eem-Vallei Educatief (STEV) is het bevoegd gezag van de openbare basisscholen in de gemeenten Baarn, Barneveld, Bunschoten, Nijkerk, Scherpenzeel, Soest en Woudenberg. De gemeenteraden van deze gemeenten hebben op 1 januari 2005 het bestuur van de

openbare scholen in hun gemeenten overgedragen aan het bestuur van de stichting. Het bestuur maakt sinds 1 januari 2005 geen deel meer uit van de gemeentelijke organisatie en is ook vermogensrechtelijk gescheiden van de gemeente. Via notariële akte is de overdracht geregeld van gebouwen/terreinen. De portefeuillehouders onderwijs nemen zitting in het toezichtorgaan (de Regioraad).

Programma/paragraaf
3.2 – deelprogramma Onderwijs.

Deelnemende partijen
De gemeenten Baarn, Barneveld, Bunschoten, Nijkerk, Scherpenzeel, Soest en Woudenberg.

Bestuurlijk belang
Bij de verzelfstandiging van het openbaar primair onderwijs behouden de gemeentebesturen op grond van de Wet op het primair onderwijs een aantal bevoegdheden. Om de deelnemende gemeenten goed en tijdig te kunnen informeren kent de stichting de Regioraad. Dit is een afstemmingsoverleg, waarin de wethouders van onderwijs zitting hebben en overleg voeren met het dagelijks bestuur van de stichting.
Vertegenwoordiging in de Regioraad: wethouder H.C.P. Welschen.

Financieel belang
Volgens de Wet op het Primair Onderwijs is de gemeente aan te spreken op het verstrekken van extra middelen indien het voortbestaan van het openbaar onderwijs in gevaar komt (verantwoordelijkheid voor instandhouding). Dit geldt enkel voor het openbaar onderwijs en niet voor de overige onderwijssoorten.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening	Begroting 2027	
	31-12-2025	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	3.633.990	n.n.b.	n.n.b.
Vreemd vermogen	9.302.634	n.n.b.	n.n.b.
Financieel resultaat	1.344.635		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	191.990		
- algemene reserve	1.152.645		

Risico's
Uit het jaarverslag 2025 van STEV blijkt dat op grond van de vastgestelde risico-inventarisatie de omvang van het benodigde weerstandsvermogen € 1,35 miljoen zou moeten zijn. De omvang van de algemene reserve is ultimo 2025 € 2,6 miljoen en daarmee ruim boven het noodzakelijk geachte niveau.
De belangrijkste risico's en onzekerheden hebben betrekking op:
- Het lerarentekort
- De leerlingenaantallen (fluctuaties in groei en krimp)
- De gebouwen

Periodieke evaluatie
N.v.t.

5. Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN)

Vestigingsplaats
Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De doelstelling van RMN is op een milieuvriendelijke en efficiënte wijze diensten voor de deelnemende gemeenten uitvoeren (op basis van een dienstverleningsovereenkomst). Dit zijn:

- afvalinzameling
- straatreiniging (vegen/onkruidbestrijding)
- kolkenreiniging
- gladheidbestrijding
- ongediertebestrijding.

Programma/paragraaf
Deelprogramma 2.2 Klimaat.

Deelnemende partijen
De gemeenten Baarn, Bunnik, IJsselstein, Nieuwegein, Soest en Zeist.

Bestuurlijk belang
De deelnemende gemeenten zijn eigenaar van RMN. Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van het RMN. Vanuit het dagelijks bestuur wordt een algemeen bestuur geformeerd. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur: wethouder H.O. Suna.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van de hoeveelheid afgevoerde afvalstoffen, inzamelkosten en overige directe en indirecte kosten. De bijdrage voor de gemeente Soest wordt voor 2027 geraamd op €7.880.000; dit is inclusief de kosten AVU.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening	Begroting 2027	
	31-12-2025	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	0	0	0
Vreemd vermogen	22.700.000	27.733.000	25.090.000
Financieel resultaat	0		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	0		
- algemene reserve	0		

Risico's
De risico's zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zoals weergegeven in de jaarstukken 2025. De weerstandscapaciteit wordt berekend uit de posten: algemene reserve, bestemmingsreserve en het gerealiseerde resultaat na bestemming (volgens onderstaande regeling is deze nihil) en bedraagt ultimo 2025 nihil (in 2024: € 217.580): de participerende gemeenten hebben besloten tot terugbetaling van het gestorte vermogen. Het bestuur van RMN heeft bepaald dat vanaf 2025 en verder volledige verrekening van de lasten plaatsvindt met de deelnemende gemeenten. Positieve resultaten worden aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd. Negatieve resultaten worden verrekend met de deelnemende gemeenten voor zover deze niet ten laste gebracht kunnen worden van de algemene reserve. Het bestuur heeft een regeling vastgesteld met de methode van terugbetaling van het resultaat. Het exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking aan de reserves is bepaald voor 2026 en verder op €200.000.

Periodieke evaluatie
In artikel 35 van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling is bepaald dat het algemeen bestuur zorgdraagt voor een periodieke evaluatie van de gemeenschappelijke regeling, doch ten minste eenmaal per zes jaar.

6. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats
Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd
De AVU is verantwoordelijk voor de regie, coördinatie en organisatie van het transport, recycling en verwerking van het huishoudelijk afval. Alle gemeenten hebben aan de AVU de taak overgedragen voor het afsluiten van verwerkingscontracten voor de grootste afvalstromen.

Programma/paragraaf
Deelprogramma 2.2 Klimaat.

Deelnemende partijen
Alle Utrechtse gemeenten.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de AVU. Vanuit het algemeen bestuur wordt een dagelijks bestuur geformeerd. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur: wethouder H.O. Suna.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van de hoeveelheid afgevoerde afvalstoffen die onder contracten vallen die door AVU zijn afgesloten. De bijdrage voor de gemeente Soest wordt voor 2027 geraamd op € 1.851.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2025	Begroting 2027	
	31-12-2025	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	0	0	0
Vreemd vermogen	17.505.144	15.333.000	15.333.000
Financieel resultaat	210.924	0	
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	210.924		
- algemene reserve			
- restitutie deelnemers			

Risico's

Het weerstandsvermogen kan worden gedefinieerd als het vermogen van de AVU om eventuele financiële risico's op te kunnen vangen. De gemeenschappelijke regeling AVU geen reserves of voorzieningen. Dit betekent dat eventuele tegenvallers direct worden verrekend met de deelnemende gemeenten.

De vraag is of er tegenvallers te verwachten zijn. De overslag, het transport en de afvalverwerking zijn tot en met 2030 zeker gesteld. Ook de tarieven kunnen geen onverwachte tegenvallers opleveren. Deze staan vast tot eind 2028 en kunnen uitsluitend worden aangepast door middel van een jaarlijkse indexatie. Wanneer toch tariefsaanpassingen plaatsvinden, zal deze via een wijziging in de begroting worden verwerkt. Voorts worden bij het sluiten van de overeenkomsten de risico's contractueel bij de opdrachtnemer neergelegd. Als er tegenvallers kunnen ontstaan is dit veelal het gevolg van nieuw rijksbeleid met name op het belastinggebied én extra kosten als gevolg van de lachgascilinderproblematiek. Vanwege de directe doorbelasting van de kosten aan de deelnemende gemeenten, houdt de AVU reserves noch weerstandsvermogen aan.

Periodieke evaluatie

N.v.t.

7. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingsplaats

Utrecht.

Doel en openbaar belang

Op 1 januari 2010 is de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU) van kracht geworden. Deze regeling heeft tot doel om de geregionaliseerde brandweerorganisatie als onderdeel van de VRU formeel te verankeren en de taken van de Veiligheidsregio in overeenstemming te brengen met de Wet veiligheidsregio's. De VRU behartigt de belangen van de gemeenten op de volgende terreinen:

- brandweerzorg;
- organisatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Daarnaast heeft de VRU de zorg voor:

- Een adequate samenwerking met politie Utrecht en de meldkamer ambulancezorg ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer.
- Een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en (langdurige) crisisbeheersing.

Programma/paragraaf

1.3 - deelprogramma Veiligheid.

Deelnemende partijen

De 26 gemeenten van de provincie Utrecht.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de VRU. Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur namens Soest: burgemeester R.T. Metz.

Financieel belang

De gemeente draagt financieel bij op basis van een inwonerbijdrage. De gemeentelijke bijdrage wordt voor 2027 geraamd op € 3.803.000 (inclusief € 77.000 individueel takenpakket).

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2025	Begroting 2027	
	31-12-2025	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	33.892.000	35.606.000	38.295.000
Vreemd vermogen	69.738.000	73.912.00	93.106.00
Financieel resultaat	2.747.000		
Bestemming resultaat			
- restitutie deelnemers	747.000		
- bestemmingsreserves	2.000.000		
- algemene reserve			

Risico's

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit voor 2027 circa € 3,0 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 3,0 miljoen (bedrijfsvoering reserve € 3,004 miljoen) en daarmee toereikend om de risico's volledig af te dekken.

Periodieke evaluatie

In de (gewijzigde) gemeenschappelijke regeling (2023) is vastgelegd ten minste eens in de zes jaar een evaluatie te houden.

8. Eemkracht

Vestigingsplaats

Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De deelnemende raden hebben ermee ingestemd om met ingang van 1 januari 2026 de gemeenschappelijke regeling BBS te wijzigen in gemeenschappelijke regeling Eemkracht. Eemkracht gaat als bedrijfsvoeringsorganisatie verder met een verbreed takenpakket en een uitbreiding van de bedrijfsvoeringstaken. In deze paragraaf gaan we ervan uit het verdere proces om de beoogde nieuwe organisatie van start te laten gaan, tijdig en succesvol zal zijn afgerond.

Eemkracht voert de wettelijke taken uit rondom de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz, het gemeentelijk minimabeleid, de Wet Inburgering 2021, leerplicht en leerlingenvervoer.
Met ingang van genoemde datum zijn de bovengenoemde taken aan Eemkracht gedelegeerd.
Eemkracht is per genoemde datum op basis van delegatie verantwoordelijk voor de gehele uitvoering, waaronder ook de zorgadministratie, de bezwaar- en beroepsprocedures op aanvragen en de klachtenafhandeling.

Programma/paragraaf

3.1 - deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen

De gemeenten Baarn, Bunschoten en Soest.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst twee leden van het college aan als lid van het algemeen bestuur.
Vertegenwoordiging in het bestuur namens Soest: wethouder H.O. Suna en wethouder H.C.P. Welschen.

Financieel belang

De bijdrage van de gemeente aan de Eemkracht wordt voor 2027 geraamd op € 28.781.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2025**	**Begroting 2027**	
	31-12-2025	**1-1-2027**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.n.b.	n.n.b.
Financieel resultaat	n.v.t.	0	
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve			

Risico's

Omdat de uitvoeringsorganisatie Eemkracht nog geen eigen vermogen heeft opgebouwd, komen de financiële resultaten volledig ten laste van de deelnemende gemeenten. Risico's kunnen zich met name manifesteren bij de BUIG-uitkering en de zorgkosten voor jeugdhulp en Wmo-voorzieningen.

Periodieke evaluatie

In de gemeenschappelijke regeling is afgesproken de uitvoeringsorganisatie Eemkracht iedere vier jaar te evalueren, in het derde jaar van de bestuursperiode. Dit betekent dat de eerstvolgende evaluatie in 2029 plaatsvindt.

9. Regionaal Sociale Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)

Vestigingsplaats
Amersfoort.

Doel en openbaar belang
Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA) voert de Wet sociale werkvoorziening (hierna: Wsw) uit voor de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg. Inwoners van deze gemeenten met een Wsw-indicatie zijn in dienst van het RWA. Het RWA biedt deze inwoners een werkplek bij Amfors Holding B.V. (hierna: Amfors), de sociale werkvoorziening in de regio Amersfoort.
Met de komst van de Participatiewet in 2015 staat de toegang tot de sociale werkvoorziening niet meer open voor nieuwe instromers. Het aantal werknemers bij RWA/Amfors daalt hierdoor jaarlijks.
In 2024 heeft het Rijk onderkend dat de sociale infrastructuur van SW-bedrijven waardevol is als vangnet en gemeenten opgeroepen een toekomstplan te maken. In 2026 is het Toekomstplan sociaal ontwikkelbedrijf door alle deelnemende gemeenten vastgesteld. Met dit plan werken we tot 2030 gefaseerd toe naar een breed sociaal ontwikkelbedrijf dat als netwerkorganisatie leer- en werktrajecten biedt aan verschillende doelgroepen in onze arbeidsmarktregio.

Relatie RWA en Amfors
RWA en Amfors hebben beide een eigen juridische entiteit. De werkmaatschappijen van Amfors verlenen diensten op het gebied van onder meer groenonderhoud, schoonmaak en metaal. Tussen het RWA en Amfors is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Het doel van de samenwerking is te zorgen dat het werkgelegenheidsbeleid van RWA door inschakeling van Amfors wordt bevorderd.

Programma/paragraaf
3.1 – deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen
De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de RWA. Vertegenwoordiging namens Soest: wethouder H.O. Suna. Wethouder Suna is tevens lid van de algemene vergadering van aandeelhouders van Amfors B.V.

Financieel belang
Sinds 1 januari 2015 hebben gemeenten geen aparte Wsw-taakstelling meer, maar de brede opdracht om inwoners te ondersteunen in het meedoen naar vermogen, via werk of anderszins. Onderdeel van het participatiebudget is de rijksbijdrage voor de Wsw-geïndiceerden. Dit is een budget waarmee de gemeente de mensen met een Wsw-indicatie kan laten werken. Dit budget wordt in zijn geheel ingezet voor RWA ter compensatie van de salarissen van de Wsw-doelgroep. Daarnaast betalen we een aanvullende gemeentelijke bijdrage.
Voor 2027 wordt de bijdrage aan de RWA begroot op € € 2.974.978 bestaande uit een gemeentelijke uitkering uit het Gemeentefonds ad € €2.906.978 en een aanvullende gemeentelijke bijdrage van € 68.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2025	Begroting 2027	
	31-12-2025	1-1-2027	31-12-2027
Eigen vermogen	1.744.000		
Vreemd vermogen	7.928.000		
Financieel resultaat	-/- 2.158.000		
Bestemming resultaat			
- bijdrage Amfors	1.483.000		
- bijdrage gemeenten	675.000		
- restituie deelnemers			

Risico's

Het operationeel resultaat van Amfors is sterk afhankelijk van de gemeentelijke omzet.
Op basis van de samenwerkingsovereenkomst tussen Amfors en RWA is Amfors verplicht eventuele exploitatietekorten bij RWA aan te vullen. Deze verplichting geldt echter uitsluitend zolang het eigen vermogen van Amfors het bedrag van € 2.500.000 te boven gaat. Voor het gedeelte van het eigen vermogen van Amfors tussen de € 2.500.000 en € 4.500.000 geldt dat Amfors voor 50% aansprakelijk is voor de aanzuivering van de bij het RWA ontstane exploitatietekorten.

RWA/Amfors heeft diverse specifieke risico's afgedekt middels verzekeringen, procedures en voorzieningen voor zover gebruikelijk binnen de wettelijke richtlijnen. RWA en Amfors treffen voorzieningen voor verplichtingen, verliezen of te verwachten tegenvallers waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar die redelijkerwijs zijn in te schatten.

Periodieke evaluatie

In de in 2024 gewijzigde gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat RWA iedere vijf jaar wordt geëvalueerd.

10. Regionale ICT Dienst (RID) Utrecht

Vestigingsplaats

Doorn.

Doel en openbaar belang

De RID vervult een cruciale rol in het digitale landschap door essentiële ICT-diensten te leveren. Dit omvat het beheer en het beveiligen van de ICT-infrastructuur, inclusief zakelijke laptops en mobiele telefonie. Ook verzorgt de RID het technisch applicatiebeheer en ondersteunen zij de eindgebruikers bij het gebruik van ICT-middelen. Kernbegrippen voor de RID zijn: wendbaarheid, flexibiliteit, schaalbaarheid en voorspelbaarheid.
Deze veranderde behoefte van de deelnemende partijen, de wil om meer in gezamenlijkheid op te pakken en de zwaardere eisen aan informatiebeveiliging en privacy vragen een samenwerkingsverband dat verdergaat dan alleen het leveren van de 'harde' ICT. De RID ontwikkelt zich verder naar een serviceprovider, die de deelnemers verder kan helpen in thema's rondom de informatievoorziening. Het betekent meer inzetten op flexibiliteit van diensten, streven naar meer samenwerking en een transitie maken naar de cloud. Aansluitend op de ontwikkelingen bij de RID geven de RID-deelnemende organisaties invulling aan de samenwerking op het terrein van de informatievoorziening.

Er wordt ingezet op:
- meer digitale volwassenheid en flexibiliteit voor alle deelnemers;
- een robuuste technische basis;
- het verhogen van de informatieveiligheid;
- waarbij de maatschappelijke opgave(n) centraal staan voor de informatievoorziening.

Programma/paragraaf
1.2 - deelprogramma Dienstverlening

Deelnemende partijen
De gemeenten Baarn, Bunnik, De Bilt, Soest, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede en de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het bestuur van de RID Utrecht. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur is wethouder R.A.W. Voskuilen.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van aantal applicaties en accounts. De gemeentelijke bijdrage wordt voor 2027 begroot op € 2.384.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2025**	**Begroting 2027**	
	31-12-2025	**1-1-2027**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	109.000	295.000	109.000
Vreemd vermogen	10.079.000	8.657.000	8.511.000
Financieel resultaat	-/- 4.000		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve	-/- 4.000		
- restitutie deelnemers			

Risico's
De weerstandscapaciteit is beperkt tot de algemene reserve ad € 109.000 ultimo 2025. Het totaal van de geïnventariseerde risico's bedraagt € 693.000. Dit betekent dat de RID zelf slechts beperkt risico's kan opvangen en dat in voorkomend geval tekorten moeten worden opgevangen door de deelnemers.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

11. Omgevingsdienst Utrecht (ODU)

Vestigingsplaats
Utrecht.

Doel en openbaar belang
De nieuwe Omgevingsdienst Utrecht (ODU) voert voor de provincie Utrecht en voor alle 26 gemeenten in de provincie Utrecht de taken uit op het gebied van milieuvergunningverlening, -toezicht en -handhaving. Hiernaast voert de ODU aanvullende taken uit, zoals advisering op het gebied van bodem, ecologie, geluid en klachtenafhandeling. De ODU voert de werkzaamheden uit onder een verstrekt ruim mandaat aan de directeur, op basis van een dienstverleningsovereenkomst en een jaarlijks uitvoeringsprogramma.

Programma/paragraaf
2.2- deelprogramma Klimaat.

Deelnemende partijen
Alle gemeenten binnen de provincie Utrecht en de provincie Utrecht zelf.

Bestuurlijk belang
Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur (AB) van de ODU. Voor Soest is dat wethouder A. Weith-Plomp.

Financieel belang
De gemeente draagt financieel bij op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De ODU raamt de gemeentelijke bijdrage voor 2027 op € 1.015.519.

Financiële informatie

bedragen in euro's	**Jaarrekening 2025**	**Begroting 2027**	
	31-12-2025	**1-1-2027**	**31-12-2027**
Eigen vermogen	n.v.t.		3.200.000
Vreemd vermogen	n.v.t.		9.693.000
Financieel resultaat	n.v.t.		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve			

Risico's
De risico's zijn beschreven in paragraaf 3.1 van de begroting 2027 van de ODU onder Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Tegenover de geïnventariseerde risico's van in totaal € 2.235.000 staat de geraamde weerstandscapaciteit van € 3.552.300 De hierbij behorende ratio is: 1,59 (minimaal 1,0 is gewenst). De weerstandscapaciteit ligt daarmee op een voldoende niveau om de specifieke risico's op te kunnen vangen.

Periodieke evaluatie
N.v.t.

12. Centrumregelingen

Een aantal gemeentelijke taken wordt in mandaat uitgevoerd door een centrumgemeente of centrumorganisatie op basis van een gemeenschappelijke regeling krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen. Omdat deze centrumregelingen formeel niet voldoen aan de criteria behoeven zij niet te worden opgekomen in deze paragraaf. Gelet echter op het maatschappelijk belang hebben we ervoor gekozen deze toch in de onderstaande tabel weer te geven.

Regeling	Centrum-organisatie	Kerntaken	Deelnemende organisaties
Centrumregeling Uitvoering Sociaal Domein Regio Amersfoort (i.o.)	Amersfoort	Dienstverlening op het gebied van inkoop jeugdhulp en Wmo-ondersteuning	Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Nijkerk, Soest en Woudenberg
Gemeenschappelijke Regeling Archief Eemland (i.o.)	Amersfoort	Uitvoering taken Archiefwet 1995, in het bijzonder artikel 32, lid 1 en 2	Baarn, Eemnes, Leusden, Renswoude, Soest en Woudenberg
Centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwaterketen en Grondwater Vallei en Veluwe	Waterschap Vallei en Veluwe	Dienstverlening op het gebied van meten en monitoren in de afvalwaterketen	25 gemeenten in Gelderland en Utrecht en het waterschap Vallei en Veluwe

Financiële deelnemingen

13. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats

Den Haag

Doel en openbaar belang

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG duurzaam bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg en onderwijs.

Financieel belang

Deelneming	Uitstaand totaal	Aandeel Soest		Nominale waarde	
		Aantal	%	P/aandeel	Totaal
Aandelen	55.690.720	123.825	0,22%	€ 2,55	€ 309.563

Financiële informatie

	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 4.777 miljoen	€ 4.863 miljoen
Vreemd vermogen	€ 123.164 miljoen	€ 110.701 miljoen
Achtergestelde schulden	€ 19 miljoen	€ 21 miljoen

Financieel resultaat 2025	Een nettowinst na belastingen van € 172 miljoen (2024: € 294 miljoen).
Bestemming resultaat 2025	De nettowinst wordt 50% als dividend uitgekeerd (na verrekening uitkering wegens tier-1-kapitaal). Dit komt neer op een dividendbedrag van € 79 miljoen. Het restant wordt toegevoegd aan de reserves.
Risico's	De BNG heeft de hoogste rating: AAA. Dat betekent dat de kredietwaardigheid als zeer hoog wordt gewaardeerd.

14. Vitens N.V.

Vestigingsplaats
Zwolle

Doel en openbaar belang
Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan € 5,4 mln. mensen en bedrijven in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Vitens stelt zich als publieke onderneming ten doel een bijdrage te leveren aan het verlagen van de maatschappelijke kosten. Als drinkwaterbedrijf met een natuurlijk monopolie brengt dit de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden.

Financieel belang

Deelneming	Uitstaand totaal	Aandeel Soest		Nominale waarde	
		Aantal	%	P/aandeel	Totaal
Aandelen	5.777.247	44.542	0,77%	€ 1,00	€ 44.542

Financiële informatie

	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 713,6 miljoen	€ 809,1 miljoen
Vreemd vermogen	€ 1.684,8 miljoen	€ 1.846,1 miljoen

Financieel resultaat 2025	Een nettowinst na belastingen van € 90,6 miljoen (2024: € 34,5 miljoen).
Bestemming resultaat 2025	De nettowinst van € 90,6 miljoen wordt aan het eigen vermogen toegevoegd ter versterking van de solvabiliteitspositie. Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat en bedraagt maximaal 50% hiervan. Bij een solvabiliteit van <30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd. Ultimo 2025 bedroeg de solvabiliteit 30,5%.
Risico's	Vitens werkt aan de versterking van de solvabiliteit en andere financiële ratio's. Dit biedt perspectief dat op termijn de jaarlijkse dividenduitkeringen kunnen worden hervat.

15. Amfors Holding B.V.

Financieel belang

Deelneming	Uitstaand totaal	Aandeel Soest		Nominale waarde	
		Aantal	%	P/aandeel	Totaal
Aandelen	1.281	218	17,02%	€ 45,00	€ 9.810

Zie de RWA, bij het onderdeel ‘gemeenschappelijke regelingen’.

16. Stedin Holding N.V.

Op 27 maart 2024 is de gemeente Soest toegetreden als aandeelhouder van Stedin Holding N.V. Hiermee levert onze een gemeente een bijdrage in de noodzakelijke versterking van het eigen vermogen van Stedin.

Financieel belang

Deelneming	Uitstaand totaal	Aandeel Soest		Nominale waarde	
		Aantal	%	P/aandeel	Totaal
Aandelen	5.681.687	1.279	0.023%	€ 781,54	€ 1.000.000

Financiële informatie

	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 3.370 miljoen	€ 3.586 miljoen
Vreemd vermogen	€ 4.728 miljoen	€ 5.737 miljoen

Financieel resultaat 2025	Een nettowinst na belastingen van € 278,4 miljoen (2024: € 158,1 miljoen).
Bestemming resultaat 2025	Een bedrag van € 194,8 miljoen wordt toegevoegd aan de reserves, € 72 miljoen wordt uitgekeerd aan de (gewone) aandeelhouders en € 11,6 miljoen aan overige rechthebbenden.

Paragraaf F - Grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. De paragraaf grondbeleid moet in ieder geval bestaan uit:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een omschrijving van hoe de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Visie

De visie op het grondbeleid is vastgelegd in de op 20 april 2023 door de raad vastgestelde 'Nota Grondbeleid 2023 gemeente Soest' en luidt als volgt:

"We kiezen voor situationeel grondbeleid. Dit houdt in dat we per situatie beoordelen welke vorm van grondbeleid het meest geschikt is; actief grondbeleid, faciliterend grondbeleid of een tussenvorm. Op deze manier grijpen we de regie als het noodzakelijk is en faciliteren we in situaties waar de markt de opgaven zelf oppakt, de urgentie minder is of de ontwikkeling slechts in beperkte mate bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen."

Uitvoering

Binnen de gemeente voeren we situationeel grondbeleid. Voor ons actieve grondbeleid stellen we een grondexploitatie op die we jaarlijks actualiseren of herzien. Bij facilitair grondbeleid sluiten we een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer waarin we het kostenverhaal regelen. Daarnaast hebben we het Programma Hart van de Heuvelrug: een samenwerkingsverband tussen provincie Utrecht, gemeente Zeist en gemeente Soest.

Grondexploitaties

In Soest hebben we verschillende soorten grondexploitaties: in voorbereiding en vastgesteld. Daarnaast hebben we in samenwerking met gemeente Zeist en provincie Utrecht het programma Hart van de Heuvelrug waarvoor Soest de projectrekker is bij: Sauna Soesterberg, Groene Hoogte en Oude Tempel. Tenslotte hebben we met de gemeente Zeist en provincie Utrecht een overeenkomst voor het project Vliegbasis Noord waarvoor provincie Utrecht de projecttrekker is en de gemeenten Soest en Zeist een meer toetsende en coördinerende rol hebben, maar wel gedeeltelijk risicodragend.

Indeling grondexploitaties	In voorbereiding	Vastgesteld	Hart van de Heuvelrug	
			Apollo Noord	Vliegbasis
Eng Midden	X			
Soesterberg Noord, kamer 2		X		
Gebiedsvisie Dalweg e.o.		X		
Masterplan Soesterberg		X		
Apollo Noord-Groene Hoogte			X	
Apollo Noord-Oude Tempel			X	
Apollo Noord-Saunalocatie			X	
Woonwijk Vliegbasis Noord				X
Park Vliegbasis HvH				X

Grondexploitaties in voorbereiding

Voor één gebied is een grondexploitatie in voorbereiding:

1. Eng Midden

De gemeente Soest staat aan de vooravond van een omvangrijke gebiedsontwikkeling in Eng Midden. Dit gebied omvat drie deelgebieden: de locatie Paulus Potter, de locatie Ruysdaellaan en de locatie Groot Engendaal. Binnen deze ontwikkeling wordt ingezet op de sloop van circa 170 bestaande sociale huurappartementen en de realisatie van circa 330 nieuwe sociale huurappartementen.
Met deze herontwikkeling wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de lokale en regionale woningbouwopgave, waarbij niet alleen het aantal sociale huurwoningen aanzienlijk wordt vergroot, maar ook de kwaliteit en duurzaamheid van de woningvoorraad in Soest structureel worden verbeterd. Daarmee sluit de ontwikkeling aan bij de ambities van de gemeente op het gebied van volkshuisvesting, leefbaarheid en toekomstbestendig bouwen.

Grondexploitaties vastgesteld

We hebben verschillende grondexploitaties die verkeren in diverse fasen van het ruimtelijk ordeningsproces. Jaarlijks worden deze grondexploitaties herzien en verantwoord in de jaarrekening en begroting. De voorjaarsnota en najaarsnota zijn de bestuurlijke documenten waarin we wijzigingen gedurende het jaar verantwoorden. Bij het opstellen van deze begroting is vooruit gelopen op het formele besluit de financiele administratie voor het project Orlando op 31-12-2026 te sluiten.

Parameters	Masterplan Soesterberg	Gebiedsvisie Dalweg	Soesterberg Noord, kamer 2	Projecten Apollo Noord
Eerste vaststelling door raad	2012	2020	2025	2004
Datum eindwaarde	31-12-2030	31-12-2030	31-12-2033	31-12-2035
Datum contante waarde	1-1-2026	1-1-2026	1-1-2026	1-1-2026
Rente (kosten & opbrengsten)	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%
Rente contante waarde *	2,00%	2,00%	2,00%	1,25%
Indexering kosten	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Indexering opbrengsten	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Plankosten en voorbereiding & toezicht	plankostenscan	plankostenscan	plankostenscan	25% bouw- & woonrijp maken

** BBV notitie grondexploitaties 2016: disconteringsvoet nadelige plannen 2%*

Soesterberg Noord, kamer 2

Voor Soesterberg Noord is een Gebiedsvisie voor Kamer 2&3 vastgesteld. Op deze manier willen we regie houden op het gebied en de verschillende particuliere initiatieven toetsen aan de Gebiedsvisie. In 2024 is de ontwikkelstrategie Soesterberg Noord vastgesteld. De ontwikkelingsstrategie geeft aan op welke manier de gebiedsvisie tot uitvoering wordt gebracht. Om de ontwikkelingsstrategie uit te voeren is in april 2025 de grondexploitatie vastgesteld. In 2025 hebben we een strook grond aangekocht en is 1 ontwikkeling gestart met woningbouw op de voormalige Elma locatie. In 2026 is de aankoop van Sterrenbergweg 44/44a afgerond.

Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Het plangebied van de gebiedsvisie Dalweg e.o. ligt globaal tussen de Albert Cuyplaan en Beukenlaan en tussen de Verlengde Talmalaan en Molenstraat. In december 2020 is de gebiedsvisie en de bijbehorende grondexploitatie vastgesteld door de raad. In 2023 is de gunningsfase afgerond en de grondexploitatie herijkt. Met de winnaar uit de gunningsfase hebben we in september 2024 een samenwerkingsovereenkomst gesloten vooruitlopend op de koopovereenkomst. Ook in 2024 hebben we WBI subsidie gekregen; dit bedrag hebben we verwerkt in de grondexploitatie. In januari 2025 heeft de Raad van State het bestemmingsplan voor het Dalweggebied goedgekeurd en hiermee onherroepelijk gemaakt. Verder hebben we in 2025 samen met de ontwikkelaar het stedenbouwkundig plan uitgewerkt, zijn we aan de gang gegaan met de koopovereenkomst en de aanbesteding voor bouwrijp maken. In maart 2026 zijn we gestart met het bouwrijp maken en is de koopovereenkomst getekend. In de Koopovereenkomst is overeengekomen dat financiele afrekening van de koopsom plaatsvindt op basis van het werkelijk programma en actuele VON- prijzen. Eind 2026 is de financiele afrekening aangepast op de actuele VON-prijzen.

Masterplan Soesterberg

De grondexploitatie Masterplan Soesterberg is opgebouwd uit verschillende deelprojecten die samen de Mastergrondexploitatie vormen. De nog lopende deelprojecten zijn:

a) Laanstructuur;
b) Infrastructuur;
c) Soesterberg-Noord Milieu;
d) Moerbessenberg-Odijkplein;
e) Campuszone Noord;
f) Administratief deelproject;

Veel deelprojecten van Masterplan Soesterberg zijn afgerond. In 2026 legden we de focus op de herinrichting van de wegen, Campus Noord en het vervolg op de transformatie van de zuidzijde van kamer 1.

Resultaten grondexploitaties gemeente Soest:

Omschrijving *(bedrag x € 1.000)*	Saldo nominaal	Boekwaarde t/m 2025	Saldo nog te realiseren	Netto contante waarde	Eindwaarde
Masterplan Soesterberg Samenvoeging	-3.914	-381	**-3.533** k: -8.497 o: 4.963	-3.913	-4.157
Dalweg e.o. Samenvoeging	-3.895	-3.735	**-160** k: -9.801 o: 9.642	-3.940	-4.265
Soesterberg Noord Kamer 2	-5.724	-389	**-5.334** k: -24.323 o: 18.988	-5.516	-6.463
Totaal	**-13.533**	**-4.505**	**-9.027** **k: -42.621** **o: 33.593**	**-13.369**	**-14.885**
Eng Midden	In voorbereiding nnb	nnb	nnb	nnb	nnb

Hart van de Heuvelrug (HvdH)

Hart van de Heuvelrug is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Zeist, de gemeente Soest en de provincie Utrecht. Het samenwerkingsverband is gericht op ruimtelijke kwaliteitsverbetering op de Utrechtse Heuvelrug. Financieel uitgangspunt is verevening tussen de groene en rode projecten via het Beheerfonds. In april 2015 hebben de drie partijen (provincie Utrecht, gemeente Zeist en de gemeente Soest) de nieuwe samenwerkingsovereenkomst vastgesteld en op 5 juni 2015 is de nieuwe samenwerkingsovereenkomst door de drie partijen getekend. Het Programmabureau Hart van de Heuvelrug stelt jaarlijks de grondexploitatie op om inzicht te geven in de financiële stand van zaken van de gebiedsontwikkeling.

Apollo Noord, cluster Soest I

Apollo Noord bestaat uit drie actieve deelprojecten die voor de grondexploitatie Hart van de Heuvelrug samen worden gevoegd onder cluster Soest I:

1. Apollo Noord Fase I: Groene Hoogte;
2. Apollo Noord fase II: Oude Tempel;
3. Apollo Noord saunalocatie

De projecten van Apollo Noord worden uitgevoerd door de gemeente Soest in opdracht van de Stuurgroep en maken onderdeel uit van de grondexploitatie Hart van de Heuvelrug. De projecten Groene Hooge en saunalocatie zijn fysiek afgerond en in 2026 afgerekend met het beheerfonds Hart van de Heuvelrug.

Andere projecten in het cluster Soest I zijn Jessurunkamp, Kodakterrein, Richelleweg, Ecoduct Boele Staal, Oude Kamp en Soesterveen. Apollo Noord levert samen met Richelleweg de financiële basis voor de andere (groene) projecten van cluster Soest I.

Resultaat

Omschrijving *(bedrag x € 1.000)*	Saldo nominaal	Boekwaarde t/m 2025		Saldo nog te realiseren	Netto contante waarde	Eindwaarde
Hart van de Heuvelrug						
Sauna Soesterberg	-558	-558		**0**	-554	-565
			k:	0		
			o:	0		
Groene Hoogte	2.841	2.841		**0**	2.841	2.877
			k:	0		
			o:	0		
Oude Tempel	5.148	-11.325		**16.473**	5.310	6.013
			k:	-12.467		
			o:	28.940		
Totaal	**7.431**	**-9.042**		**16.473**	**7.597**	**8.325**
			k:	**-12.467**		
			o:	**28.940**		

De projecten voeren wij uit in opdracht van de stuurgroep Hart van de Heuvelrug en maken onderdeel uit van de Mastergrondexploitatie Hart van de Heuvelrug. De risico's zijn gekwantificeerd en verantwoord in de geconsolideerde risicoanalyse Hart van de Heuvelrug. Wij zijn geen risicodrager, dus is het risicoprofiel niet in de balans van de gemeente Soest verantwoord.

Apollo Noord-Oude Tempel

Oude tempel is een gebiedsontwikkeling van ca. 16,0 ha. De ontwikkeling omvat de omvorming van een voormalig landgoedbos tot een gebied met hoogwaardig groen en natuurinclusief wonen binnen de vanuit het programma Hart van de Heuvelrug gestelde kaders.

Met Oude Tempel komen we langzamerhand in een andere fase; afronden stedenbouwkundig plan, opstellen inrichtingsplan, groenonderhoud, voorbereidende werkzaamheden van het bouwrijp maken van het gebied en de bouw van de eerste woningen (op particulier gebied). Het traject van de flora en fauna in het gebied blijft gedurende de hele looptijd van het project van belang.

Vliegbasis

De Vliegbasis is een project binnen Hart van de Heuvelrug dat wordt uitgevoerd door de in 2025 opgerichte BV, waarvan de Provincie 100% aandeelhouder is. Het project omvat een park dat inmiddels verkocht aan Utrechts Landschap en een woonwijk van ca. 500 woningen. Het project ligt deels op de grond van gemeente Zeist en deels op de grond van gemeente Soest. Na realisatie van de woningen neemt gemeente Soest de openbare ruimte over. Hiervoor is een handboek inrichting openbare ruimte opgesteld in samenwerking met de Provincie, de BV en gemeente Zeist. Als gevolg van het gebruik van PFAS-houdend blusschuim op de voormalige Vliegbasis Soesterberg dient een grond- en grondwatersanering te worden uitgevoerd. De kosten hiervoor liggen bij Defensie/Provincie.

Anterieure overeenkomsten

Naast de grote projecten waar de gemeente bij betrokken is en hiervoor een grondexploitatie bijhoudt, bestaan ook woningbouwontwikkelingen die door particuliere eigenaren of projectontwikkelaars worden gerealiseerd. Het gaat dan vaak om inbreidingslocaties.

De gemeente is in dit geval niet actief bezig met de ontwikkelingen maar laat deze over aan de marktpartij of particuliere partij. De gemeente verleent haar medewerking aan een ontwikkeling en realisatie van het project.

In deze gevallen sluit de gemeente een (anterieure) overeenkomst met ontwikkelaars en/of particulieren die op eigen grond woningbouw willen realiseren.

Anterieure overeenkomsten kunnen een breed scala aan afspraken bevatten, maar omvat in ieder geval afspraken over het kostenverhaal. Het gaat hier onder andere over de kosten die de gemeente maakt voor het toetsen en in procedure brengen van het omgevingsplan en bouwplan. De gemeente is verplicht de kosten die zij maakt te verhalen. In drie gevallen kan de gemeente afzien van het verhalen van kosten via het kostenverhaal:

- Als het totaal te verhalen kosten minder bedraagt dan € 10.000;
- Als er geen verhaalbare kosten zijn;
- Als de verhaalbare kosten het aansluiten van een bouwperceel op de openbare ruimte of het aansluiten op een nutsvoorziening betreffen.

Dit betekent dat de gemeente met initiatiefnemers voor (woningbouw)ontwikkeling overeenkomsten sluit waarin in ieder geval de gemeentelijke apparaatskosten worden verhaald op de initiatiefnemer. Indien van toepassing legt de initiatiefnemer ook het openbaar gebied aan voor zijn rekening, zodat ook deze kosten bij de initiatiefnemer blijven.

Winstneming

Uit de jaarlijkse op te stellen poortberekening die we maken voor de vennootschapsbelasting blijkt dat de grondexploitaties geen winst maken.
Voor de grondexploitaties Apollo Noord van het programma Hart van de Heuvelrug geldt dat het resultaat afgedragen wordt aan de Provincie. Hier is geen sprake van winstneming.

Risico’s in relatie tot reserves

De risicoprofielen voor de projecten in Masterplan Soesterberg, Soesterberg Noord kamer 2, Gebiedsvisie Dalweg (Parckhart) en Vliegbasis zijn gekwantificeerd en verantwoord in paragraaf A: weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De risico’s in de geconsolideerde risicoanalyse Hart van de Heuvelrug zijn gekwantificeerd en verantwoord bij de provincie Utrecht.

In de Nota Reserves & Voorzieningen 2022 is voor de paragraaf grondbeleid één relevante reserve opgenomen: de Reserve Investeringsfonds dat bedoeld is voor grote investeringsprojecten, in het bijzonder Masterplan Soesterberg.

Paragraaf G - Lokale heffingen

Functie van deze paragraaf Functie van deze paragraaf

Deze paragraaf schetst het beleidskader voor de lokale heffingen en het kwijtscheldingsbeleid. Daarna volgen de voorgestelde tariefaanpassingen 2027 en een toelichting. Deze paragraaf fungeert hiermee tevens als tarievennota. De voorgestelde tarieven 2027 zijn uitgewerkt en opgenomen in de betreffende belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2027 worden gelijktijdig met de begroting 2027 voorgelegd aan en door de raad vastgesteld.

Beleidskader

De raad bepaalt welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven gelden. De raad stelt hiervoor belastingverordeningen vast. De belastingen die mogen worden geheven, zijn limitatief vastgesteld in de Gemeentewet en enkele andere wetten. De raad kan uit het beschikbare 'menu' zijn eigen keuze maken. Het is niet verplicht om alle belastingen te heffen die in de Gemeentewet staan.

Voor alle gemeentelijke belastingen geldt dat het te betalen bedrag niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen van een belastingplichtige. Verder zijn de gemeentelijke belastingen in economische zin te onderscheiden in 'echte belasting' (ook wel het eigen belastinggebied genoemd), waarvan de opbrengst naar de algemene middelen vloeit, en bestemmingsheffingen, waarvan de opbrengst voor een bepaald doel moet worden gebruikt. De begrote opbrengst van een bestemmingsheffing mag de begrote kosten niet overschrijden (artikel 229b van de Gemeentewet). De gemeente Soest streeft naar 100% kostendekkendheid van deze heffingen. Het onderscheid in juridische zin is dat belastingen kunnen worden geheven ongeacht of de belastingplichtige van een bepaalde dienst gebruik maakt. Voorbeelden van belastingen zijn: de onroerendezaakbelastingen en de hondenbelasting. Voorbeelden van heffingen en rechten zijn: rioolheffing, begraafrechten, leges en afvalstoffenheffing.

Kwijtscheldingsbeleid

De hoofdpunten van het kwijtscheldingsbeleid in de gemeente Soest zijn:

- Men komt alleen voor kwijtschelding in aanmerking als men niet anders dan met buitengewoon bezwaar in staat is (ook niet met een betalingsregeling) de opgelegde aanslag te betalen.
- Kwijtschelding heeft alleen betrekking op de aanslagen van de rioolheffing en/of de afvalstoffenheffing.
- Iemand die vermogen heeft boven een (wettelijk) bepaald bedrag komt niet in aanmerking voor kwijtschelding.
- Kwijtschelding wordt niet verleend als de belastingplichtige in staat van faillissement verkeert.

Iemand heeft recht op kwijtschelding van gemeentebelastingen als het inkomen en vermogen onder een bepaalde grens valt. Het Inlichtingenbureau toetst of dit het geval is door gegevens uit te wisselen met het UWV, de Rijksdienst voor wegverkeer en de Belastingdienst.

Er gelden enkele voorwaarden voor geautomatiseerde toetsing, namelijk:

- in het voorgaande jaar heeft betrokkene verzocht om kwijtschelding;
- in het voorgaande jaar had betrokkene recht op kwijtschelding;
- betrokkene heeft toestemming gegeven voor geautomatiseerde toetsing.

De geautomatiseerde toets wijst niemand af voor recht op kwijtschelding. Er wordt alleen getoetst wie in elk geval in aanmerking komt. In alle andere gevallen kunnen inwoners altijd zelf een aanvraag voor kwijtschelding doen bij de gemeente.

Verruiming automatische incasso

Zowel natuurlijke als niet-natuurlijke personen (bedrijven) kunnen gebruik maken van de automatische incasso; hierbij geldt een minimumbedrag van € 50 en een maximumbedrag van € 90.000. De belastingverordeningen evenals het automatisch incassoreglement zijn hierop aangepast. Hiermee is tegemoetgekomen aan een wens van de ondernemers en bedrijven.

1. Algemene belastingen: voorstel tariefaanpassingen 2027

Algemeen

Voor de onroerendezaakbelasting (ozb) stellen we een totale opbrengststijging van 15,9% voor bestaande uit 2,9% dit komt overeen met de verwachte, gemiddelde prijsinflatie (CPB raming 2026) en een aanvullende verhoging van 13,0%

1.1. Onroerendezaakbelastingen (ozb)

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) taxeert de gemeente alle onroerende zaken binnen de gemeentegrenzen. Voorbeelden van onroerende zaken zijn: woningen, bedrijfspanden en bouwkavels. De WOZ-waarde is belangrijk omdat deze waarde jaarlijks als grondslag wordt gebruikt voor de onroerendezaakbelastingen van de gemeente en voor belastingen van het Rijk en het waterschap.

Jaarlijkse hertaxatie

Vanaf 2007 vindt er jaarlijks een algehele hertaxatie plaats, waarbij de periode tussen de peildatum en de aanvang van het nieuwe WOZ-tijdvak slechts één jaar bedraagt: de aanslagen ozb 2027 worden gebaseerd op de waardepeildatum van 1 januari 2026.

Ozb als percentage van de waarde

De onroerende zaakbelastingen worden sinds 1 januari 2010 berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.
Omdat op dit moment de herwaardering voor 2026 nog niet is afgerond, worden de nieuwe ozb-tarieven voor 2027 begin 2027 ter definitieve vaststelling aangeboden. Daarbij gaan we bij de berekening uit van de begrote opbrengst 2026 + 15,9% verhoging in 2027.

Opbrengst ozb	2024	2025	2026	2027
(Bedragen x € 1.000)	werkelijk	werkelijk	begroot	begroot
Gebruikersbelasting	1.822	1.867	1.922	2.236
Eigenarenbelasting woningen	6.712	6.856	7.054	8.513
Eigenarenbelasting niet-woningen	2.454	2.517	2.588	2.969
Totaal	**10.988**	**11.240**	**11.564**	**13.718**
> toename t.o.v. voorafgaand jaar				
- absoluut		252		2.154
- percentage		2,29%		18,63%

1.2 Hondenbelasting

Deze belasting bestaat uit een tarief voor een eerste hond en een tarief voor iedere volgende hond. De belasting wordt geheven naar het aantal volle maanden dat men houder is van een hond. Voor de hondenbelasting stellen we een trendmatige opbrengsstijging van 2,9% voor. Dit komt overeen met de verwachte, gemiddelde prijsinflatie (CPB raming 2026).

Tarieven	2024	2025	2026	2027
	werkelijk	werkelijk	begroot	voorstel
1e hond	€ 53,50	€ 55	€ 56,50	€ 58
> toename t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		1,50	€ 1,50	€ 1,50
- percentage		2,80%	2,73%	
volgende hond	€ 73	€ 75	€ 77	€ 79
> toename t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 2	€ 2,00	€ 2,00
- percentage		2,74%	2,67%	
Opbrengst	2024	2025	2026	2027
(bedragen in €)	werkelijk	begroot	begroot	begroot (*
- hondenbelasting	173.000	178.000	183.000	188.000
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		5.000	5.000	5.000
- percentage		2,89%	2,81%	2,73%

1.3 Convenant logiesverstrekkers1.3 Convenant logiesverstrekkers

In januari 2026 is het convenant tussen gemeente en Stichting Logiesverschaffers Soest (SLVS) weer verlengd voor een periode van 4 jaar (2026-2030)
De opbrengsten worden begroot op: €225.000 in 2027, €275.000 in 2028 en in 2029 en verder €320.000. De jaarlijkse afdrachten worden, met ingang van 2027, jaarlijks geïndexeerd met het Consumentprijsindexcijfer alle huishoudens (CPI van het hele voorafgaande jaar)

2. Heffingen/rechten: voorstel tariefaanpassingen 2027.

Inzichtelijke tariefvorming

Vanaf de begroting 2017 schrijft BBV voor dat in deze paragraaf op hoofdlijnen de voor de tariefvorming meest relevante gegevens inzichtelijk worden gemaakt. Daarom wordt bij elke heffing (of recht) begonnen met een toelichting van de verwachte kosten, de verdeling daarvan en de herkomst van de middelen. Daarna volgt een samenvattend financieel overzicht met de toegelichte data, de tariefgrondslag en de opbrengst van de heffing (of recht) inclusief het voorstel tot tariefaanpassing. Het overzicht wordt afgesloten met het dekkingspercentage inclusief het voorstel tot tariefaanpassing. Bij de afvalstoffenheffing en rioolheffing is na dit financieel overzicht het concrete voorstel tot tariefaanpassing opgenomen.

Dekkingspercentage in relatie tot overhead en loonkosten

Binnen de heffingen/rechten vormen de loonkosten een onderdeel van de lasten bij het bepalen van de tariefvorming. Aan deze loonkosten wordt een opslag voor overhead toegerekend. In het programma overhead is beschreven, op basis van de BBV voorschriften, hoe dit overheadpercentage tot stand komt. Het percentage voor 2027 komt uit op 71%. Per jaar kan dit percentage verschillen doordat kosten van overhead en de loonkosten, die direct aan de producten worden toegerekend, variëren.

Per heffing/recht wisselt het aandeel loonkosten binnen de totale lasten, dit is immers afhankelijk van de urenraming van dat jaar. Bij een aantal heffingen, zoals de legesverordening en marktgelden, maken de loonkosten een relatief groot deel uit van de totale lasten. Een kleine wijziging in de loonkosten (en dus overheadtoerekening) kan daarom zorgen voor een grote wijziging in de kostendekking.

2.1 Afvalstoffenheffing

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten	De gemeente heeft een wettelijk inzamelplicht voor het afval van huishoudens. In totaal verwacht de gemeente het komende jaar € 7,8 miljoen aan kosten te maken.
Verdeling kosten	Uit onderstaand financieel overzicht blijkt dat de kosten voor € 6,6 mln worden veroorzaakt door Afvalverwijdering (inzamelen en verwerken). Conform de uitgangspunten in het hoofdstuk Overhead is over de loonkosten 71% aan kosten voor overhead toegerekend.
Herkomst middelen	Gemeenten mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer voor de inzameling van het afval van huishoudens een afvalstoffenheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. Ook in Soest is 100% kostendekkendheid het uitgangspunt.

Samenvattend financieel overzicht afvalstoffenheffing

Nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	(bedragen x € 1.000) totaal	dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**7.820**	
1.1	Afvalverwijdering (inzamelen, verwerken, kapitaalasten, e.d.)	6.615		
1.2	Overhead	210		
1.3	Schoonhouden wegen (20% kosten straatreiniging)	245		
1.4	Werk en Inkomen (kwijtscheldingen)	200		
1.5	Algemene dekkingsmiddelen (BCF BTW)	525		
1.6	Lokale belastingen (perceptiekosten)	25		
1.7	bijdrage exploitatie de Schans	0		
2.	**Totale baten (excl. heffingen))**		**0**	
2.1a	Afvalverwijdering (opbrengst extra containers en huisuitzettingen)			
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**7.820**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**7.433**	
4.1a	Compensatie afvalstofheffing vanuit egalisatiereserve		**387**	
5.	**Dekkingspercentage**			**100%**

Tariefvoorstel 2027

Soorten tarieven

Bij ieder huishouden brengen wij een afvalstoffenheffing in rekening. In de Verordening afvalstoffenheffingen kennen wij verschillende (basis)tarieven voor eenpersoonshuishoudens en voor meerpersoonshuishoudens. Daarnaast kennen we aanvullende tarieven voor extra restafval of gft-containers en het ophalen van grof afval aan huis.

Tariefvoorstel afvalstoffenheffing

De hierboven geschetste kostenontwikkelingen hebben de volgende consequenties voor de tarieven 2027:

- eenpersoonshuishoudens: wordt € 350,00 (was € 350,00)
- meerpersoonshuishoudens: wordt € 390,00 (was € 390,00)

Tarief	2024 werkelijk	2025 werkelijk	2026 werkelijk	2027 voorstel
Eenpersoonshuishouden	€ 298	€ 340	€ 350	€ 350
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 42	€ 10	€ 0
- percentage		14,09%	2,94%	0%
Meerpersoonshuishouden	€ 333	€ 380	€ 390	€ 390
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 47	€ 10	€ 0
- percentage		14,11%	2,63%	0%

Opbrengst (x € 1.000)	2024 werkelijk	2025 werkelijk	2026 begroot	2027 begroot
Afvalstoffenheffing	€ 6.770	€ 7.528	€7.715	7.820
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 758	€ 187	€ 105
- percentage		11,20%	2,48%	1,36%

2.2. Rioolheffing

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten

In 2026 wordt aan de raad het Omgevingplan Water aangeboden. Met dit plan wordt het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP) 2018-2022 (verlengd t/m 2024) vervangen en de financiële consequenties bepaald.

Verdeling kosten

In totaal verwachten we het komende jaar € 7,3 mln aan kosten om deze zorgplichten na te komen. Uit onderstaand samenvattend financieel overzicht blijkt de opbouw van de kosten.

Voor het gelijkmatig verdelen van de kosten van het onderhoud en het egaliseren van de tarieven van rioolrechten is er een voorziening riolering die uit twee (strikt gescheiden) onderdelen bestaat:

1. Onderdeel specifieke middelen (ex art 44, lid 2 BBV)
2. Onderdeel toekomstige investeringen (ex artikel 44, lid 1d BBV)

Herkomst middelen

Gemeenten mogen op grond van artikel 228a van de Gemeentewet een rioolheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In 2025 is een start gemaakt met een nieuw kostendekkingsplan. Dit zal mogelijke effecten hebben op de rioolheffing. Hierin wordt ook de wijze van kwijtschelden meegenomen.
Zoals uit het samenvattend financieel overzicht en de hiervoor opgenomen toelichting is af te leiden, komt de kostendekking in 2026 uit op 100%; daarbij is rekening gehouden met een onttrekking van € 144.000 aan de voorziening riolering, onderdeel specifieke middelen.

Tariefvoorstel rioolheffing

De hierboven geschetste kostenontwikkelingen hebben de volgende consequentie voor het tarief rioolheffing (per 500 m3):

- wordt voor 2027 € 243 (2026 € 243)

Samenvattend financieel overzicht rioolheffing

nr.nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	(bedragen x € 1.000) dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**7.317**	
1.1a	Riolering (kapitaallasten)	2.325		
1.1b	Riolering (voornamelijk onderhoudskosten rioolstelsel)	2.928		
1.2	Schoonhouden wegen (20% kosten straatreiniging)	245		
1.3	Werk en inkomen (kwijtscheldingen)	300		
1.4	Algemene dekkingsmiddelen (BCF BTW)	413		
1.5	Lokale belastingen (perceptiekosten)	25		
1.6	Overhead	350		
1.7	Onttrekking uit voorziening vervangingsinvesteringen	144		
1.8	Verrekening met egalisatievoorziening	587		
2.	**Totale baten (excl. heffingen)**		**-23**	
2.1	Riolering (bijdrage huisaansluitingen)	-23		
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**7.294**	
4.	**Saldo onttrekking voorziening specifieke middelen**	1.657		
5.	**Opbrengst heffingen**	5.637		
6.	**Totale baten (excl. heffingen)**		**7.317**	**100%**

Tariefvoorstel 2027

Tarief	2024 werkelijk	2025 Werkelijk	2026 werkelijk	2027 voorstel
Rioolheffing (per 500 m3)	€ 226	€ 237	€ 243	€ 243
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 11	€ 6	€ 0
- percentage		4,87%	2,53%	0%

Opbrengst (x € 1.000)	2024 werkelijk	2025 werkelijk	2026 begroot	2027 begroot *
Rioolheffing	€ 4.864	€ 5.451	€ 5.571	5.637
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 587	€ 120	€ 66
- percentage		12,07%	2,20%	1,18%

(*) incl. voorstel tariefaanpassing

2.3 Begraafplaatsrechten

Inhoudelijke toelichting

Verwachte kosten

De gemeente heeft op twee locaties (Soest en Soesterberg) begraafplaatsen ingericht waar begraven wordt en asbestemmingen worden geboden. Voor het begraven, asbestemmingen en algehele beheer van de begraafplaatsen worden kosten gemaakt. De kosten zijn uitgesplitst in onderstaande tabel.

Verdeling kosten

De grootste kosten vormen de loonkosten à € 534.000 voor zowel directe werkzaamheden op de begraafplaats als de administratie. Er wordt conform de uitgangspunten in het programma Overhead over de loonkosten 71% aan kosten voor overhead toegerekend. Aan gebouwen, voertuigen en klein materieel wordt € 58.000 besteed. De overige kosten zijn € 153.000.

Herkomst middelen

De grootste opbrengsten worden verkregen uit verlenen van rechten (feitelijk gebruik van een stukje begraafplaats), het begraven en de bijdrage aan het onderhoud van de begraafplaats. Deze tarieven worden verhoogd met 2,9% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB.
Zoals uit het samenvattend financieel overzicht en de hiervoor opgenomen toelichting is af te leiden, komt de kostendekking in 2027 uit op 62%.

Samenvattend financieel overzicht begraafplaatsrechten

nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	(bedragen x € 1.000) dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**1.124**	
1.1	Loonkosten	534		
1.2	Toegerekende overhead	379		
1.3	Gebouwen, voertuigen en materialen	58		
1.4	Overige kosten	153		
2.	**Totale baten (exclusief. heffingen)**		**0**	
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**1.124**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**705**	
5.	**Dekkingspercentage**			**63%**

2.4 Marktgeld

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten

Voor de twee weekmarkten in Soest en Soesterberg verwacht de gemeente het komend jaar € 188.000 aan kosten te moeten maken.

Verdeling kosten

De kosten bestaan naast personeelskosten uit onderhoud, kapitaallasten van de stroomkasten, energiekosten, wegafzettingen, schoonmaakwerkzaamheden en huur van toiletvoorzieningen.

Herkomst middelen

De inkomsten bestaan uit de marktgelden die de marktkooplieden voor de standplaatsen op de markt verschuldigd zijn. We stellen voor de marktgelden te verhogen met 2,9% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2026). De kostendekkendheid van de markten blijft ca. 35%. In 2026 is een onderzoek gestart of de kostendekkendheid verder kan stijgen naar het gewenste niveau van 70 à 75%. Er zal een afweging moeten worden gemaakt in hoeverre een kostenstijging het voortbestaan van de markt bedreigt.

Samenvattend financieel overzicht marktgelden

nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	(bedragen x € 1.000) dekkings-percentage
1.	**Totale lasten (direct en indirect, incl. BTW)**		**188**	
1.1	Markten	168		
1.2	Overhead	20		
2.	**Totale baten (excl. heffingen)**		**0**	
3.	**Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)**		**188**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**67**	
5.	**Dekkingspercentage**			**35%**

2.5 Standplaatsgeld

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten

Voor de standplaatsen in Soest en Soesterberg verwacht de gemeente het komend jaar € 50.000 aan kosten te moeten maken.

Verdeling kosten

De kosten bestaan naast personeelskosten uit energiekosten. Daarnaast begroten wij € 21.000 aan overhead.

Herkomst middelen

De inkomsten bestaan uit de gelden die de standhouders voor de standplaatsen verschuldigd zijn. We stellen voor de standplaatsgelden uitsluitend te verhogen met 2,9% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2026). De kostendekkendheid van de standplaatsen in 2027, 46% daalt ten opzichte van vorig jaar, omdat de kosten onevenredig stijgen.

Samenvattend financieel overzicht standplaatsgelden

nr.	Omschrijving	bedrag specificatie	totaal	(bedragen x € 1.000) dekkings-percentage
1.	**Totale lasten**		**50**	
1.1	Standplaatsen	29		
1.2	Overhead	21		
2.	**Totale baten** (excl. heffingen))		**0**	
3.	**Tariefgrondslag** (saldo baten/lasten)		**50**	**100%**
4./5.	**Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing**		**12**	**24%**

2.6 Leges

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten

Op het vlak van dienstverlening heeft een gemeente verschillende taken. Zo is er een wettelijke taak voor het uitgeven van officiële documenten zoals rijbewijzen, paspoorten en identiteitsbewijzen. Daarnaast voltrekken gemeenten huwelijken en kunnen inwoners informatie en verstrekkingen uit de BRP (Basisregistratie Personen) opvragen. Hiervoor kunnen leges worden gevraagd, wat vermeld staat in de Legesverordening, titel 1. Algemene Dienstverlening. Onder titel 2 van de legesverordening (Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) vallen vooral de aanvragen omgevingsvergunningen zoals kapvergunning, bouwvergunning. Onder titel 3 (Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn) vallen o.a. aanvragen voor vergunningen over horeca, evenementen en markten.

In totaal verwacht de gemeente het komende jaar € 6,2 miljoen aan kosten te maken.

Verdeling kosten

Uit onderstaande afbeelding blijkt dat het grootste deel van de kosten komt van de producten bouwen en wonen (€ 2,7 mln) en burgerzaken (€ 1,0 mln).

Dienstverlening: De grootste kostenposten zijn de inkoopkosten van reisdocumenten en rijbewijzen. Tevens worden er aan het Rijk leges afgedragen inzake afgegeven verklaringen over gedrag en naturalisatie.

Bouwen en wonen: De kosten bestaan nagenoeg geheel uit personeelslasten voor het adviseren op, controleren van en het houden van toezicht op omgevingsvergunningen. Dit betreft o.a. bouwactiviteiten, aanleggen, brandveilig gebruik, kappen van bomen, milieuactiviteiten, wijzigen van monumenten etc. Daarnaast betreft het de kosten voor de advisering door derden waaronder bijvoorbeeld de Commissie Ruimtelijke kwaliteit, een externe constructeur en preventieadviezen door de VRU. De toezicht en handhaving op vorenstaande activiteiten mogen niet worden toegerekend aan de leges.

Daarnaast begroten wij € 1,6 mln aan overhead. Dit zijn kosten die worden gemaakt door de sturing en ondersteuning van medewerkers in brede zin.

Herkomst middelen

Gemeenten mogen leges vragen voor bovengenoemde dienstverlening (op grond van artikel 156 en 229 van de Gemeentewet). Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In onze gemeente is deze dienstverlening niet kostendekkend, namelijk voor 70%.

We stellen voor om de legestarieven te verhogen met 2,9% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2026).

We laten de tarieven gefaseerd stijgen, echter in een aantal gevallen zijn we gebonden aan maximumtarieven.

Samenvattend financieel overzicht leges

nr.	omschrijving	bedrag (bedragen x € 1.000)		dekkings-
		specificatie	totaal	percentage
1.	**Totale lasten**		**6.185**	
1.1	Brandweer	230		
1.2	Openbare orde en veiligheid	205		
1.3	Wegbeheer	242		
1.4	Natuurbescherming	0		
1.5	Openbaar groen	39		
1.6	Milieu	0		
1.7	Ruimtelijke ordening	0		
1.8	Bouwen en wonen	2.726		
1.9	Woonruimtezaken	96		
1.10	Communicatie	0		
1.11	Wmo	14		
1.12	Burgerzaken	1.023		
1.13	Overhead	1.579		
1.14	Lokale belastingen	31		
2.	**Totale baten** (excl. heffingen)			
	n.v.t.			
3.	**Tariefgrondslag** (saldo baten/lasten)		**6.185**	
4.	**Opbrengst heffingen**		**4.305**	
5.	**Dekkingspercentage**			**70%**

Tariefontwikkeling gemeentelijke woonlasten 2026

Uit de *Atlas van de lokale lasten 2026*, Coelo, ontlenen we de volgende gegevens:

Landelijke ontwikkelingen

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing, minus een eventuele heffingskorting. Een gemiddeld Nederlands meerpersoonshuishouden is in 2026 € 45,36 meer kwijt aan de gemeentelijke woonlasten, een stijging van 4,3% (was 5,9 % in 2025). Achter de gemiddelde stijging gaan lokale veranderingen schuil die variëren van een verlaging met 10,2% tot een verhoging met 21%. Rijssen-Holten is met € 669 het goedkoopst en Bloemendaal is met € 2.279 het duurst. De gemiddelde landelijke woonlasten lagen in 2026 op € 1.095 (was in 2025 € 1.052).

Provincie Utrecht

De gemiddelde woonlasten in de provincie Utrecht lagen in 2026 op € 1.216 (was in 2025 € 1.170). Veenendaal is de goedkoopste gemeente met € 926, Bunnik is de duurste met € 1.556. Te midden van de Utrechtse gemeenten bekleedt Soest in 2026 de 5e plaats met laagste woonlasten (zie onderstaande tabel) ter vergelijking.

rang nummer		Gemeente	tarief
provincie	landelijk		**2026** (2025)
1 (1) 1 (1)	29 (20)	Veenendaal	€ 926 (€ 853)
2 (2)	58 (70)	Renswoude	€ 961 (€ 938)
3 (4)	81 (78)	Nieuwegein	€ 990 (€ 950)
4 (3)	86 (63)	Bunschoten	€ 998 (€ 949)
5 (6) 6 (5)	**113 (148)** 139 (103)	**Soest** Leusden	**€ 1.029 (€ 1.009)** € 1.048 (€ 976)
		Overige omliggende gemeenten:	
7 (10) 7 (10)	214 (223)	Woudenberg	€ 1.083 (€ 1.123)
11 (12)	237 (253)	Zeist	€ 1.154 (€ 1.116)
13 (13)	253 (264)	Amersfoort	€ 1.183 (€ 1.141)
19 (19)	313 (319)	De Bilt	€ 1.342 (€ 1.290)
23 (24)	321 (330)	Baarn	€ 1.380 (€ 1.367)
24 (23)	323 (329)	Eemnes	€ 1.386 (€ 1.358)

Ontwikkeling woonlasten 2027 in Soest

De tot de lokale woonlasten behorende componenten (ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zijn hiervoor afzonderlijk toegelicht. Deze voorstellen leiden er toe dat de gemeentelijke woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in 2027 naar verwachting met ongeveer € 47 toenemen en uitkomen op € 1.090. Dit betekent een verwachte gemiddelde toename van 4,5%.

De gemiddelde woonlasten van een huurder met een meerpersoonshuishouden in de provincie Utrecht lagen in 2026 op € 564 (was in 2025 € 539).

Oudewater is de goedkoopste gemeente met € 303, Baarn is de duurste met € 851. Te midden van de Utrechtse gemeenten bekleedt Soest in 2026 de 15e plaats met laagste woonlasten van een huurder (zie onderstaande tabel). Ter vergelijking staan in onderstaande tabel de rangnummers en tarieven 2026 en 2025 tussen haakjes.

rang nummer		**Gemeente**	**tarief**
provincie	**landelijk**		**2026** (2025)
1 (1)	21 (32)	Oudewater	€ 303 (€ 298)
2 (2)	47 (54)	Wijk bij Duurstede	€ 356 (€ 347)
3 (3)	52 (78)	Veenendaal	€ 367 (€ 356)
4 (5)	72 (81)	De Ronde Venen	€ 396 (€ 388)
5 (6) 15 (15)	90 (90) 276 (285)	Woudenberg **Soest**	€ 414 (€ 396) € 633 (€ 617)
		Overige omliggende gemeenten:	
6 (6)	133 (141)	Amersfoort	€ 466 (€ 449)
8 (9)	158 (160)	Zeist	€ 493 (€ 470)
12 (12)	216 (221)	Bunschoten	€ 553 (€ 538)
16 (16)	285 (293)	De Bilt	€ 647 (€ 629)
19 (20)	303 (314)	Eemnes	€ 690 (€ 676)
26 (26)	340 (345)	Baarn	€ 851 (€ 827)

Paragraaf H - Wet Open Overheid

In artikel 3.5 (openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) is voorgeschreven dat gemeenten jaarlijks in de begroting aandacht geven aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet. In artikel 9 en 26 van het BBV is opgenomen dat de openbaarheidsparagraaf Woo in een afzonderlijke paragraaf opgenomen moet worden. Met deze paragraaf geven we invulling aan deze verplichting.

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Deze wet verplicht overheidsorganisaties om bepaalde informatie vanuit zichzelf actief openbaar te maken. Deze actieve openbaarmaking wordt volgens een landelijke fasering ingevoerd en omvat 17 informatiecategorieën. Door informatie actief openbaar te maken wordt een open bestuurscultuur bevorderd waarin inwoners, bedrijven en instellingen goed geïnformeerd en betrokken kunnen zijn bij het lokaal bestuur. Daarnaast kent de wet Woo ook de passieve openbaarmaking. Dit houdt in dat overheidsinformatie openbaar wordt gemaakt op verzoek van een burger, journalist, bedrijf of andere belanghebbende.

Beoogde resultaten:

- Actieve openbaarmaking informatiecategorieën volgens landelijke fasering;
- We bouwen het platform Open Soest, dat in 2025 is gelanceerd, verder uit als centrale plek voor zowel passieve als actieve openbaarmaking;
- We werken structureel aan openheid en transparantie door processen, systemen en gedrag zo in te richten dat openheid de standaard is;
- We richten ons niet alleen op het beschikbaar stellen van informatie, maar zorgen er ook voor dat deze begrijpelijk is, goed toegankelijk en voorzien van de juiste context;
- We zorgen voor een goed beheerde informatiehuishouding en passen onze werkprocessen aan waar dat nodig is, zodat we de doelen van de Woo blijvend ondersteunen.

Indicatoren	2025	2024	2023
Aantal WOO verzoeken	34	40	54

Hoofdstuk 5 – Bijlagen

5.1 Recapitulatiestaat Lasten en baten

Programma	Rekening	Begroting				
(bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bestuurlijke omgeving						
lasten	16.887	19.564	15.598	15.042	14.637	14.849
baten	7.872	9.107	1.702	1.822	1.822	1.822
saldi	*-9.015*	*-10.457*	*-13.896*	*-13.220*	*-12.815*	*-13.027*
Fysieke leefomgeving						
lasten	48.431	67.630	60.642	60.291	58.638	56.053
baten	29.119	46.252	41.932	41.981	36.498	33.116
saldi	*-19.312*	*-21.378*	*-18.711*	*-18.310*	*-22.140*	*-22.937*
Sociale leefomgeving						
lasten	83.858	93.691	91.085	90.938	90.302	91.149
baten	21.937	22.664	20.898	20.899	20.899	20.900
saldi	*-61.921*	*-71.027*	*-70.187*	*-70.039*	*-69.402*	*-70.249*
Overhead						
lasten	16.870	16.314	16.573	16.382	16.738	16.280
baten	1.772	1.885	1.883	1.883	1.883	1.883
saldi	*-15.098*	*-14.430*	*-14.690*	*-14.500*	*-14.855*	*-14.397*
Algemene Dekkingsmiddelen						
lasten	2.184	1.436	1.275	1.360	3.311	6.856
baten	106.792	107.311	112.709	111.401	116.426	121.080
saldi	*104.608*	*105.875*	*111.435*	*110.041*	*113.115*	*114.224*
Totalen voor reserveringen						
lasten	168.230	198.636	185.173	184.013	183.625	185.187
baten	167.492	187.218	179.124	177.986	177.528	178.800
saldi	*-737*	*-11.417*	*-6.049*	*-6.028*	*-6.097*	*-6.387*
Mutaties Reserves						
lasten	9.172	2.136	4.461	4.491	5.081	5.190
baten	16.370	14.385	10.511	7.847	7.595	7.978
saldi	*7.198*	*12.249*	*6.049*	*3.357*	*2.514*	*2.788*
Totalen						
Saldi voor reserveringen	-738	-11.417	-6.049	-6.028	-6.097	-6.387
Saldi mutaties reserves	7.198	12.249	6.049	3.357	2.514	2.788
saldi na reserveringen	***6.461***	***832***	***0***	***-2.671***	***-3.583***	***-3.599***

5.2 Kerngegevens

Sociale structuur	2025 (rekening)	2026 (begroot)	2027 (begroot)
Aantal inwoners per 1 januari waarvan:	47.854	47.911	47.911
- 0-19 jaar	10.144	10.169	10.169
- 20-65 jaar	26.063	26.148	26.148
- 65 jaar en ouder	11.647	11.594	11.594
Aantal cliënten bijstandsverlening en inkomensvoorziening levensonderhoud	652	654	653
Gemeentebestuur en -personeel			
Aantal formatieplaatsen (in fte)	301	296	278
Aantal raadsleden	29	29	29
Aantal wethouders	4	4	4
Fysieke structuur			
Oppervlakte (in ha)	4.643	4.783	4.643
Aantal woningen	21.458	21.809	21.809
Lengte wegen (km)	215	214	215
Lengte fietspaden (km)	76	74	76
Lengte mountainbike-, ruiter- en wandelpaden (km)	171	162	158
Lengte waterwegen (km)	7	5	7
Lengte riolering (km)	362	369	373
Openbaar groen (ha)	149	149,6	150
Financiële structuur *(bedragen x € 1 miljoen)*			
Uitgaven gewone dienst, excl. saldo	176,3	174	190
Opbrengst algemene belastingen	11,5	12	14
Algemene uitkering Gemeentefonds	90,71	91	94
Uitkering sociaal domein	3,2	3	3
Boekwaarde activa	127,9	177	162
Reserves en voorzieningen	93,0	80	88
Vaste schuld	31,5	46	51
(totalen per inwoner x € 1)			
Uitgaven gewone dienst, excl. saldo	3.671	3.633	3.973
Opbrengst algemene belastingen	239	251	286
Algemene uitkering Gemeentefonds	1.889	1.900	1.962
Uitkering sociaal domein	67	67	65
Boekwaarde activa	2.682	3.697	3.385
Reserves en voorzieningen	1.950	1.672	1.839
Vaste schuld	658	960	1.064

BBV indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Kerngegevens	5,8
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Kerngegevens	5,4
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	332
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen op vaste formatie	Eigen begroting	12%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	8%
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren (12-17 jr)	Bureau Halt	7,0
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,6
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,0
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,4
Functiemenging	%	LISA	48,8%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	242,1
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	8,9
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	31
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	2,2%
Niet-sporters	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	20,2%
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA	705,6
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	4%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	73%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	1%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	179
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	165
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	12%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,6%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,2%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	550
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	139
Hernieuwbare elektriciteit	% (berekening 2022)	RWS	21,2%
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	533
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	7
Demografische druk	%	CBS	83,6%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	989
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	1029

5.3 Overzicht (Deel)programma's en portefeuillehouders

	Programma	Deelprogramma	Portefeuillehouder
1	Bestuurlijke omgeving	Bestuur	R.T. Metz
			A. Weith-Plomp
		Dienstverlening	R.T. Metz
		Veiligheid	R.T. Metz
		Accommodaties en eigendommen	L. Welschen
2	Fysieke leefomgeving	Wonen	O. Suna
			R. Voskuilen
			A. Weith-Plomp
			L. Welschen
		Klimaat	A. Weith-Plomp
			O. Suna
		Economie	A. Weith-Plomp
		Mobiliteit en infrastructuur	R. Voskuilen
		Natuur en landschap	O. Suna
			A. Weith-Plomp
3	Sociale leefomgeving	Sociaal domein	L. Welschen
			O. Suna
		Onderwijs	L. Welschen
			O. Suna
		Sport, kunst en cultuur	L. Welschen
			A. Weith-Plomp
	Overhead		R.T. Metz
			R. Voskuilen
	Dekkingsmiddelen		L. Welschen

5.4 Overzicht Reserves en voorzieningen

Omschrijving	1-1-2027	Rentebij-schrijving	Toevoe-gingen	Vermindе-ringen	1-1-2028	Rentebij-schrijving	Toevoe-gingen	Vermindе-ringen	1-1-2029	Rentebij-schrijving	Toevoeg-ingen	Vermindе-ringen	1-1-2030	Rentebij-schrijving	Toevoe-gingen	Vermindе-ringen	1-1-2031
Algemene reserve:																	
Algemene reserve	32.620	77	0	2.723	29.974	77	0	590	29.461	77	0	390	29.148	77	0	390	28.835
Totaal algemene reserve	**32.620**	**77**	**0**	**2.723**	**29.974**	**77**	**0**	**590**	**29.461**	**77**	**0**	**390**	**29.148**	**77**	**0**	**390**	**28.835**
Bestemmingsreserves:																	
Reserve kunst	99	1	13	13	100	1	13	13	101	1	13	13	102	1	13	13	103
Dekkingsreserve - investeringen	14.155	177	0	965	13.366	167	0	943	12.591	157	0	933	11.815	148	0	874	11.088
Reserve automatisering	705	8	0	0	713	8	0	0	721	8	0	0	729	8	0	0	737
Reserve onderhoud wegen en vervanging verkeerslichten	374	4	40	0	418	5	40	0	462	5	40	0	508	6	40	0	553
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	1.209	0	0	339	870	0	0	128	742	0	0	46	789	0	0	45	834
Bedrijfsreserve	465	5	142	66	546	6	142	66	628	7	142	66	711	8	142	66	795
Reserve onderhoud gebouwen	5.321	59	2.076	3.651	3.805	42	2.076	3.377	2.547	28	2.076	2.955	1.696	19	2.076	3.303	488
Reserve geoormerkte beleidsuitgaven	4.713	0	0	0	4.713	0	0	0	4.713	0	0	0	4.713	0	0	0	4.713
Investeringsfonds	104	1	0	0	105	1	0	0	106	1	0	0	107	1	0	0	108
Reserve accommodatiebeleid (onderwijs,welzijn,sport)	3.999	44	1.815	2.754	3.104	34	1.868	2.731	2.275	25	2.477	3.285	1.491	16	2.604	3.377	734
Totaal bestemmingsreserves	**31.143**	**299**	**4.086**	**7.788**	**27.740**	**264**	**4.139**	**7.257**	**24.885**	**233**	**4.748**	**7.205**	**22.660**	**206**	**4.875**	**7.588**	**20.154**
Totaal reserves	**63.763**	**376**	**4.086**	**10.511**	**57.714**	**341**	**4.139**	**7.847**	**54.346**	**310**	**4.748**	**7.595**	**51.808**	**283**	**4.875**	**7.978**	**48.989**
Voorzieningen:																	
Voorziening riolering	10.233	0	1.317	659	10.891	0	1.317	659	11.549	0	1.317	659	12.207	0	1.317	659	12.865
Voorziening afkoopsommen onderhoud graven	910	0	155	86	978	0	155	77	1.055	0	155	66	1.144	0	155	58	1.240
Voorziening onderhoud Wegen	3.585	0	1.195	0	4.780	0	1.195	0	5.975	0	1.195	0	7.170	0	1.195	0	8.365
Voorziening APPA	4.838	0	0	0	4.838	0	0	0	4.838	0	0	0	4.838	0	0	0	4.838
Voorziening grondexploitatie	3.778	42	0	0	3.819	42	0	0	3.861	42	0	0	3.904	43	0	0	3.947
Voorziening Spaarverlof	56	0	0	0	56	0	0	0	56	0	0	0	56	0	0	0	56
Voorziening Soesterbreg Noord Kamer 2	5.183	57	0	0	5.240	58	0	0	5.298	58	0	0	5.356	59	0	0	5.415
Totaal voorzieningen	**28.582**	**99**	**2.667**	**746**	**30.602**	**100**	**2.667**	**736**	**32.632**	**101**	**2.667**	**726**	**34.674**	**102**	**2.667**	**717**	**36.726**

5.5 Toelichting mutaties reserves en voorzieningen

Met de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2022 door de raad op 10 november 2022 zijn het beleidskader en de uitgangspunten voor het reserve- en voorzieningenbeleid geactualiseerd. Uit de huidige beleidsnota wordt bij de bestemmingsreserves de grondslag voor de jaarlijkse mutaties gevormd door:

- vastgestelde beheer- en onderhoudsplannen van onder meer gebouwen, bestaande uit een jaarlijkse vaste storting en een jaarlijks variabele onttrekking volgens het plan.
- een systematiek in overeenstemming met het doel van de reserve.

Aan de mutaties van deze bestemmingsreserve zal in de navolgende toelichting dan ook beperkt aandacht worden geschonken. Voor een toelichting op de onderhoudsreserve gebouwen wordt naar paragraaf D Onderhoud kapitaalgoederen verwezen. Met de navolgende toelichting wordt een gerichte versterking van het inzicht en de transparantie in de mutaties van genoemde reserves en voorzieningen beoogd.

Reserves

Algemene reserve

Begin 2027 bedraagt het begrote saldo van de algemene reserve € 32,6 miljoen, boven het vastgestelde minimumniveau. In 2027 wordt € 2,3 miljoen onttrokken als dekking voor incidentele (€ 1,0 miljoen) en structurele posten (€ 1,3 miljoen). Daarnaast wordt conform de Kadernota 2025 € 0,2 miljoen onttrokken voor het omgevingsplan en conform de Begroting 2025 € 0,3 miljoen ter dekking van structurele lasten. De totale onttrekking in 2027 bedraagt daarmee € 2,8 miljoen.

Reserve kunst

Jaarlijks wordt een bedrag van onttrokken voor onderhoud van de kunstwerken en monumenten.

Dekkingsreserve investeringen

De geplande onttrekkingen dienen als dekking van de kapitaallasten van vooraf aangegeven investeringen.

Reserve automatisering

Voor 2027 zijn geen stortingen of onttrekkingen geraamd, over- of onderschrijdingen van de programmabudgetten worden verrekend met deze bestemmingsreserve.

Reserve onderhoud wegen en vervanging verkeerslichten

Jaarlijks wordt een bedrag van € 40.000 gestort voor onderhoud aan wegen en vervanging van verkeerslichten.

Reserve geoormerkte beleidsuitgaven

Jaarlijks besluit de gemeenteraad welke beleidsuitgaven uit het voorgaande jaar worden overgeheveld naar het daaropvolgende jaar. Het gaat hierbij om middelen die in het betreffende jaar beschikbaar zijn gesteld voor beleidsdoeleinden, waarvan de voorgenomen uitgaven nog niet (volledig) hebben plaatsgevonden.

Egalisatiereserve afvalstoffenheffing

Zie toelichting paragraaf G (lokale heffingen), onderdeel afvalstoffenheffing. Voor- en nadelen op het product afvalstoffenheffing worden met de reserve verrekend.

Bedrijfsreserve
Toevoegingen en onttrekkingen vinden overeenkomstig het doel van deze reserve plaats (zie nota R&V 2022).

Reserve onderhoud gebouwen
De grondslag voor de stortingen en onttrekkingen wordt gevormd door het geactualiseerde beheer-/onderhoudsplan. Zie paragraaf D (onderhoud kapitaalgoederen) voor nadere informatie over de aanwending van de middelen in 2027.

Investeringsfonds
Voor 2027 zijn er geen geplande toevoegingen of onttrekkingen naast de verwachte rente voor de reserve investeringsfonds.

Reserve accommodatiebeleid
Deze reserve is bij de meerjarenbegroting 2013 (kerntakendiscussie) ingesteld. Daarbij is tevens de toevoeging geregeld. Vanaf 2016 worden naast de reguliere toevoegingen ook de beschikbare gelden voor onderwijshuisvesting aan deze reserve toegevoegd. Onttrekkingen (kapitaallasten als gevolg van het IHP en dergelijke) zullen eerst aan de raad worden voorgelegd.

Voorzieningen

Voorziening riolering
De kosten voor het beheer en onderhoud van de riolering in de gemeente Soest worden uit de voorziening onttrokken en de opbrengst van de rioolheffing wordt in de voorziening gestort. De voorziening riolering bestaat uit twee onderdelen: een onderdeel dat gereserveerd wordt voor de uitvoering van gemeentelijke watertaken en een onderdeel voor de toekomstige investeringen.

Voorziening afkoopsommen onderhoud graven
De voorziening wordt gevoed door storting van de afkoopsommen voor meerjarig grafonderhoud en geeft een bijdrage aan de exploitatie ter dekking van de onderhoudskosten.

Voorziening groot onderhoud wegen
De voorziening Groot onderhoud wegen is conform de nota reserves en voorzieningen ingesteld. Stortingen en onttrekkingen zullen volgens Wegenbeheersplan worden verricht (zie paragraaf D).

Voorziening APPA
In 2021 is de voorziening APPA (pensioenverplichting politieke ambtsdragers) gevormd. De pensioenverplichting was tot 2020 ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening geactualiseerd.

Voorziening spaarverlof
Vanaf 2022 kunnen medewerkers bovenwettelijke vakantie-uren sparen (verlofsparen). Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening geactualiseerd.

Voorziening Soesterberg Noord kamer 2
Voor 2027 zijn er geen geplande toevoegingen of onttrekkingen naast de verwachte rente voor de reserve investeringsfonds.

5.6 Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

In deze verplichte bijlage worden de incidentele lasten en baten weergegeven conform de eisen van de provincie. Om het structurele begrotingssaldo te berekenen wordt het getoonde begrotingsresultaat gecorrigeerd met het saldo van deze incidentele lasten en baten. Het begrotingsjaar 2027 komt na deze correctie uit op een neutraal structureel saldo.

(Deel)programma's	Incidentele lasten bedragen x €1.000	Begroting			
		2027	2028	2029	2030
Bestuurlijke omgeving					
1.3 Veiligheid	Brandveiligheid - de Bergjes	20			
	Project veerkracht en weerbaarheid	50			
1.4 Accomodaties en eigendommen	Strategisch huisvestingsplan Accommodaties en Eige	50			
	Tijdelijke huisvesting basisschool de Parel	300			
	Tijdelijke noodlokalen Postiljonschool	40	50		
Fysieke Leefomgeving					
2.2 Wonen	Grondexploitatie	14.631	13.439	2.477	3.556
	Gebiedsontwikkeling Eng-Midden	200			
	Stadhouderslaan, voorbereiding	100			
	Uitvoeringsagenda erfgoed	30			
	Verhuiskostenvergoeding/bevorderen doorstroming	50			
	Woonwagenbeleid, uitvoering na vaststelling beleid	25			
2.5 Natuur en landschap	Bestrijding plaagmieren	100	100		
Sociale Leefomgeving					
3.1 Sociaal Domein	Implementatie nieuwe inkoop Wmo	100			
	Vanuit Nota Sport en Bewegen extra inzet vereniging	20	20		
	Aanpak wachttijden in de zorg (vinger aan de pols)	49			
	Uitrol integrale ingang sociaal domein (pilot)	400			
3.3 Sport, kunst en cultuur	Eenmalig budget om nieuwe aanbesteding onderhoud	20			
	Soest 1000 jaar	200	200		
Overhead					
4.1 Overhead	Goede communicatie en dienstverlening	100			
	Informatiebeheer	100			
	Incidentele personeelslasten	418			
Totale incidentele lasten		**17.003**	**13.809**	**2.477**	**3.556**

(Deel)programma's	Incidentele baten bedragen x €1.000	Begroting			
		2027	2028	2029	2030
Fysieke Leefomgeving					
1.4 Accomodaties en eigendommen	Huurderving PWA-school, opzegging huur Bink Amerpo	-79			
2.2 Wonen	Grondexploitatie	14.631	13.439	2.477	3.556
	Dekking uit anterieure overeenkomst(en)	100			
	Dekking uit grex, anterieure overeenkomsten	200			
Totale incidentele baten		**14.852**	**13.439**	**2.477**	**3.556**

Programma Onttrekking reserve	bedragen x €1.000	Begroting 2027	 2028	 2029	 2030
Algemene reserve	Bijdrage exploitatie	1.003	200		
Dekkingsmiddelen					
Reserve kunst	Bijdrage exploitatie	13	13	13	13
Dekkingsreserve - investeringen	Bijdrage exploitatie				
Reserve automatisering	Bijdrage exploitatie				
Reserve onderhoud wegen en vervanging verkeerslichten	Bijdrage exploitatie				
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	Bijdrage exploitatie	339	128	46	45
Bedrijfsreserve	Bijdrage exploitatie				
Reserve vervanging voertuigen en grote machines	Bijdrage exploitatie				
Reserve onderhoud gebouwen	Bijdrage exploitatie	3.651	3.377	2.955	3.303
Reserve geoormerkte beleidsuitgaven	Bijdrage exploitatie				
Investeringsfonds	Bijdrage exploitatie				
Reserve accommodatiebeleid (onderwijs,welzijn,sport)	Bijdrage exploitatie	1.231	1.208	1.762	1.854
Totale incidentele onttrekkingen		**6.237**	**4.926**	**4.684**	**5.125**

Programma Storting reserve	bedragen x €1.000	Begroting 2027	 2028	 2029	 2030
Dekkingsmiddelen					
Reserve kunst	Last in exploitatie	13	13	13	13
Dekkingsreserve - investeringen	Last in exploitatie				
Reserve automatisering	Last in exploitatie				
Reserve onderhoud wegen en vervanging verkeerslichten	Last in exploitatie	40	40	40	40
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	Last in exploitatie				
Bedrijfsreserve	Last in exploitatie	142	142	142	142
Reserve vervanging voertuigen en grote machines	Last in exploitatie				
Reserve onderhoud gebouwen	Last in exploitatie	2.076	2.076	2.076	2.076
Reserve geoormerkte beleidsuitgaven	Last in exploitatie				
Investeringsfonds	Last in exploitatie				
Reserve accommodatiebeleid (onderwijs,welzijn,sport)	Last in exploitatie	1.815	1.868	2.477	2.604
Totale incidentele toevoegingen		**4.086**	**4.139**	**4.748**	**4.875**

Begroting 2027 - 2030	bedragen x €1.000	Begroting 2027	 2028	 2029	 2030
Begrotingssaldo inclusief incidentele baten en lasten		0	-2.671	-3.583	-3.599
Saldo van incidentele baten en lasten		0	-417	64	-250
Structureel begrotingssaldo		**0**	**-3.088**	**-3.519**	**-3.849**

Hieronder worden de structurele onttrekkingen aan de reserves toegelicht.

Programma Onttrekking reserve	bedragen x €1.000	Begroting 2027	 2028	 2029	 2030
Algemene reserve	Bijdrage exploitatie	1.720	390	390	390
Dekkingsmiddelen					
Dekkingsreserve - investeringen	Bijdrage exploitatie	965	943	933	874
Bedrijfsreserve	Bijdrage exploitatie	66	66	66	66
Reserve accommodatiebeleid (onderwijs,welzijn,sport)	Bijdrage exploitatie	1.523	1.523	1.523	1.523
Totale structurele onttrekkingen		**4.274**	**2.922**	**2.912**	**2.853**

De structurele toevoegingen aan de reserves betreffen rentebijschrijvingen. Voor 2027 bedraagt dit € 376.000.

5.7 EMU saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken. De begroting van de Gemeente Soest is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op -0,5% van het BBP. Het aandeel van de gemeenten is gesteld op -0.34% van het BBP. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

	Omschrijving	2026 x € 1000,- Volgens begroting 2026	2027 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2026	2028 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2026	2029 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2026
1.	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-6.049	-6.028	-6.097	-6.387
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	21.892	13.857	1.896	1.895
3.	Mutatie voorzieningen	2.232	2.020	2.030	2.042
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-4.571	-945	-374	241
5.	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		**-21.138**	**-16.920**	**-5.589**	**-6.191**

5.8 Uitvoeringsinformatie (gebaseerd op taakvelden)

Taak-veld	bedragen x € 1.000 omschrijving	werkelijk 2025 lasten	werkelijk 2025 baten	Begroting 2026 lasten	Begroting 2026 baten	Begroting 2027 lasten	Begroting 2027 baten	Begroting 2028 lasten	Begroting 2028 baten	Begroting 2029 lasten	Begroting 2029 baten	Begroting 2030 lasten	Begroting 2030 baten
0.1	Bestuur	4.746	7	3.283	0	3.404	0	3.384	0	3.384	0	3.354	0
0.2	Burgerzaken	2.843	1.102	2.666	953	2.883	1.098	2.883	1.098	2.883	1.098	2.883	1.098
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.017	484	1.316	485	1.847	365	1.853	485	1.628	485	1.840	485
0.4	Overhead	16.870	1.772	16.314	1.885	16.573	1.883	16.382	1.883	16.738	1.883	16.280	1.883
0.5	Treasury	1.042	2.542	-448	991	-353	949	-353	925	-353	906	-353	888
0.61	OZB woningen	1.121	6.855	1.048	7.054	1.195	8.513	1.185	8.513	1.185	8.513	1.185	8.513
0.62	OZB niet-woningen	0	4.384	0	4.510	0	5.205	0	5.205	0	5.205	0	5.205
0.64	Belastingen overig	0	196	5	227	5	233	5	233	5	233	5	233
0.7	ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	0	92.470	0	94.293	0	97.502	0	96.166	0	101.163	0	105.836
0.8	Overige baten en lasten	146	179	910	76	481	76	1.126	626	3.077	626	6.622	626
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.594	0	4.477	0	5.025	0	4.864	0	4.630	0	4.658	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.598	178	1.717	22	1.761	42	1.740	42	1.736	42	1.739	42
2.1	Verkeer en vervoer	12.060	6.776	8.425	2.679	8.126	2.636	8.146	2.648	8.269	2.658	8.436	2.668
2.2	Parkeren	32	19	33	20	33	20	33	20	33	20	33	20
2.5	Openbaar vervoer	17	0	32	0	35	0	45	0	44	0	51	0
3.1	Economische ontwikkeling	158	0	417	0	536	0	536	0	306	0	306	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	493	58	501	96	413	98	420	98	414	98	415	98
3.4	Economische promotie	56	166	55	160	72	232	72	283	72	329	72	329
4.1	Openbaar basisonderwijs	757	58	779	0	619	0	619	0	619	0	619	0
4.2	Onderwijshuisvesting	1.157	0	4.154	64	2.587	-33	2.317	-33	2.241	-33	2.498	-32
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.146	1.901	5.161	2.566	3.961	1.816	3.941	1.816	3.982	1.816	4.156	1.816
5.1	Sportbeleid en activering	835	244	927	211	791	0	791	0	771	0	771	0
5.2	Sportaccommodaties	5.501	2.712	7.580	3.331	7.613	3.250	7.748	3.251	7.329	3.251	8.003	3.251
5.3	Cult.presentatie, -productie en -partic.	2.996	743	3.189	757	3.331	617	3.298	617	3.198	617	3.147	617
5.4	Musea	254	0	817	0	815	0	815	0	815	0	815	0
5.5	Cultureel erfgoed	107	4	1.100	0	161	0	205	0	342	0	147	0
5.6	Media	36	0	37	0	38	0	38	0	38	0	38	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.789	154	6.660	855	5.685	168	5.814	168	5.810	168	5.966	168
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	10.779	6.398	13.859	7.735	8.313	68	7.759	68	7.743	68	7.757	68
6.21	Toegang en 1elijnsvoorz. WMO	18	0	13	0	13	0	13	0	13	0	13	0
6.22	Toegang en 1elijnsvoorz. Jeugd	119	0	185	0	110	0	110	0	110	0	110	0
6.23	Toegang en 1elijnsvoorz. Integraal	6.432	516	8.333	245	7.427	245	7.477	245	7.477	245	7.477	245
6.3	Inkomensregelingen	19.907	14.101	20.444	14.226	21.610	14.307	21.610	14.307	21.610	14.307	21.610	14.307
6.4	WSW en beschut werk	3.168	0	3.320	0	3.305	0	3.074	0	2.982	0	2.947	0
6.5	Arbeidsparticipatie	2.399	472	1.876	0	2.222	0	2.222	0	2.222	0	2.222	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.531	88	1.642	0	1.602	0	1.602	0	1.602	0	1.602	0
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	4.286	0	4.344	0	4.561	0	4.561	0	4.561	0	4.561	0
6.713	Dagbesteding (WMO)	2.592	0	2.405	0	2.260	0	2.574	0	2.574	0	2.574	0
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	208	310	223	314	232	314	232	314	232	314	232	314
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	9.013	0	10.236	0	11.055	0	11.055	0	11.055	0	11.055	0
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	5.627	0	4.136	0	4.291	0	4.291	0	4.291	0	4.291	0
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	170	0	170	300	170	300	170	300	170	300
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.791	PGB WMO	162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.792	PGB Jeugd	50	0	132	0	132	0	132	0	132	0	132	0
6.811	Beschermd wonen (WMO)	83	0	82	0	85	0	85	0	85	0	85	0
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	9	0	9	0	9	0	9	0	9	0	9	0
6.821	Jeugdbescherming	1.395	0	1.557	0	1.615	0	1.615	0	1.615	0	1.615	0
7.1	Volksgezondheid	3.016	321	3.317	659	3.118	10	3.118	10	3.118	10	3.118	10
7.2	Riolering	4.835	5.431	6.959	6.929	6.572	6.786	6.707	6.786	6.830	6.786	7.224	6.786
7.3	Afval	7.118	7.948	7.163	7.280	7.176	7.057	8.006	8.201	8.451	8.885	9.223	9.678
7.4	Milieubeheer	3.487	1.583	9.730	4.761	2.805	0	3.268	777	3.269	877	3.370	977
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	746	753	679	809	854	809	923	809	937	809	1.037	809
8.1	Ruimte en leefomgeving	5.726	1.084	5.656	494	5.637	794	5.337	494	5.231	494	5.231	494
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	8.137	1.686	19.602	18.536	20.374	20.728	18.791	19.145	16.745	12.868	12.460	8.583
8.3	Wonen en bouwen	1.015	3.800	1.407	3.994	1.990	3.035	1.913	3.035	1.912	3.035	1.926	3.035
	Totaal van baten en lasten	**168.230**	**167.492**	**198.636**	**187.218**	**185.173**	**179.124**	**184.563**	**178.536**	**184.175**	**178.078**	**185.737**	**179.350**
0.10	Mutaties reserves	9.172	16.370	2.136	14.385	4.461	10.511	4.491	7.847	5.081	7.595	5.190	7.978
	Totaal van baten en lasten na mutaties reserves	**177.402**	**183.862**	**200.771**	**201.603**	**189.635**	**189.635**	**189.054**	**186.383**	**189.256**	**185.673**	**190.927**	**187.328**
0.11	**Resultaat van de rekening van baten en lasten**		**6.461**		**832**		**0**		**-2.671**		**-3.583**		**-3.599**

5.9 Risico's

Programma 1. Bestuurlijke omgeving

Gemeentelijke eigendommen en aansprakelijkheid/verzekeringen		
Toelichting: Verzekeringen zijn aangegaan voor onder andere gebouwen & inventaris, voertuigen. Ook zijn er verzekeringen afgesloten voor wettelijke aansprakelijkheid en aangelegenheden op het gebied van fraude, personeel en bestuur. Het risico bestaat uit kosten die voorvloeien uit afgesproken eigen risico en uit kosten van niet of niet volledig verzekerde zaken. *Beheersmaatregel:* • De gemeentelijke opstallen zijn onder meer verzekerd tegen brand- en vliegtuigschade. De verzekeringen zijn afgesloten op basis van een taxatierapportage uit 2024 onder toepassing van een indexclausule, dat wil zeggen dat de verzekerde waarden meestijgen met de herbouwkosten; • De voertuigen zijn in ieder geval verzekerd op basis van een WA-polis. Afhankelijk van ouderdom en aard van het gebruik zijn aanvullende dekkingen meeverzekerd; • We hebben een WA-verzekering afgesloten met een eigen risico van € 12.500 per gebeurtenis. De verzekerde bedragen zijn maximaal € 2,5 mln in geval van personen en/of zaakschade en € 2,5 mln in geval van vermogensschade. Per verzekeringsjaar wordt niet meer vergoed dan twee keer de vermelde maximale bedragen per categorie. Op basis van het schadebeeld van de afgelopen jaren is het risico als normaal te beoordelen.		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	10%	€ 1.000.000

Programma 2. Fysieke leefomgeving

Verkeersplan Soest-Zuid (uitvoering)		
Toelichting: De regio heeft voor het Verkeersplan Soest-Zuid een totaal uitvoeringsbudget van € 11.675.000 beschikbaar gesteld. Bovenop dit bedrag hebben provinciale staten ingestemd om nog eens €2,0 mln. beschikbaar te stellen voor Verkeersplan Soest-Zuid. Hiermee is een groot risico afgedekt. Het risico dat overblijft, is het meerwerk op de aanbesteding/uitvoering. *Beheersmaatregel(en):* • Deelgebieden 1 tot en met 3 zijn afgerond. Voor het laatste deelgebied zijn we bezig met het ontwerp. Risico is dat de ambitie/ ontwerp niet past binnen de gestelde budgetten. Bij de verdere uitwerking van het plan sturen we eventueel bij, zodat het ontwerp past binnen de gestelde budgetten van VERDER. Bij de verdere uitwerking zullen we bijsturen binnen de gestelde uitgangspunten van de VERDER subsidie.		
Generiek risico	**Kans**	**Impact**
Financieel	15%	€ 500.000

Schade aan het groen/openbare ruimte door weersinvloeden

Toelichting:

Door klimaatverandering verwachten we aanzienlijk extremere weersinvloeden. Een extreme droogteperiode of juist natte periode kan leiden tot extra sterfte van beplanting en bomen. Dode beplanting of bomen moeten we vervangen. Daarnaast vormen zware stormen, hoosbuien en blikseminslagen een risico op schade aan bomen en aan andere gemeentelijke goederen en goederen van derden.

Beheersmaatregel(en):

- We werken continu aan het afkoppelen van hemelwater van het gemengde riool. Dit zorgt voor aanvulling van grondwater in natte perioden. Hierdoor kan groen in droge perioden langer beschikken over water. Ook zorgt het lokaal verwerken van hemelwater voor minder risico op wateroverlast benedenstrooms en (vervuild) water op straat uit de riolering. Toch geven we bomen nu extra water ten tijde van droogte;
- Daarnaast vervangen we bomen en beplanting die doodgaat door droogte. En we houden bij de keuze voor boom- en heestersoorten zoveel mogelijk rekening met de klimaatverandering. We proberen hiermee te zorgen dat minder bomen uitvallen. Er bestaan echter weinig soorten die tegen meerdere extremen (hitte, vrieskou, droogte én hevige regenval) kunnen;
- Risicovolle bomen krijgen elk jaar een VTA (Visual Tree Assessment)-controle. Daarnaast controleren we alle bomen in het stedelijk gebied eens in de drie jaar. Dit draagt bij aan een actueel beeld van de risico's.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 200.000

Project Vliegbasis Soesterberg

Toelichting:

De financiële risico's voor het project de Vliegbasis deelt Soest met provincie Utrecht en Zeist op grond van de Samenwerkingsovereenkomst Vliegbasis. De totale kosten van de groene projecten worden gedekt uit het positieve saldo van de rode projecten. Het risico dat het saldo van de rode projecten onvoldoende is om de kosten te dekken van de groene projecten kent de volgende verdeling:

- Mocht het saldo van de rode projecten hoger zijn dan € 28 mln., dan vervallen de risico's voor Soest.
- Mocht het saldo van de rode projecten lager zijn dan € 28 mln., dan wordt het tekort ten opzichte van de € 28 mln. tussen partijen voor gelijke delen (1/3) gedeeld.
- De hoogte van het bedrag van € 28 mln. is als volgt tot stand gekomen:
- Een geïnvesteerd vermogen van € 18 mln. voor de aankoop, sloop, sanering en natuurontwikkeling van de vliegbasis.
- De afdracht aan het programma Hart van de Heuvelrug met een maximum van € 10 mln.

Door het uitwerken van het voorkeursmodel van de Vliegbasis is gebleken dat de benodigde € 18 mln gedekt is uit de rode ontwikkeling. De tussen de drie partners afgesproken maximale afdracht van € 10 mln aan het programma Hart van de Heuvelrug betrekken wij voor 1/3 deel in onze risico-inschatting.

Onder de beoogde woonwijk ligt een grote bodemverontreiniging in de vorm van de stof PFOS uit voormalige brandblusmiddelen. Provincie Utrecht is in gesprek met de voormalig eigenaar Defensie om tot een passende oplossing te komen. De kosten zijn voor rekening en risico van Defensie en provincie Utrecht. Bij de overdracht van de gronden dienen we goed te borgen, dat in de beheerfase de verantwoordelijkheid voor de sanering niet bij de gemeente komt te liggen.

Beheersmaatregel(en):

- Aparte projectgroep gemeente voor borging kwaliteit en programma;
- Afstemming met project Soesterberg-Noord i.v.m. de milieuhindercirkels;
- Maatregelen sanering monitoren en waar nodig ingrijpen als de kwaliteit van de sanering onder druk komt te staan.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 3.300.000

Masterplan Soesterberg

Toelichting:

In het Masterplan inventariseren wij de risico's van de actieve projecten en vertalen wij deze in kans maal omvang. De optelsom van deze diverse percentages en bedragen levert een risicoprofiel op. De actieve deelprojecten die onderdeel uitmaken van het risicoprofiel voor de begroting van 2027 zijn: Herinrichting hoofdwegen en Campuszone Noord.

Beheersmaatregel(en):

- Actieve projectsturing.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	40% (gemiddeld) (de kans en impact zijn opgebouwd uit diverse risico's met verschillende kansen en impact)	€ 750.000

Soesterberg Noord, kamer 2

Toelichting:

Voor kamer 2 zijn de risico's geïnventariseerd en vertaald in kans maal omvang. De optelsom van deze diverse percentages en bedragen levert een risicoprofiel op.
Het grootste risico zit in de verwerving van de percelen en de ambities in de openbare ruimte. Kansen zijn er in het te realiseren programma en stijging van de grondopbrengsten.

Beheersmaatregel(en):

- Actieve projectsturing;
- Marktpartijen verleiden tot zelfrealisatie

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	12% (gemiddeld) (de kans en impact zijn opgebouwd uit diverse risico's met verschillende kansen en impact)	€ 15.900.000

Hart van de Heuvelrug

Toelichting

Oude Tempel is een onderdeel van het programma Hart van de Heuvelrug. In de samenwerkingsovereenkomst is geregeld dat het voordelig resultaat van de grondexploitatie ten bate komt van het beheerfonds Hart van de Heuvelrug van waaruit de groene projecten zijn of worden gefinancierd. Daartegenover staat dat de provincie de risico's loopt gedurende de looptijd van de grondexploitatie.
Het project heeft een ongebruikelijke lange looptijd voor een grondexploitatie; de kosten lopen op, verschillende juridische procedures lopen (bezwaar op kap, flora & fauna, Woo). Dit vraagt om extra capaciteit zowel intern als extern. Ook zien we dat dit project druk zet op onze organisatie.
Op dit moment zien we als belangrijkste risico dat er meer kosten worden gemaakt dan voorzien en dat niet alle plankosten kunnen worden doorbelast aan het project.

Beheersmaatregelen

Zoals gezegd lopen we in principe geen risico. Dit is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. Tegelijkertijd hebben wij als trekker van het project de inspanningsverplichting om dit project te realiseren zoals afgesproken is in dezelfde samenwerkingsovereenkomst.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	30 %	€ 1.000.000

Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Toelichting:

Met betrekking tot de fase van de projecten in de gebiedsvisie Dalweg is gekozen voor een methode waarbij de risico's van de actieve projecten worden geïnventariseerd per project en vertaald in kans maal omvang. De optelsom van deze diverse percentages en bedragen levert een risicoprofiel op.
We gaan bouwen in bestaand gebied en dat brengt onverwachte omstandigheden mee. Ook is sprake van hoogteverschillen en moeten we wellicht aanvullende voorzieningen treffen als het gaat om waterbeheer. Hier is het risicoprofiel op aangepast.

Beheersmaatregel(en):

- Ambitie, beleid en uitvoering van de openbare ruimte in overeenstemming brengen met de ramingen in de grondexploitatie.
-

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	18% (gemiddeld) (de kans en impact zijn opgebouwd uit diverse risico's met verschillende kansen en impact)	€ 2.800.000

Nadeelcompensatie

Toelichting:

Nadeelcompensatie vloeit voort uit titel 4.5 van de Awb en houdt in dat elk schadeveroorzakend handelen van een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid voor vergoeding in aanmerking kan komen, mits deze schade uitgaat boven het normaal maatschappelijk risico. In de Omgevingswet staat daarnaast een specifieke regeling voor schade ingeval van een waardedaling van een onroerende zaak. Hierin is een limitatieve lijst van schadeoorzaken opgenomen die voor nadeelcompensatie in aanmerking komen. Hieruit blijkt o.a. dat niet alleen het omgevingsplan, maar ook de omgevingsvergunning een titel voor schade oplevert. De financiële gevolgen hiervan zullen in de praktijk nog moeten blijken, aangezien deze regeling pas bestaat sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Beheersmaatregel(en):

- Risico op nadeelcompensatie bij het verlenen van planologische medewerking aan een nieuwe ontwikkeling doorleggen aan initiatiefnemer via Anterieure overeenkomst;
- Risico op nadeelcompensatie bij het verlenen van een omgevingsvergunning doorleggen aan initiatiefnemer via een Nadeelcompensatieverhaalsovereenkomst;
-
- Op voorhand inschatten van kosten van nadeelcompensatie bij planologisch initiatief van de gemeente (planschade bij actief grondbeleid);
- Op voorhand inschatten van kosten van nadeelcompensatie bij ander schadeveroorzakend handelen van de gemeente;
- Rekening houden met het normaal maatschappelijk risico bij nadeelcompensatie (het deel van de schade dat voor rekening blijft van de aanvrager).

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	20%	€ 600.000

Bouwleges

Toelichting

De marktontwikkeling is grillig en het is te vroeg om de effecten van de inwerkingtreding van de Omgevingswet te duiden. De begrote inkomsten zijn gebaseerd op een inschatting van de te verwachten aanvragen. Daarbij bestaat het risico dat het al dan niet doorgaan van één plan zorgt voor een lagere of hogere incidentele opbrengst van de leges in 2027. Hierover berichten we in de voor- of najaarsnota van 2027. Dat hangt van de datum van indiening van het plan af.

Beheersmaatregelen

- Tussen Team VTH en team Ruimtelijke Ontwikkeling is periodiek overleg over de fasering van het bouwprogramma en de initiatieven van derden.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	20 %	€ 300.000

Omgevingswet

Toelichting

Sinds begin 2024 werken we onder de Omgevingswet en met de Wkb. Waar het eerste jaar vrijwel geheel in het teken stond van het afronden van lopende procedures en tot het tweede jaar nog gebruik kon worden gemaakt van Tijdelijke Alternatieve Maatregelen (TAM) om het Omgevingsplan te wijzigen, werken we nu verplicht via de nieuwe standaarden (STOP/TPOD). Hiermee is een eerste procedure gestart en wordt dus automatisch steeds meer (praktijk)ervaring opgedaan. Ook is er inmiddels vaste formatie geworven (o.a. een participatie-adviseur en omgevingsplanregisseur), waardoor we het risico voor dit jaar naar beneden bijstellen. Toch draagt de onervarenheid in het werken met de nieuwe procedures nog een aantal risico's in zich:

- Financieel als het gaat om dwangsommen, extra last-minute inhuur, extra capaciteit voor besluitvormings-, bezwaar- en beroepsprocedures
- Juridisch (opstellen van regels en de houdbaarheid van besluiten).
- Dienstverlening (enerzijds halen van wettelijk verplichte en daarmee landelijk gebruikelijke behandeltermijnen anderzijds zorgvuldige participatie).
- Ruimtelijke kwaliteit (mogelijk gebrekkige afweging van initiatieven door tijdsdruk en capaciteitsgebrek).
- Imago (door een combinatie van bovenstaande risico's).

Daarnaast zijn er zorgen rond de (verdere invoering van) de Wkb, omdat dit jaar van diverse landelijke kwaliteitsborgers de licentie is ingetrokken. Dit heeft geen directe consequenties voor de gemeente, maar geeft wel aan dat de gemeente op dit vlak vinger aan de pols moet blijven houden.

Beheersmaatregel(en):

De gemeenteraad heeft tot en met 2031 een budget beschikbaar gesteld van € 150.000 per jaar om de transitie en totstandkoming van het omgevingsplan vorm te geven. In combinatie met de extra vaste formatie lijkt dit voldoende om deze (wettelijke) taak goed in te vullen. Wat rest is een risico, dat voornamelijk veroorzaakt wordt door het werken met de nieuwe procedures en bijbehorende wettelijke verplichtingen, waar we als gemeente weinig keuzevrijheid in hebben. Denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de beschikbare (plan)software en de landelijke voorziening (het DSO).

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	30%	€ 150.000

Soorten managementplan (SMP)

Toelichting:

In het voorjaar 2026 is de gebiedsgerichte SMP-vergunning voor gebouwbewonende soorten ontvangen. Een van de acties uit het Omgevingsprogramma Groen en landschap is het implementeren, borgen, monitoren, rapporteren en coördineren van het SMP. Dit gebeurd met verschillende partijen, zoals woningcorporaties, VVE's, projectontwikkelaars, particulieren etc. SMP monitoring en uitvoer via een SMP-applicatie

In de begroting is het uitgangspunt gehanteerd dat de kosten (bijv. monitoring, applicatie, voorwaarden) gedekt worden bij bijdragen van derden (o.a. woningcorporaties). Het risico bestaat dat deze dekking onvoldoende is om de kosten te dekken.

Beheersmaatregel(en):

- Actieve sturing

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	25%	€ 100.000

Beheerplannen

Toelichting:

De beheerplannen worden iedere vier jaar geactualiseerd. In deze begroting is het beheerplan begraafplaatsen financieel vertaald. Een aantal andere beheerplannen wordt de komende periode geactualiseerd:

- Civiele kunstwerken (onderhoudsprogramma voor het beheer, onderhoud en vervanging van bv bruggen, tunnels, keerwanden en geluidsschermen)
- Openbare verlichting (het vervangen van openbare verlichting door ledverlichting is onderdeel van het beheer- en onderhoudscontract)
- Groen (evaluatie kap- en bomenbeleid, toename van invasieve exoten, structureel meer watergeven)
- Het is nog onbekend of en zo ja welke financiele gevolgen de geactualiseerde beheerplannen hebben. Het risico bestaat dat de kosten hoger liggen dan nu in de begroting opgenomen.

Beheersmaatregel(en):

- Jaarlijks actualiseren van het onderhoudsprogramma van de verschillende programma's

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	45%	€ 300.000

Specifieke Uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur (SPUK)

Toelichting:

Deze regeling is in het leven geroepen om gemeenten in staat te stellen bovenplanse infrastructurele voorzieningen te realiseren, zodat op korte termijn woningbouw kan plaatsvinden. Belangrijkste verplichtingen zijn: uiterlijk 31 december 2030 start de realisatie van de laatste woning, uiterlijk 31 december 2035 start de realisatie van de infrastructurele voorziening en 50% van het aantal gerealiseerde woningen is betaalbaar (< € 420.000 per 01-01-2026).
In Soesterberg werken we samen met de provincie Utrecht en de gemeente Zeist aan een omvangrijke woningbouwopgave. Alle plannen waarvoor we nu al (ontwerp) bestemmingsplannen hebben vastgesteld, kunnen we ontsluiten. Maar we verwachten dat de komende jaren nog meer plannen in ontwikkeling komen. Daarbij lopen we op een gegeven moment tegen de capaciteit van de wegen aan. Het gaat dan concreet om de bereikbaarheid rond de westelijke aansluiting op de provinciale weg N237, zowel vanuit Soesterberg Kom als Soesterberg Noord. Daarnaast willen we investeren in een fietsstraat op een gedeelte van de Kampweg nabij 't Zwarte wegje en een busverbinding tussen Oude Tempel en de Groene Hoogte. We borgen daarmee dat we niet alleen investeren in de autobereikbaarheid, maar ook in fiets en openbaar vervoer. Deze maatregelen komen bovenop de maatregelen die we al treffen voor de verkeersveiligheid in het dorp binnen het project 'Infrastructuur Soesterberg' en de nieuwe fietsverbinding over de vliegbasis tussen Soesterberg en Soest/Den Dolder in het programma VERDER. De kosten zijn geraamd op € 2.650.000 excl. BTW. 65% daarvan betaalt het Rijk en 35% is als cofinanciering opgenomen door de provincie.

Een risico is dat de uitgaven die we doen hoger uitvallen dan de subsidie die we hebben gekregen. Een ander risico is dat we de zogenaamde KPI's (de prestatie) niet halen binnen de geselde termijn.

Beheersmaatregel(en):

- Monitoring op de realisatie van (betaalbare) woningbouw in Soesterberg;
- Periodiek overleg met de ingestelde projectgroep.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	20%	€ 1.723.995

Programma 3. Sociale leefomgeving

Zorgleveringen Sociale Leefomgeving

Toelichting:

A. Het sociaal domein bestaat uit uiteenlopende taken en aandachtsgebieden. Wij schatten risico's in vanwege de grote hoeveelheid externe factoren die invloed hebben. Ook vanwege externe verwijzers zoals huisartsen die rechtstreeks toegang hebben tot de inzet van zorg.

B. Metmaya biedt specialistische jeugdhulp in de regio Amersfoort aan kinderen, jongeren en gezinnen die tijdelijk deze extra ondersteuning nodig hebben.
C. Eemkracht voert (maatwerk)taken op het gebied van sociaal domein uit voor de gemeenten Baarn, Bunschoten en Soest.

Het risico is dat uitgaven, beleidsmatige afwegingen of business cases zich anders ontwikkelen dan verwacht. Dit zeker in het licht van de (landelijke) trend van gestegen zorguitgaven (o.a. door kostenstijgingen en hogere indexaties). Daarnaast spelen onzekere verwachtingen omtrent de middelen die het rijk hiervoor in de toekomst beschikbaar gaat stellen, met name voor Jeugd (zie ook risico Algemene Uitkering).

Beheersmaatregel(en):

- periodieke monitoring stand van zaken uitvoering Integrale Visie Sociaal Domein;
- periodieke monitoring businesscases;
- periodieke regionale afstemming;
- continue afstemming met zorgaanbieders, scholen en huisartsen;
- procesoptimalisaties.

Generiek risico	Kans	Impact
A (Financieel)	25%	€ 1.000.000
B (Financieel)	25%	€ 1.300.000
C (Financieel)	25%	€ 1.000.000

Leerlingenvervoer

Toelichting:

Omdat het leerlingenvervoer een open einde regeling is (iedereen die voldoet aan de eisen heeft recht op leerlingenvervoer), is het lastig de kosten omlaag te brengen. Met onze regels hanteren we de maximale wettelijke ruimte. Ook zijn er ontwikkelingen zoals het gebrek aan plekken op het voortgezet speciaal onderwijs in onze regio, waardoor leerlingen over grotere afstanden vervoerd moeten worden. We zitten in een nieuw contract leerlingenvervoer vanaf schooljaar 2024 – 2025 samen met de gemeenten van Regio Amersfoort.

Beheersmaatregel(en):

- Streng beschikken aan de voorkant: alleen taxivervoer als er geen andere mogelijkheden zijn;
- Intensivering contractmanagement samen met de andere regiogemeenten;
- Versterken zelfredzaamheid: kijken of jongeren met begeleiding in staat zijn om uit het taxivervoer te komen;
- Inzetten op thuisnabij onderwijs zodat leerlingen op hun eigen school kunnen blijven.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	25%	€ 100.000

Wetswijziging btw-verrekening sport

Toelichting:

Op 1 januari 2019 is de gewijzigde btw-sportvrijstelling in werking getreden. Ter compensatie hiervan heeft het rijk een specifieke uitkering in het leven geroepen (SPUK). Alle gemeentelijke aanvragen overtroffen het beschikbare landelijk budget. Daarom worden niet alle aanvragen door het Rijk als voorschot beschikbaar gesteld. Afhankelijk van het landelijk beeld is hoeveel daadwerkelijk wordt uitgekeerd houden we rekening met een risico van € 300.000 met een lage kans van 10% dat onze declaratie niet wordt gehonoreerd door het rijk. Een nieuwe regeling sport en bewegen zal in het 4e kwartaal van 2026 worden gepubliceerd.

Beheersmaatregel(en):

Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en uitgaande van de situatie van de afgelopen jaren hebben wij een risico inschatting gemaakt van een mogelijk nadeel voor de btw verrekening sport.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 300.000

Aansprakelijkheid voor veiligheid van speelgelegenheid

Toelichting:

De gemeente kan aansprakelijk worden gesteld voor het beheer en onderhoud van speelgelegenheden en het nalaten daarvan. Om de veiligheid voor de gebruikers te borgen, zijn in het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen wettelijke eisen gesteld aan speeltoestellen en aan het onderhoud en beheer van speelgelegenheden.

Beheersmaatregelen:

- alleen gekeurde speeltoestellen plaatsen;
- op regelmatige basis (min. 4x per jaar) de speeltoestellen en ondergronden inspecteren;
- bijhouden digitaal logboek;
- voldoen aan bepalingen van het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen.
-

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 50.000

Huisvesting statushouders

Toelichting:

Met het beëindigen van de HAR+-regeling per 1 juli 2026 valt de vergoeding voor de opvang van statushouders in Albertsdorp lager uit. Onder de DUTO-regeling ontvangen gemeenten een lagere vergoeding per opvangplek dan onder de voormalige HAR+-regeling. Hierdoor is de financiële dekking van de kosten van Albertsdorp sterker afhankelijk van het aantal statushouders dat daadwerkelijk wordt geplaatst.
Op het moment dat er minder statushouders worden gehuisvest, lopen we het risico dat niet alle kosten van Albertsdorp kunnen worden gedekt uit de bijdrage vanuit het Rijk.

Beheersmaatregelen:

- Sturing op de plaatsing van statushouders
- Bevorderen doorstroom

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	20%	€ 140.000

Starterslening

Toelichting:

De Verordening Starterslening (vastgesteld in 2024) leidt tot meer aanvragen voor startersleningen. De verstrekte leningen uit 2024 worden vanaf 2027 afgelost. Het risico bestaat dat door onvoorziene gebeurtenissen geen of onvolledige terugbetaling plaatsvindt van de uitgegeven startersleningen.

Beheersmaatregel(en):

- Aanvragen zijn financieel getoetst op haalbaarheid

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	45%	€ 100.000

Terugval huuropbrengsten gemeentelijke accommodaties

Toelichting:

Maatschappelijke organisaties en andere huurders van gemeentelijk vastgoed heroriënteren zich eens in de paar jaar op hun huisvesting en ruimtegebruik. Hierdoor kan de komende jaren de leegstand toenemen als contracten worden beëindigd. Het risico is gerelateerd aan de totaal geraamde huuropbrengsten, waarbij het risico op huurderving wordt geschat op 10%.

Beheersmaatregel(en):

- Nadere uitwerking van het accommodatiebeleid kan inspelen op leegstand en verhuurbaarheid;
- De verhuur wordt actief aangepakt door onder andere leegstandsbeheer en marktconforme huurprijzen.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 1.420.000

Algemene Dekkingsmiddelen

Uitkeringen Gemeentefonds

Toelichting:

A) Reguliere uitkering. Meer dan 50% van de inkomsten van de gemeente is afkomstig uit het Gemeentefonds. De raming van de uitkering is gebaseerd op de circulaires. 1% lagere of hogere uitkering is in 2026 circa € 950.000. Voor de risico analyse gaan we uit van een kans van 50% dat we 1% minder uitkering gemeentefonds ontvangen.

Beheersmaatregel:

bij de monitoring en analyse van toekomstige circulaires gemeentefonds de ramingen bijstellen als daarvoor aanleiding is. Dit kan ook door middel van het opnemen van (aanvullende) stelposten ten opzichte van de reguliere ramingen van de algemene uitkering.

B) Btw-compensatiefonds. De hoogte van het gemeentefonds wordt mede bepaald door het plafond van het Btw-compensatiefonds'. Blijven de gezamenlijke declaraties van de gemeenten onder het plafond dan wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd, wordt het plafond overschreden dan wordt het verschil uit het gemeentefonds genomen. Het rijk verrekent dit verschil achteraf, na afloop van het betreffende jaar. Dat betekent dat gemeenten zelf een (meerjarige) inschatting moeten maken van dit positieve of negatieve bedrag. De afgelopen jaren was er een stijgende tendens te zien van de ruimte onder het plafond, omdat gemeenten minder Btw declareren dan voorzien. De provinciale toezichthouder staat toe dat gemeenten een stelpost opnemen ter hoogte van het bedrag dat volgens de laatste circulaire van de beheerders van het Gemeentefonds aan het Gemeentefonds is toegevoegd. Voor Soest is dit, conform de meicirculaire 2026 een bedrag van € 464.000. Het risico bestaat dat als het collectief van gemeenten meer Btw gaat declareren dan nu is ingeschat, deze inkomst door Soest niet wordt gerealiseerd. Wij schatten dit risico in op 25%.

Beheersmaatregel:
bij de monitoring en analyse van toekomstige circulaires gemeentefonds de genoemde meerjarige stelpost bijstellen als daarvoor aanleiding is.

C) Middelen Jeugd. Het Rijk stelt middelen voor de Jeugdzorg beschikbaar via de algemene uitkering. Voor de jaren tot en met 2026 zijn aanvullende incidentele middelen toegevoegd aan het gemeentefonds. De beschikbaarstelling van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van een deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. In de begroting hebben we rekening gehouden met aanvullende middelen, zoals in de landelijke hervormingsagenda jeugd opgenomen, conform de meicirculaire 2025 en hiervoor stelposten opgenomen. Voor 2026 afgerond € 700.000. Er is echter een risico dat deze extra Rijksgelden alsnog naar beneden worden bijgesteld. Deze kans schatten we in op 10%. In 2027 zal er een nieuw advies van de commissie van Ark komen over de financiële druk op de jeugdzorg vanaf 2028. Naar verwachting zal de financiële druk hoog blijven door nieuwe landelijke taakstellingen en bezuinigingen.

Beheersmaatregel: bij de monitoring en analyse van toekomstige circulaires gemeentefonds de genoemde meerjarige stelpost bijstellen als daarvoor aanleiding is.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
A) Financieel	50%	€ 950.000	
B) Financieel	25%	€ 464.000	
C) Financieel	10%	€ 700.000	

Dividenduitkering deelnemingen (BNG en Vitens)

Toelichting:
De gemeente Soest heeft aandelen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), bij Vitens en Stedin. Dividenduitkeringen kunnen fluctueren.

Beheersmaatregel: door de toepassing van een 3-jaarsgemiddelde dividend verwachting worden schommelingen in het gerealiseerd dividend genivelleerd.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 30.000

Opbrengsten ozb

Toelichting:
In de meerjarenbegroting is een raming van de opbrengsten uit OZB opgenomen. In deze raming is een bedrag van € 325.000 opgenomen als opbrengst van een specifiek terrein. Hierover loopt een bezwaarprocedure, gericht op vermindering van de WOZ-waarde van dit specifieke terrein. Als de bezwaarmaker (gedeeltelijk) in het gelijk wordt gesteld, lopen de inkomsten terug.

Beheersmaatregel(en):
Beheersmaatregelen: niet van toepassing

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	40%	€ 375.000

Dubieuze debiteuren

Toelichting:
Om uiteenlopende redenen kan het zo zijn dat voor debiteuren (in het bijzonder de belastingdebiteuren) een invorderingstraject in gang gezet wordt. Uit onderzoek bij onder meer de Kamer van Koophandel, gemeentelijke bevolkingsregisters, suwinet en onderzoek ter plaatse door een belastingdeurwaarder kan blijken dat er geen gegevens opgeleverd kunnen worden op grond waarvan de invordering kan worden voortgezet. Die debiteuren worden dan oninbaar verklaard.

Beheersmaatregel:

- Voeren van een vroegtijdig invorderingsbeleid gericht op de individuele situatie.
- Jaarlijks in de begroting voor een bedrag van € 100.500 rekening houden met een afschrijving wegens oninbaarheid.
- Voor de afwikkeling van debiteuren over oudere belastingjaren beschikken over een voorziening.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	50%	€ 100.000

Personeelskosten

Toelichting:

In de begroting is (met stelposten) rekening gehouden met een bepaalde loonontwikkeling. Het risico blijft aanwezig dat de loonprijsontwikkeling hoger uitvalt dan waarmee rekening is gehouden. Daarnaast kunnen er onvoorziene oorzaken zijn, waardoor extra personeelskosten moeten worden gemaakt. Bijv. in het geval van tijdelijke extra inzet van capaciteit bij ziekte van werknemers.

Beheersmaatregel:

De opgenomen stelposten voor lonen wijzigen als gevolg van de mutaties uit de verschillende circulaires over de algemene uitkering. Daarnaast worden de personeelslasten gemonitord, wordt waar nodig bijgestuurd en worden keuzes gemaakt bij de eventuele vervanging van personeel.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	35%	€ 500.000

Prijsontwikkelingen

Toelichting:

In de begroting is (met stelposten) rekening gehouden met een bepaalde prijsontwikkeling (CPI wordt als uitgangspunt genomen). Het risico blijft aanwezig dat de prijsontwikkeling hoger uitvalt dan waarmee rekening is gehouden.

Beheersmaatregel:

De opgenomen stelposten voor prijzen wijzigingen als gevolg van de mutaties uit de verschillende circulaires over de algemene uitkering.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	30%	€ 1.000.000

Paragrafen

Paragraaf B Financiering: Renterisico

Toelichting:

Renterisico's hebben vooral betrekking op situaties waarbij:

- De mogelijkheid zich voordoet van renteherziening;
- Er nieuwe vaste geldleningen moeten worden aangetrokken;
- Overtollige middelen worden uitgezet bij het Rijk (schatkistbankieren).
-

Beheersmaatregel(en):

Renteontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en tegen zo gunstig mogelijke condities worden gelden aangetrokken of geherfinancierd. Over de financiële effecten wordt, indien aan de orde gedurende het kalenderjaar, in de voor- en najaarsnota gerapporteerd.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 150.000

Paragraaf C Bedrijfsvoering: Trajecten medewerkers

Toelichting:

Onze samenleving verandert, en daarmee ook de rol en het werk van onze organisatie en onze medewerkers. Wanneer iemand niet meekan in deze ontwikkelingen helpen we deze medewerker van werk naar werk.

Conform de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (2020) hebben ook ambtenaren recht op een transitievergoeding bij ontslag op initiatief van de werkgever. In de begroting hebben we hiervoor geen budget opgenomen.

Beheersmaatregel:

Onze inzet is het helpen van medewerkers van werk naar werk. Wij zetten in aan de voorkant (zoals een loopbaantraject, detachering, uitstroom en outplacement). Uitgaven worden hiermee zoveel mogelijk aan de achterkant voorkomen (WW-verplichtingen komen bij wet voor rekening van de gemeente).

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	20%	€ 440.000

Paragraaf C Bedrijfsvoering: Inkoop

Toelichting:

Gezien de landelijke ervaringen en ingewikkelde wet- en regelgeving, schatten wij de financieel/ juridische risico's bij aanbestedingen als gemiddeld in.

Beheersmaatregel(en):

- Risico gestuurd prioriteren van aanbestedingen binnen de spendanalyse.
- Helpen van de organisatie bij rechtmatig inkopen door ontwikkeling deskundigheid van de inkooporganisatie. Voorlichting door inkoopadviseur, procesvastlegging in zaaksysteem en gebruik maken van formats.
- Aanbestedingen uitvoeren volgens wetgeving, de gids proportionaliteit en eigen beleid en uitvoeringsregels. En monitoring door inkoopadviseur op gebruik hiervan.
- Volgen van nieuwe ontwikkelingen binnen het Europees en nationaal recht en dit vertalen binnen Soest.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	25%	€ 60.000

Paragraaf C Bedrijfsvoering: Meldplicht datalekken /bescherming persoonsgegevens

Toelichting:

Bij het behandelen van persoonsgegevens bestaat het risico dat deze per ongeluk in handen komen van derden. Denk hierbij aan bijvoorbeeld een verkeerd geadresseerde brief of e-mail. Beveiligingsincidenten en datalekken hebben het risico op imagoschade en financiële schade. Financiële schade kan zijn boetes, herstelkosten of aansprakelijkstellingen. Partijen die namens ons persoonsgegevens 'verwerken' moeten voldoende maatregelen nemen om een data-lek te voorkomen. Wanneer een datalek ontstaat bij deze partijen of één van haar onderaannemers, zijn wij verantwoordelijk. Hiervoor kunnen wij een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) krijgen. Dit is ook het geval wanneer wij niet voldoen aan de meldplicht datalekken.

Beheersmaatregel(en):

- Opvolgen van de maatregelen zoals in het Informatiebeveiligingsbeleid en het datalek-protocol zijn beschreven.
- Bewustwordingstrajecten en deskundigheidstrainingen voor medewerkers. Hoe datalekken te voorkomen en hoe te werk te gaan bij een vermoeden van een datalek.
- Uitvoeren van gegevensbeschermingsbeoordelingen (data protection impact assessments; DPIA).

- Verwerkersovereenkomsten gebruiken volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 300.000

Paragraaf C Algemene informatieveiligheid

Toelichting:

Door het vele gebruik van ICT-voorzieningen in het dagelijkse werk zijn wij sterk afhankelijk van diezelfde ICT-voorzieningen. Die afhankelijkheid is verder versterkt door het steeds meer tijd- en plaats onafhankelijk werken. Er kunnen zich situaties (denk aan zware ICT-technische storingen, brand en cybercrime) voordoen waardoor ICT-voorzieningen voor kortere of langere tijd niet of niet goed werken. Herstel hiervan kan hoge kosten met zich meebrengen, waar Soest of de RID geen rekening mee heeft gehouden.

Beheersmaatregel(en):

- Uitvoering geven aan maatregelen, zoals in het Informatiebeveiligingsbeleid en bijbehorende plannen zijn vastgelegd.
- ICT-technische maatregelen om de continuïteit van ICT-voorzieningen zo goed mogelijk te borgen.
- Bewustwordingstrajecten en deskundigheidstrainingen voor medewerkers m.b.t. informatieveiligheid en over hoe te handelen bij een vermeend informatiebeveiligingsincident.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	10%	€ 2.000.000

Garantstellingen

Toelichting:

De door de gemeente verstrekte garantstellingen betreffen de volgende categorieën:
A. instellingen op het gebied van de woningbouw;
B. sociaal-culturele instellingen, sportverenigingen;

Beheersmaatregel(en):

Beheersmaatregelen: niet van toepassing.

Generiek risico	Kans	Impact
Financieel	2%	€ 2.885.000